

Školní vzdělávací program

DELFÍN

Základní škola a Mateřská škola Praha 2, Resslova 10

Platný od 1. 9. 2023

OBSAH

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	3
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	4
3	ZKRATKY	7
4	UČEBNÍ OSNOVY	9
5	ČESKÝ JAZYK	16
6	ANGLICKÝ JAZYK	34
7	NĚMECKÝ JAZYK	47
8	MATEMATIKA	56
9	INFORMATIKA	81
10	INFORMATIKA II	94
11	PRVOUKA	100
12	PŘÍRODOVĚDA	109
13	VLASTIVĚDA	116
14	DĚJEPIS	123
15	OBČANSKÁ VÝCHOVA	136
16	FYZIKA	155
17	CHEMIE	169
18	PŘÍRODOPIS	177
19	ZEMĚPIS	189
20	EKOLOGICKÁ VÝCHOVA	202
21	HUDEBNÍ VÝCHOVA	212
22	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	225
23	TĚLESNÁ VÝCHOVA	244
24	TĚLESNÁ VÝCHOVA SPORT	267
25	ZDRAVÝ ŽIVOTNÍ STYL	273
26	PRACOVNÍ ČINNOSTI	283
27	ŠKOLNÍ ŘÁD	303
28	DODATKY	334

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

ADRESA ŠKOLY:	Základní škola a Mateřská škola, Praha 2, Resslova 10/308, 120 00 Praha 2
ŘEDITEL ŠKOLY:	Mgr. Milan Svoboda od 1. 8. 2023
E-MAIL:	info@zsressl.cz
TELEFON:	224 923 700
WEB ŠKOLY:	www.zsressl.cz
ZŘIZOVATEL ŠKOLY:	Městská část Praha 2, 120 39 Praha 2, nám. Míru 20, tel. 236 044 162
IČO:	60460318
IZO:	102037671
REDIZO:	600035646
KOORDINÁTOŘI ŠVP:	Mgr. Radmila Machálková – 1. stupeň Mgr. Rita Tluchořová – 2. stupeň
PLATNOST OD:	1. 9. 2022 – (původní platnost od 1. 9. 2007), upravená verze dle úprav RVP ZV od 1. 9. 2013 dodatky od 1. 9. 2023 a 1. 1. 2024
DATUM:	27. 6. 2022 – schváleno na pedagogické radě 26. 6. 2023 schváleny dodatky na pedagogické radě

PODPIS ŘEDITELE A RAZÍTKO ŠKOLY:

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Úplnost a velikost školy

Základní škola Resslerova je městská škola v historickém centru hlavního města, založená v roce 1916. Naše škola je úplnou, plně organizovanou základní školou, jejíž kapacita byla stanovena na 350 žáků. Výuka probíhá ve všech devíti ročnících, v 14 třídách. Součástí školy je školní družina, jejíž kapacita byla omezena na počet žáků 120 a školní klub, jehož stanovená kapacita je 50 žáků. Od 6. ročníku si žáci volí jeden z povinně volitelných předmětů – tělesnou výchovu, informatiku, ekologickou výchovu a tím směřují své zájmy do oblasti, která jim je nejbližší.

2.2 Charakteristika pedagogického sboru

Ve škole pracuje stabilizovaný učitelský sbor. Ředitel školy má dvě zástupkyně, dále je zde zastoupena funkce školního psychologa, speciálního pedagoga, výchovného poradce, správce PC, metodika prevence a koordinátora školního vzdělávacího programu.

Nové učitele se snažíme vybírat tak, aby byla zajištěna jejich kvalifikovanost i aprobovanost. Obvykle se to daří, problémy dlouhodobějšího charakteru má škola s učiteli cizích jazyků a učiteli 1. stupně.

Velice dbáme na další vzdělávání. Každoročně učitelé absolvují tři školení dle vlastního výběru, popř. dle požadavku školy. Část učitelů má alespoň základní znalosti v anglickém jazyce. Většina učitelů absolvovala základní kurz počítačové gramotnosti, někteří absolvovali tento kurz pro pokročilé. Všichni jsou proškoleni v problematice ochrany při mimořádných událostech, základech první pomoci, dále všichni absolvovali školení k Osobnostní a sociální výchově.

Mezi kvalifikovanými učiteli jsou i 2 učitelé se státní zkouškou ze speciální pedagogiky, máme proškoleného logopedického asistenta a dle potřeby i několik asistentů pedagoga.

2.3 Dlouhodobé projekty

Od školního roku 2005/2006 byla naše škola zapojena do PROJEKTU JPD 3 zaměřeného na ekogramotnost pro udržitelný rozvoj. Nyní v něm již nepokračujeme.

v Praze. Od školního roku 2005/2006 spolupracuje naše škola se ZŠ J. Wolkra v Havlíčkově Brodě. Od školního roku 2012/13 jsme začleněni do sítě škol se značkou „Rodiče vítáni“. Učitelé na obou stupních zařazují do výuky různé projekty – krátkodobé i dlouhodobější. Postupně se některé osvědčily a stanou se nedílnou součástí vyučování. V posledních letech je to např. pro všechny ročníky Sazka Olympijský víceboj, pro 3. – 9. ročník Jeden svět na školách. Pro 1. stupeň program Bedýnky příběhů (multikulturní výchova).

- 1. ročník** – Pasování rytířů čtení – ve spolupráci s pobočkou Městské knihovny v Dittrichově ulici a Emauzským opatstvím – dlouhodobý, Olympijský víceboj, Bedýnky příběhů – In Báze
- 2. ročník** – Karlík a továrna na čokoládu – ve spolupráci s pobočkou Městské knihovny v Dittrichově ulici a firmou Rupa – celoroční, Olympijský víceboj, Bedýnky příběhů – In Báze

3. ročník – 12x s Lorim aneb Jakou barvu má svět – ve spolupráci s pobočkou Městské knihovny v Dittrichově ulici – celoroční; Jeden svět na školách – ve spolupráci s Člověkem v tísní, Olympijský víceboj, Bedýnky příběhů.
4. ročník – Rychlé šípy – ve spolupráci s pobočkou Městské knihovny v Dittrichově ulici; Jeden svět na školách – ve spolupráci s Člověkem v tísní, Olympijský víceboj, Bedýnky příběhů.
5. ročník – Andersonova noc – ve spolupráci s pobočkou Městské knihovny v Dittrichově ulici; Jeden svět na školách – ve spolupráci s Člověkem v tísní, Olympijský víceboj, Bedýnky příběhů
6. ročník – Terénní praktika ze Z, PŘ, M, Ev, a Tv; Jeden svět na školách – ve spolupráci s Člověkem v tísní; Olympijský víceboj
7. ročník – Jeden svět na školách – ve spolupráci s Člověkem v tísní, Olympijský víceboj
8. ročník – Jeden svět na školách – ve spolupráci s Člověkem v tísní, Olympijský víceboj
9. ročník – Tablo; Jeden svět na školách – ve spolupráci s Člověkem v tísní,

Zařazení projektu a jeho zaměření záleží vždy na uvážení učitele.

Využíváme také aktuálních nabídek různých organizací a akcí, které se stávají námětem pro jednorázové projekty. Některé projekty jsou třídní, některé celoškolské.

2.4 Umístění školy

Škola je umístěna na jedné z nejméně frekventovaných ulic centra hlavního města v Resslově ulici (je rohem ulic Resslova a Václavská, pod Karlovým náměstím).

2.5 Charakteristika žáků

Většina žáků má trvalé bydliště v Praze 2, dojíždějí k nám ale i žáci z Prahy 5, 9, 1, 4, i někteří mimopražští. Školu navštěvuje cca 260 žáků – v posledních letech je výrazný úbytek dětí ve vnitřní Praze. Téměř v každé třídě jsou integrováni žáci se specifickými poruchami učení nebo chování, s nimiž pracují učitelé podle individuálních plánů. Poslední dobou se velmi zvyšuje počet cizinců.

Někteří žáci odcházejí po 5. ročníku na gymnázia. Úbytek žáků se snažíme řešit nabídkou povinně volitelných předmětů v 6. ročníku, akcemi ŠD, které využívají i MŠ z okolí a prezentací školy na veřejnosti.

2.6 Podmínky školy

Výuka probíhá v 9 kmenových učebnách a v 4 odborných učebnách (počítačová učebna, učebna fyziky a chemie, přírodopisu, školní kuchyňka). Součástí školy je tělocvična. Vedle školy je venkovní kombinované hřiště vhodné zejména pro míčové hry (basketbal, malá kopaná, odbíjená, softball).

V budově jsou v přízemí zrekonstruované prostory pro školní družinu a školní klub. Byla zbudována i přípravná třída, v jejímž prostoru je umístěna i školní knihovna. V prvním patře děti využívají zejména o přestávkách dva hrací koutky.

Kromě místností pro vedení školy mají učitelé své kabinety.

Škola má vlastní kuchyň s jídelnou umístěnou v přízemí školy.

Dále má i některé nadstandardní věci, především výtvarnou dílnu a vlastní horolezeckou stěnu.

Celkově lze konstatovat, že po materiální stránce má škola v porovnání s ostatními školami v České republice podmínky průměrné. Při navýšeném počtu hodin tělesné výchovy a cizích jazyků někdy výše uvedené počty tělocvičen a jazykových učeben nestačí.

Z hlediska materiálně technického zabezpečení výuky za zmínku stojí vybavení učeben s připojením k internetu, 4 učebny s dataprojektorem + jeden přenosný (60 ks PC, 30 ks notebooků, 15 tabletů, 2 3D tiskárny, laserové tiskárny, scannery...). Disponujeme 9 interaktivními tabulemi, které jsou umístěny do učeben prvního i druhého stupně. ZŠ je dobře vybavena kvalitní audiovizuální technikou (datavideoprojektor, digitální kamera, digitální fotoaparát, ozvučovací aparatura, hardware a software na zpracování digitálního audio a videozáznamu apod.). Celá budova je pokryta Wifi signálem se zabezpečeným přístupem a filtrem blokujícím nevhodný obsah. Na uspokojivé úrovni je vybavení digitální kopírovací technikou. Materiálně technické zabezpečení se snažíme neustále zkvalitňovat a umožňovat tak učitelům moderní vyučování.

Součástí naší organizace je MŠ Na Zbořenci 7, vzdálená asi 300 m. Její kapacita je 60 dětí.

3 ZKRATKY

3.1 Názvy předmětů

Názvy vyučovacích předmětů:	
Aj	Anglický jazyk
Čj	Český jazyk
D	Dějepis
Ev	Ekologická výchova
F	Fyzika
Hv	Hudební výchova
Ch	Chemie
Inf	Informatika
Inf 2	Informatika 2 - volitelný předmět
M	Matematika
Nj	Německý jazyk
Ov	Občanská výchova
Prv	Prvouka
Př	Přírodopis
Pří	Přírodověda
Pč	Pracovní činnosti
Tv	Tělesná výchova
TvS	Tělesná výchova-sport
Vl	Vlastivěda
Vv	Výtvarná výchova
Z	Zeměpis
Zžs	Zdravý životní styl

3.2 Další použité zkratky

CSK	cyklisticko-sportovní kurz 9. ročníku
ČŠI	Česká školní inspekce
ESF	evropské strukturální fondy
EU	Evropská unie
EV	enviromentální výchova
ICT	informační a komunikační technologie
IZS	integrovaný záchranný systém
KALIBRO	evaluační testy Kalibro
KEA	komplexní evaluační analýza
LT	letní tábor

LVK	lyžařský výcvikový kurz
MedV	mediální výchova
MŠMT	ministerstvo školství
MV	multikulturní výchova
OPD	odbor péče o dítě
OVO	očekávané výstupy vzdělávacího oboru
OSV	osobnostní a sociální výchova
PC	osobní počítač
PPP	pedagogicko-psychologická poradna
PT	průřezové téma (RVP ZV)
RVP	rámcový vzdělávací program
RVTv	rozšířená výuka tělesné výchovy
ŘŠ	ředitel školy
SCIO	evaluační testy SCIO
IVP	individuálně vzdělávací plán
PLPP	plán pedagogické podpory
SPORT-EKO	sportovně ekologický kurz 6. ročníku
SVP	speciální vzdělávací potřeby
ŠD	školní družina
ŠK	školní klub
ŠVP	školní vzdělávací program
Švp	škola v přírodě
TO	tematický okruh
TU	třídní učitel
U	učivo
USK FOLIMANKA	univerzitní sportovní klub Folimanka
VDO	výchova demokratického občana
VMEGS	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
VP	výchovný poradce
VPZ	výukově-poznávací zájezd
ZŠ	základní škola
ZV	základní vzdělávání

4 UČEBNÍ OSNOVY

4.1 UČEBNÍ PLÁN

Učební plán pro 1. stupeň ZŠ

Předmět Informatika bude zaváděn postupně od 1. 9. 2022 ve 4., 6. a 7. ročníku.

Předmět	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	Dispon. hod.
Český jazyk	7+2	7+2	7+2	7+2	5+2	10
Cizí jazyk (Aj)	1	1	2	2	3	
Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4+1	4
Informatika	-	-	-	1	1	
Prvouka	2	2	2	-	-	
Vlastivěda	-	-	-	1+1	2	1
Přírodověda	-	-	-	1	1+1	1
Hudební výchova	1	1	1	1	1	
Výtvarná výchova*	1	1	1	2	2	
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	
Pracovní činnosti*	1	1	1	1	1	
Disponibilní navýšení	2	3	3	4	4	16
Týdenní dotace	21	22	23	26	26	
Součet vyučovacích hodin celkem na 1. stupni ZŠ						118

Cizí jazyk (Aj) = Anglický jazyk

*Jednohodinové týdenní dotace např. Vv a Pč lze ve vhodných případech organizovat „střídavě“ jako „dvouhodinovky“ 1/14 dnů.

Hodiny speciálně pedagogické péče mají žáci individuálně vyznačeny ve svých rozvrzích a docházejí na ně ke speciálním pedagogům. (Nejčastěji se jedná o Čj, M, dle potřeby i dalších předmětů).

4.2 Učební plán pro 2. stupeň ZŠ

Předmět Informatika bude zaváděn postupně od 1. 9. 2022 ve 4., 6. a 7. ročníku.

Předmět	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	Dispon. hod.
Český jazyk	4	4	4	5	2
Cizí jazyk (Aj)	3	3	3	3	
Další cizí jazyk (Nj)	-	-	3	3	
Matematika	4	5	4	5	3
Informatika	1	1	1	1	
Dějepis	2	2	2	2	2
Občanská výchova	1	1	1	1	
Fyzika	2	2	2	1	2
Chemie	-	-	2	2	
Přírodopis	2	2	2	2	2
Zeměpis	2	2	2	1	2
Hudební výchova	1	1	1	-	
Výtvarná výchova*	2	2	1	1	
Zdravý životní styl (Výchova ke zdraví)*	1	1	-	-	
Tělesná výchova	2	2	2	2	
Pracovní činnosti*	1	1	1	1	1
Volitelný př. – Ev, TvS, I	1	1	1	1	4
Týdenní dotace	29	30	32	31	18
Součet vyučovacích hodin na 2. stupni ZŠ				122	18

*Jednohodinové týdenní dotace např. Vv a PČ, Ev, TvS, I a Zšs lze ve vhodných případech organizovat „střídavě“ jako „dvouhodinovky“ 1/14 dnů.

Hodiny speciálně pedagogické péče mají žáci individuálně vyznačeny ve svých rozvrzích a docházejí na ně ke speciálním pedagogům. (Nejčastěji se jedná o Čj, Nj, M, dle potřeby i dalších předmětů).

4.3 Dobíhající učební plán bez Informatiky pro 8. a 9. ročník

Předmět	8. ročník	9. ročník	9. ročník
školní rok	2022/23		2023/24
Český jazyk	4	5	5
Cizí jazyk (Aj)	3	3	3
Další cizí jazyk (Nj)	3	3	3
Matematika	4	5	5
Informatika	-	-	-
Dějepis	2	2	2
Občanská výchova	1	1	1
Fyzika	2	2	2
Chemie	2	2	2
Přírodopis	2	2	2
Zeměpis	2	1	1
Hudební výchova	1	1	1
Výtvarná výchova*	1	1	1
Zdravý životní styl (Výchova ke zdraví)*	-	-	-
Tělesná výchova	2	2	2
Pracovní činnosti*	1	1	1
Volitelný př. – Ev, TvS, I	1	1	1
Týdenní dotace	31	32	32

4.4 Přehled vyučovacích předmětů 1. stupeň

Poř. č.	Název vyučovacích o předmětu	Zkratka	Poznámky k vyučovacému předmětu	Vzdělávací oblast Vzdělávací obor
1.	Český jazyk	Čj	Povinný předmět v 1.–5. ročníku, s minimální hodinovou dotací 33 hodin. Disponibilně jej lze podle potřeb žáků navyšovat o další 1–2 hodiny týdně na celkových 43 hodin.	Jazyk a jazyková komunikace Český jazyk a literatura
2.	Anglický jazyk	Aj	Povinný cizí jazyk. Od školního roku 2016/17 je zařazen nově od 1. ročníku. Celkový počet hodin na 1. stupni je 9.	Jazyk a jazyková komunikace Cizí jazyk
3.	Matematika	M	Povinný předmět v 1.–5. ročníku s minimální hodinovou dotací 20 hodin. Disponibilně jej lze podle potřeb žáků navyšovat na celkový počet 24 hodin.	Matematika a její aplikace Matematika a její aplikace
4.	Informatika	Inf	Povinný předmět ve 4. a 5. ročníku s hodinovou dotací 1 hodina týdně. Jeho cílem je naplnit vzdělávací obsah stanovený ve výstupech vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie. Přípravuje žáky na využívání ICT v jiných vyučovacích předmětech a v praktickém životě.	Informační a komunikační technologie Informační a komunikační technologie
5.	Prvouka	Prv	Povinný předmět v 1.–3. ročníku s 2 hodinovou dotací týdně (celkem 6 hodin).	Člověk a jeho svět Člověk a jeho svět
6.	Vlastivěda	Vl	Povinný předmět. v 4. a v 5. roční. Disponibilně lze navýšit podle potřeb žáků ve 4. ročníku o 1 hodinu na celkový počet 4 hodiny (4. a 5. ročník)	Člověk a jeho svět Člověk a jeho svět
7.	Přírodověda	Pří	Povinný předmět. ve 4. a v 5. ročníku. Disponibilně lze navýšit v 5. ročníku o 1 hodinu, na celkový počet 3 hodiny (4. a 5. ročník)	Člověk a jeho svět Člověk a jeho svět
8.	Hudební výchova	Hv	Povinný předmět v 1.–5. ročníku s 1 hodinovou týdenní dotací (celkem 5 hodin).	Umění a kultura Hudební výchova
9.	Výtvarná výchova	Vv	Povinný předmět v 1.–5. ročníku s jednohodinovou týdenní dotací v 1.–3. ročníku a dvouhodinovou dotací ve 4. a 5. ročníku (celkem 7 hodin). Jednohodinové týdenní dotace Vv a Pč lze ve vhodných případech organizovat „střídavě“ jako „dvouhodinovky“ 1/14 dnů.	Umění a kultura Výtvarná výchova
10.	Tělesná výchova	Tv	Povinný předmět v 1.–5. ročníku se základní 2 hodinovou dotací týdně pro všechny žáky (celkem 10 hodin).	Člověk a zdraví Tělesná výchova
11.	Pracovní činnosti	Pč	Povinný předmět v 1.–5. ročníku s 1 hodinovou týdenní dotací (celkem 5 hodin). Jednohodinové týdenní dotace Pč a Vv lze ve vhodných případech organizovat „střídavě“ jako „dvouhodinovky“ 1/14 dnů.	Člověk a svět práce Člověk a svět práce

4.5 Přehled vyučovacích předmětů 2. stupeň

Poř. č.	Název vyučovacích o předmětu	Zkratka	Poznámky k vyučovacím předmětu	Vzdělávací oblast Vzdělávací obor
1.	Český jazyk	Čj	Povinný předmět pro všechny žáky ve všech ročnících, s 4 hodinovou týdenní dotací (celkem 16 hodin). Podle různých vzdělávacích potřeb žáků může být v 6.–9. ročníku disponibilně navýšen o další 2 hodiny týdně (celkem 18 hodin).	Jazyk a jazyková komunikace Český jazyk a literatura
2.	Anglický jazyk	Aj	Povinný cizí jazyk od 3. ročníku v 3–4 hodinových dotacích týdně, jeho výuku absolvuje v každém ročníku až do 9. třídy. Výuka může probíhat i „v blocích“ = skupiny z různých tříd v každém vyučovaném ročníku. Možnost zařazovat žáky do skupin podle jejich schopností.	Jazyk a jazyková komunikace Cizí jazyk
3.	Německý jazyk	Nj	Další cizí jazyk v 7.–9. ročníku. Povinný další cizí jazyk od 7. ročníku v 2 hodinové dotaci týdně (celkem 6 hodin). Od školního roku 2016/17 výuka probíhá až v 8. a 9. ročníku s 3 hodinovou dotací týdně.	Jazyk a jazyková komunikace Další cizí jazyk
4.	Matematika	M	Povinný předmět pro všechny žáky ve všech ročnících, s 4 hodinovou týdenní dotací (celkem 16 hodin), která může být podle různých vzdělávacích potřeb žáků v 6.–9. ročníku disponibilně navýšena o další 1 hodinu týdně (celkem 16–19 hodin).	Matematika a její aplikace Matematika a její aplikace
5.	Informatika	Inf	Povinný předmět s hodinovou dotací 1 hodina týdně ve všech ročnících 2. stupně (celkem 4 hodiny). Jeho cílem je naplnit vzdělávací obsah stanovený ve výstupech vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie. Přípravuje žáky na využívání ICT v jiných vyučovacích předmětech a v praktickém životě.	Informační a komunikační technologie Informatika
6.	Dějepis	D	Povinný předmět v 6.–9. ročníku s 2 hodinovou dotací týdně (celkem 8 hodin).	Člověk a společnost Dějepis
7.	Občanská výchova	Ov	Povinný předmět v 6.–9. ročníku s 1 hodinovou týdenní dotací (celkem 4 hodiny).	Člověk a společnost Výchova k občanství
8.	Fyzika	F	Povinný předmět v 6.–9. ročníku s 2 hodinovou dotací týdně (celkem 8 hodin).	Člověk a příroda Fyzika
9.	Chemie	Ch	Povinný předmět v 8. a 9. ročníku s 2 hodinovou dotací týdně (celkem 4 hodiny).	Člověk a příroda Chemie
10.	Přírodopis	Př	Povinný předmět v 6.–9. ročníku s 2 hodinovou dotací týdně (celkem 8 hodin).	Člověk a příroda Přírodopis
11.	Zeměpis	Z	Povinný předmět v 6.–9. ročníku. Týdně 2 hodiny v 6.–8. ročníku, 1 hodina týdně v 9. ročníku. (celkem 7 hodin)	Člověk a příroda Zeměpis
12.	Hudební výchova	Hv	Povinný předmět v 6.–9. ročníku s 1 hodinovou dotací týdně (celkem 4 hodiny).	Umění a kultura Hudební výchova
13.	Výtvarná výchova	Vv	Povinný předmět v 6.–9. ročníku. Týdně 2 hodiny v 6. a 7. ročníku, 1 hodina týdně v 8. a 9. ročníku. (celkem 6 hodin).	Umění a kultura Výtvarná výchova
14.	Zdravý životní styl	Zžs	Povinný předmět v 6. a 7. ročníku s 1 hodinovou dotací týdně (celkem 2 hodiny).	Člověk a zdraví Výchova ke zdraví
15.	Pracovní činnosti	PČ	Povinný předmět v 6.–9. ročníku s 1 hodinovou dotací týdně (celkem 4 hodiny). Jedn hodinové týdenní dotace Pv a např. Vv lze ve vhodných případech organizovat „střídavě“ jako „dvouhodinovky“ 1/14 dnů.	Člověk a svět práce Člověk a svět práce

16.	Tělesná výchova	Tv	Povinný předmět v 6.–9. ročníku s 2hodinovou dotací týdně (celkem 8 hodin)..	Člověk a zdraví Tělesná výchova
17.	Ekologická výchova	Ev	Volitelný předmět v 6.–9. ročníku s 1 hodinovou týdenní dotací (celkem 4 hodiny).	Člověk a příroda Ekologická výchova
18.	Tělesná výchova sport	Tvs	Volitelný předmět v 6.–9. ročníku s 1 hodinovou týdenní dotací (celkem 4 hodiny).	Člověk a zdraví Tělesná výchova
19.	Informatika 2	Inf 2	Volitelný předmět v 6.–9. ročníku s 1 hodinovou týdenní dotací (celkem 4 hodiny).	Informační a komunikační technologie

4.6 Preferované školní akce

Jako součást výchovně vzdělávací činnosti školy jsou do ŠVP zařazeny tyto preferované pravidelné školní akce:

2. ročník	Povinný plavecký výcvik	2. pololetí
3. ročník	Povinný plavecký výcvik	1. pololetí
1.–5. ročník	Škola v přírodě	1 týden
6. ročník	Ekologicko-sportovní kurz (Terénní praktika ze Z, Př, M, Ev a Tv)	1 týden
7. ročník	Lyžařský výcvikový zájezd	1 týden
5. – 9. ročník	Zahraniční poznávací zájezd do Velké Británie	1 týden
9. ročník	Cyklisticko-sportovní kurz	1 týden
nespecifikováno	Program protidrogové prevence a prevence dalších soc. pat. jevů	nespecifikováno

Součástí vzdělávacího programu jsou i všechny ostatní (výchovně vzdělávací, kulturní, sportovní aj.) akce, které jsou aktuálně zařazeny do ročních (měsíčních) plánů školy. Patří sem i účast ve státních a mezinárodních projektech, účast ve sportovních a předmětových soutěžích a také veškeré volnočasové aktivity organizované školou (školní družinou a školním klubem).

4.7 Organizace výuky

Základní vyučovací jednotkou je vyučovací hodina (45 min). Rozvrh hodin v týdnu není v ŠVP chápán jako dogma. Učitelé (zejména na 1. stupni ZŠ) si mohou po dohodě s vedením školy rozvrhnout denní (týdenní) program výuky při zachování časových proporcí jednotlivých předmětů v týdnu. Kromě vyučovací hodiny lze realizovat výuku i jiným typem vyučovací jednotky s odlišným časovým úsekem při dodržení zásad hygieny školní práce (přestávky, relaxace apod.). Při realizaci dílčích školních programů a projektů je nutné respektovat závaznost minimálních hodinových dotací pro jednotlivé vyučovací předměty (obory vzdělávacích oblastí) pro daný ročník (ev. pro dané vzdělávací období).

U vyučovacích předmětů s 1 hodinovou týdenní časovou dotací je možné ve vhodných případech (rozhodne vedení školy) realizovat jejich výuku 1x za 14 dní jako „dvouhodinovku“ (v kombinaci s jinými „jednohodinovými“ vyučovacími předměty).

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

ČESKÝ JAZYK

ANGLICKÝ JAZYK

NĚMECKÝ JAZYK

5 ČESKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura. Hlavním cílem vyučovacího předmětu je vést žáka k získání dobré úrovně jazykové kultury a mateřského jazyka, které patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání, a vybavit žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání. Dále vytvořit předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Český jazyk má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří specifických složek: komunikační a slohová výchova, jazyková výchova a literární výchova. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých specifických složek vzájemně prolíná.

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Na 1. stupni se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení (mluvená i psaná), mluvit a rozhodovat se na základě vnímaných pokynů a přečteného textu. Žáci se učí výstižně formulovat své myšlenky, prožitky a pocity, učí se rozumět různým typům textu, jež se vztahují k nejrůznějším situacím ve škole i mimo ni. Je kladen důraz na ústní vyjadřování žáků (vyprávění, popis). Samostatná písemná forma vyjadřování je uplatňována od 3. ročníku. Při prvním písemném vyjadřování je vhodné, aby žáci používali jednoduché věty o tom, co prožili, nebo co dobře znají.

Pro 2. stupeň je hlavním cílem rozvoj vnímání, rozlišení a rozpoznání komunikačního textu a následné porozumění záměru autora textu. Na tento základ navazuje schopnost dorozumět se v souvislosti s využitím vhodných, výstižných a přiměřených jazykových prostředků pro danou komunikační situaci. Z forem vyjadřování se vedle písemného projevu uplatňuje projev mluvený.

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Na 1. stupni žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Poznávají mluvnickou stavbu jazyka a osvojují si základní pravopisné jevy. Dbáme o rozvoj slovní zásoby a vytváření návyků spisovného vyjadřování.

Na 2. stupni žáci prohlubují a upevňují své již dříve získané vědomosti a dovednosti v oblasti spisovného i dalších útvarů českého jazyka. Cílem je naučit žáky, aby dokázali z vlastní jazykové zásoby záměrně, účelně a vědomě vybrat a užít ve svém projevu ty prostředky, které jsou pro danou komunikační situaci nejvhodnější, a jejich výsledný projev se tak stal jasný, srozumitelný, přehledný a výstižný.

LITERÁRNÍ VÝCHOVA A ČTENÍ

Na 1. stupni se snažíme naučit všechny žáky číst přiměřeně náročné texty zřetelně a s porozuměním. Při čtení textů se obohacuje slovní zásoba žáků a rozvíjí se i jejich ústní vyjadřování. Žáci se seznamují s literární tvorbou vhodnou pro mladší školní věk včetně ilustrací.

Cílem literární výchovy pro 2. stupeň je vést žáky k vnímání a pochopení smyslu čteného textu a jeho následné interpretaci. Na tomto základě se žák učí formulovat své myšlenky a dojmy, které četbou získal, rozvíjet své estetické cítění, pochopit základní otázky mezilidských vztahů, rozpoznat hodnotnou literaturu i její funkce. Dále je žák seznámen se základními literárními útvary, žánry, směry i významnými představiteli české a světové literatury.

PSANÍ

Při výuce psaní získávají žáci na 1. stupni správné psací dovednosti, základy čitelného, přiměřeně hbitého a úhledného rukopisu. Písanky připravené pro toto období se zaměřují na psaní s porozuměním.

Předmětem se prolínají průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova je naplňována morálním a sociálním rozvojem. Žáci se učí zaujímat různá stanoviska v mluvených i psaných projevech a tato stanoviska věcně, funkčně a logicky obhajovat.

Mediální výchova se prolíná jazykovou, slohovou i literární výchovou. Žáci se učí vnímat autora mediálního sdělení, rozpoznat vhodnost výběru jeho výrazových prostředků, zhodnotit stavbu a funkčnost uspořádání daného sdělení a také se učí mediální sdělení (mluvené i psané) sami vytvořit.

Multikulturní výchova se zabývá řešením mezilidských vztahů mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou. Je naplňována především ve slohu a literární výchově. Učí přijímat kulturu jiných národnostních, etnických, náboženských a sociálních skupin.

Vyučovací předmět Český jazyk se vyučuje v 1. až 9. ročníku s hodinovými dotacemi pro jednotlivé ročníky odpovídajícími učebnímu plánu. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání podporuje i zohledňování specifických vzdělávacích potřeb žáků a posiluje ve všech ročnících 1. i 2. stupně vzdělávací předmět Český jazyk jednou až dvěma hodinami dle poznámek k učebnímu plánu.

Výuka je organizována zpravidla v budově školy. V hodinách využíváme interaktivní tabuli a počítačové výukové programy. Filmová, divadelní představení, besedy apod. se realizují mimo budovu u pořádajících organizací.

Výchovně vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Český jazyk

KOMPETENCE K UČENÍ

- Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ – připravujeme je na celoživotní učení.
- Ve výuce zřetelně rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující).
- Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Na modelových příkladech ve svých předmětech naučíme žáky algoritmu řešení problémů.

- Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů.
- Při řešení problémů učíme žáky používat metodu „SWOT analýza“ a metodu „brainstorming“.
- Ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Podporujeme různé formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa.
- Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace.
- Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty.
- Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (web, ppt. prezentace apod.).
- Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti.
- Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.
- Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů.
- Na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí.
- Podporujeme různé formální i neformální způsoby spolupráce s obcí, policií, složkami IZS apod.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Žádnou práci netrestáme. Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme.
- Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.
- Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi – cíleně ujasňujeme představu žáků
- o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia.

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura

1. stupeň

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

Žák

- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti
- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti
- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost
- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči
- volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích
- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev
- píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení
- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh

Očekávaný výstup v rámci podpůrných opatření

Žák

- čte s porozuměním jednoduché texty
- rozumí pokynům přiměřené složitosti
- dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen
- spojuje písmena a slabiky
- převádí slova z mluvené do psané podoby
- dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost
- opisuje a přepisuje krátké věty

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
- posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
- reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
- vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
- rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě
- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru

- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti

Očekávaný výstup v rámci podpůrných opatření

Žák

- vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích
- má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování
- v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči
- popíše jednoduché předměty, činnosti a děje
- opisuje a přepisuje jednoduché texty
- píše správně a přehledně jednoduchá sdělení
- píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy
- ovládá hůlkové písmo
- tvoří otázky a odpovídá na ně

Učivo

- čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)
- naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)
- mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)
- písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (přihláška, dotazník), vypravování

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

Žák

- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky
- porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná
- porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost
- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru
- užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves
- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy
- rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky

- odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých, měkkých a obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování

Očekávaný výstup v rámci podpůrných opatření

Žák

- rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy
- rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky
- tvoří slabiky
- rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky
- píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

- porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova víceznačná
- rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
- určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu
- rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
- vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty
- odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí
- užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
- píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách
- zvládá základní příklady syntaktického pravopisu

Očekávaný výstup v rámci podpůrných opatření

Žák

- pozná podstatná jména a slovesa
- dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího
- ozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik
- určuje samohlásky a souhlásky
- seřadí slova podle abecedy
- správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě
- správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

Učivo

- zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)
- slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka)
- tvarosloví – slovní druhy, tvary slov
- skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice

- pravopis – lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

Žák

- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

Očekávaný výstup v rámci podpůrných opatření

Žák

- pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně
- reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací
- při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
- volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
- rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů
- při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

Očekávaný výstup v rámci podpůrných opatření

Žák

- dramatizuje jednoduchý příběh
- vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek
- čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy
- určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti
- rozlišuje prózu a verše
- rozlišuje pohádkové prostředí od reálného
- ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

Učivo

- poslech literárních textů
- zážitkové čtení a naslouchání
- tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod
- základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání

2. stupeň

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy

Žák

- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním
- s dostupnými informačními zdroji
- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru
- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
- v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči
- zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
- využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát
- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo
- i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

Očekávaný výstup v rámci podpůrných opatření

Žák

- čte plynule s porozuměním; reprodukuje text
- komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk
- píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma

Učivo

- čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové
- naslouchání – praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové
- mluvený projev – zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální); komunikační žánry: připravený
- i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát, diskuse
- písemný projev – na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje

- ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: výpisek, žádost, soukromý a úřední dopis, objednávka, teze, strukturovaný životopis, pozvánka, charakteristika, subjektivně zabarvený popis, výklad, úvaha)

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy

Žák

- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova
- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití

Očekávaný výstup v rámci podpůrných opatření

- orientuje se v Pravidlech českého pravopisu
- pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa
- rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk
- rozezná větu jednoduchou od souvětí
- správně píše slova s předponami a předložkami
- ovládá pravopis vyjmenovaných slov
- zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem

Učivo

- zvuková stránka jazyka – zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování)
- slovní zásoba a tvoření slov – slovní zásoba a její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, homonyma, synonyma, obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov
- tvarosloví – slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov
- skladba – výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě, rozvíjející větné členy, souvětí, přímá a nepřímá řeč, stavba textu
- pravopis – lexikální, morfologický, syntaktický
- obecné poučení o jazyce – čeština (jazyk národní, jazyk mateřský), skupiny jazyků (slovanské – především slovenština – a jiné, jazyky menšinové), rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky), jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny, jazykové příručky)

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy

Žák

- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
- rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie
- rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře
- porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování
- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích

Očekávaný výstup v rámci podpůrných opatření

Žák

- orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
- ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení
- ozezná základní literární druhy a žánry
- dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury
- má pozitivní vztah k literatuře

Učivo

- tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům
- způsoby interpretace literárních a jiných děl
- základy literární teorie a historie – struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus; volný verš), literatura umělecká a věcná (populárně-naučná, literatura faktu, publicistické žánry)
- literární druhy a žánry – poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času – hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ČESKÝ JAZYK – 1. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák:	JAZYKOVÁ VÝCHOVA, LITERÁRNÍ VÝCHOVA A ČTENÍ	OSV 1-5,7-11
skládá a rozkládá slova podle sluchu pozná jednotlivá písmena ve vztahu k nim odpovídající hlásky, rozlišuje písmo tiskací a psací skládá a čte všechny druhy slabik	rozvoj fonetického sluchu, sluchová syntéza, analýza písmena malá, velká, tiskací, psací slabiky otevřené, zavřené, třípísmenné	VMEGS 1 MedV 1,2

<p>skládá a čte všechny druhy slov respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru pečlivě vyslovuje a opravuje výslovnost plynule čte slova ve větách, rozlišuje je sluchem i zrakem správně řadí slova ve větě, slabiky ve slově a hlásky ve slabice používá znaménka ve slovech i větách čte správně dlouhé a krátké samohlásky správně odpovídá na kontrolní otázky rozpozná členění textů naslouchá pohádkám, příběhům, vypráví podle obrázkové osnovy, dramatizuje recituje básničky, zná říkadla, rozpočítadla rozumí mluveným pokynům přiměřené složitosti v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči</p>	<p>slova – čtení otevřených slabik ve slovech, čtení zavřených slabik na konci slov, slova se skupinou dvou souhlásek, čtení slov se slabikotvornými souhláskami, slova s písmenem ě, se skupinami di, ti, ni a se shluky souhlásek hlasité čtení jednoduchých vět se správnou intonací uspořádání slov ve větě interpunkční znaménka délka samohlásek porozumění přečteným větám nadpis, článek, řádek, odstavec poslech, vyprávění, dramatizace recitace prosba, poděkování, omluva, blahopřání, pozdrav, oslovení</p>	
Žák:	PSANÍ	
<p>uvolňuje si ruku, nacvičuje správné držení těla, držení psacího náčiní píše čáry, oblouky, zátrhy, vlnovky rozlišuje písmo psací a tiskací píše správné tvary písmen, spojuje písmena a slabiky, píše interpunkční znaménka dodržuje správné pořadí písmen, píše podle diktátu slova a jednoduché věty píše velká písmena u vlastních jmen osob a na počátku věty, dodržuje úhlednost písma a zachovává hygienické a pracovní návyky</p>	<p>příprava na psaní – uvolňovací cviky psaní písmen a číslic písmo psací a tiskací psaní – písmeno, slabika, slovo diktát slov, jednoduchých vět velké počáteční písmeno u vlastních jmen osob a prvního slova věty</p>	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ČESKÝ JAZYK – 2. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák:	JAZYKOVÁ VÝCHOVA	OSV 1-5,7-11
<p>vyjadřuje se ústně i písemně, tvoří krátké souvislé projevy, píše jednoduché věty rozlišuje věty oznamovací, tázací, rozkazovací a přací řadí věty podle děje určí nadřazenost a podřazenost slov řadí slova ve větě tak, aby věta dávala smysl rozlišuje hlásky, výslovnost krátkých a dlouhých samohlásek, psaní i-y po měkkých a tvrdých souhláskách, zvládá psaní ú-ů a správně užívá ě ve slabikách dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě vyjmenuje řadu písmen jdoucích po sobě, řadí slova podle abecedy zdůvodňuje a správně píše znělé a neznělé souhlásky uvnitř a na konci slov: b – p, d – t, d' – t', z – s, ž – š, v – f, h – ch dělí slova na konci řádku podle stavby slova aplikuje v praxi výslovnost a psaní slov se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě</p>	<p>věta jednoduchá, souvětí druhy vět pořadí vět v textu věta, slovo – slovo souřadné, nadřazené, podřazené pořádek slov ve větě slovo, slabika, hláska, písmeno, rozdělení hlásek pravopis i-y po měkkých a tvrdých souhláskách pravopis ú-ů slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě abeceda znělé a neznělé souhlásky na konci a uvnitř slov význam slabiky pro dělení slov slovní druhy: podstatná jména, slovesa, předložky, spojky vlastní jména osob a zvířat</p>	VMEGS 1 MedV 1,2

vyjmenuje slovní druhy, pozná podstatná jména, slovesa a předložky v textu rozdílí obecná a vlastní jména, dodržuje pravidla psaní vlastních jmen osob a zvířat		
Žák:	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
užívá slušné oslovení, prosbu a poděkování pojmenuje předměty a popíše jejich vlastnosti píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení, dodržuje posloupnost děje	základní formy společenského styku jednoduchý popis děj – základ vypravování	
Žák:	LITERÁRNÍ VÝCHOVA A ČTENÍ	
plynule (bez slabikování) přečte jednoduchý text užívá správný slovní přízvuk čte s porozuměním nahlas i potichu soustředěně naslouchá čtenému textu spojuje obsah textu s ilustrací vypráví, dramatizuje a domýšlí příběhy recituje básně čte pohádky, knihy o přírodě, věcech, vypráví o nich	plynulé čtení jednoduchých textů slovní přízvuk čtení hlasité a tiché soustředěný poslech čtených textů, poezie a prózy text a ilustrace vyprávění, dramatizace pohádek a povídek báseň, verš, rým individuální četba	
Žák:	PSANÍ	
píše písmena a číslice podle normy psaní správně spojuje písmena a slabiky používá znaménka ve slovech i větách opisuje a přepisuje jednoduché texty, užívá velká písmena ve slovech i ve větě	tvary písmen abecedy spojování písmen, slabik umístování diakritických znamének opis, přepis	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ČESKÝ JAZYK – 3. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák:	JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
rozdílí věty a souvětí spojuje věty, doplňuje souvětí určí počet vět v souvětí vyhledá ve větách základní skladební dvojice třídí slova podle významu, vyhledává slova souznačná a protikladná rozdílí slabiky, hlásky, určuje počet slabik vyslovuje slova se správným přízvukem vyjmenuje vyjmenovaná slova, používá jejich znalost v praktických cvičeních určí ve větě všechny slovní druhy skloňuje podstatná jména, rozlišuje číslo jednotné a množné, rod mužský, ženský a střední a pády při psaní jmen měst, vesnic, hor, řek dodržuje pravidla pravopisu určí osobu, číslo a čas, časuje slovesa v čase přítomném, minulém a budoucím	věta jednoduchá a souvětí věta a jednoduchá a její stavba základní skladební dvojice nauka o slově – slovo a skutečnost, synonyma, opozita, slova příbuzná hláskosloví stavba slova vyjmenovaná slova po b, f, l, m, p, s, v, z slovní druhy – ohebné, neohebné podstatná jména vlastní jména měst, vesnic, hor a řek slovesa – pojmenování děje, tvary sloves, časování	OSV 1–11 VMEGS 1 MedV 1,2
Žák:	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
dodržuje slovosled ve větách sestaví nadpis a člení projev pojmenovává předměty a děje tvoří otázky vypravuje podle obrázků	stylizace a kompozice členění jazykového projevu souvislé jazykové projevy otázky a odpovědi vypravování popis	

popisuje ústně i písemně jednoduché předměty a činnosti vytvoří a použije jednoduchou osnovu požádá o informaci, podá stručné informace (i telefonicky), uvítá návštěvu a rozloučí se, sděluje přání, pozdravy, píše pohlednice, dopis	osnova společenský styk a jeho formy	
Žák:	LITERÁRNÍ VÝCHOVA A ČTENÍ	
čte plynule věty a souvětí, člení text čte rychle, s porozuměním, předčítá, využívá čtenářské dovednosti používá četbu jako zdroj informací vypráví pohádky, povídky, drammatizuje, domýšlí příběhy, vyjadřuje své postoje k přečtenému orientuje se v textu dětských knih, charakterizuje literární postavy, vyjadřuje své postoje ke knize	plynulé čtení, členění textu rychlé čtení, tiché a hlasité četba jako zdroj poznatku o přírodě současnosti a minulosti práce s literárním textem besedy o knihách základy literatury využití poezie, prózy, divadla, literatury umělecké a dětské, výtvarného doprovodu i ilustrací	
Žák:	PSANÍ	
pracuje s chybou, v chybně napsaném textu opraví chyby (tvary písmen, pravopis, interpunkční znaménka) píše čitelně, úhledně, přiměřeně rychle provádí průběžnou i závěrečnou kontrolu vlastního písemného projevu napíše krátký dopis, adresu vyplní lístek, telegram	tvary písmen úprava zápisu kontrola vlastního projevu dopis, adresa vyplňování formulářů	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ČESKÝ JAZYK – 4. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák:	JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
užívá různé podoby slova, rozlišuje slova podle významu, rozpozná slova spisovná a nespisovná, poznává slova citově zabarvená – slova mazlivá a hanlivá rozlišuje část předponovou, příponovou, rozpoznává předpony a předložky, pravopis jejich psaní uvědoměle používá i-y po obojetných souhláskách uvnitř slov u vyjmenovaných a příbuzných slov poznává slovní druhy neohebné skloňuje podstatná jména vyhledává infinitiv v textu, určuje osobu číslo a čas, časuje slovesa v oznamovacím způsobu určuje větu jednoduchou a souvětí, spojuje jednoduché věty v souvětí spojovacími výrazy určuje podmět a přísudek píše správně i-y v přičestí minulém ovládá pravopis vlastních jmen států, ulic, zeměpisných názvů	nauka o slově, hlásková podoba slova, význam slova, slova jednoznačná, mnohoznačná, slova spisovná a nespisovná, slova citově zabarvená stavba slova – kořen, předpona a přípona předložky vyjmenovaná slova po b, f, l, m, p, s, v, z slovní druhy – ohebné, neohebné vzory podstatných jmen infinitiv sloves, určité slovesné tvary stavba věty podmět a přísudek shoda podmětu s přísudkem vlastní jména – zeměpisné názvy, jména ulic a jména států – jednoslovná	OSV 1–11 VMEGS 1,3 MV 3,4 EV 4 MedV 1,2,5
Žák:	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
užívá vhodných jazykových prostředků sestavuje osnovu, tvoří nadpisy, člení text na odstavce	stylizace a kompozice osnova, nadpis, členění projevu vypravování	

<p>dodržuje následnost dějové složky vypracuje popis rostliny, zvířete, věci napíše telegram, dopis (včetně adresy), SMS zprávu předvede telefonování v různých modelových situacích</p>	<p>popis rostlin, zvířat a věci formy společenského styku</p>	
<p>Žák:</p>	<p>LITERÁRNÍ VÝCHOVA A ČTENÍ</p>	
<p>čte správně, uvědoměle, plynule a dostatečně rychle, přirozeně intonuje, používá správný přízvuk slovní i větný, člení věty, frázuje, dbá na barvu a sílu hlasu vyhledává informace v učebnicích, encyklopediích a slovnících, využívá poznatků z četby v další školní činnosti čte potichu delší texty, reprodukuje obsah těchto textů dramatizuje, k dramatizaci využívá loutky, maňásky, domýšlí literární příběhy vyjadřuje své pocity z četby využívá školní knihovnu, vede čtenářský deník navštěvuje divadelní a filmová představení, beseduje o nich, objasní zadané literární pojmy</p>	<p>rozvoj techniky čtení čtení textů uměleckých a populárně naučných tiché čtení s porozuměním tvořivá práce s literárním textem práce s dětskou knihou výběr četby podle osobního zájmu divadelní a filmová představení základy literatury poezie: lyrika, epika, rytmus, próza: pověst, povídka rozhovory o knihách, besedy o ilustracích</p>	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ČESKÝ JAZYK – 5. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Žák:</p>	<p>JAZYKOVÁ VÝCHOVA</p>	
<p>používá český jazyk jako nástroj dorozumívání určuje kořen, předponu a příponu, vyznačuje slovotvorné základy, jak byla slova odvozena, dodržuje pravopis – užívá správné koncovky doplňuje předpony a přípony podle smyslu používá odůvodnění pravopisu s přihlédnutím ke tvoření slov, osvojuje si spisovnou výslovnost a pravopis souhláskových skupin rozlišuje základní význam předpon používá předložky v praxi v praxi rozlišuje skupiny bě – bje, vě – vje, pě , mě–mně využívá znalost vyjmenovaných slov v praktických cvičeních píše pravopisně správně vlastní jména rozlišuje a určuje slovní druhy určuje pád, číslo, rod, vzor, skloňuje podle vzoru rozpozná druhy přídavných jmen rozezná mluvnické kategorie sloves rozlišuje způsob oznamovací, rozkazovací a podmiňovací nahrazuje podstatná jména zájmeny, vyhledá je v textu určuje základní větné členy, vyhledá různé podměty ve větách píše správně i-y v koncovkách přičestí minulého určuje věty jednoduché, spojuje věty v souvětí</p>	<p>mateřský jazyk – prostředek dorozumívání stavba slova – odvozování slov předponami a příponami, části slova, kořen – společný pro všechna příbuzná slova souhláskové skupiny na styku předpony nebo přípony a kořene přídavná jména odvozená od podstatných jmen, zakončena na s – ský – ští zdvojené souhlásky – předpony s, z, vz předložky s, z skupiny bě – bje, vě – vje, pě, mě – mně (bje, vje – tam, kde se setká předpona ob, v, s kořenem na je) dělení slov na konci řádků pravopis i-y po obojetných souhláskách (mimo koncovku) vlastní jména – víceslovné názvy států, jména národností, názvy uměleckých děl, novin a časopisů tvarosloví – slovní druhy mluvnické kategorie podstatných jmen přídavná jména slovesa slovesné způsoby zájmena – jejich druhy číslovky skladba – základní větné členy</p>	<p>OSV 1–11 VDO 1 VMEGS 1–3 MV 1–5 EV 3,4 MedV 1,2,5,6, 7</p>

užívá vhodných spojovacích výrazů ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO: určuje rozvíjející skladební dvojice užívá několikanásobných podmětů píše správně věty uvozovací, užívá interpunkci v přímé řeči	podmět vyjádřený přísudek slovesný, shoda podmětu s přísudkem věta jednoduchá a souvětí ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO: skladba – rozvíjející větné členy podmět nevyjádřený a několikanásobný přímá řeč – nepřímá řeč	
Žák:	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
sestavuje osnovu textů, odlišuje tvrzení od mínění, předvede dovednost vypravovat, popíše předmět, děj, pracovní postup, vlastní osobu, napíše dopis (ve správném sledu jeho částí) sestaví SMS zprávu a e-mailovou zprávu na základech stručnosti a výstižnosti textu používá tiskopisy a dokáže je vyplnit kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo školu	reprodukce jednoduchých textů vypravování popis předmětu, děje, pracovního postupu dopis SMS zpráva, e-mail tiskopisy: poštovní poukázky, průvodky, podací lístky vyjadřování v běžných komunikačních situacích	
Žák:	LITERÁRNÍ VÝCHOVA A ČTENÍ	
čte plynule, s porozuměním, nahlas i potichu přiměřeně náročné texty, vyjádří své pocity z předčteného textu a názory o něm čte procítěně s prvky uměleckého přednesu předčítá texty, recituje básně vyhledává a vymýšlí rýmy rozumí přiměřeně složitému sdělení, zapamatuje si jeho smysl reprodukuje text rolišuje podstatné od méně podstatného, vyjadřuje své názory tvoří literární text na dané téma, zaznamenává zajímavé myšlenky, vymýšlí texty vede čtenářský deník dramatizuje povídky, pohádky, využívá maňásky, loutky orientuje se v dětské literatuře zaujímá postoj k literárním postavám pozná záměr autora a hlavní myšlenku a porovnává ilustrace různých výtvarníků navštěvuje divadelní a filmová představení, beseduje o nich, hodnotí je orientuje se v odborných textech, včetně tabulek a grafů využívá různých zdrojů informací, slovníky, encyklopedie, katalogy, internet	výrazné hlasité čtení uměleckých i naučných textů výrazné čtení s prvky uměleckého přednesu předčítání textu, recitace – rým, verš, sloka volná reprodukce přečteného textu zápis textu, tvorba vlastních textů dramatizace, scénky besedy o knihách divadelní a filmová představení, televizní tvorba porozumění různým druhům textů věcné i odborné literatury základy literatury poezie: lyrika, epika, přenášení významů, přirovnání próza: čas a prostředí děje, hlavní a vedlejší postavy, řeč	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ČESKÝ JAZYK – 6. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák:	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
roliší základní slohové útvary sestaví osnovu, dodrží časovou posloupnost užívá vhodných jazykových prostředků vyjadřuje se souvisle a výstižně v mluveném projevu vyhledá hlavní myšlenku textu podá informaci stručně a zřetelně vybírá vhodná slova při nácvičce popisu	sloh – slohové útvary vypravování člověk ve společnosti – telefonování, vzkazy, formy společenského styku výpisky, výtah zpráva, oznámení popis dopis	OSV 1–11 VMEGS 1–3 MV 1–5 EV 3,4 MedV 1,2,5,6, 7

stylizuje dopis, používá kultivovaný písemný projev		
Žák:	JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
Používá jazykové příručky rozpozná zvukovou a písemnou podobu slov, správně intonuje určí mluvnické kategorie u podstatných a přídavných jmen, aplikuje jejich znalost v písemném projevu rozpozná druhy zájmen a číslovek určí slovesné kategorie – osoba, číslo, způsob, čas vyhledá základní větné členy a zdůvodní shodu	jazykověda, jazykové příručky, zvuková stránka slova a věty podstatná jména zájmena, číslovky větná skladba	
Žák:	LITERÁRNÍ VÝCHOVA A ČTENÍ	
používá literaturu jako zdroj poznání a prožitků uvede základní znaky poezie rozliší sloku od verše reprodukuje přečtený text, zhodnotí hlavní postavy odliší pověst od pohádky, vysvětlí vznik bajky, posoudí vztah literatury k životu	lidová slovesnost poezie pohádky pověsti bajky povídky ze života dětí	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ČESKÝ JAZYK – 7. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák:	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
předvede samostatný souvislý projev (ústní i písemný) dovede svým vypravováním spolužáky zaujmout, při písemném i mluveném projevu používá vhodná slova komunikuje kultivovaně, výstižně, volí vhodné jazykové prostředky pro danou modelovou komunikační situaci	praktické formy slohu vypravování – užití přímé řeči popis pracovního postupu, děje, odborný dopis líčení, životopis, charakteristika	OSV 1–11 VMEGS 1–3 MV 1–5 EV 3,4 MedV 1,2,5,6,7
Žák:	JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
rozezná v textu neohebné slovní druhy a určí je navázáním na znalosti o podstatných a přídavných jménech a odvodí jejich další tvary tvoří homonyma, antonyma, synonyma a začleňuje je do souvislého textu určí slovesné kategorie – vid, rod rozliší větu hlavní a vedlejší, větné členy podle vztahů píše čitelně, přehledně a úpravně	jazykověda, jazykové příručky, zvuková stránka slova a věty podstatná jména zájmena, číslovky větná skladba	
Žák	LITERÁRNÍ VÝCHOVA A ČTENÍ	
vyhledá ve slovnících a encyklopediích význam pojmů epos, báje, mýtus, balady a uvede konkrétní příklady těchto literárních útvarů z přečtených knih sestaví katalog nejméně 20 autorů, ve kterém uvede vždy stručný životopis autora, názvy jeho neznámějších děl a anotaci (stručný obsah) přečtené knihy stanoví rytmus básně, zvukomalebnost navštíví filmové a divadelní představení, zhodnotí je svým vlastním názorem	mýty a balady středověká literatura – kronika, legenda renesanční literatura pobělohorské období seznámení se základy literatury 16. – 18. st. setkání se světem setkání s poezií, věcmi, lidmi, otázkami literárně výchovné aktivity	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ČESKÝ JAZYK – 8. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: v modelových situacích objedná časopis, napíše inzerát, odpoví na inzerát (nabídka, poptávka, seznámení), napíše stížnost a žádost vypracuje výklad (výtah) s pomocí osnovy, použije vhodně odborné názvosloví vyhledá líčení a použije je jako vzor pro vlastní tvorbu rozliší fakta od názorů a hodnocení	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA kratší slohové útvary – objednávka, inzerát, nabídka, stížnost, žádost výklad, výtah, líčení sloh – příprava k volbě povolání – diskuse, debata, rozhovor	OSV 1–11 VMEGS 1–3 MV 1–5 EV 3,4 MedV 1,2,4–7
Žák: rozpozná slovanské a světové jazyky rozpozná hlavní způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov uvede rozdíl ve skloňování podstatných jmen přejatých, vytvoří jejich správné tvary zařadí sloveso do třídy a ke vzoru určí druhy vedlejších vět a poměry mezi větami hlavními používá kultivovaný písemný projev na základě poznatků o jazyce a stylu	JAZYKOVÁ VÝCHOVA český jazyk jako slovanský jazyk slovní zásoba a její obohacování podstatná jména přejatá slovesa – třídy a vzory skladba – souvětí podřadná a souřadná	
Žák používá literaturu jako zdroj poznání zhodnotí obraz historie v literatuře, uvede historická období a jejich nejvýznamnější literární představitele posoudí úlohu lidové slovesnosti zhodnotí význam práce spisovatelů národního obrození porovná českou a světovou literaturu 19. století zformuluje písemně i ústně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	LITERÁRNÍ VÝCHOVA A ČTENÍ národní obrození světová literatura česká literatura 19. st. literárně výchovné aktivity	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ČESKÝ JAZYK – 9. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: komunikuje kultivovaně a výstižně, uplatňuje spisovný jazyk vypracuje samostatný výklad na základě populárněvědeckého článku stylizuje jednoduchou úvahu rozliší základní publicistické útvary orientuje se v tisku, formuluje svůj vlastní názor vědomosti získané ve slohu aplikuje v řečnických cvičeních	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA diskuse projev, proslov, přednáška, výklad, úvaha publicistické útvary řečnická cvičení shrnutí o slohu	OSV 1–11 VMEGS 1–3 MV 1–5 EV 3,4 MedV 1–7
Žák: v praxi využívá obecná poučení o jazyce, rozlišuje skupiny, rozvrstvení uvede základní poznatky o vývoji českého jazyka využívá získaných poznatků k vytváření jazykových projevů odstraňuje skladební nedostatky určí poměry mezi větami hlavními rozlišuje pravopisné jevy lexikální, morfologické, syntaktické ve větě jednoduché a v souvětí využívá jazykových příruček používá kultivovaný	JAZYKOVÁ VÝCHOVA český jazyk: vývoj skladba: odchylky větné stavby, souvětí souřadná shrnutí učiva 6. –9. ročníku	

písemný projev na základě poznatků o jazyce a stylu		
Žák	LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
využívá při rozboru literárního díla základních literárních pojmů charakterizuje významné literární žánry a jejich typy, orientuje se v základních literárních směrech a má přehled o významných představitelích české a světové literatury tvoří vlastní literární texty zformuluje písemně i ústně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	česká a světová próza v 2. polovině. 19. století meziválečná literatura česká dramatická tvorba česká a světová literatura po 2. světové válce současná česká literární tvorba vznik a vývoj filmu literárně výchovné aktivity	

6 ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Anglický jazyk je vyučovací předmět v rámci oboru Cizí jazyk. Jeho postupné osvojování pomáhá žáku snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility žáka jak v jeho osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje žákovo vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech. Požadavky na vzdělávání v anglickém jazyce směřují v ŠVP k dosažení úrovně A2, Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

S vyučovacím předmětem Anglický jazyk děti začínají nově od 1. 9. 2016 v 1. ročníku a v jeho výuce pokračují až do 9. třídy. Výuka probíhá ve skupinách zpravidla dvanácti až dvaceti žáků, maximálně však dvaceti čtyř žáků. Skupiny pracují v jazykové učebně, počítačové učebně a ve třídách. Výuka směřuje k praktickým dovednostem. Náročnost a rozsah učiva, použitého jako prostředku k dosažení těchto dovedností volí vyučující s ohledem na schopnosti a možnosti žáka. Výuka anglického jazyka v základní škole směřuje více než k teoretickému ovládnutí tohoto cizího jazyka k jeho praktickému využití jako komunikačního prostředku (nejlépe v kombinaci s využíváním ICT). Ve výuce Anglického jazyka se v ZŠ využívají prvky systému „Evropské jazykové portfolio“. Získávání praktických dovedností žáka (a hodnocení žáka – do jaké míry si je osvojil) je zaměřeno na 5 základních „oblastí“ cizího jazyka – poslech, rozhovory, samostatný ústní projev, čtení a psaní.

Vzdělávací obsah na 1. stupni je v 1. období zaměřen hlavně na zvukovou stránku jazyka – její reprodukci a porozumění. Ve 2. období žáci zdokonalují své porozumění řeči jak v mluvené, tak v psané podobě. Osvojují si základní prvky stavby jazyka a usilují o její realizaci v krátkých mluvených i psaných projevech.

Vzdělávací obsah na 2. stupni navazuje plynule na 1. stupeň. Žáci dále prohlubují schopnosti a dovednosti porozumění jednoduchým textům mluveným i psaným, reprodukují projev v přiměřené míře vlastními slovy. Seznamují se s reáliemi zemí mluvících tímto jazykem. Nabyté vědomosti jsou aplikovány v každodenních situacích.

Komunikací o zmíněných tématech v cizím jazyce jsou žáci vedeni k uplatnění získaných vědomostí a dovedností v reálných životních situacích, čímž získávají konkrétní představu o praktickém uplatnění předmětu (příležitostné poznávací a výměnné pobyty).

V předmětu se prolínají průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova je realizována v části Sociální rozvoj – komunikace a Osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí.

Environmentální výchova je realizována kapitolou Ekosystémy.

Multikulturní výchova je realizována v části Multikulturalita.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech je realizována v části Evropa a svět nás zajímá.

Mediální výchova je realizována v kapitolách Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení a Práce v realizačním týmu.

Výchovně vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Anglický jazyk

KOMPETENCE K UČENÍ

- Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ – připravujeme je na celoživotní učení
- Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení.
- Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu.
- Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace.
- Učíme práci s chybou.
- Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.
- Jdeme příkladem – neustále si dalším vzděláváním v Anglickém jazyce rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- Učíme žáky nebát se problémů („problémy byly, jsou a budou – problém není hrozba, ale výzva“).
- Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit.
- Podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému.
- Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.
- Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.
- Podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů.
- Jdeme příkladem – učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Podporujeme různé formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa.
- Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace.
- Podporujeme integrované používání cizího jazyka a výpočetní techniky.
- Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (nástěnky, samostatné projekty apod.).
- Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti.
- Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích.
- Učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.
- Učíme žáky nonverbální komunikaci.
- Jdeme příkladem, sami otevřeně komunikujeme na „kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty. Pozitivně vnímáme svoji školu a učitelskou profesi prezentujeme na veřejnosti.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování.
- Podporujeme „inkluzi“ („začlenění“) – volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu.
- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.
- Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle.
- Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů.
- Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- Ve výuce podporujeme koedukovanou výchovu dětí.
- Jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních. Nedělíme sbor na první a druhý stupeň. Upřednostňujeme zájmy školy, zájmy žáků a oprávněné zájmy rodičů před svými osobními zájmy. Pomáháme svým spolupracovníkům, učíme se od nich, vyměňujeme si s nimi zkušenosti.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem.
- Neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření.
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí.
- Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům.
- V hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace.
- Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku.
- Jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti. Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.
- Cíleně posilujeme (motivujeme) žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia (budoucího povolání).
- Na konkrétních příkladech (inzeráty v tisku a na internetu) demonstrujeme lepší možnosti pracovního uplatnění při ovládnutí vyučovaného cizího jazyka.
- Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...). Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svůj vyučovací předmět, svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností doma i v zahraničí.

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru Cizí jazyk

1. stupeň

Očekávané výstupy 1. období

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Žák

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně
- zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu
- přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení
- píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy

Očekávaný výstup v rámci podpůrných opatření

- je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

Očekávané výstupy 2. období

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Žák

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci
- rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

Očekávaný výstup v rámci podpůrných opatření

Žák

- rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici) vizuální oporu
- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

MLUVENÍ

Žák

- zapojí se do jednoduchých rozhovorů, pozdraví a rozloučí se
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

Očekávaný výstup v rámci podpůrných opatření

Žák

- pozdraví a poděkuje
- sdělí jméno a věk
- vyjádří souhlas a nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Žák

- vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

Očekávaný výstup v rámci podpůrných opatření

Žák

- rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

Žák

- napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života
- vyplní osobní údaje do formuláře

Očekávaný výstup v rámci podpůrných opatření

Žák

- je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

Učivo

- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
- slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem
- tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí
- mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

2. stupeň

Očekávané výstupy

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Žák

- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně
- rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat

Očekávaný výstup v rámci podpůrných opatření

Žák

- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů
- rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby

MLUVENÍ

Žák

- zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
- mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech
- vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života

Očekávaný výstup v rámci podpůrných opatření

Žák

- odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby
-

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Žák

- vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech
- rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace

Očekávaný výstup v rámci podpůrných opatření

Žák

- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů

PSANÍ

Žák

- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- reaguje na jednoduché písemné sdělení

Očekávaný výstup v rámci podpůrných opatření

Žák

- reaguje na jednoduchá písemná sdělení, které se týkají jeho osoby

Učivo

- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
- slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem
- tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí
- mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ANGLICKÝ JAZYK – 1. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: rozumí základním pokynům při výuce zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal pozdřívá jednoduchým způsobem rozliší členy rodiny a vlastní jména rozumí otázkám a výrazům používaným v každodenním životě klade jednoduché otázky týkající se jeho bezprostředního okolí rozliší základní barvy pojmenuje předměty kolem sebe zeptá se na věk spolužáka sdělí, kolik mu je let	<u>Slovní zásoba na témata</u> rodina školní pomůcky hračky oblečení narozeníny koupání zvířata Vánoce <u>Komunikační situace</u> pozdřívání představování přání k narozeninám a k Vánocům pokyny při výuce a při hře <u>Jazykové struktury a gramatika</u> osobní jména jednoduchá otázka a odpověď s použitím slovesa „být“ přivlastňovací zájmena můj, tvůj rozkazovací způsob jednoduché užití pokynů při hře a při výuce <u>Reálie</u> Vánoce v Anglii	OSV 1–11 VMEGS 1–3 MV 2–3 EV 4

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ANGLICKÝ JAZYK – 2. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: pozdřívá kamaráda a představí se pojmenuje základní barvy počítá od 1 do 12 rozumí základním pokynům užívaným ve výuce rozumí jednoduchému poslechovému textu	<u>Slovní zásoba na témata</u> čísla 1–12, 13–20 barvy školní potřeby nábytek	OSV 1–11 VMEGS 1–3 MV 2–3 EV 4 MedV 6,7

<p>označí běžné školní potřeby klade a plní jednoduché, každodenně užívané příkazy čte velmi krátký příběh, rozumí jeho obsahu zeptá se a odpoví na dotaz na barvu zeptá se a odpoví na dotaz na věk podá základní informace o sobě počítá od 13 do 20 pojmenuje a jednoduchým způsobem popíše běžná domácí zvířátka (mazlíčky) klade krátké ano/ne otázky k ověření správnosti svého odhadu vyjádří svou náladu a pocity, i pocity druhých používá zdvořilostní fráze a pozdravy rozumí obsahu krátkého komiksového příběhu a zdramatizuje ho vyjádří svou náladu a pocity, i pocity druhých používá zdvořilostní fráze a pozdravy</p>	<p>domácí zvířata (mazlíčci), zvířata v ZOO náladu a pocity <u>Komunikační situace</u> pozdravy pokyny ve škole zdvořilá žádost osobní údaje dotazy a krátké odpovědi <u>Jazykové struktury a gramatika</u> rozkazovací způsob tázací zájmena sloveso „být“ v kladné větě a v otázce kladná a negativní odpověď přídavná jména <u>Reálie</u> Halloween Vánoce Velikonoce</p>	
---	--	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ANGLICKÝ JAZYK – 3. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Žák:</p> <p>rozumí základním pokynům užívaným ve výuce rozumí jednoduchému poslechovému i čtenému textu, získá z něj informace zapojí se do jednoduchých rozhovorů jednoduchým způsobem popíše vzhled osoby vyjmenuje členy své rodiny podá základní informace o své rodině zadá a plní základní pokyny užívané při hře pojmenuje základní části lidského těla odpověďmi na „ano/ne“ otázky pojmenuje základní oblečení zeptá se a odpoví na vlastnictví věcí čte a předvede dialogy hry jednoduchým způsobem si objedná jídlo vyjádří libost a nelibost k jídlům vyhledá konkrétní informace z rozhovoru dvou lidí popíše jednoduchý obrázek popíše umístění předmětů odpoví na „ano/ne“ otázky k popisu místnosti čte a vyslovuje foneticky správně hláskuje slova pojmenuje dny v týdnu a měsíce v roce užívá výrazy spojené se svátky Halloween, Vánoce a Velikonoce pojmenuje sousední státy užívá základní zeměpisné výrazy a otázky rozumí obsahu krátkého komiksového příběhu a zdramatizuje ho</p>	<p><u>Slovní zásoba na témata</u> obličej a tělo rodina oblečení jídlo hračky <u>Komunikační situace</u> pozdravy pokyny ve škole zdvořilá žádost osobní údaje dotazy a krátké odpovědi příkazy objednávka jídla <u>Jazykové struktury a gramatika</u> rozkazovací způsob tázací zájmena sloveso „být“ v kladné větě a v otázce kladná a negativní odpověď přídavná jména sloveso „mít“ v otázce a odpovědi množné číslo podstatných jmen přivlastňovací pád sloveso „mít rád“ v kladné větě a otázce vazba „there is/there are“ otázka na množství <u>Reálie</u> Halloween Vánoce Velikonoce Dny v týdnu Zeměpisné názvy sousedních zemí</p>	<p>OSV 1–11 VMEGS 1–3 MV 2–3 EV 4 MedV 6,7</p>

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ANGLICKÝ JAZYK – 4. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Žák:</p> <p>rozumí jednoduchým pokynům učitele při hodině, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností</p> <p>rozumí běžným číselným údajům (0–100)</p> <p>rozumí slovům a slovním spojením týkajících se předmětů běžného života, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a má-li k dispozici vizuální podporu</p> <p>ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech použije základní zdvořilostní obraty (např. pozdrav, rozloučení)</p> <p>představí se, vyhlásí své jméno a uvede, odkud pochází a kolik je mu let</p> <p>zeptá se spolužáka na jméno, věk a bydliště, na stejné otázky odpoví</p> <p>v krátkém jednoduchém textu, vyhledá konkrétní informace, např. jméno, příjmení, věk či telefonní číslo</p> <p>rozumí tématu krátkého textu z běžného života, který se vztahuje k osvojovaným tématům a je doprovázen vizuální podporou</p> <p>s použitím jednoduchých slovních spojení a vět napíše krátký text, ve kterém představí sebe, kamaráda, uvede věk, telefonní číslo a bydliště</p> <p>vyplní osobní údaje do formuláře, např. jméno, příjmení, věk a telefonní číslo</p> <p>v krátkém a jednoduchém poslechovém textu zachytí konkrétní informace</p> <p>ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech představí sebe, své kamarády a rodinu, uvede základní údaje</p> <p>zeptá se na základní údaje třetí osoby</p> <p>pojmenuje dny v týdnu</p> <p>přivlastní osobám běžné předměty</p> <p>rozumí tématu krátkého kresleného příběhu, kde se hlavní osoby představí a uvedou základní informace o sobě, vyhledá konkrétní informace s použitím jednoduchých slovních spojení a vět</p> <p>napíše krátký text, ve kterém představí sebe, členy své rodiny, spolužáky a kamarády</p> <p>porozumí krátkým a jednoduchým otázkám učitele a spolužáka, které souvisí s předměty osobní potřeby a domácími mazlíčky a vyučovacími předměty ve škole</p> <p>sdělí, jaké předměty osobní potřeby vlastní, jaké má domácí mazlíčky, a zeptá se na totéž kamaráda</p> <p>pojmenuje předměty osobní potřeby, barvy, domácí mazlíčky a vyučovací předměty</p> <p>sdělí jednoduchým způsobem, jaké vyučovací předměty jsou jeho oblíbené</p>	<p>Gramatika:</p> <p>sloveso být</p> <p>vazba ‚there is / there are‘</p> <p>osobní zájmena</p> <p>neurčitý člen a / an</p> <p>množné číslo podstatných jmen</p> <p>rozkazovací způsob</p> <p>sloveso ‚být‘ v kladné a záporné větě, v otázce, ve stažené formě</p> <p>přivlastňovací zájmena</p> <p>přivlastňovací pád</p> <p>otázky ano / ne, otázky s tázacími zájmeny</p> <p>sloveso ‚mít‘ – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi</p> <p>postavení přídavných jmen ve větě</p> <p>Slovní zásoba:</p> <p>abeceda</p> <p>číslovky 1–100</p> <p>předměty ve škole</p> <p>názvy zemí</p> <p>rodina, členové rodiny</p> <p>dny v týdnu</p> <p>běžné předměty v domácnosti</p> <p>domácí mazlíčci</p> <p>vyučovací předměty, škola</p> <p>Tematické okruhy:</p> <p>škola</p> <p>rodina</p> <p>dny v týdnu</p> <p>škola</p> <p>zvířata</p> <p>Komunikace:</p> <p>setkání</p> <p>udílení pokynů</p> <p>dotazy na čísla a číselné údaje</p> <p>dotaz na slovo v angličtině</p> <p>popis obrázku</p> <p>osobní dotazy při seznamování se</p> <p>narozeniny</p> <p>uvedení nového žáka do kolektivu</p> <p>telefonování do rozhlasu</p> <p>popis a porovnávání obrázků</p> <p>porovnávání školních rozvrhů</p> <p>Reálie:</p> <p>Halloween</p> <p>Vánoce</p> <p>Velikonoce</p> <p>jména a tituly</p> <p>adresa</p> <p>školy v Anglii a ve Walesu</p>	<p>MV 2–3</p> <p>EV 4</p> <p>MedV 6,7</p>

zeptá se na rozvrh a oblíbené vyučovací předměty kamaráda		
---	--	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ANGLICKÝ JAZYK – 5. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Žák:</p> <p>popíše svůj pokoj a umístění nábytku a věcí v něm</p> <p>pojmenuje budovy, obchody a místa ve městě</p> <p>popíše ústně i písemně vzhled osob</p> <p>pojmenuje aktuální činnost osob</p> <p>pojmenuje běžné kusy oděvu, popíše, co má na sobě</p> <p>popíše svůj běžný den, rozliší opakovaný děj od aktuálního</p> <p>seznámí se s britskými svátky</p> <p>vyhledá konkrétní informace v krátkém čteném či slyšeném textu</p> <p>rozumí hlavním informacím čteného</p> <p>napíše o svém způsobu života</p> <p>pojmenuje názvy měsíců a rozpozná je v slyšeném textu</p> <p>přihadí události ke konkrétnímu datu</p> <p>rozpozná datum v slyšeném textu</p> <p>rozumí hlavním bodům čteného komiksového příběhu</p> <p>zeptá se kamaráda na běžné záležitosti každodenního života, na stejné otázky stručně odpoví</p> <p>pojmenuje domácí práce, sdělí, jak často dělá běžné domácí práce a zeptá se na totéž kamaráda</p> <p>pojmenuje aktuální činnosti lidí a taky se na ně zeptá</p> <p>pojmenuje exotická zvířata běžně viděná v ZOO</p> <p>pojmenuje způsoby pohybu různých zvířat</p> <p>porovná dané informace s informacemi v textu</p> <p>simuluje telefonní rozhovor s kamarádem a zeptá se, co právě dělá</p> <p>sdělí, která zvířata má rád a která nerad</p> <p>sdělí, co musí v nejbližších dnech udělat</p>	<p>Gramatika:</p> <p>předložky při popisu umístění</p> <p>vazba there is/are</p> <p>sloveso can</p> <p>sloveso to be a to have při popisu osob</p> <p>přítomný čas průběhový</p> <p>otázka na cenu</p> <p>přítomný čas prostý</p> <p>tvorba „ano/ne“ otázek a otázek pomocí tázacích zájmen</p> <p>frekvenční příslovce</p> <p>řadové číslovky</p> <p>přítomný čas prostý vs průběhový</p> <p>zájmena v předmětu</p> <p>Slovní zásoba:</p> <p>nábytek, části domu, místa a budovy ve městě</p> <p>vzhled člověka</p> <p>oblečení</p> <p>měsíce v roce, datum</p> <p>domácí práce</p> <p>zvířata</p> <p>Komunikace:</p> <p>v bytě, v domě, ve městě, v obchodě</p> <p>popis pokoje</p> <p>popis osoby, porovnání vzhledu</p> <p>oslava narozenin</p> <p>situační rozhovory každodenního života</p> <p>vyprávění o zážitku z výletu</p> <p>slovní hra „Hádej, kdo jsem!“</p> <p>vyprávění o oblíbeném zvířeti</p> <p>Výslovnost:</p> <p>základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov</p> <p>přízvuk, rytmus</p> <p>Reálie:</p> <p>Halloween</p> <p>Vánoce</p> <p>Velikonoce</p> <p>Britské typy domů</p> <p>Typický rok ve Velké Británii</p>	<p>OSV 1–11</p> <p>VMEGS 1–3</p> <p>MV 2–3,5</p> <p>EV 1–4</p> <p>MedV 2,5,6,7</p>

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ANGLICKÝ JAZYK – 6. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák:		

<p>rozliší základní informace o lidech, jejich rodině, jejich bydlišti, práci a koníčcích, o svém těle rozumí krátkým jednoduchým textům odhadne význam nových slov z kontextu textu užívá jednoduché obraty ke zdvořilému oslovení, pozvání, omluvě vyjádří se k přijetí či odmítnutí pozvání, k přijetí omluvy popíše sebe, svou rodinu a další lidi sestaví jednoduchý popis míst a různých předmětů reprodukuje přiměřeně obtížný text napíše o své rodině, škole a koníčcích, zvířatech používá dvojjazyčný slovník vyjádří své postoje a názory v rámci stanovené slovní zásoby</p>	<p>Gramatika: minulý čas slovesa to be – otázka, zápor minulý čas pravidelných sloves jednoduché sdělení – dopis, pohled minulý čas nepravidelných sloves práce se slovníkem počitatelná a nepočitatelná podstatná jména a few/a little vyjádření budoucnosti – going to stupňování přídavných jmen příslovce slovní a větný přízvuk sloveso can fonetické znaky Reálie: Velká Británie The USA Slovní zásoba: člověk a společnost rodina domov zájmová činnost sport, volný čas, volnočasové aktivity kultura příroda, zvířata počasí zdraví zájmy</p>	<p>OSV 1–1 VMEGS 1–3 MV 2–3,5 EV 1–4 MedV 2,5,6,7</p>
---	---	---

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ANGLICKÝ JAZYK – 7. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Žák: při zřetelném ústním projevu rozliší základní informace a rozpozná, o čem se mluví rozumí krátkým jednoduchým osobním dopisům, zjistí, kde se nachází oslovení, přání, prosba odhadne význam nových slov z kontextu textu rozumí krátkým jednoduchým textům o ČR, Velké Británii a jiných zemích domluví se s kamarády na tom, co budou dělat, kam půjdou a kdy a kde se sejdou užívá jednoduché obraty k objednávání jídla a pití vysvětlí, co chce, zeptá se na cenu, například v obchodě nebo na poště sestaví vyprávění o svém městě, zemi, Velké Británii a jiných zemích reprodukuje přiměřeně obtížný text napíše stručný osobní dopis a zařadí pozvání, poděkování, omluvu používá dvojjazyčný slovník</p>	<p>Gramatika: příslovce slovní a větný přízvuk vyjádření vlastního názoru, rozhodnutí základní zeměpisné údaje minulý čas – pravidelná a nepravidelná slovesa budoucnost – going to, použití will pro vyjádření vlastního názoru modální slovesa práce se slovníkem Reálie: Velká Británie The USA Slovní zásoba: svátky, tradice, zvyky a odlišné konvence rodilých mluvčích volný čas a zájmová činnost rodina, škola, město móda problémy společnosti problémy teenagerů</p>	<p>OSV 1–1 VMEGS 1–3 MV 2–3,5 EV 1–4 MedV 2,5,6,7</p>

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ANGLICKÝ JAZYK – 8. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: v krátkých nahrávkách rozpozná důležité informace o běžných věcech i o vztazích mezi zeměmi určí význam běžných nápisů (např. na ulicích a na nádražích) vyhledá jednoduché informace v jídelních lístcích a na informačních letácích používá autentické materiály ze zemí studovaného jazyka a běžně užívá slovníku cizích slov odhadne význam nových slov z kontextu textu používá obraty, kterými se zeptá na základní informace o veřejné dopravě a koupí si jízdenky, objedná místenky s pomocí mapy nebo plánu se zeptá na cestu nebo poradí někomu jinému užívá obraty, kterými se zeptá na to, co lidé dělají v práci nebo ve škole a co ve volném čase, najde vhodné výrazy k odpovědím na takové otázky vyjádří jednoduše, jak se cítí, co ho bolí vysvětlí, co má a nemá rád popíše, co pravidelně dělá, co si nejraději obléká, jaké je venku počasí a kde se nachází reprodukuje přiměřeně obtížný text sestaví stručný popis nějaké události nebo své cesty vyhledá neznámá slova ve slovníku cizích slov napíše dopis s blahopřáním vypracuje prezentaci na dané téma vypráví jednoduchá příběh či událost používá základní údaje o Velké Británii	Gramatika: přítomné časy minulý čas průběhový a prostý používání určitých a neurčitých členů členy u vlastních jmen neurčitá zájmena a jejich složeniny formální dopis a email předpřítomný čas ever/never since/for should/shouldn't opisy modálních sloves vybraná frázová slovesa Reálie: Velká Británie Londýn Slovní zásoba: každodenní situace škola společnost moje zkušenosti a ambice životní styl nakupování móda volba povolání	OSV 1–1 VMEGS 1–3 MV 2–3,5 EV 1–4 MedV 2,5,6,7

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ANGLICKÝ JAZYK – 9. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a nakupování a podobné otázky pokládá rozumí krátkému textu, především s vizuální podporou napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Gramatika: opakování časů vazba used to předpřítomný čas POJ a PŘJ – přípony, předpony opisy modálních sloves vyjádření souhlasu/nesouhlasu infinitiv, gerundium there is/there are there is someone...-ing přídavná jména přípony trpný rod ve všech časech	OSV 1–11 VMEGS 1–3 MV 2–3,5 EV 1–4 MedV 2,5,6,7

<p>vyhledává požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech</p> <p>odpovídá na jednoduché otázky týkající se přírody, počasí a podobné otázky vytváří rozumí informacím v krátkých poslechových textech týkajících se reálií anglicky mluvících zemí</p> <p>napiše krátké mediální sdělení</p> <p>odpovídá na jednoduché otázky týkající se světa kolem nás</p>	<p>podmínkové věty – 1. podmínka</p> <p>vedlejší věty – vztažné, časové, podmínkové</p> <p>práce s internetem</p> <p>práce se slovníkem</p> <p>Reálie:</p> <p>Anglie</p> <p>Austrálie</p> <p>The USA</p> <p>Evropská Unie</p> <p>Slovní zásoba:</p> <p>oblékání</p> <p>pozdrav</p> <p>představení</p> <p>volný čas</p> <p>nakupování</p> <p>zdraví</p> <p>jídlo</p> <p>rodina, škola, popis cesty, telefonování</p> <p>příroda, obec, počasí, dopravní prostředky</p> <p>tematický okruh: náš svět</p>	
--	--	--

7 NĚMECKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Německý jazyk je předmět, který by měl postupně pomáhat žáku snižovat jazykové bariéry a přispívat tak ke zvýšení mobility žáka, jak v jeho osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje žákovo vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech. Požadavky na vzdělávání ve výuce tohoto druhého cizího jazyka směřují v ŠVP k dosažení úrovně A1, Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

S vyučovacím předmětem Německý jazyk, děti začínají v 8. ročníku. Ve tříhodinové dotaci týdně v jeho výuce pokračují až do 9. třídy. (V letošním a příštím školním roce bude platit ještě stará dobíhající verze, kdy žáci začínali s výukou v 7. ročníku). Výuka může v případě potřeby probíhat i ve skupinách utvořených ze žáků různých ročníků (pokud to možnosti a potřeby žáků vyžadují). Skupiny pracují v jazykových učebnách, v počítačových učebnách a v kmenových třídách. Výuka směřuje k praktickým dovednostem. Náročnost a rozsah učiva, použitého jako prostředku k dosažení těchto dovedností volí vyučující s ohledem na schopnosti a možnosti žáka. Výuka německého jazyka v základní škole směřuje více než k ovládnutí tohoto cizího jazyka k jeho praktickému používání jako komunikačního prostředku (nejlépe v kombinaci s využíváním ICT). Ve výuce německého jazyka se v ZŠ využívají prvky systému „Evropské jazykové portfolio“. Získávání praktických dovedností žáka (a hodnocení žáka do jaké míry si je osvojil) je zaměřeno na 4 základní oblasti – poslech, mluvení, čtení a psaní.

Předmětem se prolínají průřezová témata:

Mediální výchova (MedV) – v kapitole Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení a při práci s počítačem

Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – komunikace, osobnostní rozvoj.

Multikulturní výchova – multikulturalita – pohled na problematiku lidských ras, otázky tolerance, odlišností.

Myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá – vysvětlování uplatnění jazykových znalostí a vědomostí v současném světě, seznámení se s tradicemi a životem v německy mluvících zemích

Enviromentální výchova – život v různých prostředích

Výchovně vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Německý jazyk

KOMPETENCE K UČENÍ

- Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ – připravujeme je na celoživotní učení.
- Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení.
- Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu.

- Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace.
- Učíme práci s chybou.
- Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.
- Jdeme příkladem – neustále si dalším vzděláváním v německém jazyce rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Učíme žáky nebát se problémů („problémy byly, jsou a budou – problém není hrozba, ale výzva“).
- Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit.
- Podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému.
- Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.
- Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.
- Podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů.
- Jdeme příkladem – učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Podporujeme různé formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa.
- Kládeme důraz na „kulturní úroveň“ komunikace.
- Podporujeme integrované používání cizího jazyka a výpočetní techniky.
- Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (referáty, školní časopis, místní tisk, web, ppt. prezentace apod.).
- Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti.
- Přípravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích.
- Učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.
- Učíme žáky „nonverbální komunikaci“.
- Jdeme příkladem, sami otevřeně komunikujeme na „kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty. Pozitivně vnímáme svoji školu a učitelskou profesi prezentujeme na veřejnosti.
-

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování.
- Podporujeme „inkluzi“ („začlenění“) – volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu.
- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.
- Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle.
- Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů.

- Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- Ve výuce podporujeme koedukovanou výchovu dětí.
- Jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních. Nedělíme sbor na první a druhý stupeň. Upřednostňujeme zájmy školy, zájmy žáků a oprávněné zájmy rodičů před svými osobními zájmy. Pomáháme svým spolupracovníkům, učíme se od nich, vyměňujeme si s nimi zkušenosti.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem.
- Neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření.
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí.
- Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům.
- V hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace.
- Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku.
- Jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti. Respektujeme osobnost žáka a jeho práva.
- Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci.
- Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.
- Cíleně posilujeme (motivujeme) žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia (budoucího povolání).
- Na konkrétních příkladech (inzeráty v tisku a na internetu) demonstrujeme lepší možnosti pracovního uplatnění při ovládnutí vyučovaného cizího jazyka.
- Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...). Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svůj vyučovací předmět, svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností doma i v zahraničí.

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru Další cizí jazyk

2. stupeň

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy

Žák

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat

Očekávaný výstup v rámci podpůrných opatření:

Žák

- rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností.
- rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu).
- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

MLUVENÍ

Očekávané výstupy

Žák

- se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

Očekávaný výstup v rámci podpůrných opatření:

Žák

- pozdraví a poděkuje.
- sdělí své jméno a věk.
- vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména má-li k dispozici vizuální oporu).

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy

Žák

- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
- rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci

Očekávaný výstup v rámci podpůrných opatření:

Žák

- rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu).

PSANÍ

Očekávané výstupy

Žák

- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

Očekávaný výstup v rámci podpůrných opatření:

Žák

- je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

Učivo

- zvuková a grafická podoba jazyka – suprasegmentální jevy, segmentální jevy s důrazem na jevy odlišné od mateřského jazyka, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov, krátké a dlouhé hlásky,
- slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem (slovní zásoba v rozsahu asi 1000 lexikálních jednotek zahrnujících výrazy z vymezených tematických okruhů, situací a funkcí jazyka; slovní zásoba potřebná k porozumění jednoduchým textům, a to i autentickým; seznámení se způsoby odhadu významu a tvoření slov)
- tematické okruhy – osobní údaje, věk, pozdravy, barvy, dny v týdnu, měsíce, roční období, časové údaje, části dne, čas, názvy měst, názvy zemí, názvy světadílů, koníčky, činnosti ve volném čase, sport, druhy sportu, sportovní potřeby, nábytek, hudba, seriály, školní předměty, jazyky, školní potřeby, psací potřeby, rozvrh hodin, rodina, členové rodiny, názvy povolání, nápoje, potraviny, pokrmy, záliby, předměty pro sbírky, části těla, bolesti, nemoci, pohyb ve městě, adresa, místa ve městě, popis cesty, dopravní prostředky, vybavenost města a městských čtvrtí, cestování, aktivity o prázdninách, cíle o prázdninách, účelné využití volného času, místa v přírodě, rozdílný život ve městě a na venkově, oblečení, akce, zajímavé činnosti a akce, oslavy, narozeniny, dárky, přání, svátky, popis osoby, bydlení, zvířata, popis školy, popis třídy, výukové aktivity, školní rok a prázdniny, rok v žákově životě, navazování přátelských vztahů mezi školami, třídami a žáky, školní život v různých zemích.
- mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění): věta oznamovací, tázací, věta s modálním slovesem, slovosled v těchto větách, vyjádření záporu pomocí nicht a kein, člen určitý a neurčitý, člen záporný, člen přivlastňovací, rod podstatných jmen, přídavná jména v přísudku a doplňku, číslovky, oznamovací způsob, časování sloves, přítomný čas, některá modální slovesa, slovesa s odlučitelnou příponou, příslovce gern, příslovce místa, předložky, spojky souřadící, odpověď s doch, citoslovce, koncovka –in, množné číslo podstatných jmen, osobní zájmena, přivlastňovací zájmena, tázací zájmena, záporná zájmena, ukazovací zájmena, neosobní man, tázací příslovce, préteritum sloves sein a haben, zdůraznění větného členu, vazba es gibt, perfektum, předložky časové a místní.

Poznámka: vzdělávací obsahy jsou zpracovány ve dvou variantách – od 7. ročníku (dobíhající verze) a od 8. ročníku (nová varianta). V závorce je vždy uveden rok platnosti.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu NĚMECKÝ JAZYK – 8. ročník

UČEBNICE *BESTE FREUNDE 1*

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu	ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA suprasegmentální jevy (slovní přízvuk, větná intonace) segmentální jevy s důrazem na jevy odlišné od mateřského jazyka (samohlásky, dýfongy, dvojhlásky, Ich-Laut, Ach-Laut) a s důrazem na zabránění interferenčním tendencím (přehlášky	OSV VMEGS MV MedV

zná říkadla, pořekadla, básně a reprodukuje je se správnou výslovností, zazpívá několik písní	ä, ö, ü, hlásky i-ie-ü-u a jejich varianty, asimilace, ráz)
Žák:	GRAFICKÁ STRÁNKA A PRAVOPIS
rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova	německá abeceda psaní velkých písmen, přehlásek, ß pravopis výrazů osvojované slovní zásoby
Žák:	SLOVNÍ ZÁSoba
používá abecední slovník učebnice pochopí obsah a smysl jednoduché pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění rozumí běžným pokynům a jednoduchým větám vyučujícího souvisejícím s organizací vyučovacího procesu včetně návodu na typické činnosti a aktivity rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci rozumí jednoduchým souvislým monologickým i dialogickým projevům rodilého mluvčího, včetně projevů reprodukováných, pronášených v přirozeném tempu různými osobami	základní výrazy z vymezených tematických okruhů v rozsahu asi 1000 lexikálních jednotek slovní zásoba potřebná pro porozumění pokynům spojeným s vyučovacím procesem slovní zásoba potřebná k porozumění jednoduchým textům, a to i autentickým (počátky práce se slovníkem)
Žák:	MLUVNICE
rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje reprodukuje a obměňuje pamětně osvojené mikrodialogy ústně obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu	skladba: jednoduchá věta oznamovací, tázací, věta s modálním slovesem, slovosled v těchto větách, vyjadřování záporu pomocí kein a nicht, věta s modálním slovesem tvarosloví: člen určitý, neurčitý, záporný, přivlastňovací (mein, dein, sein, ihr) v 1. pádě; člen určitý, neurčitý, záporný ve 4. pádě; koncovka –in podstatná jména: rod podstatných jmen – lexikálně, 2. pád vlastních jmen, množné číslo podstatných jmen zájmena: osobní přivlastňovací v jednotném čísle, tázací, záporná (kein – keine), vykání číslovky: základní do 100, určení ceny slovesa: přítomný čas, oznamovací způsob, časování pravidelných a pomocných sloves, užívání některých nepravidelných sloves, vazba ich möchte, modální slovesa möchten/mögen/müssen/können, slovesa s odlučitelnou předponou, slovesa se 4. pádem příslovce: gern, tázací. částice: odpověď s doch
Žák:	TÉMATA
rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům	osobní údaje, věk, pozdravy, barvy, dny v týdnu, měsíce, roční období, časové údaje, části dne, čas, názvy měst, názvy zemí, koníčky, činnosti ve volném čase, sport, druhy sportu, sportovní potřeby, nábytek, hudba, seriály, školní předměty, jazyky, školní potřeby, psací potřeby, rozvrh hodin, rodina, členové rodiny, názvy povolání, názvy zemí a světadílů, nápoje, potraviny, pokrmy.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu NĚMECKÝ JAZYK – 9. ročník

UČEBNICE *BESTE FREUNDE 2*

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu	ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA suprasegmentální jevy (slovní přízvuk, větná intonace) segmentální jevy s důrazem na jevy odlišné od mateřského jazyka (aspirované souhlásky p, t, k, s – ss – ß) segmentální jevy s důrazem na zabránění interferenční tendencím	OSV VMEGS MV EV MedV
Žák: písemně obměňuje krátké probrané texty formuluje písemně jednoduché otázky a odpovídá na ně vyplní své základní údaje do formulářů	GRAFICKÁ STRÁNKA JAZYKA A PRAVOPIS pravopis výrazů osvojované slovní zásoby základní poučení o interpunkci	
Žák: aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci reprodukuje a obměňuje pamětně osvojené dialogy porozumí běžným sdělením a hlášením z oblasti každodenního života rozumí upřesňujícím pokynům souvisejícím s vedením hodiny v cizím jazyce rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci rozumí jednoduchým souvislým projevům vyučujícího a projevům dialogickým, včetně krátkých projevů reprodukováných, pronášených v přirozeném tempu různými jednajícími osobami rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovídi na otázky čte potichu jednoduché texty autentické (návody, nápisy apod.) sdělí základní informace či hlavní myšlenky z krátkého přečteného nebo vyslechnutého textu používá dvojjazyčný slovník, internetový slovník	SLOVNÍ ZÁSoba slovní zásoba v rozsahu asi 1000 lexikálních jednotek zahrnujících výrazy z vymezených tematických okruhů, situací a funkcí jazyka slovní zásoba potřebná k porozumění jednoduchým textům, a to i autentickým seznámení se způsoby odhadu významu, tvoření slov – podstatné jméno+podstatné jméno	
Žák: formuluje ústně otázky, odpovídá na otázky obměňuje krátké texty se zachováním smyslu testu samostatně po audioorální přípravě zformuluje text pozdravu, blahopřání, jednoduchého dopisu, vzkazu, sestaví krátké vyprávění, jednoduchý popis	MLUVNICE Skladba: věta oznamovací, tázací, rozkazovací, slovosled v těchto větách, rámcová konstrukce s modálními slovesy, se slovesy v perfektu, zdůraznění větného členu, vyjadřování větné a větně členské negace	

<p>vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace vyžádá jednoduchou informaci přiměřeně a pohotově reaguje na různé situace běžného života žáka dané věkové skupiny, používá základní kompenzační strategie</p>	<p>podstatná jména: rod podstatných jmen, používání členu určitého a neurčitého, jednotné a množné číslo přídavná jména: v přísudku a doplňku zájmena tázací, ukazovací, přivlastňovací, záporná, osobní, přivlastňovací, neosobní man číslovky: základní i nad tisíc, řadové, datum, letopočet slovesa: časování pravidelných sloves a nejužívanějších nepravidelných sloves, způsob oznamovací, rozkazovací, préteritum sloves sein a haben, přítomný čas, slovesa s odlučitelnou předponou, slovesa se 3. a 4. pádem, perfektum, modální slovesa předložky: nejfrekventovanější předložky se 3. a 4. pádem, s časovými údaji, s místními údaji frekventované souřadící spojky i s nepřímým slovosledem</p>	
<p>Žák:</p>	<p>TÉMATATA</p>	
<p>umí se souvisle vyjadřovat v rámci vymezených tematických okruhů sestaví jednoduché sdělení týkající se situací souvisejících se životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy</p>	<p>koníčky, záliby, předměty pro sbírky, části těla, bolesti, nemoci, pohyb ve městě, adresa, místa ve městě, popis cesty, dopravní prostředky, vybavenost města a městských čtvrtí, cestování, prázdninové aktivity, cíle o prázdninách, činnosti ve volném čase, způsob trávení volného času, účelné využití volného času, místa ve městě, místa v přírodě, rozdílný život ve městě a na venkově, čas formální, neformální, povolání a zaměstnání, oblečení, akce zajímavé činnosti a akce, oslavy, narozeniny, dárky, přání svátky, popis osoby, bydlení zvířata, škola, vyučovací předměty, rozvrh hodin, kulturní život školy, popis školy a třídy, výukové aktivity, školní rok a prázdniny, rok v žákově životě, navazování přátelských vztahů mezi školami, třídami a žáky, školní život v různých zemích.</p>	

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

MATEMATIKA

8 MATEMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Matematika prolíná celým základním vzděláním. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě. Rozvíjí intelektuální schopnosti žáků, jejich paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení a logický úsudek. Cílem matematiky je vést žáky k vytrvalosti, pracovitosti, ale také ke kritičnosti, k racionální práci, k deduktivnímu způsobu myšlení, k přesné a stručné formulaci myšlenek. Učí je matematické symbolice jako dalšímu prostředku vyjadřování. Jejím základem je aktivní činnost žáků. Žáci si postupně osvojují matematické pojmy, algoritmy, symboliku a způsoby jejich užití. Matematika učí žáky provádět analýzu i syntézu, vyslovovat hypotézy, dokazovat a ověřovat jejich správnost v praxi. Dalším úkolem předmětu je jeho potřeba pro výklad a řešení problémů v dalších předmětech, jako je fyzika, chemie, zeměpis, pracovní vyučování ale i jazyky a další.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah oboru Matematika je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy:

- Čísla a početní operace – žáci se seznamují s čísly a osvojují si dovednost provádět početní operace, algoritmická porozumění a významová porozumění.
- Závislosti, vztahy a práce s daty – žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa.
- Geometrie v rovině a v prostoru – žáci znázorňují a určují geometrické útvary, porovnávají a měří vzdálenosti, počítají obvod a určují obsah obrazců.
- Nestandardní aplikační úlohy a problémy – žáci uplatňují logické myšlení, řeší problémové situace a úlohy z běžného života.

Vzdělávací obsah oboru Matematika je rozdělen na 2. stupni na čtyři tematické okruhy:

- Čísla a početní operace – navazuje na učivo prvního stupně a dále ho rozšiřuje. Žáci si osvojují dovednosti při provádění početních operací a jejich algoritmizaci.
- Číslo a proměnná – žáci se seznamují s pojmem proměnná a s jejím užitím, při matematizaci reálných situací.
- Závislosti, vztahy a práce s daty – žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, se kterými se mohou setkat v běžném životě. Uvědomují si změny a závislosti, učí se pochopit, že změnou může být růst i pokles a že změna může být i nulová. Takto směřují k pochopení pojmu funkce, které jsou zastoupeny v každém ročníku (tabulky, přímá a nepřímá úměrnost, lineární funkce, středová a osová souměrnost).
- Geometrie v rovině a prostoru – žáci určují a znázorňují geometrické útvary, učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlů, počítat obvody a obsahy obrazců nebo objemy a povrchy těles. Zároveň zdokonalují svůj grafický projev.

Významnou součástí Matematiky jsou nadstandardní aplikační úlohy a problémy, které prolínají všemi čtyřmi tematickými okruhy.

Zde uplatňují logické myšlení, řeší problémové úlohy ze života, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky. Řešení těchto úloh může často posilovat sebevědomí i těch žáků, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Ve všech tematických okruzích se učí žáci využívat výpočetní techniku (kalkulátory, počítačové programy) a další pomůcky (tabulky, atd.), které pomáhají i těm žákům, kteří mají problémy v numerickém počítání.

Předmětem se prolínají průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova je naplňována během vyučování matematiky ve všech ročnících: utváří osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti, podílí se na jeho morálním a sociálním rozvoji.

Výchova demokratického občana se zaměřuje na vztah k sobě samému i ostatním lidem, k okolnímu prostředí, k normám i hodnotám.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, umožňuje uplatnit vědomosti a dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech.

Multikulturní výchova vychází z aktuální situace ve škole a současné situace ve společnosti.

Enviromentální výchova je realizována pouze okrajově v souvislosti s aktuální situací.

Mediální výchova je realizována částečně s důrazem na získávání informací z médií.

Výuka Matematiky je organizována zpravidla v budově školy. Žáci využívají prostředků výpočetní techniky (především vhodného počítačového softwaru, určitých typů výukových programů). Aplikovaná matematika v přírodě se pravidelně učí v 6. ročníku v rámci projektu školy pod názvem Terénní praktika z matematiky, přírodopisu, zeměpisu a tělesné výchovy.

Výchově vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Matematika

KOMPETENCE K UČENÍ

- Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ – připravujeme je na celoživotní učení.
- Vedeme sebe, žáky a rodiče k tomu, že důležitější jsou získané dovednosti a znalosti, než známka na vysvědčení.
- Ve výuce zřetelně rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující).
- Na začátku hodiny vždy žáky seznámíme s cílem VH, na konci VH vždy s žáky zhodnotíme jeho dosažení.
- Uplatňujeme individuální přístup k žákovi, výsledky posuzujeme vždy z pohledu „přidané hodnoty“.
- Učíme práci s chybou.
- Učíme žáky využívat matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace.
- Rozvíjíme paměť žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů.
- U žáků rozvíjíme abstraktní a exaktní myšlení osvojováním si využíváním základních matematických pojmů a vztahů.
- Jdeme příkladem – neustále si dalším vzděláváním v oboru matematika rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“. text

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Učíme žáky nebát se problémů („problémy byly, jsou a budou – problém není hrozba, ale výzva“).
- Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů.
- Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.
- Podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace.
- Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty.
- Učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.
- Při komunikaci v rámci vyučovacího předmětu Matematika, vedeme žáky k tomu, aby využívali vhodné matematické symboliky, početních operací, algoritmů a správných metod řešení.
- Při komunikaci v rámci vyučovacího předmětu učíme žáky vnímat složitosti reálného světa a porozumět jim z hlediska matematizace reálné situace, která vede k sestavení matematického modelu.
- Jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností. Sami otevřeně komunikujeme na „kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování.
- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.
- Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle.
- Jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních. Nedělíme sbor na první a druhý stupeň.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků.
- Kázeňské přestupky řešíme individuálně, princip kolektivní viny a kolektivního potrestání nepřipouštíme.
- Vedeme žáky k věcnému řešení problémů.
- Jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, příkladně plníme své povinnosti. Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole. Chováme se k žákům, jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Žádnou práci netrestáme, kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme.
- Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.
- Důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků.

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace

1. stupeň

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Očekávané výstupy – 1. období

Žák

- používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
- užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose
- provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

Očekávaný výstup v rámci podpůrných opatření

Žák

- porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20
- čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100
- zná matematické operátory $+$, $-$, $=$, $<$, $>$ a umí je zapsat
- sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20
- řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20
- umí rozklad čísel v oboru do 20

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

- využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
- provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
- zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel
- modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku
- porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel
- přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty
- porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose

Očekávaný výstup v rámci podpůrných opatření

Žák

- čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000
- sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla
- zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100
- zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách

- tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100
- zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy
- ozeznává sudá a lichá čísla
- používá kalkulátor

Učivo

- přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky
- zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model)
- násobilka
- vlastnosti početních operací s čísly
- písemné algoritmy početních operací

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE s DATY

Očekávané výstupy – 1. období

Žák

- orientuje se v čase, převádí jednotky času v běžných situacích
- opisuje jednoduché závislosti z praktického života
- doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel

Očekávaný výstup v rámci podpůrných opatření

Žák

- modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek
- doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20
- zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

- vyhledává, sbírá a třídí data
- čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy

Očekávaný výstup v rámci podpůrných opatření

Žák

- vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu
- orientuje se a čte v jednoduché tabulce
- určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích
- provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi

Učivo

- závislosti a jejich vlastnosti
- diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

Očekávané výstupy – 1. období

Žák

- rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci
- porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky
- rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině

Očekávaný výstup v rámci podpůrných opatření

Žák

- pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit
- rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují
- používá pravítko

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

- narýsuje a znázorní základní rovinné útvary, užívá jednoduché konstrukce
- sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- sestrojí rovnoběžky a kolmice
- určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
- rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru

Očekávaný výstup v rámci podpůrných opatření

Žák

- znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary
- měří a porovnává délku úsečky
- vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- sestrojí rovnoběžky a kolmice

Učivo

- základní útvary v rovině – lomená čára, přímkou, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník
- základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec
- délka úsečky; jednotky délky a jejich převody
- obvod a obsah obrazce
- vzájemná poloha dvou přímek v rovině
- osově souměrné útvary

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

- řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

Očekávaný výstup v rámci podpůrných opatření

Žák

- řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech

Učivo

- slovní úlohy
- číselné a obrázkové řady
- magické čtverce
- prostorová představivost

2. stupeň

ČÍSLO A PROMĚNNÁ

Očekávané výstupy

Žák

- provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu
- zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor
- modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel
- užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
- řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů
- řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)
- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
- formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav
- analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel

Očekávaný výstup v rámci podpůrných opatření

Žák

- písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem
- pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek–část (zlomek, desetinné číslo, procento)
- čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace
- provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla

- píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000
- používá měřítko mapy a plánu
- řeší jednoduché úlohy na procenta
- zvládá orientaci na číselné ose

Učivo

- dělitelnost přirozených čísel – prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti
- celá čísla – čísla navzájem opačná, číselná osa
- desetinná čísla, zlomky – rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě; převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek
- poměr – měřítko, úměra, trojčlenka
- procenta – procento, promile; základ, procentová část, počet procent; jednoduché úrokování
- mocniny a odmocniny – druhá mocnina a odmocnina
- výrazy – číselný výraz a jeho hodnota; proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny
- rovnice – lineární rovnice, soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy

Žák

- vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data
- porovnává soubory dat
- určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti
- vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem
- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů

Očekávaný výstup v rámci podpůrných opatření

Žák

- vyhledává a třídí data
- porovnává data
- vypracuje jednoduchou tabulku
- užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu
- zvládá početní úkony s penězi

Učivo

- závislosti a data – příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky; četnost znaku, aritmetický průměr
- funkce – pravoúhlá soustava souřadnic, přímá úměrnost, nepřímá úměrnost, lineární funkce

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

Očekávané výstupy

Žák

- zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku
- charakterizuje a třídí základní rovinné útvary

- určuje velikost úhlu měřením a výpočtem
- odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
- využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh
- načrtne a sestrojí základní rovinné útvary
- užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků
- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar
- určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
- odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
- načrtne a sestrojí síť základních těles
- načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině
- analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu

Očekávaný výstup v rámci podpůrných opatření

Žák

- vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce
- vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu
- provádí jednoduché konstrukce
- rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary
- sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti
- vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce
- sestrojí síť základních těles
- načrtne základní tělesa
- zobrazuje jednoduchá tělesa
- odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky
- umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami
- používá technické písmo
- čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům

Učivo

- rovinné útvary – přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník), pravidelné mnohoúhelníky, vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů), shodnost a podobnost (věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků)
- metrické vlastnosti v rovině – druhy úhlů, vzdálenost bodu od přímky, trojúhelníková nerovnost, Pythagorova věta
- prostorové útvary – kvádr, krychle, rotační válec, jehlan, rotační kužel, koule, kolmý hranol
- konstrukční úlohy – množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úsečky, osa úhlu, Thaletova kružnice), osová souměrnost, středová souměrnost

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy

Žák

- užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací

- řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí

Očekávaný výstup v rámci podpůrných opatření

Žák

- samostatně řeší praktické úlohy
- hledá různá řešení předložených situací
- aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí
- využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh

Učivo

- číselné a logické řady
- číselné a obrázkové analogie
- logické a netradiční geometrické úlohy

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu MATEMATIKA – 1. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Žák:</p> <p>zapiše čísla 0–20, rozliší číslice tiskací a psací doplní chybějící čísla v řadě podle obrázku rozhodne o vztahu více, méně spočítá prvky daného souboru do 20 (včetně) vytvoří skupinu s daným počtem prvků sčítá a odčítá v oboru 0–10, 10–20 sčítá a odčítá do 20 s přechodem přes desítku (8+6, 16–9) řeší slovní úlohy s porovnáváním čísel řeší slovní úlohy se sčítáním a odčítáním v oboru 0–20 bez přechodu i s přechodem desítky řeší slovní úlohy vedoucí ke vztahu: $o\ n - více$ (méně) v oboru do 20 porovná přirozená čísla ($> < =$) zobrazí číslo na číselné ose</p>	<p>ČÍSLA 0–20</p> <p>orientace na číselné ose čtení a psaní čísel porovnávání čísel, vztahy větší, menší, rovno znaménka $> < = + -$ součet čísel bez přechodu desítky rozdíl čísel bez přechodu desítky počítání předmětů v daném souboru vytvoření souboru s daným počtem prvků řešení a tvoření slovních úloh na porovnávání čísel sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu i s přechodem přes desítku komutativnost sčítání řešení a tvoření úloh na sčítání a odčítání řešení slovních úloh s využitím vztahů $o\ n - více$, $o\ n - méně$</p>	OSV 1–11
<p>Žák:</p> <p>rozezná, pojmenuje a načrtne základní rovinné útvary, uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí rozezná a pojmenuje základní tělesa, uvede příklady těchto těles ve svém okolí orientuje se v prostoru, užívá prostorové pojmy pomocí stavebnic modeluje rovinné i prostorové útvary porovná rovinné útvary stejného typu podle velikosti porovná tělesa stejného typu podle velikosti odhaduje a srovnává délky úseček s využitím pomůcek</p>	<p>GEOMETRIE</p> <p>rovinné útvary: čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh tělesa: krychle, kvádr, koule, válec orientace v prostoru: před, za, vpravo, vlevo, nahoře, dole porovnávání: větší, menší, stejný, nižší, vyšší délka úsečky poměrování úseček</p>	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu MATEMATIKA – 2. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: spočítá prvky souboru do 100 (včetně) vytvoří konkrétní soubory (na počítadle, penězi, ve čtvercové síti), s daným počtem prvků do 100 porovná čísla do 100, používá symboly $>$ $<$ $=$ zaokrouhlí dané číslo na desítky orientuje se na číselné ose sčítá a odčítá dvojciferné a jednociferné číslo v oboru do 100 s přechodem přes desítku užívá sčítání a odčítání při řešení praktických úloh řeší slovní úlohy s porovnáváním čísel do 100 řeší slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání v oboru do 100 řeší slovní úlohy s využitím vztahů: $o \times$ – více, $o \times$ – méně, v oboru do 100 užívá spoje násobílek dělí v oboru násobílek řeší slovní úlohy na násobení a dělení řeší slovní úlohy se dvěma početními výkony (např. násobení, sčítání) řeší jednoduché slovní úlohy se vztahy x – krát více, x – krát méně rozezná časové jednotky hodina, minuta, sekunda čte časové údaje na různých typech hodin (i digitálních), sleduje např. délku vyučovací hodiny, přestávky, dobu snídání, oběda, večeře, délku spánku apod.	ČÍSELNÝ OBOR 0–100 čísla 0–100, orientace na číselné ose, čtení a zápis čísel, počítání po jedné, po desítkách do 100 řešení a vytváření slovních úloh na porovnávání čísel zaokrouhlování čísel na desítky součet a rozdíl čísel počítání s použitím závorek sčítání a odčítání s přechodem přes desítku v oboru do 100 sčítání a odčítání násobků deseti řešení a tvoření slovních úloh na sčítání a odčítání počítání s penězi, seznámení s bankovkami a mincemi do stokoruny názorné zavedení násobení a dělení na souborech různých předmětů násobení jako opakované sčítání násobek, činitel, záměna činitelů násobíky 2, 3, 4 a 5, automatizace násobílek, řady násobků daného čísla, dělení v oboru těchto násobílek násobíky 6, 7, 8, 9, dělení v oboru těchto násobílek, automatizace všech spojů násobení a dělení v oboru násobílek vztahy mezi násobením a dělením, automatizace dělení v oboru probíraných násobílek řešení a vytváření slovních úloh na násobení a dělení v oboru násobílek řešení a vytváření slovních úloh s využitím vztahů x –krát, x –krát více orientace v čase, den – 24 hodin, 1 hodina – 60 minut, 1 minuta – 60 sekund	OSV 1–11
Žák: rozezná, pojmenuje a načrtne základní rovinné útvary, uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí rozezná a pojmenuje základní tělesa, uvede příklady těchto těles ve svém okolí pomocí stavebnic modeluje rovinné a prostorové útvary podle zadání změří délku úsečky, používá jednotky délky provádí odhad délky úsečky	GEOMETRIE rovinné útvary: lomená čára, křivá čára, bod, úsečka, přímka, polopřímka tělesa: kužel, jehlan práce s pravítkem jednotky délky: milimetr, centimetr, metr, kilometr ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO: kružnice, hranol, shodnost útvarů	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu MATEMATIKA – 3. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Žák:</p> <p>čte a píše trojciferná čísla vytvoří soubor s daným počtem prvků do 1000, vyznačí čísla na řádovém počítadle zakreslí obraz daného čísla na číselné ose porovná čísla do 1000 (porovnání typu 764 a 768, 764 a 784, 764 a 864) používá sčítání a odčítání v oboru do 1000 při řešení praktických úloh písemně sčítá a odčítá dvě trojciferná čísla, provádí kontrolu svého výpočtu řeší slovní úlohy na porovnání dvou trojciferných čísel, sčítání a odčítání dvou trojciferných čísel, na vztahy $o x - \text{více}$, $o x - \text{méně}$, užívá jednoduché rovnice užívá spoje všech násobitek malé násobilky násobí z paměti dvojciferné číslo jednociferným v jednoduchých případech (16×4, 2×17) dělí dvojciferné číslo jednociferným mimo obor násobitek, určí neúplný podíl a zbytek ($15 : 4$, $51 : 6$, $40 : 9$, $87 : 8$) řeší slovní úlohy vedoucí k násobení dvojciferného čísla jednociferným a dělení dvojciferného čísla jednociferným odhadne výsledek, řeší slovní úlohy vedoucí k užití vztahů $x - \text{krát více}$, $x - \text{krát méně}$</p>	<p>ČÍSELNÝ OBOR 0–1000</p> <p>číselná řada, zápis čísel, číselná osa, počítání po stovkách, desítkách a jednotkách znázornění trojciferných čísel na číselné ose, čtení a zápisy trojciferných čísel porovnávání čísel, porovnávání čísel pomocí číselné osy řešení úloh na porovnávání trojciferných čísel zaokrouhlování čísel na stovky a desítky rozklad čísla v desítkové soustavě součet a rozdíl čísel sestavení jednoduchých rovnic sčítání a odčítání násobků sta písemné algoritmy sčítání a odčítání sčítání a odčítání bez přechodu násobků sta sčítání a odčítání čísel s přechodem násobků sta písemné sčítání dvou sčítanců, kontrola výsledku záměrou sčítanců písemné odčítání, kontrola výsledku sčítáním řešení a tvoření slovních úloh na sčítání a odčítání, užití jednoduchých rovnic odhad a kontrola výsledku násobení 10 násobení a dělení dvojciferných čísel jednociferným dělení se zbytkem součin, podíl, zbytek pamětné násobení dvojciferného čísla jednociferným mimo obor násobitek násobení a dělení součtu nebo rozdílu dvou čísel užití závorek řešení a vytváření slovních úloh se dvěma různými početními výkony rozlišování sudých a lichých čísel</p>	<p>OSV 1–11</p>
<p>Žák:</p> <p>rozezná, pojmenuje a načrtne rovinné útvary, uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí třídí trojúhelníky dle délek stran, uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí určí obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran pomocí stavebnic modeluje rovinné útvary podle zadání rozezná a modeluje osově souměrné rovinné útvary, uvede konkrétní příklady</p>	<p>GEOMETRIE</p> <p>klasifikace trojúhelníků (obecný, rovnostranný, rovnoramenný) rovinné útvary: mnohoúhelník (čtyřúhelník, pětiúhelník, šestiúhelník) vrchol, strana, úhlopříčka mnohoúhelníku osově souměrné rovinné útvary ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO: pravoúhlý trojúhelník osa souměrnosti útvarů v rovině</p>	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu MATEMATIKA – 4. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Žák:</p> <p>počítá do 1 000 000 po statisících, desetitisících, tisících</p> <p>porovná čísla do 1 000 000 a řeší nerovnice typu $452\,620 < m < 553\,000$</p> <p>zaokrouhlí čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky</p> <p>rozkládá čísla v desítkové soustavě např.: $3757 = 3 \times 1000 + 7 \times 100 + 5 \times 10 + 7 \times 1$</p> <p>pamětně sčítá a odčítá čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od 0, např. $8400 - 6200$, $9\,00\,000 - 740\,000$</p> <p>písemně sčítá a odčítá (sčítat alespoň tři čísla, odčítat od jednoho čísla dvě čísla, od součtu dvou čísel jedno číslo)</p> <p>pamětně násobí a dělí čísla do 1 000 000 jednociferným číslem</p> <p>písemně násobí jedno a dvojciferným činitelem</p> <p>písemně dělí jednociferným dělitelem, provádí odhad</p> <p>a kontrolu svého výpočtu</p> <p>provádí kontrolu pomocí kalkulačky</p> <p>zjistí údaje z diagramu, sestaví jednoduchý diagram</p> <p>řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel, provádí početní výkony s čísly v daném oboru, řeší slovní úlohy</p> <p>se vztahy o $x - \text{více}$ (méně), $x - \text{krát více}$ (méně)</p> <p>řeší slovní úlohy na 2 až 3 početní výkony</p> <p>zapiše pomocí římských číslic 1, 5, 10, 50, 100, 500, 1000</p> <p>vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na příkladech z běžného života</p> <p>využívá názorných obrázků k určení $1/2$, $1/4$, $1/3$, $1/5$, $1/10$ celku</p> <p>vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny</p> <p>porovná zlomky se stejným jmenovatelem</p>	<p>ČÍSELNÝ OBOR 0–1 000 000</p> <p>čtení a zápis čísel, číselná osa</p> <p>zápis čísel v desítkové soustavě, počítání po statisících, desetitisících, tisících</p> <p>porovnávání čísel do 1 000 000, řešení jednoduchých nerovnic</p> <p>zaokrouhlování čísel na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky</p> <p>sčítání a odčítání čísel v daném oboru, sčítání a odčítání z paměti pouze čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od 0 např. $2\,700 + 4\,600$</p> <p>vztahy mezi sčítáním a odčítáním</p> <p>násobení a dělení čísel v daném oboru, vztahy mezi násobením a dělením</p> <p>pamětné násobení a dělení jednociferným číslem</p> <p>písemné násobení jednociferným a dvojciferným činitelem, kontrola výpočtu</p> <p>práce s kalkulačkou, provádění kontroly</p> <p>písemné dělení jednociferným dělitelem, kontrola</p> <p>násobením</p> <p>pořadí početních výkonů</p> <p>slovní úlohy na porovnání čísel, na početní výkony,</p> <p>na vztahy o $x - \text{více}$, méně, $x - \text{krát více}$, méně</p> <p>užívání závorek</p> <p>římské číslice</p> <p>diagram, zjišťování údajů z diagramu, sestavení jednoduchého diagramu</p> <p>celek, část, zlomek, číselník, jmenovatel, zlomková čára</p> <p>polovina, třetina, čtvrtina, pětina, desetina,</p> <p>řešení a vytváření slovních úloh k určení poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny z celku</p>	<p>OSV 1–11</p> <p>VMEGS 1,3</p>
<p>Žák:</p> <p>dodržuje zásady rýsování</p> <p>narýsuje přímku, vyznačí polopřímku</p> <p>narýsuje různoběžky a označí jejich průsečík</p> <p>narýsuje kružnici s daným středem a poloměrem</p> <p>narýsuje čtverec, obdélník, trojúhelník ve čtvercové síti</p> <p>měří vzdálenosti, používá vhodné jednotky délky a převodní vztahy mezi nimi</p> <p>sčítá a odčítá graficky úsečky, porovná úsečky podle délky</p>	<p>GEOMETRIE</p> <p>zásady rýsování</p> <p>rýsování jednoduchých rovinných útvarů</p> <p>čtvercová síť</p> <p>jednotky délky a jejich převody: milimetr, centimetr, metr, kilometr</p> <p>grafické sčítání a odčítání úseček</p> <p>obvod mnohoúhelníku</p> <p>vzájemná poloha přímk v rovině: rovnoběžky, různoběžky, kolmice</p>	

<p>určí délku lomené čáry a obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran sestrojí rovnoběžné a kolmé přímky pomocí trojúhelníku s ryskou určí vzájemnou polohu přímek v rovině určí pomocí čtvercové sítě obsah čtverce, obdélníku, trojúhelníku a obsahy porovná používá základní jednotky obsahu rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru rozpozná a využije osovou souměrnost i v praktických činnostech a situacích</p>	<p>jednotky obsahu: mm^2, cm^2, m^2 osová souměrnost rovinného útvaru ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO: další rovinné útvary, např. pravý úhel a pravidelné mnohoúhelníky sítě těles, papírové modely těles, stavby těles podle půdorysu</p>	
---	---	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu MATEMATIKA – 5. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Žák:</p> <p>porovná přirozená čísla do miliardy a zobrazí je na číselné ose řeší jednoduché nerovnice v oboru do miliardy zaokrouhluje přirozená čísla na miliony, statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky sčítá a odčítá přirozená čísla z paměti (příklady typu $6\,300 + 7500\,000$, $2300\,000 - 6\,000$) písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla písemně násobí až čtyřciferným činitelem písemně dělí jedno a dvojciferným dělitelem, provádí kontrolu násobením i na kalkulačce řeší jednoduché a složené slovní úlohy, řešené jednou nebo dvěma početními operacemi odhadne výsledek, posoudí jeho reálnost přepíše a přečte větší čísla zapsaná římskými číslicemi a naopak doplní řady čísel, tabulky čte a sestaví sloupkový diagram sestrojí a čte jednoduché grafy v soustavě souřadnic vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem pomocí názorných obrázků a tyto početní operace zapisuje vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života přečte, zapíše, znázorní desetinná čísla v řádu desetin a setin na číselné ose, ve čtvercové síti nebo v kruhovém diagramu porovná desetinná čísla v řádu desetin a setin znázorní na číselné ose, přečte, zapíše a porovná celá čísla v rozmezí -100 až $+100$</p>	<p>ČÍSELNÝ OBOR 0 – 1 000 000 000</p> <p>posloupnost přirozených čísel, číselná osa zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě čtení a zápis čísel do miliardy, zobrazování na číselné ose porovnávání přirozených čísel, řešení jednoduchých nerovnic zaokrouhlování přirozených čísel na miliony, statisíce, tisíce, sta, desítky pamětné sčítání a odčítání přirozených čísel pamětné násobení a dělení přirozených čísel písemné sčítání tří až čtyř přirozených čísel písemné odčítání dvou přirozených čísel písemné násobení až čtyřciferným činitelem písemné dělení jednociferným a dvojciferným dělitelem řešení slovních úloh na jeden až dva početní výkony odhad a kontrola výpočtů, práce s kalkulačkou, posouzení reálnosti výsledku užití vlastností početních výkonů (komutativnost, asociativnost, distributivnost) římské číslice, přepis větších čísel zapsaných arabskými číslicemi grafy, soustava souřadnic, doplňování tabulek, čtení a sestrojování sloupkového diagramu řešení a tvorba slovních úloh k určování celku z dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny využití názorných obrázků – čtvercová síť, kruhový diagram, číselná osa desetinná čísla porovnávání desetinných čísel – využití názorných obrázků – čtvercová síť, kruhový diagram, číselná osa číselná osa (kladná a záporná část)</p>	<p>OSV 1–11 VMEGS 1,3 MV 5 EV 1,2,4 MedV 5</p>

nalezne reprezentaci záporných čísel v běžném životě ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO: zaokrouhlí desetinné číslo (řádu desetin) na celé číslo písemně sečte a odečte desetinné číslo řádu desetin a setin užívá desetinné číslo v praktických situacích vyjádří setinu zlomkem a desetinným číslem	měření teploty, vyjádření dlužné částky ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO: písemné sčítání a odčítání desetinných čísel řádu desetin a setin	
Žák:	GEOMETRIE	
při konstrukcích rovinných útvarů využívá elementární geometrické konstrukce a základní vlastnosti těchto útvarů sestrojí k dané přímce rovnoběžku a kolmici vedoucí daným bodem pomocí trojúhelníku s ryskou určí pomocí čtvercové sítě obsah rovinného obrazce, který je tvořen čtverci, obdélníky a trojúhelníky a obsahy porovná načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	konstrukce čtverce a obdélníku konstrukce pravoúhlého, rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku konstrukce rovnoběžky a kolmice daným bodem složené obrazce ve čtvercové síti osová souměrnost	
Žák:	NESTANDARDNÍ APLIKOVANÉ ÚLOHY A PROBLÉMY	
doplní číselnou a obrázkovou řadu a určí krok, který řadu doplňuje doplní početní tabulky, čtverce a hvězdice rozdělí daný geometrický útvar na jiné, jejichž vlastnosti jsou dány řeší slovní úlohy úsudkem a logikou	slovní úlohy číselné a obrázkové řady magické čtverce prostorová představivost	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu MATEMATIKA – 6. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák:	GEOMETRIE	
narýsuje čárkovanou, plnou a čerchovanou čáru a určí, ve kterých případech ji použije v praxi používá rýsování, klade důraz na přesnost a čistotu projevu sestrojí dvě rovnoběžky sestrojí kolmici z bodu k přímce sestrojí pomocí kružítka střed úsečky, osu úsečky matematicky správně a přesně popíše geometrické útvary technickým písmem od ruky nakreslí rovinné útvary, krychli a kvádr	druhy a užití čar rýsování kolmic, rovnoběžek střed úsečky, osa úsečky	OSV 1–11 VMEGS 1,3 MV 1,4,5 EV 1,2,3,4 MedV 1,5,7
Žák:	ÚHEL A JEHO VELIKOST	
popíše úhel, vysvětlí, co je velikost úhlu, jednotka stupeň a minuta rozliší druhy úhlů vyznačí a narýsuje úhel pravý, přímý, libovolný ostrý a tupý přenesení úhel, porovná jej sestrojí různé velikosti úhlů změří velikost daného úhlu ve stupních	úhel a jeho přenášení druhy úhlů jednotka velikosti úhlů (stupně a minuty); úhloměr měření velikosti úhlů osa úhlu – konstrukce kružítkem rýsování úhlů úhly vedlejší a vrcholové	

vyjádří velikost úhlu ve stupních a minutách a zapíše to sestrojí osu úhlu rozliší dvojice vedlejších a vrcholových úhlů, určí jejich vlastnosti a jejich velikosti sečte a odečte dvojici úhlů násobí a dělí úhly dané velikosti dvěma	sčítání a odčítání úhlů násobení a dělení úhlů dvěma	
Žák:	DESETINNÁ ČÍSLA	
vysvětlí pojem desetinné číslo, uvede příklady přečte a zapíše dané desetinné číslo znázorní desetinné číslo na ose porovná desetinná čísla pomocí znamének nerovnosti zaokrouhlí desetinné číslo s danou přesností převede desetinná čísla na zlomky a obráceně sečte, odečte, vynásobí desetinná čísla (písemně, z paměti) dělí desetinné číslo číslem přirozeným a číslem desetinným (až trojciferným) matematizuje jednoduché slovní úlohy z praxe a řeší je využívá kalkulátorů při náročnějších úlohách bez využití paměti kalkulátoru převede jednotky délky a hmotnosti v oboru desetinných čísel vypočítá aritmetický průměr a uvede jeho praktický význam aplikuje výpočet aritmetického průměru v úlohách z praxe	čtení a zápis desetinného čísla desetinný zlomek a jeho zápis desetinným číslem porovnávání a zaokrouhlování desetinných čísel sčítání a odčítání desetinných čísel násobení a dělení desetinného čísla 10, 100 převody jednotek délky a hmotnosti násobení desetinných čísel dělení desetinného čísla číslem přirozeným a desetinným slovní úlohy využití kalkulátoru při početních operacích s desetinnými čísly aritmetický průměr a jeho užití	
Žák:	TROJÚHELNÍKY A MNOHOÚHELNÍKY	
rozliší druhy trojúhelníků podle velikosti úhlů (ostroúhlý, pravouhlý, tupouhlý) a podle délek stran (rovnoramenný, rovnostranný, obecný) určí součet úhlů v trojúhelníku určí velikost vnitřního úhlu trojúhelníku, jsou-li dány velikosti dalších dvou vnitřních úhlů trojúhelníku sestrojí trojúhelník ze tří stran určí, zda trojúhelník lze sestavit užitím trojúhelníkové nerovnosti sestrojí šestiúhelník, osmiúhelník popíše vlastnosti šestiúhelníku, osmiúhelníku vymezí pojmy vnitřní a vnější úhel trojúhelníku určí třetí vnitřní úhel trojúhelníku výpočtem rozpozná trojúhelník rovnostranný a rovnostranný, popíše vlastnosti stran a úhlů určí střední příčku, těžnici, výšku, popíše jejich vlastnosti, tyto prvky narýsuje podle vzorce vypočítá obsah trojúhelníku sestrojí kružnici vepsanou a opsanou trojúhelníku	trojúhelníky – součet úhlů v trojúhelníku druhy trojúhelníků rýsování trojúhelníků ze tří stran trojúhelníková nerovnost pravidelný šestiúhelník – vlastnosti, obvod, konstrukce pravidelný šestiúhelník – vlastnosti, obvod, konstrukce vnitřní a vnější úhly trojúhelníku třídění trojúhelníků střední příčky a těžnice výšky v trojúhelníku obsah trojúhelníku kružnice vepsaná a opsaná trojúhelníku	
Žák:	OBSAH OBRAZCE A POVRCH TĚLESA – KVÁDR, KRYCHLE	
určí jednotky obsahu, převede tyto jednotky	jednotky obsahu, převody obsah obdélníka a čtverce	

uvede konkrétní příklady využití výpočtu obsahu obrazce a povrchu tělesa v praxi vypočítá obsah obdélníka a čtverce vypočítá obsah dalších rovinných útvarů složených ze čtverců a obdélníků rozliší a popíše kvádr, krychle a hranol, načrtne je vypočítá povrch kvádra, krychle podle matematických vzorců zapiše řešení úloh s důrazem na přesnost, přehlednost a dodržování matematické symboliky vyřeší slovní úlohy vedoucí k výpočtům obsahů rovinných útvarů a povrchů těles	obsah složitějších obrazců povrch kvádra a krychle hranol – povrch slovní úlohy na výpočet obsahu, povrchu	
Žák:	DĚLITELNOST PŘIROZENÝCH ČÍSEL	
vysvětlí pojmy: násobek, dělitel, prvočíslo, číslo složené určí podle znaků dělitelnosti, čím je dané číslo dělitelné použije znaky dělitelnosti k řešení praktických úloh použije algoritmus rozkladu čísla na součin prvočísel určí nejmenší společný násobek a největší společný dělitel	násobek a dělitel znaky dělitelnosti (2,3,4,5,6,8,10,25) prvočísla a čísla složená rozklad na prvočinitele čísla soudělná a nesoudělná nejmenší společný násobek největší společný dělitel	
Žák:	OSOVÁ A STŘEDOVÁ SOUMĚRNOST	
určí vlastnosti útvarů v osové souměrnosti sestrojí obraz daného geometrického útvaru v osové souměrnosti rozpozná útvary souměrné podle osy, určí osu souměrnosti v grafickém projevu dodržuje zásady správného rýsování	osová souměrnost osově souměrné útvary	
Žák:	SHODNOST TROJÚHELNÍKŮ	
vysvětlí pojem shodnost rovinných útvarů, shodnost trojúhelníků a matematicky je vyjádří uvede věty o shodnosti trojúhelníků využije osvojených vět o shodnosti trojúhelníků v konstrukčních úlohách – sestrojí trojúhelník podle vět sss, sus, usu dodržuje zásady správného rýsování	shodné útvary v rovině shodnost trojúhelníků – věty sss, sus, usu konstrukce trojúhelníků	
Žák:	NADSTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY	
doplňuje číselnou, logickou či obrázkovou řadu a určí krok, který řadu doplňuje doplňuje početní tabulky, čtverce a hvězdice rozdělí daný geometrický útvar na jiné, jejichž vlastnosti jsou dány řeší slovní úlohy úsudkem a logikou, vysvětlí způsob řešení	číselné a logické řady číselné a obrázkové analogie logické a netradiční geometrické úlohy	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu MATEMATIKA – 7. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: vysvětlí pojem celé číslo, číslo kladné a záporné, uvede příklady znázorní celé číslo na číselné ose porovná celá čísla pomocí znamének nerovnosti určí číslo opačné sečte a odečte celá čísla vynásobí a vydělí celá čísla uvede praktický význam absolutní hodnoty čísla, určí tuto absolutní hodnotu	CELÁ ČÍSLA čísla celá – kladná, záporná, nula, číselná osa čísla navzájem opačná absolutní hodnota čísla porovnávání a uspořádání celých čísel sčítání a odčítání celých čísel násobení a dělení celých čísel	OSV 1–11 VDO 2 VMEGS 1–3 MV 1,4,5 EV 1,2,3,4 MedV 1,5,6,7
Žák: vysvětlí vztah zlomku a desetinného čísla převede zlomky na desetinná čísla a naopak graficky znázorní zlomek vyjádří celek pomocí zlomku – graficky i zápisem zlomku převede smíšená čísla na zlomky a nepravé zlomky na smíšená čísla rozšíří a zkrátí zlomek zapiše řešení s důrazem na přesnost, přehlednost a dodržování matematické symboliky porovná zlomky podle velikosti, znázorní je na číselné ose	ZLOMKY A RACIONÁLNÍ ČÍSLA pojem zlomku, zápis desetinného zlomku celek, část vyjádření částí celku pomocí zlomků převádění zlomků na desetinné číslo a naopak základní tvar zlomku smíšené číslo převádění smíšených čísel na zlomky a nepravých zlomků na smíšená čísla rozšiřování a krácení zlomků uspořádání zlomků pojem racionální číslo	
Žák: provádí základní početní operace s racionálními čísly – sčítání, odčítání, násobení a dělení upraví složený zlomek řeší slovní úlohy z praxe, provede rozbor matematického problému odhadne výsledek a ověří jeho reálnost řeší jednoduché rovnice v oboru racionálních čísel, provede kontrolu výsledku	POČETNÍ OPERACE SE ZLOMKY A RACIONÁLNÍMI ČÍSLY sčítání zlomků a smíšených čísel odčítání zlomků a smíšených čísel násobení zlomků číslem celým násobení zlomků dělení zlomků složený zlomek slovní úlohy	
Žák: rozliší jednotlivé druhy čtyřúhelníků, rovnoběžníků a lichoběžníků a popíše jejich vlastnosti vypočítá obvod, obsah těchto útvarů pomocí vzorce přesně a pečlivě narýsuje čtyřúhelník řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtu obvodu a obsahu čtyřúhelníků	ČTYŘÚHELNÍKY třídění čtyřúhelníků rovnoběžníky a jejich vlastnosti lichoběžník a jeho vlastnosti rýsování čtyřúhelníků obvody a obsahy čtyřúhelníků slovní úlohy	
Žák: objasní pojmy poměr a postupný poměr zapiše poměr velikostí dvou veličin provádí jednoduché úpravy poměru pomocí krácení a rozšiřování	POMĚR, PŘÍMÁ A NEPŘÍMÁ ÚMĚRNOST, TROJČLENKA. poměr, postupný poměr měřítko plánu, mapy přímá úměrnost nepřímá úměrnost trojčlenka slovní úlohy	

vypočítá jednotlivé díly celku určené daným poměrem pozná přímou a nepřímou úměrnost ve vztahu dvou veličin a rozhodnutí zdůvodní úvahou vysvětlí pojem měřítko plánu a mapy narýsuje jednoduchý plán (mapu) ve vhodném měřítku, vyřeší slovní úlohy s využitím dovednosti přepočtu měřítek sestrojí grafy přímé a nepřímé úměrnosti vyřeší slovní úlohy vedoucí k využití přímé a nepřímé úměrnosti, vyřeší slovní úlohy z praxe pomocí poměru a trojčlenky		
Žák:	STŘEDOVÁ SOUMĚRNOST	
určí vlastnosti útvarů ve středové souměrnosti sestrojí obraz daného geometrického útvaru ve středové souměrnosti rozpozná útvary souměrné podle středu a určí střed souměrnosti v grafickém projevu dodržuje zásady správného rýsování	středová souměrnost středově souměrné útvary	
Žák:	PROCENTA	
vysvětlí pojmy: procento, základ, procentová část, počet procent vypočítá jedno procento z daného základu použije algoritmus výpočtu procentové části, základu a počtu procent a vypočítá je aplikuje základy jednoduchého úrokování na příkladech použije získané znalosti při řešení slovních úloh z praxe provede rozbor slovní úlohy a stanoví postup řešení provede kontrolu reálnosti získaného výsledku	procento – základ, počet procent, procentová část výpočet procentové části výpočet počtu procent výpočet základu jednoduché úrokování slovní úlohy	
Žák:	OBJEM KRYCHLE, KVÁDRU A HRANOLU	
určí jednotky objemu vzájemně převádí jednotky objemu pozná a popíše tělesa – krychle, kvádr, hranol určí objem krychle a kvádrů výpočtem podle vzorců vyřeší slovní úlohy na výpočet objemu těles používá kalkulátor pro základní početní operace vyhledá požadované informace v tabulkách	jednotky objemu, převody jednotek objem krychle a kvádrů objem a povrch hranolu slovní úlohy z praxe na V, S	
Žák:	GRAFY	
určí polohu bodu v rovině znázorní bod v pravouhlé soustavě souřadnic přečte z grafu požadované údaje sestrojí lineární, bodový nebo sloupkový graf s danými údaji, uvede konkrétní příklady použití grafů v praxi	pravouhlá soustava souřadnic určení polohy bodu v rovině sestrojování grafů čtení grafů praktické úlohy – grafy v praxi	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu MATEMATIKA – 8. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Žák:</p> <p>uvede příklady praktického použití druhé a třetí mocniny odmocniny</p> <p>určí bez použití kalkulačky či tabulek druhou a třetí mocninu racionálních čísel (mocniny čísel od 1 do 10, jejich desetinásobky, zlomky s těmito čísly v čitateli i jmenovateli)</p> <p>určí druhou a třetí mocninu a odmocninu pomocí tabulek a kalkulátoru</p> <p>vypočítá výraz s mocninami a odmocninami, určí jeho hodnotu</p>	<p>MOCNINY</p> <p>druhá a třetí mocnina racionálního čísla</p> <p>určování druhé a třetí mocniny z tabulek a kalkulačky</p> <p>druhá a třetí odmocnina</p> <p>určování odmocnin z tabulek a kalkulačky</p> <p>reálná čísla</p>	<p>OSV 1–11</p> <p>VDO 2</p> <p>VMEGS 1–3</p> <p>MV 1,4,5</p> <p>EV 1,2,3,4</p> <p>MedV 1,5,6,7</p>
<p>Žák:</p> <p>uvede Pythagorovu větu, příklady jejího využití</p> <p>vypočítá třetí stranu trojúhelníku pomocí Pythagorovy věty</p> <p>účelně používá kalkulačku a tabulky k základním výpočtům</p> <p>vyřeší praktické úlohy s využitím Pythagorovy věty (zakreslí reálný náčrtek, matematickou symbolikou zapíše řešení příkladu, příklad vyřeší)</p> <p>u praktických úloh s využitím Pythagorovy věty odhadne výsledek a ověří jeho reálnost</p>	<p>PYTHAGOROVA VĚTA</p> <p>Pythagorova věta</p> <p>výpočet přepony</p> <p>výpočet odvěsny</p> <p>praktické úlohy s využitím Pythagorovy věty</p>	
<p>Žák:</p> <p>uvede rozdíl mezi kruhem a kružnicí</p> <p>uvede rozdíl mezi průměrem a poloměrem (jejich vzájemný vztah)</p> <p>vypočítá obvod a obsah kruhu a délku kružnice pomocí vzorců</p> <p>určí vzájemnou polohu kružnice a přímky a vzájemnou polohu dvou kružnic</p> <p>určí a sestrojí tečnu, sečnu a tětívu</p> <p>narýsuje kružnice s daným středem a poloměrem sestrojí kružnici opsanou a vepsanou trojúhelníku</p> <p>načrtne válec</p> <p>vypočítá objem a povrch válce</p> <p>vyřeší slovní úlohy z praxe s využitím znalostí o kružnici či válci, ve slovní úloze provede náčrtek, matematizaci problému, jeho řešení a ověření reálnosti výsledku, potřebné informace vyhledá v tabulkách</p>	<p>KRUH, KRUŽNICE, VÁLEC</p> <p>vzájemná poloha přímky a kružnice, sečna, tečna</p> <p>vzájemná poloha dvou kružnic</p> <p>délka kružnice</p> <p>obvod kruhu, obsah kruhu</p> <p>části kružnice, kruhu</p> <p>kružnice vepsaná a opsaná trojúhelníku</p> <p>válec, jeho síť</p> <p>objem a povrch válce</p> <p>slovní úlohy z praxe</p>	

Žák:	MOCNINY S PŘIROZENÝM MOCNITELEM	
vypočítá mocniny s přirozeným exponentem, některé zpaměti, těžší na kalkulačce použije pravidla a algoritmy pro počítání s mocninami provádí základní početní operace (+, −, ·, :) s mocninami umocní součin, podíl, mocninu zapíše dané číslo v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti ve tvaru $a \cdot 10^n$, kde $1 \leq a < 10$ určí mocninu s exponentem nula	n -tá mocnina čísla sčítání a odčítání mocnin s přirozeným mocnitelem násobení a dělení mocnin s přirozeným mocnitelem mocnina součinu, podílu umocňování mocnin zápis čísla ve tvaru $a \cdot 10^n$ mocniny se záporným exponentem	
Žák:	VÝRAZY	
vysvětlí pojmy výraz číselný, s proměnnou, jednočlen, mnohočlen, člen výrazu, rovnost dvou výrazů a uvede příklady určí hodnotu daného číselného výrazu zapíše slovní text pomocí výrazů s proměnnými provádí základní operace (sčítání a odčítání) s mnohočleny provádí násobení a dělení mnohočlenů vytkne z daného výrazu vhodný výraz a správně zapíše rozklad výrazů použije vzorce pro druhou mocninu součtu a rozdílu a pro rozdíl druhých mocnin pomocí vzorců upraví daný výraz	číselné obory výrazy číselné, jejich hodnota výraz s proměnnou, určování hodnoty jednočlen, mnohočlen sčítání a odčítání mnohočlenů násobení mnohočlenu jednočlenem násobení mnohočlenů druhá mocnina dvojčlenu rozdíl druhých mocnin užití vzorců $(a \pm b)^2$, $a^2 - b^2$ dělení mnohočlenu jednočlenem vytýkání, rozklad vytýkáním	
Žák:	LINEÁRNÍ ROVNICE	
vysvětlí pojmy rovnost dvou výrazů, proměnná, neznámá, řešení rovnice vyřeší jednoduché lineární rovnice pomocí základních ekvivalentních úprav používá algoritmus řešení rovnic ke správnému vyřešení zadaných úloh matematicky správně a účelně zapíše postup řešení provede zkoušku řešení dosazením do rovnice vyřeší slovní úlohy (provede rozbor slovní úlohy, vyřeší úlohu, provede zkoušku správnosti svého řešení) vyjádří neznámou ze vzorce a vypočítá její hodnotu po dosazení všech daných veličin uvede příklady využití lineárních rovnic v praxi	rovnost, vlastnosti rovnosti lineární rovnice s jednou neznámou, kořen (řešení) lineární rovnice ekvivalentní úpravy lineární rovnic zkouška řešení jednoduchých lineárních rovnic pomocí ekvivalentních úprav provádění zkoušky správnosti řešení řešení slovních úloh vedoucích k řešení lineárních rovnic výpočet neznámé ze vzorce slovní úlohy (s procenty, „na pohyb“, „na společnou práci“, „na směsí“)	
Žák:	KONSTRUKČNÍ ÚLOHY	
sestrojí trojúhelníky a čtyřúhelníky zadané několika prvky objasní pojem Thaletova kružnice, využije Thaletovu kružnici v konstrukčních úlohách používá základní pravidla správného rýsování s důrazem na přesnost a čistotu projevu využívá vztahů mezi geometrické útvary k řešení konstrukčních úloh zakreslí náčrtek zadaného úkolu správně zapíše konstrukční postup s použitím matematické symboliky sestrojí tečnu ke kružnici z bodu vně kružnice	množiny bodů dané vlastnosti Thaletova kružnice konstrukce trojúhelníků konstrukce čtyřúhelníků konstrukce kružnice s požadovanými vlastnostmi konstrukce tečen ke kružnici	

Žák:	STATISTIKA	
vysvětlí základní pojmy statistiky: statistický soubor, statistické šetření, jednotka, znak, četnost, aritmetický průměr, medián, modus vypočítá aritmetický průměr provede jednoduché statistické šetření, zapíše jeho výsledky formou tabulky a znázorní pomocí sloupkového (kruhového) diagramu čte tabulky a grafy a interpretuje je v praxi uveďe příklady využití statistiky v praxi	statistický soubor, statistické šetření jednotka., znak, četnost aritmetický průměr grafy, diagramy (bodové, sloupcové, spojnicové, kruhové) statistika v praxi	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu MATEMATIKA – 9. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák:	VÝRAZY	
provede početní operace sčítání a odčítání mnohočlenů; násobení a dělení mnohočlenů aplikuje na příkladech vzorce: druhá mocnina součtu a rozdílu, rozdíl druhých mocnin; použije tyto vzorce ke zjednodušení výrazů upraví výraz vytýkáním před závorku rozloží daný výraz pomocí vzorců či vytýkáním na součiny	sčítání a odčítání mnohočlenů násobení a dělení mnohočlenů vzorce $(a+b)^2$, $(a-b)^2$, a^2-b^2 úprava mnohočlenů pomocí vzorců vytýkání, vytýkání čísla -1 rozklad výrazů na součiny pomocí vzorců a vytýkání	OSV 1–11 VDO 2 VMEGS 1–3 MV 1,4,5 EV 1,2,3,4 MedV 1,5,6,7
Žák:	LOMENÉ ALGEBRAICKÉ VÝRAZY	
určí podmínky, za kterých má lomený výraz smysl zkrátí a rozšíří lomené výrazy provede početní operace (+, −, ·, :) s lomenými výrazy přehledně, stručně zapíše řešení úlohy	lomený výraz podmínky lomeného výrazu rozšiřování a krácení lomených výrazů sčítání a odčítání lomených výrazů násobení a dělení lomených výrazů	
Žák:	PODOBNOTA A JEJÍ UŽITÍ V PRAXI	
vysvětlí pojmy podobnost rovinných útvarů, podobnost trojúhelníků, matematicky je vyjádří rozpozná podobné rovinné útvary, správně podobnost zapíše pomocí matematické symboliky určí poměr podobnosti na základě poměru podobnosti určí velikosti dalších útvarů použije poměru podobnosti při práci s plány a mapami při praktických cvičeních v terénu sestrojí podobný útvar danému	podobnost útvarů, zvětšení, zmenšení poměr podobnosti věty o podobnosti podobnost v praxi	
Žák:	ROVNICE A SOUSTAVY DVOU ROVNIC O DVOU NEZNÁMÝCH	
vyřeší za pomoci ekvivalentních úprav rovnice se zlomky a závorkami, s neznámou ve jmenovateli provede zkoušku řešení matematicky správně a účelně zapíše postup řešení vyřeší slovní úlohy z praxe (provede rozbor slovní úlohy, vyřeší úlohu, provede zkoušku správnosti svého řešení) vyřeší vhodnou metodou soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými	rovnice se závorkami rovnice se zlomky rovnice s neznámou ve jmenovateli řešení soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými metodou dosazovací a sčítací slovní úlohy řešené pomocí soustav dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými	

Žák:	OPAKOVÁNÍ A PROHLUBOVÁNÍ UČIVA K PŘIJÍMACÍM ZKOUŠKÁM	
pozná rovinné útvary, jmenuje jejich vlastnosti řeší slovní úlohy za využití geometrických znalostí – vlastností útvarů, obvodů a obsahů sestrojí geometrický útvar a zapíše konstrukci pomocí matematické symboliky řeší slovní úlohy vyjádřením rovnice či soustavou rovnic řeší slovní úlohy, zapíše matematickým aparátem znění, výpočet, zkoušku vysvětlí základní pojmy a poučky učiva probíraného v předchozích ročnících	rovinné útvary, tělesa geometrické úlohy řešené výpočty konstrukční úlohy slovní úlohy řešené rovnicemi slovní úlohy logického charakteru testy základních znalostí a dovedností	
Žák:	NEROVNICE (ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO)	
zapíše a přečte nerovnost uvede a zapíše čísla, která vyjadřují pravdivost zápisu vyřeší jednoduché nerovnosti se závorkami a zlomky zapíše nerovnost intervalem	nerovnost a její zápis nerovnice a její řešení intervaly vyjádření nerovnosti intervalem	
Žák:	FUNKCE	
rozezná funkční vztah od jiných vztahů vysvětlí pojem lineární funkce vyjádří danou lineární funkci tabulkou, rovnicí i grafem sestrojí graf lineární funkce s důrazem na přesnost rýsování použije funkci při řešení úloh z praxe	definice funkce lineární funkce a její vlastnosti graf lineární funkce praktické příklady na lineární funkci	
Žák:	GONIOMETRICKÉ FUNKCE OSTRÉHO ÚHLU	
definuje základní vztahy mezi stranami v trojúhelníku příslušných k danému úhlu definuje goniometrickou funkci ostrého úhlu vypočítá pomocí goniometrické funkce daný prvek pravouhlého trojúhelníku určí hodnoty goniometrických funkcí pomocí tabulek a kalkulátoru aplikuje výpočty goniometrických funkcí v úlohách z praxe, odhadne výsledek a ověří jeho reálnost	pravouhlý trojúhelník a goniometrické funkce ostrých úhlů: $\sin \alpha$, $\cos \alpha$, $\operatorname{tg} \alpha$, $\operatorname{cotg} \alpha$ řešení úloh v trojúhelníku pomocí goniometrických funkcí grafy goniometrických funkcí užití goniometrických funkcí v planimetrii a stereometrii	
Žák:	OBJEM A POVRCH TĚLES	
uvede základní vlastnosti jehlanu, kužele a koule, načrtne tato tělesa vypočítá povrch a objem jehlanu, kužele a koule s užitím vzorce řeší slovní úlohy a reálné příklady z praxe vztahující se k výpočtu povrchu a objemu jehlanu, kužele a koule (využívá kalkulátor, potřebné informace pro práci vyhledá v tabulkách, literatuře)	jehlan kužel koule slovní úlohy a praktické příklady	
Žák:	FINANČNÍ MATEMATIKA	
pomocí procent vypočítá slevu, daň, vypočítá výši úroku pomocí přímé úměrnosti, nepřímé úměrnosti a lineární funkce vyjádří závislost peněžních sazeb	počítání s procenty úrok užití funkcí jednoduché úročení finanční matematika v praxi	

<p>či kurzovních lístků a určí z této závislosti potřebné údaje definuje základní termíny pro úročení: úrok, sazba, úroková doba, úrokovací období, uvede metody výpočtu úroků, vypočítá podle vzorců konečnou výši uložené částky, při dané úrokové sazbě, dané době úročení a po odečtení daně, převede částky devizových prostředků z jedné měny do druhé</p>	<p>převody různých měnových systémů</p>	
--	---	--

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

INFORMATIKA

INFORMATIKA II

9 INFORMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova inforatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola je zaměřena na informatiku a technické směřování rozvoje žáků, proto jsou do výuky zařazeny základy robotiky jako aplikovaná oblast, propojující informatiku a programování s technikou, umožňují řešit praktické komplexní problémy, podporovat tvořivost a projektovou činnost a rozvíjet tak inforatické myšlení.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Výuka probíhá na počítačích či noteboocích s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.

V předmětu se prolínají průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova – prevence sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování, Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát, úcta k zákonu a autorským právům, Mediální výchova – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, úvahy o jejich pravdivosti zveřejněných informací, práce v týmu.

Výchovně vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Informatika

KOMPETENCE K UČENÍ

- Vedeme žáky k poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií, k porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím.

- Učíme žáky porovnávat informace a poznatky z většího množství alternativních informačních zdrojů (za účelem dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací).
- Vedeme žáky k pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů.
- Učíme žáky k práci s chybou
- Učíme žáky v praxi využívat korekci textu pomocí vnitřních nástrojů vhodného softwaru.
- Jdeme příkladem – neustále se dalším vzděláváním seznamujeme s dalšími možnostmi využívání ICT.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Učíme žáky nebát se problémů; prakticky je vedeme k používání techniky v duchu myšlenky: „technika má sloužit nám, a ne my jí“.
- Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit.
- Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů.
- Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.
- Jdeme příkladem – učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Vedeme žáky využívat při interakci s počítačem logické a algoritmické myšlení.
- Vedeme k tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce.
- V komunikaci pomocí informačních a komunikačních technologií se prioritně zaměřujeme na správné užívání českého (cizího jazyka) s ohledem na gramatiku a syntaxi.
- Podporujeme formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa využíváním internetové sítě.
- Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace.
- Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (školní časopis, místní tisk, web, ppt. prezentace apod.).
- Jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s rodiči a širší veřejností. Dodržujeme základní typografická pravidla, dbáme na estetický vzhled výstupního materiálu.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Vedeme žáky k zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujících se na internetu a v jiných médiích.
- Minimalizujeme používání frontální metody výuky a podporujeme vzájemnou spolupráci žáků.
- Učíme žáky kriticky hodnotit práci svoji práci.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- Žáky se speciálními vzdělávacími potřebami učíme výhodám využívání informačních technologií.
- Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, tak aby se vzájemně žáci nevyrušovali při tvořivé práci.
- Jdeme příkladem – vlastní zkušenosti žáků podporujeme a využíváme je při výuce žáků ostatních. Dovedeme se učit
- od zkušenějších žáků, kteří mají širší rozhled v oblasti ICT.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Netolerujeme záliby žáků v informacích, které mohou vést k sociálně patologickým jevům.
- Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům.
- Na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí.
- Neustále monitorujeme chování žáků (především při práci s internetem), včas přijímáme účinná opatření.
- Využíváme pomoci a zkušeností odborníků – výchovných poradců, PPP a uplatňujeme individuální přístup k žákům.
- Rozumně a zodpovědně využíváme informačních zdrojů – s ohledem na jejich účinnost a vliv na osobnost jedince.
- V hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace.
- Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku.
- Jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, zákony o duševním vlastnictví. Respektujeme osobnost žáka, jeho práva
- a záliby. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru při vyučování.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Vedeme žáky využíváním výpočetní techniky, aplikačního i výukového softwaru, ke zvýšení efektivity jejich učební činnosti
- a k racionálnější organizaci jejich práce.
- Vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s technikou napojenou na elektrickou síť.
- Učíme žáky provádět základní údržbu hardwarového zařízení, vedeme je k šetrné práci s výpočetní technikou.
- Jdeme příkladem – písemné informace určené ke zveřejnění vytváříme na počítači. Ve své učitelské profesi v maximální míře využíváme možnosti, které nám poskytují dostupné informační a komunikační technologie.

*Očekávané výstupy vzdělávacího oboru **INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE** – předmět **Informatika***

1. stupeň

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Očekávané výstupy RVP

Žák:

- sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů
- popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení
- ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu
- sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů
- popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení
- ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu
- sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů

- popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení
- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy
- ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu
- sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů
- popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení
- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy
- ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu

Výukové metody a formy

Práce ve skupině, samostatná práce ve dvojici, objevování, experiment, problémová výuka, diskuse
praktické činnosti, diskuse

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Očekávané výstupy RVP

Žák:

- popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji
- vyčte informace z daného modelu

Výukové metody a formy

Diskuse, badatelské aktivity, problémová výuka, samostatná práce ve dvojicích či skupinách

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Očekávané výstupy RVP

Žák:

- najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu
- dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi
- najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu
- propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí
- dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Žák:

- v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi
- uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat
- pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

Výukové metody a formy

Praktické činnosti, experiment, samostatná práce, práce ve dvojici, diskuse

2. stupeň

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Žák:

- po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen
- vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému
- v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné
- ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu
- po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen
- vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému
- rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení

Výukové metody a formy

Samostatná práce ve dvojici, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka, praktické činnosti

KÓDOVÁNÍ A ŠIFROVÁNÍ DAT A INFORMACÍ

Očekávané výstupy RVP

Žák:

- navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Očekávané výstupy RVP

Žák:

- získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat
- sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu
- vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů

Výukové metody a formy

Diskuse, problémové úlohy, badatelské aktivity, samostatná práce, práce ve dvojicích/skupinách, diskuse

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Očekávané výstupy RVP

Žák:

- vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní

- zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji

Výukové metody a formy

Diskuse, badatelská výuka, problémové úlohy, samostatná práce, práce ve dvojicích/skupinách

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Očekávané výstupy RVP

Žák:

- ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos
- vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky
- poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače
- dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení
- popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě

Výukové metody a formy

Diskuse, praktické činnosti, ukázky, výklad, samostatná práce, projektová výuka

HROMADNÉ ZPRACOVÁNÍ DAT

Žák:

- vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat
- nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat

Výukové metody a formy

Samostatná práce, problémová výuka, projekt

ZÁVĚREČNÉ PROJEKTY

Výukové metody a formy

Projektová výuka, samostatná/skupinová práce

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu INFORMATIKA – 4. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák:	ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ – ZÁKLADY ALGORITMIZACE S ROBOTICKOU HRAČKOU	OSV 1–5, 8–11 VMEGS 1–3 MV 1 EV 1
sestaví postup pro robota, aby došel k cíli opraví chybný postup pro robota přečte postup pro robota a rozhodne, do jakého cíle dorazí přečte postup pro robota a rozhodne o jeho startovní pozici sestavuje různé postupy ke stejnému cíli	Bee-bot: základní ovládání Hledání postupu k zadanému cíli Hledání nejkratší cesty Více cest vede k cíli Hledání koncového stavu Hledání počátečního stavu Čtení a psaní kódu	

	Tematické úlohy s mezipředmětovými aplikacemi	
Žák:	ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ – ZÁKLADY ALGORITMIZACE (VERZE TOMÁŠ)	
ovládá postavu pomocí příkazů sestaví postup, který postavu vede k cíli ověří správnost postupu čte zápis postupu s porozuměním, dokáže jej doplnit, opravit v něm chybu dokáže určit, jaký bude výsledek vykonání postupu postavou orientuje se v grafu cest z mapy cest a zápisu postupu rozpozná počáteční a cílový stav	Přímé ovládní postavy s volným cílem Přímé ovládní postavy se zadaným cílem Čtení hotového zápisu postupu s určením cíle Doplnění chybějícího příkazu v postupu Sestavení postupu k zadanému cíli Doplňování postav do mapy na základě daného zápisu postupu	
Žák:	DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ – ÚVOD DO KÓDOVÁNÍ A ŠIFROVÁNÍ DAT A INFORMACÍ	
sdělí informaci obrázkem předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel zakóduje/zašifruje a dekáduje/dešifruje text zakóduje a dekáduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček	Piktogramy, emoji Kód Přenos na dálku, šifra Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrazce	
Žák:	DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE – OVLÁDÁNÍ DIGITÁLNÍHO ZAŘÍZENÍ	
pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží pro svou práci používá doporučené aplikace, nástroje, prostředí edituje digitální text, vytvoří obrázek přehraje zvuk či video uloží svoji práci do souboru, otevře soubor používá krok zpět, zoom řeší úkol použitím schránky dodržuje pravidla nebo pokyny při práci s digitálním zařízením	Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládní myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Ovládní aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici Editace textu Ukládání práce do souboru Otevírání souborů Přehrávání zvuku	
Žák:	DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE – PRÁCE VE SDÍLENÉM PROSTŘEDÍ	
uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace u vybrané fotografie uvede, jaké informace z ní lze vyčíst v textu rozpozná osobní údaje rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého	Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Práce se soubory Propojení technologií, internet Sdílení dat, cloud Technické problémy a přístupy k jejich řešení (hlášení dialogových oken) Uživatelské jméno a heslo Osobní údaje	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu INFORMATIKA – 5. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák:	INFORMAČNÍ SYSTÉMY – ÚVOD DO PRÁCE S DATY	OSV 1–5, 8–11 VMEGS 1–3 MV 1 EV 1
pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech doplní posloupnost prvků umístí data správně do tabulky doplní prvky v tabulce v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný	Data, druhy dat Doplňování tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu	
Žák:	ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ – ZÁKLADY PROGRAMOVÁNÍ – PŘÍKAZY, OPAKUJÍCÍ SE VZORY	
v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy v programu najde a opraví chyby rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát vytvoří a použije nový blok upraví program pro obdobný problém	Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů Pohyb a razítkování Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy Vlastní bloky a jejich vytváření Kombinace procedur	
Žák:	ÚVOD DO INFORMAČNÍCH SYSTÉMŮ – INFORMAČNÍ SYSTÉMY	
nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky určí, jak spolu prvky souvisí	Systém, struktura, prvky, vztahy	
Žák:	ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ – ZÁKLADY PROGRAMOVÁNÍ – VLASTNÍ BLOKY, NÁHODA	
v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídicí chování postavy v programu najde a opraví chyby rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů	Kreslení čar Pevný počet opakování Ladění, hledání chyb Vlastní bloky a jejich vytváření Změna vlastností postavy pomocí příkazu Náhodné hodnoty Čtení programů Programovací projekt	
Žák:	DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ – ÚVOD DO MODELOVÁNÍ POMOCÍ GRAFŮ A SCHÉMAT	
pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty pomocí obrázku znázorní jev pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy	Graf, hledání cesty Schémata, obrázkové modely Model	
Žák:	ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ – ZÁKLADY PROGRAMOVÁNÍ – POSTAVY A UDÁLOSTI	
v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav v programu najde a opraví chyby používá události ke spuštění činnosti postav	Ovládání pohybu postav Násobné postavy a souběžné reakce Modifikace programu Animace střídáním obrázků Spuštění pomocí událostí	

přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky upraví program pro obdobný problém ovládá více postav pomocí zpráv	Vysílání zpráv mezi postavami Čtení programů Programovací projekt	
Žák:	ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ – ZÁKLADY ROBOTIKY SE STAVEBNICÍ	
sestaví robota podle návodu sestaví program pro robota oživí robota, otestuje jeho chování najde chybu v programu a opraví ji upraví program pro příbuznou úlohu pomocí programu ovládá světelný výstup a motor pomocí programu ovládá senzor používá opakování, události ke spuštění programu	Sestavení programu a oživení robota Ovládání světelného výstupu Ovládání motoru Opakování příkazů Ovládání klávesnicí – události Ovládání pomocí senzoru	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu INFORMATIKA – 6. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák:	KÓDOVÁNÍ A ŠIFROVÁNÍ DAT A INFORMACÍ – DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ	OSV 1–5, 8–11 VMEGS 1–3 MV 1 EV 1
rozpozná zakódované informace kolem sebe zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer zakóduje v obrázku barvy více způsoby zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu ke kódování využívá i binární čísla	Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady Přenos dat, symetrická šifra Identifikace barev, barevný model Vektorová grafika Zjednodušení zápisu, kontrolní součet Binární kód, logické A a NEBO	
Žák:	PRÁCE S DATY – INFORMAČNÍ SYSTÉMY	
najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) odpoví na otázky na základě dat v tabulce popíše pravidla uspořádání v existující tabulce doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy navrhne tabulku pro záznam dat propojí data z více tabulek či grafů	Data v grafu a tabulce Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Kontrola hodnot v tabulce Filtrování, řazení a třídění dat Porovnání dat v tabulce a grafu Řešení problémů s daty	
Žák:	INFORMAČNÍ SYSTÉMY	
popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva	Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace	
Žák:	ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ – PROGRAMOVÁNÍ – OPAKOVÁNÍ A VLASTNÍ BLOKY	
v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby	Vytvoření programu Opakování Podprogramy	

používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech diskutuje různé programy pro řešení problému vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní		
Žák:	ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ – ALGORITMIZACE S ROBOTICKOU HRAČKOU	
sestaví postup pro robota, aby došel k cíli opraví chybný postup pro robota přečte postup pro robota a rozhodne, do jakého cíle dorazí přečte postup pro robota a rozhodne o jeho startovní pozici sestavuje různé postupy ke stejnému cíli	OZOBOT: základní ovládání Hledání postupu k zadanému cíli Hledání nejkratší cesty Více cest vede k cíli Hledání koncového stavu Hledání počátečního stavu Čtení a psaní kódu Tematické úlohy s mezipředmětovými aplikacemi	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu INFORMATIKA – 7. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák:	ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ – PROGRAMOVÁNÍ – PODMÍNKY, POSTAVY A UDÁLOSTI	OSV 1–5, 8–11 VMEGS 1–3 MV 1 EV 1
v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech diskutuje různé programy pro řešení problému vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	Opakování s podmínkou Události, vstupy Objekty a komunikace mezi nimi	
Žák:	DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ – MODELOVÁNÍ POMOCÍ GRAFŮ A SCHÉMAT	
vysvětlí známé modely jevů, situací, činností v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku pomocí ohodnocených grafů řeší problémy pomocí orientovaných grafů řeší problémy vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností	Standardizovaná schémata a modely Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu Orientované grafy, automaty Modely, paralelní činnost	
Žák:	ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ – PROGRAMOVÁNÍ – VĚTVENÍ, PARAMETRY A PROMĚNNÉ	

<p>v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby</p> <p>používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna</p> <p>spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav</p> <p>používá souřadnice pro programování postav</p> <p>používá parametry v blocích, ve vlastních blocích</p> <p>vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu</p> <p>diskutuje různé programy pro řešení problému</p> <p>hotový program upraví pro řešení příbuzného problému</p>	<p>Větvení programu, rozhodování</p> <p>Grafický výstup, souřadnice</p> <p>Podprogramy s parametry</p> <p>Proměnné</p>	
Žák:	DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE – POČÍTAČE	
<p>nainstaluje a odinstaluje aplikaci</p> <p>uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory</p> <p>vybere vhodný formát pro uložení dat</p> <p>vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě</p> <p>porovná různé metody zabezpečení účtů</p> <p>spravuje sdílení souborů</p> <p>pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy</p> <p>zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy</p>	<p>Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému</p> <p>Správa souborů, struktura složek</p> <p>Instalace aplikací</p> <p>Domácí a školní počítačová síť</p> <p>Fungování a služby internetu</p> <p>Princip e-mailu</p> <p>Metody zabezpečení přístupu k datům</p> <p>Role a jejich přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva)</p> <p>Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)</p>	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu INFORMATIKA – 8. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák:	INFORMAČNÍ SYSTÉMY – HROMADNÉ ZPRACOVÁNÍ DAT	OSV 1–5, 8–11 VMEGS 1–3 MV 1 EV 1
<p>při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky</p> <p>používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když)</p> <p>řeší problémy výpočtem s daty</p> <p>připíše do tabulky dat nový záznam</p> <p>seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně)</p> <p>používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy</p> <p>ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat</p>	<p>Relativní a absolutní adresy buněk</p> <p>Použití vzorců u různých typů dat</p> <p>Funkce s číselnými vstupy</p> <p>Funkce s textovými vstupy</p> <p>Vkládání záznamu do databázové tabulky</p> <p>Řazení dat v tabulce</p> <p>Filtrování dat v tabulce</p> <p>Zpracování výstupů z velkých souborů dat</p>	
Žák:	PREZENTACE DAT	
<p>Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem</p> <p>Ovládá práci s textovými editory</p>	<p>Typografická pravidla</p> <p>Estetická pravidla</p>	

využívá vhodných aplikací	Textový editor – Pracovní prostředí textového editoru Textový editor – Vzhled a rozložení dokumentu Textový editor – Formátování textu, styly, odrážky a číslování Textový editor – Práce s obrázky Textový editor – Práce s tabulkami Textový editor – Pravopis a automatické opravy v textovém procesoru	
Žák:	PREZENTACE DAT	
Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem Ovládá práci s prezentačními editory využívá vhodných aplikací	Prezentační software – Pracovní prostředí prezentačního editoru Prezentační software – Rozložení snímku Prezentační software – Animace a přechody Prezentační software – Zásady správné prezentace	
Žák:	AUTORSKÝ ZÁKON, LICENČNÍ POLITIKA	
Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	Informační zdroje, citace a parafráze	
Žák:	ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ – PROGRAMOVÁNÍ ROBOTICKÉ STAVEBNICE	
podle návodu nebo vlastní tvořivosti sestaví robota upraví konstrukci robota tak, aby plnil modifikovaný úkol vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost přečte program pro robota a najde v něm případné chyby ovládá výstupní zařízení a senzory robota vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota	Sestavení a oživení robota Sestavení programu s opakováním, s rozhodováním Používání výstupních zařízení robota (motory, displej, zvuk) Používání senzorů (tlačítka, vzdálenost, světlo/barva) Čtení programu Projekt Můj robot	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu INFORMATIKA – 9. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák:	ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ – PROGRAMOVACÍ PROJEKTY	OSV 1–5, 8–11 VMEGS 1–3 MV 1 EV 1
řeší problémy sestavením algoritmu v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby diskutuje různé programy pro řešení problému vybere z více možností vhodný program pro řešení problému a svůj výběr zdůvodní řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků hotový program upraví pro řešení příbuzného problému zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně	Programovací projekt a plán jeho realizace Popsání problému Testování, odladění, odstranění chyb Pohyb v souřadnicích Ovládání myši, posílání zpráv Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu Nástroje zvuku, úpravy seznamu Import a editace kostýmů, podmínky Návrh postupu, klonování. Animace kostýmů postav, události Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné Výrazy s proměnnou Tvorba hry s ovládáním, více seznamů Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy	

<p>Žák:</p> <p>pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí</p> <p>vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením</p> <p>diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat</p> <p>popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní</p> <p>na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti</p> <p>vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu</p> <p>diskutuje o cílech a metodách hackerů</p> <p>vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat</p> <p>diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu</p>	<p>DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE</p> <p>Hardware a software</p> <p>Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí</p> <p>Operační systémy: funkce, typy, typické využití</p> <p>Komprese a formáty souborů</p> <p>Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence)</p> <p>Sítě</p> <p>Typy, služby a význam počítačových sítí</p> <p>Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa</p> <p>Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud</p> <p>Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL</p> <p>Princip cloudové aplikace (např. e mail, e-shop, streamování)</p> <p>Bezpečnost</p> <p>Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy</p> <p>Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat</p> <p>Digitální identita</p> <p>Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat</p> <p>Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies</p>	
<p>Žák:</p> <p>řeší problémy sestavením algoritmu</p> <p>diskutuje různé programy pro řešení problému</p> <p>vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní</p> <p>řeší problém jeho rozdělením na části</p> <p>hotový program upraví pro řešení příbuzného problému</p> <p>zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně</p>	<p>ZÁVĚREČNÉ PROJEKTY</p> <p>Alokované hodiny budou využity na dokončování programovacích projektů, případně pro interdisciplinární a mimoškolní aplikaci informatiky, např. vytváření digitálních modelů jevů, webové stránky, aplikace v chytré domácnosti a další. Projekt má sloužit k prokázání tvůrčího přístupu žáků k řešení problémů.</p>	

10 INFORMATIKA II

Předmět Informatika II. je nabízen žákům druhého stupně jako povinně volitelný v jednohodinové týdenní dotaci. Navazuje na povinný předmět Informatika a je určen žákům, kteří mají zvýšený zájem o informatiku. Cílem je umožnit zdokonalování žáků ve znalostech a dovednostech v oblasti informačních a komunikačních technologií. Vzdělávací oblast informační a komunikační technologie umožňuje žákům získat rozšířené dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky, orientovat se ve světě informací, zpracovat získané informace a využít je v dalším vzdělávání i v praktickém životě. Získané dovednosti jsou nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce, podmínkou k profesnímu růstu rozvíjení zájmové činnosti.

Zvládnutí výpočetní techniky, vyhledávání informací na internetu a jejich zpracování umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv“, umožňuje využití mnohonásobně většího počtu dat a informací bez zatížení paměti a vhodně doplňuje běžné učební texty a pomůcky. Dovednosti získané v tomto vzdělávacím oboru umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku ve všech oblastech celého základního vzdělávání a stávají se jejich součástí. Předmět informatika – volitelný předmět přispívá nejen k získání odborných znalostí a dovedností žáků, ale má i pozitivně působit na jejich zodpovědné jednání a roli ve společnosti. Žáci se naučí správně používat novou odbornou terminologii a začleňovat ji do vlastní komunikace s okolím nejen ve škole, ale i v širší společnosti. Kromě vlivu učitelů se žáci velkou měrou ovlivňují navzájem, při práci na společných projektech, na cvičeních se projevuje osobnost žáka, jeho snaha pomoci, poradit, podněcovat ostatní, žák projevuje svůj názor a konfrontuje jej s ostatními. Kromě praktických dovedností jsou žáci cvičeni ve svých verbálních projevech, jsou vedeni ke správné komunikaci při prezentování svých dovedností a výsledků.

Při hodnocení se soustředíme na individuální pokrok každého žáka. Žáci jsou cíleně vedeni k sebehodnocení a k sebekontrolě. Podklady pro hodnocení získáváme soustavným sledováním výkonů žáka. Klademe důraz na schopnost aplikace dovedností v oblasti IKT při plnění praktických úkolů.

Organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Výuka probíhá na počítačích či noteboocích s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.

KOMPETENCE K UČENÍ

- Vedeme žáky k poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií, k porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím.
- Učíme žáky porovnávat informace a poznatky z většího množství alternativních informačních zdrojů (za účelem dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací).
- Vedeme žáky k pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů.

- Učíme žáky k práci s chybou
- Učíme žáky v praxi využívat korekci textu pomocí vnitřních nástrojů vhodného softwaru.
- Jdeme příkladem – neustále se dalším vzděláváním seznamujeme s dalšími možnostmi využívání ICT.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Učíme žáky nebát se problémů; prakticky je vedeme k používání techniky v duchu myšlenky: „technika má sloužit nám, a ne my jí“.
- Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit.
- Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů.
- Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.
- Jdeme příkladem – učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Vedeme žáky využívat při interakci s počítačem logické a algoritmické myšlení.
- Vedeme k tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce.
- V komunikaci pomocí informačních a komunikačních technologií se prioritně zaměřujeme na správné užívání českého (cizího jazyka) s ohledem na gramatiku a syntaxi.
- Podporujeme formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa využíváním internetové sítě.
- Kládeme důraz na „kulturní úroveň“ komunikace.
- Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (školní časopis, místní tisk, web, ppt. prezentace apod.).
- Jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s rodiči a širší veřejností. Dodržujeme základní typografická pravidla, dbáme na estetický vzhled výstupního materiálu.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Vedeme žáky k zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujících se na internetu a v jiných médiích.
- Minimalizujeme používání frontální metody výuky a podporujeme vzájemnou spolupráci žáků.
- Učíme žáky kriticky hodnotit práci svoji práci.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- Žáky se speciálními vzdělávacími potřebami učíme výhodám využívání informačních technologií.
- Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, tak aby se vzájemně žáci nevyrušovali při tvořivé práci.
- Jdeme příkladem – vlastní zkušenosti žáků podporujeme a využíváme je při výuce žáků ostatních. Dovedeme se učit
- od zkušenějších žáků, kteří mají širší rozhled v oblasti ICT.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Netolerujeme záliby žáků v informacích, které mohou vést k sociálně patologickým jevům.
- Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům.

- Na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí.
- Neustále monitorujeme chování žáků (především při práci s internetem), včas přijímáme účinná opatření.
- Využíváme pomoci a zkušeností odborníků – výchovných poradců, PPP a uplatňujeme individuální přístup k žákům.
- Rozumně a zodpovědně využíváme informačních zdrojů – s ohledem na jejich účinnost a vliv na osobnost jedince.
- V hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace.
- Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku.
- Jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, zákony o duševním vlastnictví. Respektujeme osobnost žáka, jeho práva
- a záliby. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru při vyučování.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Vedeme žáky využíváním výpočetní techniky, aplikačního i výukového softwaru, ke zvýšení efektivnosti jejich učební činnosti
- a k racionálnější organizaci jejich práce.
- Vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s technikou napojenou na elektrickou síť.
- Učíme žáky provádět základní údržbu hardwarového zařízení, vedeme je k šetrné práci s výpočetní technikou.
- Jdeme příkladem – písemné informace určené ke zveřejnění vytváříme na počítači. Ve své učitelské profesi v maximální míře využíváme možnosti, které nám poskytují dostupné informační a komunikační technologie.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu INFORMATIKA II. – 6.– 9. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák:	RASTROVÁ A VEKTOROVÁ GRAFIKA	OSV 1–5, 8–11 VMEGS 1–3 MV 1 EV 1
Rozezná rastrovou a vektorovou grafiku, zná hlavní typy grafických formátů Vytváří a upravuje grafické soubory na základní úrovni Vytváří výkresy v základním aplikačním vybavení Volí pro práci odpovídající programové vybavení	Rastrová (bitmapová) grafika Práce s vrstvami Pojmy v pojetí barev (jas, kontrast, odstín, sytost apod.) Efekty a filtry Vektorová grafika Práce s objekty Výplň, obrys, křivka, uzel	
Žák:	3D MODELOVÁNÍ A 3D TISK	
Vytváří 3D modely, zpracovává různé úhly pohledů Vysvětlí základní princip 3D tisku S dopomocí vytiskne vlastní 3D model	3D modelování 3D tisk	
Žák:	TVORBA ANIMACÍ	
Dokáže vytvořit jednoduchou animaci pomocí na sebe navazující sekvence snímků.	Tvorba animací metodou stop motion	
Žák:	DIGITÁLNÍ FOTOGRAFIE	
Aplikuje znalosti fotografických postupů na pokročilejší tvorbu digitálních fotografií	Digitální fotoaparáty – princip, dělení Základními fotografické pojmy – kompozice, světlo, ISO, clona, čas, hloubka ostrosti.	

Aplikuje znalosti grafických editorů na pokročilejší úpravu digitálních fotografií	Digitální fotografie – tvorba Digitální fotografie – úprava a prezentace
Žák:	ZÁKLADY HTML
Dokáže vytvořit soubor webových stránek propojených hypertextovými odkazy.	Webová stránka – její části Hypertextové odkazy Seznámení s jazykem HTML Tvorba webových stránek
Žák:	INTERNET
Dokáže historicky zařadit vznik prvních počítačů (sálových) a vznik osobních počítačů. Uvědomuje si trendy ve vývoji výpočetní techniky – miniaturizace a zvyšování výkonu a kapacit. Orientuje se v druzích internetového připojení a zná jejich výhody a nevýhody.	Historie internetu a základní principy fungování internetu Druhy připojení k internetu
Žák:	ÚVOD DO ROBOTIKY
Vysvětlí pojem robot, program, popíše příklady využití Vytvoří program dle zadaných parametrů	Lego – mindstorms EV3 – seznámení se stavebnicí Lego – mindstorms EV3 – seznámení s programem Programování – bloky, nastavení parametrů bloků
Žák:	ALGORITMIZACE
Zná definici algoritmu a jeho vlastnosti, konečnost, obecnost, determinovanost, elementárnost. Sestaví algoritmus vykonávající požadovaný program.	Algoritmus a jeho vlastnosti. Tvorba algoritmů.
Žák:	ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ – PROGRAMOVACÍ PROJEKTY
řeší problémy sestavením algoritmu diskutuje různé programy pro řešení problému vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní řeší problém jeho rozdělením na části hotový program upraví pro řešení příbuzného problému zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně	Programovací projekty
Žák:	ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ – ALGORITMIZACE S ROBOTICKOU HRAČKOU
sestaví postup pro robota, aby došel k cíli opraví chybný postup pro robota přečte postup pro robota a rozhodne, do jakého cíle dorazí přečte postup pro robota a rozhodne o jeho startovní pozici sestavuje různé postupy ke stejnému cíli	Ozo-bot: základní ovládání Hledání postupu k zadanému cíli Hledání nejkratší cesty Více cest vede k cíli Hledání koncového stavu Hledání počátečního stavu Čtení a psaní kódu
Žák:	MULTIMÉDIA – ZPRACOVÁNÍ ZVUKU
Vytvoří a střihem upraví vícestopou zvukovou nahrávku, použije speciální efekty	Zvuk – úvod do zpracování zvuku HW a SW pro zvuk nahrávání a editace zvukové nahrávky efekty vícestopá mixáž
Žák:	MULTIMÉDIA – ZPRACOVÁNÍ VIDEO
Vytvoří a střihem upraví video nahrávku, použije speciální efekty	Video – základní pojmy snímková rychlost, rozlišení

dokáže exportovat a publikovat videa	editace videa přechody a efekty vkládání titulků export filmu	
--------------------------------------	--	--

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

PRVOUKA

PŘÍRODOVĚDA

VLASTIVĚDA

11 PRVOUKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Prvouka vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět RVP ZV. Hlavním cílem předmětu je rozvíjet poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich.

Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům (včetně situace ohrožení), vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Podmínkou úspěšného vzdělávání v daném předmětu je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitele. Propojení výuky s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládnutí nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Prvouka je členěn do pěti tematických okruhů: Místo, kde žijeme; Lidé kolem nás; Lidé a čas; Rozmanitost přírody; Člověk a jeho zdraví.

Vzdělávací obsah rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci jsou vedeni k tomu, aby předměty a jevy pojmenovávali a vyjadřovali o nich své myšlenky, soudy, názory, aby na základě svých vlastních zkušeností docházeli k jednoduchým pojmům a objevovali souvislosti. Poznávají sebe i své nejbližší okolí, učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, vytvářejí si pozitivní vztah k rodině, spolužákům, škole, domovu i k přírodě. Získávají základní poučení o lidském těle, ochraně zdraví a osvojují si základní hygienické návyky. Seznamují se se světem financí, osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc, získávají poznatky a zkušenosti z dopravní výchovy, bezpečné komunikace prostřednictvím elektronických médií.

Předmětem se prolínají průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova utváří osobnost žáka, dává důraz na jeho individuální potřeby a zvláštnosti. Je naplňována prostřednictvím témat směřujících k sebepoznání, komunikaci k mezilidským vztahům.

Výchova demokratického občana se uplatňuje v tématech zaměřených na vztah k domovu a vlasti.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech se naplňuje využíváním zkušeností a poznatků žáků z běžného života, v rodině a v nejbližším okolí.

Multikulturní výchova prolíná se všemi tematickými okruhy, hluboce se dotýká mezilidských vztahů. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci.

Environmentální výchova vede k pochopení složitosti vztahů člověka a životního prostředí. Dává ucelený elementární pohled na okolní přírodu a prostředí.

Mediální výchova nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s nimi.

Vyučovací předmět Prvouka se vyučuje v 1. až 3. ročníku ve 2hodinové týdenní dotaci (celkem 6 hodin). Výuka probíhá většinou v kmenových třídách. Některé aktivity mají terénní charakter a probíhají v různých formách mimo budovu školy.

Výchovně vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Prvouka

KOMPETENCE K UČENÍ

- Podporujeme samostatnost a tvořivost.
- Podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle.
- Ve výuce se zaměřujeme prioritně na „aktivní“ dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získání.
- Ve výuce zřetelně rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující).
- Učíme práci s chybou.
- Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.
- Jdeme příkladem – neustále si dalším vzděláváním rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Učíme žáky nebát se problémů, hovořit o nich a přijímat odpovědnost za své chování.
- Vytvářením praktických problémových úloh a situací z třídního kolektivu učíme žáky prakticky problémy řešit.
- Podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému.
- Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.
- V rámci svých předmětů učíme, jak některým problémům předcházet.
- Ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.
- Jdeme příkladem – učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace.
- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů.
- Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty.
- Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí.
- Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích.
- Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu jako přípravu na dodržování zákonných norem
- a morálky společnosti.
- Učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.
- Jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností. Sami otevřeně komunikujeme na „kulturní úrovni“, své názory opíráme

o logické argumenty. Netolerujeme pomluvy, nezdvořilost a „zákulisní“ jednání. Pozitivně vnímáme svoji školu a učitelskou profesi prezentujeme na veřejnosti

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- Vedeme žáky k odsouzení nežádoucích projevů rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- Učíme žáky toleranci a uznání přirozené autority svých spolužáků.
- Jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních. Pomáháme svým spolupracovníkům, učíme se od nich, vyměňujeme si s nimi zkušenosti.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- V žácích upevňujeme hrdost na svou osobu, rodinu a obec.
- Vedeme žáky k aktivní ochraně životního prostředí a svého zdraví.
- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů.
- Netolerujeme nekamarádké chování a odmítnutí požadované pomoci.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci druhých, učíme je vážit si pracovního úsilí kamarádů a respektovat výsledky jejich práce.
- Důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků.
- Učíme žáky pracovat přiměřeným pracovním tempem, aby neplýtvali svojí energií ani energií druhých.
- Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku). Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností.

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru ČLOVĚK A JEHO SVĚT – předmět Prvouka

1. stupeň

MÍSTO KDE ŽIJEME

Očekávané výstupy – 1. období

Žák

- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí
- začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)

Očekávaný výstup v rámci podpůrných opatření

Žák

- orientuje se v okolí školy a svého bydliště
- popíše a zvládne cestu do školy

Učivo

- domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště
- škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace
- obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť
- okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany

LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy – 1. období

Žák

- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností

Očekávaný výstup v rámci podpůrných opatření

Žák

- rozlišuje role rodinných příslušníků, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy
- dodržuje základní pravidla společenského chování
- při setkáních s neznámými lidmi se chová adekvátně
- projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům
- pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti

Učivo

- rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická
- a duševní, zaměstnání
- soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie
- chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům

LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy – 1. období

Žák

- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu

- uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí
- na příkladech porovnává minulost a současnost

Očekávaný výstup v rámci podpůrných opatření

Žák

- rozezná rozdíl mezi životem dnes a v dávných dobách, uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji, vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí

Učivo

- orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období
- současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny
- regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost
- báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj

ROZMANITOST PŘÍRODY

Očekávané výstupy – 1. období

Žák

- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě
- provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů

Očekávaný výstup v rámci podpůrných opatření

Žák

- pozoruje a popíše viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat
- pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami
- provede jednoduchý pokus podle návodu

Učivo

- látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek
- voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život
- nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam
- rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka
- životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí
- ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin
- a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy

- rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Očekávané výstupy – 1. období

Žák

- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví
- rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Očekávaný výstup v rámci podpůrných opatření

Žák

- uplatňuje hygienické návyky a základní sebeobsluhu
- pojmenuje hlavní části lidského těla
- rozezná nebezpečí, dodržuje zásady bezpečného chování, neohrožuje své zdraví a zdraví jiných
- uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Učivo

- lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince
- péče o zdraví, zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchování potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRVOUKA – 1. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: uplatňuje bezpečné způsoby pohybu a chování v silničním provozu při cestě do školy a ze školy, charakterizuje nebezpečná místa, určí vhodná místa pro hru a trávení volného času rozpozná svoji školu a spolužáky určí svoje pracovní místo uveče svoji adresu, zajímavosti v místě bydliště	MÍSTO, KDE ŽIJEME domov – prostředí domova orientace v místě bydliště škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy bezpečnost v dopravním provozu – bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace	OSV 1–11 VDO 1 VMEGS 1,2 MV 1–4 EV 1–4
Žák: pojmenuje členy své rodiny a popíše jejich roli vyjmenuje dobré a špatné vlastnosti lidí	LIDÉ KOLEM NÁS rodina – postavení jedince v rodině, role členů blízké příbuzenské vztahy	

rozliší blízké příbuzenské vztahy v rodině uvede přirozené odlišnosti spolužáků, projevuje k nim toleranci modeluje své chování ve třídě, ve školní jídelně, v dopravním prostředku, kině apod.	mezigenerační vztahy chování lidí – vlastnosti lidí pravidla slušného chování rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům	
Žák:	MÍSTO, KDE ŽIJEME	
uplatňuje bezpečné způsoby pohybu a chování v silničním provozu při cestě do školy a ze školy, charakterizuje nebezpečná místa, určí vhodná místa pro hru a trávení volného času rozpozná svoji školu a spolužáky určí svoje pracovní místo uvede svoji adresu, zajímavosti v místě bydliště	domov – prostředí domova orientace v místě bydliště škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy bezpečnost v dopravním provozu – bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace	
Žák:	LIDÉ A ČAS	
uvede ze svého života příklad z minulosti, současnosti a budoucnosti uvede svůj denní režim s časovými údaji charakterizuje roční doby z hlediska života v rodině, zvyků a činností členů rodiny	průběh lidského života orientace v čase – roční doby, měsíce, dny, celé hodiny určování času, kalendář denní režim, předměty denní potřeby	
Žák:	ROZMANITOST PŘÍRODY	
uvede příklady ze života živočichů a rostlin v jednotlivých ročních obdobích roztřídí některé přírodniny podle nápadných znaků	změny v přírodě v ročních obdobích rozmanitosti přírody	
Žák:	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	
uvede příklady dětských her, objasní význam hry pro dítě, popíše základní stavbu lidského těla a funkci jednotlivých orgánových soustav uvede základní zásady osobní hygieny, správné výživy a zdravého způsobu života, vysvětlí pojmy: zdraví, nemoc, úraz na příkladech uvede, jak lze preventivně předcházet nemocem, úrazům, zneužívání své osoby ví, kdy použít čísla tísňového volání v modelových příkladech předvede první pomoc a uvede způsoby léčby běžných onemocnění	lidské tělo – základní stavba a funkce péče o zdraví – pitný a pohybový režim, zdravá výživa, vhodná skladba stravy, nemoc, osobní hygiena osobní bezpečí – ochrana proti zneužívání drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRVOUKA – 2. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák:	MÍSTO, KDE ŽIJEME	
uplatňuje bezpečné způsoby pohybu a chování v silničním provozu při cestě do školy a ze školy, charakterizuje nebezpečná místa, zhodnotí vhodnost míst pro hru a trávení volného času, uvede možná nebezpečí i způsoby, jak jim čelit rozliší různé dopravní prostředky zapiše adresu domů, adresu školy	orientace v místě bydliště a okolí školy cesta na určené místo, dopravní značení	OSV 1–11 VDO 1 VMEGS 1,2 MV 1–4 EV 1–4
Žák:	LIDÉ KOLEM NÁS	
popíše role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi uvede a popíše povolání rodičů zapiše datum narození	život a funkce rodiny práce fyzická a duševní, zaměstnání soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie, pomoc nemocným,	

vyjmenuje a popíše různá povolání a pracovní činnosti, vysvětlí potřebu různosti lidí a jejich povolání pro společnost v modelových situacích předvede základní pravidla slušného chování ve společnosti a rodině objasní termíny: ohleduplnost, kamarádství uvede příklady tolerance k nedostatkům a přednostem spolužáků	sociálně slabým, ohleduplnost, etické zásady, zvládnání vlastní emocionality obchod a firmy, zájmové spolky, politické strany, církve chování lidí – vlastnosti lidí	
Žák:	LIDÉ A ČAS	
orientuje se v čase – na příkladech porovná minulost a současnost rozliší kalendářní a školní rok, vymezí týdny, dny, hodiny, minuty stanoví denní režim vhodný pro dítě, vymezí v něm vhodné pracovní a odpočinkové aktivity uvede významné kulturní a historické památky a události regionu, interpretuje některé pověsti spjaté s místem, kde žije uvede příklady zvyků a práce lidí, soužití lidí	současnost a minulost v našem životě proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny	
Žák:	ROZMANITOSTI PŘÍRODY	
pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě popíše ohleduplné chování k přírodě pozná a pojmenuje domácí zvířata a jejich mláďata, rozezná pokojové rostliny, zeleninu, ovoce navrhne způsob pomoci živočichům v přírodě za nepříznivých situací	roční období a změny v přírodě ochrana přírody – odpovědnost lidí	
Žák:	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	
vysvětlí péči o sluch a zrak, vysvětlí rozdíly předškolního, školního a dospělého věku popíše prevenci nemocí a úrazů předvede ošetření drobného poranění uvede příklady správného chování chodce a cyklisty uvede, jak se chovat v situaci obecného ohrožení, ví, kdy použít čísla tísňového volání	lidské tělo – funkce, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince péče o zdraví – drobné úrazy a poranění, první pomoc osobní bezpečí – chování v rizikovém prostředí	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRVOUKA – 3. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák:	MÍSTO, KDE ŽIJEME	
začlení svou obec do příslušného kraje popíše změny v nejbližším okolí, v místě, kde žije doporučí spolužákům vhodná místa pro volný čas, kulturu, služby, sport vyhodnotí nebezpečí míst pro hru a trávení volného času a volí odpovídající způsoby ochrany vyznačí na jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy a cestu na určené místo	domov, vlast, rodný kraj okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany minulost a současnost obce, památky a péče o ně, dějiny, letopočet, generace dopravní síť	OSV 1–11 VDO 1 VMEGS 1,2 MV 1–4 EV 1–4

<p>Žák:</p> <p>vyjádří různými způsoby estetickou hodnotu a rozmanitost přírody uvede příklady možnosti využití různých dopravních prostředků v nejbližším regionu a zdůvodní jejich přednosti vysvětlí pojmy: živá a neživá příroda, uvede příklady zástupců, objasní vzájemnou propojenost objasní princip rovnováhy přírody roztřídí dané látky pomocí smyslů a měřením uvede základní vlastnosti látek uvede příklady změn látek (hmotnost, teplo, objem) na příkladech uvede význam vody a vzduchu pro člověka uvede příklady využití hornin a nerostů v regionu rozlíší rostliny kvetoucí a nekvetoucí, popíše části rostlin vyjmenuje nejznámější hospodářské a léčivé rostliny, najde tyto rostliny v okolí školy rozlíší hospodářská a domácí zvířata uvede živočichy a rostliny žijící ve svém okolí uvede správný způsob likvidace odpadů v domácnostech a význam třídění odpadů</p>	<p>ROZMANITOSTI PŘÍRODY</p> <p>látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti porovnávání látek a měření veličin s praktickým používáním základních jednotek voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětvávání, vznik půdy a její význam rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi, mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi</p>	
<p>Žák:</p> <p>zdůvodní význam správného držení těla navrhne správné pracovní polohy při běžných činnostech ve škole i doma popíše správnou volbu oblečení a obuvi pro různé modelové situace vysvětlí význam péče o zdraví, otužování sestaví svůj režim dne uvede zásady správného chování při styku s cizími osobami, kontaktu se zvířaty, v práci s elektronickými médii v modelové situaci použije správný způsob komunikace s operátory tísňové linky dokáže použít tísňovou linku a nezneužívá ji prokazuje v situaci dopravního hřiště bezpečné způsoby chování a jednání v roli cyklisty, používá ochranné prvky charakterizuje bezpečné a ohleduplné jednání v prostředcích hromadné přepravy a při akcích školy je uplatňuje</p>	<p>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</p> <p>lidské tělo – životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce péče o zdraví – zdravý životní styl, intimní a duševní hygiena, denní režim osobní bezpečí – bezpečné chování v rizikovém prostředí</p>	

12 PŘÍRODOVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Přírodověda vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět RVP ZV. Opírá se o vybrané poznatky různých přírodovědných oborů a svým pojetím směřuje k získání takových žádoucích dovedností a vědomostí, které žákům umožní dále aktivně poznávat přírodu, člověka a jím vytvořený svět, ve kterém člověk pracuje a žije. Vede žáky k ohleduplnému vztahu k přírodě a k hledání vlastních možností aktivní ochrany životního prostředí.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Přírodověda navazuje organicky na učivo prvouky v 1. až 3. ročníku a vytváří základ pro vyučovací předmět Přírodopis ve vyšších ročnících základní školy. Jednotlivá témata lze přeskupovat vzhledem k sezónnímu principu a podmínkám pro vyučování mimo školní budovu. Vzdělávací obsah předmětu je členěn do dvou základních tematických okruhů: Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví.

V předmětu Přírodověda žáci nadále rozvíjejí své poznatky o přírodních jevech a o některých lidských výtvořech. Učí se pozorovat, přemýšlet a poté i porozumět základním i složitějším přírodním zákonitostem, jakož i vzájemnému vztahu přírody a člověka. Poznávají mnoho konkrétních živočichů a rostlin, nejdříve ty nejbližší a později i takové, se kterými se setkáme jinde na Zemi. Odhalují principy fungování lidského těla a učí se správnému přístupu ke zdraví a zdravému životnímu stylu. Poznávají podstatu zdraví i příčiny jeho ohrožení, vznik nemocí a úrazů a jejich předcházení. Na základě osvojených poznatků dokáží zhodnotit vhodné a nevhodné chování lidí. Proniknou i do tajemství Vesmíru a respektují přírodní rovnováhu.

Vyučovací předmět Přírodověda je vyučován v hodinové týdenní dotaci ve 4. ročníku a v 2 hodinové týdenní dotaci v 5. ročníku (celkem 3 hodiny). Výuka probíhá v kmenových třídách, nezanedbatelná část i mimo budovu školy přímo v terénu (tematické vycházky, exkurze apod.). Potřebné vědomosti a dovednosti žáci získávají především pozorováním názorných pomůcek, sledováním konkrétních situací, hraním určených rolí a řešením modelových situací.

Předmětem se prolínají průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova je naplňována v celé šíři, z pohledu osobnostního, sociálního i morálního rozvoje. V každém pohledu je zastoupeno několik tematických okruhů.

Enviromentální výchova je realizována mnoha tématy všech tematických okruhů, tedy ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí a vztah člověka k prostředí. Mediální výchova je realizována částečně tematickým okruhem kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, konkrétně při snahách vnímat objektivně zprávy z médií a dalších zdrojů, které hodnotí a popisují současný stav našeho životního prostředí.

Výchovně vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Přírodověda

KOMPETENCE K UČENÍ

- Vedeme žáky k objevování a poznávání všeho, co je zajímavé, co se jim líbí a v čem by v budoucnu mohli uspět.
- Vedeme žáky k poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, k upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých.
- Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace (které nelze v životě člověka prakticky ověřit) v literatuře, na internetu, v televizních dokumentárních pořadech, výukových počítačových programech (zejména informace o vesmíru aj.).
- Jdeme příkladem – neustále si dalším vzděláváním rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Učíme žáky řešit problémové situace porovnáním s veřejně dostupnými zdroji, současně žáky učíme zaujímat k nim kritický postoj.
- Podporujeme netradiční (originální) způsoby získávání informací.
- Jdeme příkladem – učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Podporujeme různé formy komunikace s místními obyvateli, pamětníky, pracovníky regionálních muzeí, knihoven, aj.
- Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace.
- Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a zkušenosti (školní časopis, místní tisk, web, ppt prezentace apod.).
- Jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností. Sami otevřeně komunikujeme na „kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty. Netolerujeme pomluvy, nezdořilost a „zákulisní“ jednání. Pozitivně vnímáme svoji školu a učitelskou profesi prezentujeme na veřejnosti.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Učíme žáky pracovat v týmu, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.
- Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- Jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví i k ochraně zdraví jejich kamarádů, členů rodiny apod.
- Učíme žáky základům tolerance a vzájemného soužití.

- Vedeme žáky k přiměřené odpovědnosti za budoucnost naší planety a k aktivní obraně proti nežádoucím vlivům z různých sfér společnosti, které nabádají k nesprávnému (netolerovatelnému, nelegálnímu či konzumnímu) způsobu života.
- Jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti. Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole. Chováme se k žákům jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci.
- Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.
- Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi, významnými pro udržení vhodných životních podmínek života na naší planetě.
- Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...). Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností.

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru ČLOVĚK A JEHO SVĚT – předmět Přírodověda

1. stupeň

ROZMANITOST PŘÍRODY

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

- objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka
- vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období
- zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy
- zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat
- založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu

Očekávaný výstup v rámci podpůrných opatření

Žák

- na jednotlivých příkladech pozná propojenost neživé a živé přírody
- popíše střídání ročních období
- zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí
- zvládá péči o pokojové rostliny
- chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí
- popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které ho poškozují
- provádí jednoduché pokusy se známými látkami

Učivo

- látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek
- voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život
- nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam
- Vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období
- rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka
- životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí
- rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva
- ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy
- rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

- využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života
- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození
- účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob
- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista
- předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek
- uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou
- rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc

Očekávaný výstup v rámci podpůrných opatření

Žák

- uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu
- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života
- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
- uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu pro cyklisty, správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti
- odmítá návykové látky
- ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc

Učivo

- lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince
- péče o zdraví, zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchování potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; nemoci přenosné a nepřenositelné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc; při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena
- návykové látky a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií
- osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích
- přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku
- mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PŘÍRODOVĚDA – 4. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: uvede souvislosti mezi vzhledem krajiny, kvalitou životního prostředí a činností člověka vysvětlí, jak vzniká půda a jaký má půda význam pro život na Zemi na konkrétních příkladech uvede vzájemné vztahy živých organismů a neživé přírody porovná základní projevy života konkrétních živých organismů uvede znaky života, životní potřeby, způsob života, stavbu těla a funkci jednotlivých částí těla konkrétních rostlin a živočichů uvede zástupce různých přírodních společenstev ve vybraných lokalitách regionů uvede příklady vzájemných vztahů mezi organismy uvede příklady přizpůsobení rostlin a živočichů změnám prostředí během roku provede pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit v modelových situacích (vycházka, výlet, Švp) vyhodnotí nebezpečná místa v silničním provozu a v hromadné dopravě a určuje vhodný způsob bezpečného chování	ROZMANITOST PŘÍRODY voda a vzduch – význam pro přírodu a člověka, oběh vody v přírodě nerosty a horniny, vznik půdy a její význam živá příroda – třídění rostlin, hub, živočichů podmínky života na Zemi a jejich rozmanitost slunce, voda, půda, vzduch životní podmínky rostlin rostliny a jejich orgány (stonek, list, květ) rostliny jednoleté, dvouleté, vytrvalé, kulturní a plané výživa rostlin živočichové a stavba jejich těla, způsob života stopy zvířat přírodní společenstva – háje, lesa, vod a bažin, pole a zahrady, suchých stanovišť význam lesů pro člověka přizpůsobení rostlin a živočichů změnám prostředí během roku význam zemědělství pro člověka, lesnictví, vodního hospodářství vzájemné vztahy rostlin, hub a živočichů bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)	OSV 1,3–9 VMEGS 1,2 MV 1,2 EV 1–4

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PŘÍRODOVĚDA – 5. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák:	ROZMANITOST PŘÍRODY – ZEMĚ A VESMÍR	
vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi popíše postavení Země ve vesmíru objasní střídání dne a noci, ročních období charakterizuje Měsíc a jeho fáze, vyhledá v kalendáři symboly fází Měsíce a uvede (odhadne) význam těchto symbolů ve skupině se spolužáky znázorní pomocí globusu a jiných vhodných pomůcek pohyb Země a ostatních planet sluneční soustavy kolem Slunce	Slunce a sluneční soustava vesmírná tělesa – hvězdy, přirozené družice, planety, komety, meteory, meteority Země ve vesmíru – pohyby Země gravitační síla, magnetická síla střídání dne a noci, roční období práce s globem	OSV 1,3–9 VMEGS 1,2 MV 1,2 EV 1–4
Žák:	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	
pojmenuje správně základní části lidského těla vyhledá v encyklopediích a stručně popíše funkce některých orgánů a orgánových soustav člověka popíše vznik a vývoj jedince, jednotlivé etapy lidského života objasní význam osobní a intimní hygieny, denního režimu sestaví jídelníček podle základních zásad správné výživy uvede příklady stresových situací, navrhne, jak stresu čelit a předcházet sestaví svůj režim dne podle zásad zdravého způsobu života, zohlední v něm oprávněné požadavky blízkých uvede příklady pozitivních a negativních reklamních vlivů na modelových příkladech předvede osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek posoudí negativní vliv kouření, alkoholu, drog, násilí, hracích automatů apod. na kvalitu lidského života uvede, (na modelových situacích předvede), jak bude postupovat v krizových situacích (šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, přírodní a ekologické katastrofy, teroristický útok apod.) a prokáže schopnost reagovat na pokyny dospělých na modelových příkladech předvede základní úkony první pomoci a přivolání pomoci v různých situacích (aplikuje znalost telefonních čísel: 150, 155, 158, 156) charakterizuje na příkladech rozdíly mezi drobným, závažným a životem ohrožujícím zraněním v modelové situaci určí život ohrožující zranění vysvětlí, proč (jak) se musí chránit před stykem s cizí krví (úrazy, nalezené injekční stříkačky aj.) vysvětlí pojmy: HIV, AIDS	stavba lidského těla, základní funkce a projevy člověka pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou základy lidské reprodukce vývoj jedince základy sexuální výchovy péče o zdraví, zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim intimní a duševní hygiena sociálně patologické jevy návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií bezpečné chování v rizikovém prostředí situace hromadného ohrožení drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc nemoci přenosné a nepřenositelné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS)	

v modelových situacích (vycházka, výlet, Švp) vyhodnotí nebezpečná místa v silničním provozu a v hromadné dopravě a určuje vhodný způsob bezpečného chování		
Žák:	TŘÍDĚNÍ ORGANISMŮ	
roztřídí na bezobratlé a obratlovce, uvede zákl. znaky skupin a zástupce pomocí odb. publikací zařadí do známých skupin umí vysvětlit význam zoologických a botanických zahrad, ví co je Červená kniha	třídění rostlin – výtrusné, semenné třídění živočichů– obratlovci, bezobratlí rozmanitost podmínek života na Zemi zoologické a botanické zahrady, příroda a její ochrana	

13 VLASTIVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Vlastivěda vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět RVP ZV. V návaznosti na vyučovací předmět Prvouka přináší žákům základní poznatky o významných přírodních, hospodářských, společenských, kulturních a historických okolnostech života lidí a o výsledcích jejich činnosti. Seznamuje žáky s nejvýznamnějšími osobnostmi a událostmi regionálních, národních a evropských dějin, integruje poznatky, dovednosti a zkušenosti z vyučování a osobního života žáků s dalšími informacemi z tisku, rozhlasu, televize, uvádí je do souvislostí a v potřebné míře zobecňuje. Vzdělávací obsah předmětu a převážně činnostní charakter výuky směřují zejména k tomu, aby si žáci přirozeným způsobem vytvořili kladný vztah ke své rodině, škole, obci, regionu a zemi a ve které žijí a současně aby nabyli povědomí sounáležitosti se zeměmi integrované Evropy a s jinými demokratickými zeměmi světa. Hlavním cílem předmětu je vybavit žáka dostatečně pevnými základy jeho osobní a národní identity, a vytvořit mu podmínky pro jeho pozdější orientaci a uplatnění ve společnosti (v rámci České republiky i ostatních zemí Evropské unie).

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Vlastivěda vytváří přirozené základy pro výuku vyučovacích předmětů Dějepis, Zeměpisu a Občanská výchova ve vyšších ročnících školy a je členěn do tří základních tematických okruhů: Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás a Lidé a čas.

Znamená to, že se žáci v tomto předmětu učí o svém nejbližším okolí z hlediska organizace života ve společnosti, zaujímají k regionálním charakteristikám vlastní postoje a probouzí v sobě kladný vztah k našemu městu, regionu, zemi. Upevňují dále základy slušného chování, uvědomují si význam tolerance, rovnoprávnosti a vzájemné pomoci. Dozvídají se o základních právech a povinnostech člověka, žijícího v demokracii. Seznamují se s významnými historickými událostmi našeho regionu, ale i celého našeho státu. Důraz je kladen na porozumění dějinných faktů v souvislostech a pochopení jejich významu pro současný život.

Vyučovací předmět Vlastivěda se vyučuje v 2 hodinové týdenní dotaci ve 4. ročníku a ve 2 hodinové týdenní dotaci v 5. ročníku (celkem 4 hodiny). Výuka probíhá převážně v kmenových třídách, nezanedbatelná část i mimo budovu školy (tematické vycházky a exkurze, návštěva památek, sbírek regionálních muzeí, veřejné knihovny apod.). Velký význam má cílené vedení žáků k samostatnému vyhledávání, získávání a zkoumání informací z různých dostupných zdrojů (literatura, rozhlas, televize, tisk, členové rodiny, lidé v nejbližším okolí apod.).

Výchovně vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Vlastivěda

KOMPETENCE K UČENÍ

- Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ – připravujeme je na celoživotní učení.
- Ve výuce zřetelně rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující).
- Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace z různých zdrojů.
- Jdeme příkladem – neustále si dalším vzděláváním rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Na modelových příkladech učíme žáky algoritmu řešení problémů.
- Podporujeme netradiční (originální) způsoby získávání informací.
- Ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.
- Jdeme příkladem – učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Podporujeme různé formy komunikace (s místními obyvateli, pamětníky, pracovníky regionálních muzeí, knihoven, apod.).
- Kládeme důraz na „kulturní úroveň“ komunikace.
- Vedeme žáky k tomu, aby předávali své zkušenosti a poznatky z cestování svým spolužákům.
- Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a zkušenosti (školní časopis, místní tisk, web, ppt prezentace).
- Jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností. Sami otevřeně komunikujeme na „kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty. Netolerujeme pomluvy, nezdořilost a „zákulisní“ jednání. Pozitivně vnímáme svoji školu a učitelskou profesi prezentujeme na veřejnosti.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.
- Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- Učíme žáky chápat různé sociální postavení různých lidí v historii naší země a vyvozovat analogie k současnosti.
- Jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Podporujeme různé formální i neformální způsoby spolupráce s obcí, policií, složkami IZS apod.
- Učíme žáky základům demokracie, tolerance a vzájemného soužití.
- Vedeme žáky k národní hrdosti, k ochraně životního prostředí, kulturního a přírodního bohatství, k myšlence "evropanství".
- Jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti. Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole. Chováme se k žákům jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Žádnou práci netrestáme, kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme.

- Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.
- Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi a s jejich možnostmi budoucího pracovního uplatnění v rámci Evropské unie – cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia.
- Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...). Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností.

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru ČLOVĚK A JEHO SVĚT – předmět Vlastivěda

1. stupeň

MÍSTO KDE ŽIJEME

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

- určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu
- určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí
- na mapách naší republiky, Evropy
- vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam
- porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích
- rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam

Očekávaný výstup v rámci podpůrných opatření

Žák

- popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje
- orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany
- řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě
- uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí
- sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest
- pozná státní symboly České republiky

Učivo

- obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť
- okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany
- regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR
- naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly

- Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování
- mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky

LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

- vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)
- rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou
- orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy

Očekávaný výstup v rámci podpůrných opatření

Žák

- dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)
- rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých
- uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy
- používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze
- porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz
- sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

Učivo

- soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie
- chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, ohleduplnost, etické zásady, zvládnutí vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům
- právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy,
- vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek
- rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky

LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

- pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy
- využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti
- srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik

Očekávaný výstup v rámci podpůrných opatření

Žák

- rozeznává rozdíl mezi životem dnes a v dávných dobách
- uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji

- vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

Učivo

- orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace
- současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny
- regionální památky péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost
- báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu VLASTIVĚDA – 4. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu určí světové strany v přírodě a podle mapy, řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě rozliší náčrt, plán a základními typy map, vyhledá jednotlivé údaje, vysvětlí smluvní značky popíše polohu ČR v Evropě předvede dovednost práce s mapou, ukáže na mapě polohu ČR a sousedních států. uvede základní informace o podnebí ČR vyhledá na mapě hlavní vodní toky, pohoří a nížiny ČR vyhledá nejvýznamnější města ČR uvede hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam vyhledá z dostupných informačních zdrojů typické regionální zvláštnosti charakterizuje státoprávní uspořádání ČR	MÍSTO, KDE ŽIJEME místní oblast, region, regionální zvláštnosti riziková místa a situace poloha a povrch ČR, města ČR grafické znázornění povrchu – mapy, plány orientační body a linie světové strany průmysl a zemědělství ČR, cestovní ruch, životní prostředí, chráněné oblasti státní zřízení a politický systém v ČR státní symboly památná místa ČR	OSV 1,3 9 VMEGS 1,2 MV 1,2 EV 1–4
Žák: charakterizuje svými slovy vývojové etapy historie naší vlasti, popíše způsob života lidí v různých etapách historie na konkrétních příkladech porovná minulost a současnost převypráví spolužákům některou z pověstí	LIDÉ A ČAS život starých Slovanů pověst x historická událost rozvoj českého státu za Karla IV. období husitských válek období habsburské monarchie	
Žák: vyjádří vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla soužití uvede příklady, čím se lidé liší a jak lze těchto odlišností využít ve prospěch celé společnosti, obhájí své názory, připustí svůj omyl, dohodne se na společném řešení uvede základní lidská práva a práva dítěte	LIDÉ KOLEM NÁS základní lidská práva a práva dítěte práva a povinnosti žáků školy podoby a projevy kultury, kulturní instituce pravidla soužití lidská práva a demokratické principy	

uvede příklady ze svého okolí, ve kterých dochází k porušování lidských práv a demokratických principů vysvětlí pojem „kultura“ na konkrétních příkladech ze svého okolí uvede různé podoby a projevy kultury; uvede konkrétní příklady kulturních institucí		
--	--	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu VLASTIVĚDA – 5. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: porovná způsob života a přírodu v naší vlasti a v jiných zemích dobře se orientuje na mapě, ukáže polohu sousedních států charakterizuje vybrané státy vyhledá na mapě evropské státy a významná evropská města porovná světadíly a oceány podle velikosti, popíše podle mapy jejich polohu na Zemi vysvětlí pojmy: Evropská unie, rozliší znak EU; uvede některé výhody členství ČR v EU	MÍSTO, KDE ŽIJEME Evropa a svět – kontinenty poloha a povrch Evropy sousedé ČR a evropské státy rostliny a živočichové Evropy Evropská unie – evropský občan, cestování co dala naše země Evropě a Evropa nám	OSV 1,3–9 VMEGS 1,2 MV 1,2 EV 1–4
Žák: vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, pravidla pro soužití ve škole rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy	LIDÉ KOLEM NÁS právo a spravedlnost–základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy vlastnictví, rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, banka	
Žák: pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a jevy konkrétním způsobem využije knihovnu, sbírky muzeí a galerií jako informační zdroj pro pochopení minulosti porovná a zhodnotí na konkrétních příkladech způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti	LIDÉ A ČAS orientace v čase a časový řád, určování času dějiny jako časový sled událostí kalendáře, letopočet, generace, režim dne, roční období proměny způsobu života v našem regionu bydlení, předměty denní potřeby v historickém vývoji lidé a obory zkoumající minulost české země po bitvě na Bílé hoře císařovna Marie Terezie a císař Josef II. život českých zemí koncem 19. stol. První světová válka, vznik československého státu, Československá republika nacistická okupace poválečné období komunistická vláda a „sametová revoluce“ principy demokracie změny ve způsobu života v novověku význam, rozvoj vědy a techniky	

ČLOVĚK A SPOLEČNOST

DĚJEPIS

OBČANSKÁ VÝCHOVA

14 DĚJEPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Primárním cílem vyučovacího předmětu Dějepis je rozvoj a kultivace historického vědomí a osvojování si nástrojů historické gramotnosti. Smyslem je vybavit žáky a žákyně kompetentními znalostmi, dovednostmi a postoji, které jim umožní kritickou a efektivní orientaci v historických aspektech světa, v němž žijí. Nejde tedy o pouhé předávání znalostí o minulosti ale zejména o vytváření situací, v nichž žáci a žákyně tyto znalosti generují. Minulost není nikdy hotovým produktem a její obrazy jsou podmíněny časem a místem svého vzniku. V nejnovější době se výrazně proměnila i medialita dějin, které nejsou vázány již jen na tištěný text či v muzeích, ale snad nejvýrazněji ve filmové tvorbě a na sociálních sítích. To vše postavilo před tradiční výuku dějepisu nové možnosti a výzvy, na které je zapotřebí reagovat. Díky informačním technologiím se změnil statut historické znalosti, respektive historického faktu. Dnes již není problémem takřka okamžitě vyhledat téměř jakékoli informace o minulosti, jejich interpretace se však ukazuje jako zásadní problém. I proto je zapotřebí se zaměřovat mnohem více na rozvoj historických kompetencí než na předávání historických informací, byť ani jedno neexistuje bez druhého.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Výuka dějepisu navazuje na oblasti probírané ve vlastivědě na prvním stupni. Jeho konstrukce se však mění, opouští chronologický výklad a orientuje se na historické vědomí, historickou gramotnost a jejich součásti. Obsahově vychází z požadavků RVP a zaměřuje se zejména na dějiny českých zemí v evropském kontextu a na vybrané světové (globální) problémy. Úhelnými perspektivami budou politické a sociální dějiny, dějiny kultury a náboženství, dějiny umění, věd a techniky. Některá témata jsou pak určována veřejnou debatou a aktuálními problémy, na které se obrazy minulosti váží.

Dějepis je povinným vyučovacím předmětem žáků druhého stupně ZŠ v 6.–9. ročníku. Výuka je tedy rozčleněna na čtyři ročníky, přičemž každý ročník obsahuje jednak ročníkovou otázku a pak také dílčí badatelské otázky jednotlivých hodin. Ročníková otázka formuluje obecné východisko a zájem pro daný ročník. Vychází vždy z jednoho segmentu historického myšlení (perspektivismus, trvání a změna, poznání minulosti, vztah k dějinám) a tím ho zvýrazňuje. Dílčí otázka jednotlivé hodiny je pak standardní badatelskou otázkou, na kterou žáci a žákyně během výuky odpovídají, zejména na základě práce s prameny.

I když má každý ročník svou vlastní zastřešující otázku a z ní vyplývající část historického myšlení, je třeba chápat toto dělení jako svého druhu pracovní, které v realitě není tak razantní. V průběhu každého ročníku se budou postupně rozvíjet všechny segmenty historického myšlení, ovšem zastřešující otázka zvýrazňuje jeden z nich, na který je výuka více zaměřena. Volba pořadí těchto segmentů ve čtyřletém cyklu je do značné míry arbitrární a vychází z určitého kritéria očekávané složitosti a kognitivní náročnosti. Není však dogmatem.

Každá dílčí hodina uvozená badatelskou otázkou je koncipována jako 2x45 min, tedy vychází ze standardní hodinové dotace dějepisu. Systém je však navržen tak, že umožňuje časovou flexibilitu. Součástí každé hodiny je samozřejmě její tematické vymezení, definice cíle, očekávané napojení na plnění požadavků RVP a také plánovaný výstup do badatelského deníku žáků).

Tato poslední část je zcela zásadním nástrojem jak samotné výuky, tak i její reflexe a jejího hodnocení. V průběhu celého čtyřletého cyklu si žáci a žákyně povedou své vlastní portfolio (nazvané badatelský deník), do něhož si budou postupně ukládat pozůstatky procesu jejich vlastní poznávací cesty do minulosti.

Výukou dějepisu jsou realizována téměř všechna průřezová témata, a to:

Osobnostní a sociální výchova – vede k ochraně kulturních památek a k chápání vztahu mezi lidskými aktivitami a životním prostředím

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – upevňuje povědomí o původu evropské civilizace, o hlavních meznících evropské historie a postavení ČR v rámci Evropy

Výchova demokratického občana – provází žáky vývojem demokracie v dějinách lidstva

Multikulturní výchova – rozvíjí schopnost tolerance a poukazuje na nepřijatelné utlačování nejrůznějších skupin v dějinách lidstva

Mediální výchova – propaganda, analýz dobových dokumentů apod.

Výchovně vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Dějepis

KOMPETENCE K UČENÍ

- Podporujeme rozvíjení aktivního zájmu žáků o poznávání historie své vlasti, Evropy, světa.
- Učíme žáky různým metodám poznávání duchovních, kulturních a materiálních výtvorů minulosti.
- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti.
- Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu.
- Učíme žáky zpracovávat informace z hlediska důležitosti a objektivitu a využívat je k dalšímu učení.
- Podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky.
- Umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry.
- Učíme žáky správně zaznamenat a zdokumentovat experiment.
- Uplatňujeme individuální přístup k žákovi, výsledky posuzujeme vždy z pohledu „přidané hodnoty“.
- Motivujeme k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení.
- Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace.
- Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.
- Jdeme příkladem – neustále si dalším vzděláváním v oboru Dějepis rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“.
-

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit.
- Na modelových příkladech naučíme žáky algoritmu řešení problémů.
- Učíme žáky přecházet od smyslového poznávání k poznávání, založeném na pojmech, prvcích teorií a modelech a chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti historických faktů.
- Učíme žáky poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života.

- Učíme žáky základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z analýzy historických faktů.
- Rozvíjíme schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení.
- Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů.
- Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.
- Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.
- Podporujeme využívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů.
- Učíme, jak některým problémům předcházet.
- Průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.
- Jdeme příkladem – učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace odborného i interpersonálního charakteru
-

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Vedeme žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci.
- Učíme žáky stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup, výsledky a závěry svých zjištění.
- Klademe důraz na „kulturní úroveň“ mluveného i písemného projevu.
- Ve výuce podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky.
- Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty.
- Podporujeme kritiku a sebekritiku.
- Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky.
- Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícími a mezi žáky navzájem.
- Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích.
- Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených v řádu učebny a stanovených pravidel chování na mimoškolních akcích.
- Jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností. Sami otevřeně komunikujeme na „odborné a kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Vedeme žáky k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů.
- Minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování.
- Podporujeme „inkluzi“ („začlenění“) – volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu.
- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.
- Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle.
- Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů.

- Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- Ve výuce podporujeme koedukovanou výchovu dětí.
- Průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě, skupině.
- Učíme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, (mezi žáky a učiteli).
- Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli.
- Jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních. Upřednostňujeme zájmy školy, zájmy žáků
- a oprávněné zájmy rodičů před svými osobními zájmy. Pomáháme svým spolupracovníkům, učíme se od nich, vyměňujeme si s nimi zkušenosti.
-

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Vedeme žáky k poznání možností praktického využití znalostí z historie pro život v současném světě.
- Rozvíjíme zájem o veřejné záležitosti. Vedeme žáky k aktivnímu zapojení se do života společnosti, učíme je poznávat a chránit svá práva a respektovat práva ostatních.
- Vedeme žáky k aktivní ochraně duchovních, kulturních a materiálních výtvarů minulosti.
- Vytváříme a upevňujeme v žácích pocit zodpovědnosti za předávání duchovního, kulturního a materiálního bohatství dalším generacím.
- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků.
- Netolerujeme nekamarádkové chování a odmítnutí požadované pomoci.
- Netolerujeme žádnou podobu (aktivní, pasivní, otevřenou, skrytou) podpory výše uvedených negativních jevů.
- Učíme žáky správně jednat v různých mimořádných život ohrožujících situacích.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- Důsledně vyžadujeme dodržování stanovených pravidel chování ve škole, v učebně dějepisu, na mimoškolních akcích a dodržování stanovených pracovních postupů při praktických činnostech.
- Neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření.
- Jdeme příkladem – respektujeme závazné předpisy, plníme příkladně své povinnosti. Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole. Chováme se k žákům jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci.
- Učíme žáky optimálně plánovat a provádět jejich pracovní činnosti a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat.
- rámci možností a podmínek školy učíme žáky při práci využívat moderní technologie, postupy, pomůcky a techniku.
- Podporujeme využívání výpočetní techniky, internetu a používání cizího jazyka.
- Seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a důsledně vyžadujeme jejich dodržování.
- Vedeme žáky k dodržování a plnění jejich povinností a závazků.

- Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.
- Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi s blízkým vztahem k dějepisu.
- Seznamujeme žáky s podmínkami a možnostmi jejich pracovního uplatnění v rámci Evropské unie.
- Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...). Prohlubujeme si odbornou a pedagogickou kvalifikaci. V rámci celoživotního vzdělávání se neustále seznamujeme s novými poznatky a technologiemi v oboru dějepisu a s novými poznatky v oborech pedagogika, psychologie a v oboru didaktika dějepisu. Důsledně dodržujeme zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Zodpovědně chráníme své zdraví a zdraví žáků. Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností.

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru DĚJEPIS

2. stupeň

ČLOVĚK V DĚJINÁCH

Očekávané výstupy

Žák

- uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků
- uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány
- orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu
-

Učivo

- význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách; historické prameny
- historický čas a prostor

POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy

Žák

- charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu
- objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost

Učivo

- člověk a lidská společnost v pravěku

NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY

Očekávané výstupy

Žák

- rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací

- uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví
- demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem
- porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie

Učivo

- nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz
- antické Řecko a Řím
- střední Evropa a její styky s antickým Středomořím

KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA

Očekávané výstupy

Žák

- popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států
- objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech
- vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám
- ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury

Učivo

- nový etnický obraz Evropy
- utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj
- islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci)
- Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě
- křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy
- struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev
- kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost

OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY

Žák

- vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky
- vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život
- popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky
- objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie
- objasní příčiny vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky
- na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus
- rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek
-

Učivo

- renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření Evropou
- zámořské objevy a počátky dobývání světa
- český stát a velmoci v 15. – 18. století
- barokní kultura a osvícenství

MODERNIZACE SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy

Žák

- vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti
- objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbitím starých společenských struktur v Evropě
- porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů
- na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy
- vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků,
- ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií
-

Učivo

- Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět; vznik USA
- industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka
- národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa
- revoluce 19. stol. jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů
- politické proudy (konzervativismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva
- kulturní rozrůzněnost doby
- konflikty mezi velmocemi, kolonialismu

MODERNÍ DOBA

Očekávané výstupy

Žák

- na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky
- rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů
- charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu
- na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv
- zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí
-

Učivo

- text první světové války a její politické, sociální a kulturní důsledky

- nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě; vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy
- mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět
- druhá světová válka, holocaust; situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války

ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT

Očekávané výstupy

Žák

- vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků
- vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce
- posoudí postavení rozvojových zemí
- prokáže základní orientaci v problémech současného světa
-

Učivo

- studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální
- a ideologické soupeření
- vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí)
- vývoj Československa a od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky
- rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět
- problémy současnosti
- věda technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu DĚJEPIS – 6. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Obecným cílem prvního dějepisného bloku je představit žákům a žákyním dějiny jako svérázný prostor lidského poznávání. Primárně půjde o uchopení dějin jakožto jiného času, který se od naší doby v mnoha ohledech liší. Žáci a žákyně pak budou trénovat dovednost empatie, respektive schopnost perspektivismu. Dále bude rozvíjena základní kompetence kladení otázek a práce s prameny.		OSV 1–3,5–11 VDO 1–4 VMEGS 1–3 MV 1,3–5
Žák:	ČLOVĚK V DĚJINÁCH	
uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	problematika pramenů, jejich členění rodinná historie a pozůstatky po předcích periodizace dějin	
Žák:	POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI	

charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost	pravěké umění pravěké materiály a nástroje	
Žák:	NEJSTARŠÍ CIVILIZACE A KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY	
uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	starověký Egypt jako příklad orientální despotie řecká a římská civilizace	
Žák:	KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA	
popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	stěhování národů Velkomoravská říše a počátky křesťanství v českých zemích sv. Václav a role svatých ve středověku středověké dělení společnosti; křížové výpravy	
Žák:	OBJEVY A DOBÝVÁNÍ, POČÁTKY NOVÉ DOBY	
popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek	Evropa a zámořské cesty vznik habsburského soustátí třicetiletá válka v evropském kontextu středověká architektura a její styly	
Žák:	MODERNIZACE SPOLEČNOSTI	
vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti objasní souvislost mezi událostmi Francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	dějiny vědy a techniky v dlouhém 19. století industrializace a rozpad feudální společnosti fáze národních hnutí ve středoevropské komparaci	
Žák:	MODERNÍ DOBA	
rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	první Československá republika a její rozpad; nástup druhá světová válka a holocaust poválečný odsun Němců z ČSR	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu DĚJEPIS – 7. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TĚMATA
Cílem druhého dějepisného cyklu je charakterizovat důležité změny a přelomy v dějinách lidstva a zároveň upozornit na některé déle trvající procesy a kontinuity. Důležitou součástí tohoto bloku je učit se pracovat s hypotézami a se schopností argumentace. V neposlední řadě pak půjde o artikulaci příčin a následků jednotlivých událostí v dějinách.		OSV 1–3,5–11 VDO 1–4 VMEGS 1–3 MV 1,3–5
Žák:	ČLOVĚK V DĚJINÁCH	
uveď konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků uveď příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	proměny místa bydliště práce s fotografií jako pramenem	
Žák:	POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI	
charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost	počátky kultury v dějinách lidstva neolitická revoluce	
Žák:	NEJSTARŠÍ CIVILIZACE A KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY	
rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	vznik nejstarších států římská republika a římské císařství	
Žák:	KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA	
popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uveď příklady románské a gotické kultury	vznik českého státu husitské hnutí v evropském kontextu středověká města	
Žák:	OBJEVY A DOBÝVÁNÍ, POČÁTKY NOVÉ DOBY	
vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uveď příklady významných kulturních památek	humanismus a reformace v Evropě Čechy jako království dvojího lidu Třicetiletá válka a důsledky pro české země renesanční a barokní kultura	
Žák:	MODERNIZACE SPOLEČNOSTI	
vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích	revoluce 18. a 19. století (zejména vznik USA a rok 1848)	

a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti objasní souvislost mezi událostmi Francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií	Velká francouzská revoluce a vznik občanské společnosti komparativní dějiny vybraných evropských států	
Žák:	MODERNÍ DOBA	
na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	světové války a moderní technika totalitní režimy a jejich vznik nástup komunistické diktatura v ČSR; milníky moderních československých dějin; pád komunistického režimu; porevoluční transformace	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu DĚJEPIS – 8. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Cílem třetího bloku je problematizovat poznávací situace v dějepise. V návaznosti na zkušenosti získané v předchozích dvou blocích se žáci a žákyně začnou podrobněji zabývat tím, jakou roli hraje výzkumník a jeho prameny, při poznávání minulosti. Zároveň bude rozvíjena schopnost prezentovat a formulovat závěry historického poznání v nejrůznějších formách (text, obraz, zvuk apod.).		OSV 1–3,5–11 VDO 1–4 VMEGS 1–3 MV 1,3–5
Žák:	ČLOVĚK V DĚJINÁCH	
uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	archivy a archivní péče v ČR; role pamětníka v historickém výzkumu	
Žák:	NEJSTARŠÍ CIVILIZACE A KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY	
uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	písemné památky antického světa římská a řecká mytologie; archeologický výzkum antických civilizací	
Žák:	KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA	
popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států vymezení úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí	Sámova říše středověké legendy jako historický pramen písemné památky českých zemí a Evropy	

ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury		
Žák:	OBJEVY A DOBÝVÁNÍ, POČÁTKY NOVÉ DOBY	
vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek	každodennost novověkého člověka a mikrohistorie evropská kolonizace světa a prameny k jejímu zkoumání společenské proměny pobělohorských Čech barokní písemnictví	
Žák:	MODERNIZACE SPOLEČNOSTI	
vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti objasní souvislost mezi událostmi Francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií	soukromý život různých společenských vrstev v dlouhém 19. století Napoleon Bonaparte a šíření revolučních myšlenek v Evropě evropské periferie v dlouhém 19. století	
Žák:	MODERNÍ DOBA	
charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	odpor, disent v totalitních režimech 20. století normalizace a vzpomínková kultura	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu DĚJEPIS – 9. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Obecným cílem posledního cyklu je aktualizovat historické poznání ve vztahu k přítomnosti a jejím výzvám. Zároveň bude pozornost věnována etickým soudům v minulosti a politice paměti.		OSV 1–3,5–11 VDO 1–4 VMEGS 1–3 MV 1,3–5
Žák:	ČLOVĚK V DĚJINÁCH	
uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků	historické vědomí a role dějepisu; dějiny ve veřejném prostoru; dějiny a sociální síť	
Žák:	NEJSTARŠÍ CIVILIZACE A KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY	
uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství	dějiny a muzejnictví debata o pilířích evropské civilizace (antika, židovství, křesťanství); role islámu v evropských dějinách	
Žák:	OBJEVY A DOBÝVÁNÍ, POČÁTKY NOVÉ DOBY	
popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek	současné debaty a kontroverze o koloniální minulosti Evropanů konstrukce a problém kulturního kánonu českých zemí	
Žák:	MODERNIZACE SPOLEČNOSTI	
vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	modernizace společnosti jako dialektický proces (emancipace vs. disciplinace); osvícenství; formování moderních politických proudů	
Žák:	MODERNÍ DOBA	
charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	etické problémy při hodnocení totalitních režimů rasismus v dějinách a v přítomnosti hodnocení moderních československých dějin	

15 OBČANSKÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Cíle předmětu občanská výchova vycházejí ze vzdělávacích oborů RVP. Občanská výchova připravuje žáky na plnohodnotný život v moderní demokratické společnosti. Zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí

a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, činností důležitých politických institucí a orgánů a s možnými způsoby zapojení jednotlivce

do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost

za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, usiluje o vytvoření a upevnění jejich osobní i občanské odpovědnosti a motivuje je k aktivní účasti na životě demokratické společnosti. Přispívá k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činností armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Text Vzdělávací obsah je komplexní a zahrnuje v sobě poznatky, dovednosti a zkušenosti pěti tematických okruhů: Člověk ve společnosti, Člověk jako jedinec, Stát a hospodářství, Stát a právo, Mezinárodní vztahy a globální svět.

Vyučovací předmět Občanská výchova se orientuje zejména na to, aby si žáci utvořili představu o mravních a právních předpokladech mezilidského a společenského soužití, o hospodářském životě společnosti a o demokratických postupech při rozhodování o veřejných záležitostech. Učí žáky posuzovat a srovnávat společenské jevy ve vlastní zemi s obdobnými či odlišnými jevy v evropském a celosvětovém měřítku. Utváří představu o lokálních a globálních problémech současné společnosti a o způsobech jejich řešení na národní a mezinárodní úrovni. Žáci se naučí orientovat v rozmanitých situacích osobního, citového, rodinného, pracovního a občanského života. Seznámí je se základními životními hodnotami, které jim budou vodítkem k utváření vztahu k druhým lidem a společnosti. Žáci si osvojí dovednosti přiměřené lidské komunikace a společenského styku, schopnost vyjadřovat a zdůvodňovat vlastní názory, respektovat práva a názory druhých, řešit rozmanité životní situace v souladu s vlastním vědomím. Žáci získají použitelné poznatky z oblasti práva, naučí se orientovat v důležitých právních otázkách a prakticky aplikovat zásady odpovědného rozhodování, aby poznali cesty, jak se projevat jako odpovědný aktivní občan demokratické společnosti, jak si utvářet vlastní mravní profil v souladu s obecně uznávanými mravními hodnotami. Vede žáky k orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci.

Občanská výchova je vyučována v 6.–9. ročníku. Má jednohodinovou časovou dotaci. Převážně se vyučuje ve třídě. Vybraná témata jsou doplňována odbornými přednáškami. Využívá se práce

s počítačem, spolupráce s MÚ a dalšími veřejnými institucemi. Předmět navazuje na vlastivědu z prvního stupně.

Předmětem se prolínají průřezová témata:

Osobní a sociální výchova se zaměřuje na sebepoznání, sebepojetí a plnohodnotné zařazení žáka do společnosti.

Výchova demokratického občana je úzce vázána na aktuální poměry v naší společnosti.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech naznačuje žákovi uplatnění vědomostí a dovedností v současném globalizovaném světě.

Multikulturní výchova rozvíjí dovednost orientovat se v pluralitní společnosti a spolupodílí se na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám.

Enviromentální výchova vede k odpovědnosti ve vztahu k životu.

Mediální výchova přispívá ke schopnosti zapojit se do mediální komunikace.

Výchovně vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Občanská výuka

KOMPETENCE K UČENÍ

- Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ – připravujeme je na celoživotní učení.
- Vedeme sebe, žáky a rodiče k tomu, že důležitější jsou získané dovednosti a znalosti, než známka na vysvědčení.
- Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení.
- Podporujeme samostatnost a tvořivost.
- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti.
- Ve výuce se zaměřujeme prioritně na „aktivní“ dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získání.
- Ve výuce zřetelně rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující).
- Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu.
- Podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky.
- Umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry.
- Na začátku hodiny vždy žáky seznámíme s cílem VH, na konci VH vždy s žáky zhodnotíme jeho dosažení.
- Uplatňujeme individuální přístup k žákovi. Motivujeme k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení.
- Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace.
- Učíme práci s chybou.
- Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.
- Jdeme příkladem – neustále si dalším vzděláváním rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Učíme žáky nebát se problémů.
- Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit.

- Na modelových příkladech ve svých předmětech naučíme žáky algoritmu řešení problémů.
- Podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému.
- Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů.
- Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.
- Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.
- Podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů.
- V rámci svých předmětů učíme, jak některým problémům předcházet.
- Ve škole i při mimoškolních akcích průběžně sledujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.
- Jdeme příkladem – učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Prioritně se zaměřujeme na rozvíjení komunikačních dovedností žáků v mateřském jazyce, v cizím jazyce, v informačních a komunikačních technologiích a v sociálních vztazích.
- Podporujeme různé formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa.
- Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace.
- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů (různé formy šikany)
- Ve všech vyučovacích předmětech podporujeme používání výpočetní techniky.
- Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty.
- Podporujeme kritiku a sebekritiku.
- Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (školní časopis, místní tisk, web apod.).
- Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií.
- Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí.
- Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti.
- Přípravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích.
- Důsledně vyžadujeme dodržování stanovených pravidel, umožňujeme žákům podílet se na jejich sestavování.
- Učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.
- Učíme žáky „asertivnímu chování“ a „nonverbální komunikaci“.
- Jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností. Sami otevřeně komunikujeme na „kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty. Netolerujeme pomluvy, nezdvořilost a „zákulisní“ jednání. Pozitivně vnímáme svoji školu a učitelskou profesi prezentujeme na veřejnosti.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.
- Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle.
- Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů.

- Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- Průběžně sledujeme sociální vztahy ve třídě.
- Učíme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, (mezi žáky a učiteli).
- Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli.
- Jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních. Nedělíme sbor na první a druhý stupeň. Upřednostňujeme zájmy školy, zájmy žáků a oprávněné zájmy rodičů před svými osobními zájmy. Pomáháme svým spolupracovníkům, učíme se od nich, vyměňujeme si s nimi zkušenosti.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže).
- Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů.
- Důsledně dbáme na dodržování pravidel chování ve škole, stanovených ve vnitřních normách školy.
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem.
- Na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí.
- Podporujeme různé formální i neformální způsoby spolupráce s obcí, policií, složkami IZS apod.
- V rámci svých předmětů, v třídnických hodinách i na mimoškolních akcích upevňujeme žádoucí pozitivní formy chování žáků.
- Neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření.
- Využíváme pomoci a zkušeností odborníků – výchovných poradců, PPP, OPD, policie.
- Rozumně a zodpovědně využíváme dostupných prostředků výchovných opatření – s ohledem na jejich účinnost.
- Kázeňské přestupky řešíme individuálně, princip kolektivní viny a kolektivního trestání nepřipouštíme.
- Problémy řešíme věcně, rozumně, spravedlivě, bez emocí a osobní zášti.
- Dodržujeme zásadu, „že tu není špatný žák, jsou tu jen špatné projevy jeho chování“.
- Při kázeňských problémech žáků se vždy snažíme zjistit jejich motiv (příčinu).
- Průběžně seznamujeme žáky s vhodnými právními normami.
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí.
- Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům.
- V hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace.
- Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku.
- Jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti. Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole. Chováme se k žákům jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme.
- Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.
- Důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků.
- Různými formami (exkurze, film, beseda, spolupráce s Úřadem práce) seznamujeme žáky s různými profesemi – cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia.
- Cíleně posilujeme (motivujeme) žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia (budoucího povolání).
- Seznamujeme žáky s podmínkami a možnostmi jejich pracovního uplatnění v rámci Evropské unie.
- Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...). Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností.

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru Výchova k občanství

2. stupeň

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy

Žák

- objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání
- rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu
- zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje
- zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají
- kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí
- zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu
- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případně neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem
- objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám
- rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti
- posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci
-

Učivo

- naše škola – život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy; vklad vzdělání pro život
- naše obec, region, kraj – důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice; ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku

- naše vlast – pojem vlasti a vlastenectví; zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti; státní symboly, státní svátky
- kulturní život – rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; kulturní instituce; masová kultura, prostředky masové komunikace, masmédiá
- lidská setkání – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti
- vztahy mezi lidmi – osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti
- zásady lidského soužití – morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování; dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí

ČLOVĚK JAKO JEDINEC

Očekávané výstupy

Žák

- objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života
- posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů
- a překonávání překážek
- rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování
- a jednání
- popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru
-

Učivo

- podobnost a odlišnost lidí – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál
- vnitřní svět člověka – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí
- osobní rozvoj – životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji

ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

Očekávané výstupy

Žák

- rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady
- dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým i svěřeným majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi
- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti, a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi, na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení

- vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít
- uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu
- na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz
- rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané
- rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti
- přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu

Učivo

- majetek, vlastnictví – formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví
- peníze – funkce a podoby peněz, formy placení
- hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní
- banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků
- výroba, obchod, služby – jejich funkce a návaznost
- principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu; nejčastější právní formy podnikání
- právo v každodenním životě – význam právních vztahů; důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO

Očekávané výstupy

Žák

- rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky
- rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu
- objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů
- vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů
- přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv
- a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu
- objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství
- provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě věci
- dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování
- rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů
- rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady
- diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání

Učivo

- právní základy státu – znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány
- a instituce, obrana státu
- státní správa a samospráva – orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly
- principy demokracie – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus, sociální dialog a jejich význam; význam a formy voleb do zastupitelstev
- lidská práva – základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace
- právní řád České republiky – význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů
- protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postižitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví
- právo v každodenním životě – význam právních vztahů; důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

Očekávané výstupy

Žák

- popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování
- uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích
- uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory
- uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky
- pro život lidstva
- objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů
- na lokální úrovni – v obci, regionu
- uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru

Učivo

- evropská integrace – podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR
- mezinárodní spolupráce – ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody; významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN aj.)
- globalizace – projevy, klady a zápory; významné globální problémy včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení

Očekávaný výstup v rámci podpůrných opatření:

Žák

- přistupuje kriticky k projevům vandalismu
- v modelové situaci uplatní dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí
- respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití

- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem
- rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům
- je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie
- respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti
- chápe význam vzdělání v kontextu s profesním uplatněním
- formuluje své nejbližší plány
- stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, vyhýbá se rizikům přihospodaření s penězi
- ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet
- uvede příklady služeb, které banky nabízejí občanům
- uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany
- uvede základní prvky fungování demokratické společnosti
- chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy
- uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání
- vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů
- na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu
- uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele
- uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání
- uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
- vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady, požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu
- rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy
- v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací
- uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování
- uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má ČR vztah, a ví o výhodách spolupráce mezi státy
- uvede příklady mezinárodního terorismu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu OBČANSKÁ VÝCHOVA – 6. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: vyjádří svá očekávání, sepiše přehled zájmů a oblíbených témat	ÚVOD DO PŘEDMĚTU co čeká žáky v novém předmětu – poznat, pochopit život a svět, rozumět sobě a lidem kolem nás	OSV1,2,5,11 VDO 1–4 VMEGS 1–3 MV 1–4 EV 1–4 MedV 1,2,6,7
Žák: uvede, ve kterých právních normách a ve kterých vnitřních normách školy jsou upravena pravidla chování žáků a pracovníků školy a práva a povinnosti žáků a jejich rodičů	ČLOVĚK A JEHO SVĚT naše škola význam vzdělání druhy a stupně škol historie českého školství, J. A. Komenský práva a povinnosti žáků a rodičů	

uvede, kde jsou tyto normy k dispozici k prostudování prokáže schopnost vyhledat příslušná ustanovení řešící zadaný modelový problém se spolužáky sestaví návrh chování ve třídě (školy) a sepíše návrhy ke zlepšení chodu školy vysvětlí význam pravidel chování na konkrétních příkladech	vnitřní řád školy normy o školství	
Žák:	OBEC – ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	
rozlišuje pojmy: bydliště – rodiště nakreslí orientační plán okolí školy zjistí: jméno starosty, sídlo OÚ Praha 2, jméno primátora, sídlo Magistrátu, pracovní doba, úřední dny, odbory vytvoří propagační materiál o Praze 2 a hl. m. Praze navrhne zlepšení života v Praze 2 a hl. m. Praze	občan, obec – moje obec práce zastupitelstva starosta, radnice	
Žák:	KRAJ, VLAST, TRADICE	
charakterizuje obvod P 2, hl. m. Praha sepíše památky a významné objekty, uvede důležité události spojené s Prahou 2 sepíše charakteristiku „nejmilejšího místa“ v ČR vytvoří přehled o významných českých osobnostech z různých oborů, o přírodních zajímavostech a tradičních českých výrobcích a zvycích rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk (slang, nářečí) uvede hlavní jazykové skupiny Evropy a rozlišuje jazyky slovanské, germánské a románské osobnost Josefa Ressela objasní pojem vlast, národ, stát vyjmenuje státní symboly ČR, objasní jejich podobu, význam a způsob jejich použití popíše situace, kdy je třeba bránit stát navrhne, jak může pomoci v konkrétním případě ohrožení	památná místa a významné osobnosti Prahy, Prahy 2 významná místa naší země národ, mateřský jazyk krajané, národnostní menšiny významní rodáci vlast, vlastenectví stát, státní symboly ČR významné dny a svátky ČR	
Žák:	KULTURA, SCHOPNOST TVOŘIT MÉDIA	
vysvětlí různé významy pojmu kultura objasní pojem umění vyjmenuje druhy umění ve skupině spolužáků sestaví soupis nevkusných věcí a předmětů ze školy, bydliště, soupis věcí, které považuje za vkusné a umělecké rozlišuje jednotlivé umělecké slohy, má přehled o kulturních institucích, zná nejvýznamnější kulturní instituce v místě bydliště uvede příklady aktivního využití volného času, příklady pasivní zábavy	kultura hmotná a duchovní kulturní dědictví, instituce vliv médií, reklamy multikulturnost poklady světové kultury památky UNESCO	
Žák:	MAJETEK, PENÍZE, BOHATSTVÍ, HOSPODAŘENÍ	
rozlišuje druhy majetku a formy vlastnictví (příklady z okolí)	druhy vlastnictví a majetku úspory, investice, úvěry peníze a jejich úloha odměna za práci, zisk	

<p>rozdlišuje hmotné a duševní vlastnictví, uvede příklady jejich právní ochrany uvede příklady příjmů a výdajů domácnosti vysvětlí rozdíl mezi pravidelnými a jednorázovými příjmy a výdaji rozdělí zbytné a nezbytné výdaje v konkrétní situaci sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti na příkladech vysvětlí rozdíl mezi vyrovnaným, schodkovým a přebytkovým rozpočtem navrhne, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy větší, než výdaje navrhne, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy menší než výdaje, vysvětlí zásady hospodárnosti na rozpočtu domácnosti, z tisku vyhledá příklady hospodaření kladné i záporné popíše a objasní vlastní způsoby hospodaření a zacházení s majetkem ve skupině spolužáků zdokumentuje příklady nevhodného či vandalského zacházení s majetkem, zdůvodní nevhodnost a nebezpečnost, navrhne opatření, jak takovému jednání zamezit vysvětlí pojem sociální politika státu má přehled o druzích platidel (ČR a EU) zdůvodní potřebu poznání a ochrany krajiny, ve které člověk žije ze svého okolí uvede konkrétní příklady správného a nesprávného vztahu k přírodnímu bohatství zná nejdůležitější typy chráněných území, uvede příklady z okolí uvede nejvýznamnější ekologické problémy světa a možné cesty řešení na globální i lokální úrovni</p>	<p>EURO rozpočet rodiny, školy, státu majetek a životní úroveň ochrana přírody</p>	
<p>Žák:</p>	<p>ŽIVOT VE SPOLEČNOSTI – MIMOŘÁDNÉ SITUACE</p>	
<p>vysvětlí pojem sociální role rozdlišuje skupiny formální – neformální zvládá pravidla společenského styku (v modelových situacích prokáže, že zvládá základní společenská pravidla – pozdrav, představování, blahopřání, stolování apod.) zvládá zásady bezpečného chování (pohyb ve městě, neznámém prostředí, ...) zná způsoby kde a jak hledat pomoc v situacích ohrožení</p>	<p>samota – osamělost sociální vztahy a vazby společenské skupiny a role společenské normy – zákony způsoby komunikace chování v krizových situacích</p>	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu OBČANSKÁ VÝCHOVA – 7. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: ve skupině se spolužáky sepíše různé důvody, proč člověk potřebuje společnost jiných lidí uvede tři významy slova komunikace uvede zásady a projevy komunikace (verbální i neverbální)	ÚVODNÍ OPAKOVÁNÍ životní role člověka komunikace Člověk a dospívání	OSV1– 4,6,8,1011 VDO 4 VMEGS 1,2 MV 1,2,5 EV 2 MedV 1,5
Žák: uvede etapy vývoje lidského jedince a jejich typické znaky uvede tělesný, duševní a společenské rozdíly mezi dítětem a dospělým člověkem objasní pojmy puberta, adolescence, dospělost uvede příklady generačních konfliktů (z tisku, okolí), jejich důsledky a možnosti řešení ve skupině spolužáků sepíše nejčastější problémy období dospívání, uvede způsoby předcházení a řešení uvede kontakty na PPP, krizová centra, linky důvěry uvede příklady formálních a neformálních skupin na příkladech známých např. z literatury a filmu se pokusí charakterizovat pravidla soužití mezi přáteli	ČLOVĚK A DOSPÍVÁNÍ životní období – city sdružování – socializace společenské skupiny, role vztah k dospělým charakter člověka osobnost člověka (temperament, talent, schopnosti, IQ, SQ, EQ) volba povolání volný čas, životní styl	
Žák: vysvětlí pojmy morálka, svědomí vysvětlí vývoj morálky v průběhu historie uvede do souvislosti morální a náboženské zásady v různých náboženstvích současného světa vysvětlí pojem šikana, uvede příklady fyzického a psychického šikanování a vhodné způsoby, jak tomuto jevu čelit vysvětlí pojem asertivní chování a uvede příklady, jak je využívat v jednání s lidmi	ČLOVĚKA A MORÁLKA Historický vývoj morálky mravnost, svědomí řešení konfliktů (agresivita – šikana, asertivita, pasivita) světová náboženství a morálka svoboda rozhodování (např. v profesi)	
Žák: vysvětlí pojem holocaust (ŠOA) objasní pojmy rasismus – antisemitismus, xenofobie, anarchie, terorismus (s využitím médií) navštíví Židovské muzeum (se třídou) uvede, co je podstatou každého společenského řádu, uvede základní rozdíly mezi řádem totalitním a demokratickým uvede základní lidská práva vlastními slovy dokáže vysvětlit obsah několika článků ze Všeobecné deklarace lidských práv a z Úmluvy	SVOBODA, PRÁVO, SPRÁVEDLNOST – RASISMUS, HOLOCAUST spravedlnost – rovnost – různost hodnota lidského života hranice svobody šikana, diskriminace výsady společenských tříd v historii lidská a občanská práva – dokumenty tolerance, rasismus chování v mimořádných situacích	

o právech dítěte a dá do souvislosti se skutečností u nás a ve světě zvládá chování v mimořádných situacích (zná tel. čísla IZS, rozumí pojmu evakuační zavazadlo) navrhne, jak může pomoci v konkrétním případě ohrožení		
Žák:	GLOBÁLNÍ PROBLÉMY NAŠÍ DOBY	
vyjmenuje nejzávažnější globální problémy současnosti, popíše jejich hlavní příčiny a důsledky pro život lidstva, vyjádří k tomu svůj osobní názor na konkrétních příkladech objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady projevů a způsobů řešení na lokální úrovni v obci, regionu	mimořádné situace, terorismus domov, rodina, město, vlas, planeta Země malé a velké životní problémy globální problémy (příroda, vzdělanost, kultura, terorismus, války, drogy, nemoci, hlad)	
Žák:	MAJETEK, PENÍZE, BOHATSTVÍ, HOSPODAŘENÍ	
vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet uvede příklady různých způsobů hotovostního placení uvede příklady různých způsobů bezhotovostního placení posoudí výhody a rizika hotovostního a bezhotovostního placení v konkrétní situaci na příkladech objasní přednosti a rizika používání platebních karet na příkladech objasní rozdíly mezi debetní a kreditní platební kartou	druhy bankovních účtů, plateb, platebních karet peníze a jejich úloha hotovostní a bezhotovostní platby	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu OBČANSKÁ VÝCHOVA – 8. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák:	ÚVODNÍ OPAKOVÁNÍ	
zdůvodní potřebu poznání a ochrany krajiny vyjmenuje typy chráněných území ovládá zásady racionálního hospodaření domácnosti uvede konkrétní příklady vlastního racionálního chování a navrhne, jak bojovat proti vandalskému chování vysvětlí pojmy kultura bydlení, stravování, oblékání, mluvené řeči, cestování, pracovního a životního prostředí	racionální hospodaření kultura chování	OSV 2,4,6–10 VDO 3,4 MV 1,2,5 EV 2,4 MedV 1,2,7
Žák:	ČLOVĚK A CITOVÝ ŽIVOT	
uvede základní projevy lidského života z hlediska psychologie vysvětlí pojmy: afekt, citový cynismus (příklady) uvede příklady tzv. vyšších citů ze zadaných hodnot sestaví svůj hodnotový žebříček uvede příklady generačních konfliktů (z okolí, z médií) uvede kontakty na PPP, Linku důvěry apod.	odlišnost lidí v prožívání situací druhy citů, citové výkyvy v dospívání vrstevnické vztahy vyšší city a ideály věkový názor konflikty potřeb a zájmů řešení citových problémů a náročných životních situací vyrovnání se se stresem	

<p>Žák:</p> <p>uveďte podmínky pro uzavření manželství v ČR vysvětlí pojmy civilní a církevní sňatek, plánované rodičovství, antikoncepce, monogamie, polygamie výhody a nevýhody manželství vyhledá zprávy uvádějící závažné problémy manželského soužití a navrhne konkrétní způsoby jejich řešení uveďte příklady vzájemné pomoci manželů a respektu (ze života, z umění) uveďte vlastnosti a dovednosti důležité pro budoucí manželský život uveďte vlastnosti a projevy chování, které komplikují, případně rozvracejí manželství napíše modelový inzerát, ve kterém hledá budoucího partnera vytvoří návrh svatebního oznámení a napíše blahopřání k uzavřenému sňatku vysvětlí rozdíl: přítel – známý, přátelství – láska uveďte právní normy vztahující se k rodině uveďte, jaký servis poskytují „Poradny pro rodinu“ na příkladu vysvětlí rozdíl mezi úrokem placeným a přijatým na příkladech objasní možnosti úspor, investic či spotřeby při nakládání s volnými finančními prostředky porovná nabídku finančních produktů pro zhodnocení volných finančních prostředků hledá možnosti, jak řešit deficit na straně příjmů a výdajů uveďte možnosti půjčení chybějících finančních prostředků – porovná nabídku finančních produktů pro půjčení chybějících finančních prostředků na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH</p>	<p>ČLOVĚK A RODINNÝ ŽIVOT</p> <p>volba životního partnera rodinné právo odpovědnost rodičů, práva dítěte konflikty a jejich řešení instituce státu půjčka, splátka, investice, úrok druhy pojištění finanční produkty, prostředky</p>	
<p>Žák:</p>	<p>ČLOVĚK A PRACOVNÍ ŽIVOT – VÝCHOVA K POVOLÁNÍ</p>	
<p>napíše vlastní úvahu o tom, proč je správný výběr povolání tak důležitý sestaví tabulku, ve které uvede vždy tři povolání, které by: vykonával nejraději, rád vykonával, mohl vykonávat, nerad vykonával, určitě nemohl vykonávat, na které by určitě nestačil (vždy vysvětlí proč) vybere náhodně alespoň dvacet inzerátů nabízejících zaměstnání a vyhodnotí z nich, jaké vzdělání, znalosti, schopnosti a dovednosti jsou dnes nejčastěji zaměstnavateli požadovány uveďte, která právní norma upravuje pracovněprávní vztahy mezi zaměstnanci a zaměstnavateli. Vyhledá v ní způsoby a podmínky vzniku a zániku pracovního poměru, práva</p>	<p>příprava na povolání kvalifikační požadavky profesionalita – etika nezaměstnanost, rekvalifikace pracovní úřad pracovní smlouva, doba, kázeň, řád odměna za práci, dovolená bezpečnost práce</p>	

a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů		
Žák:	ČLOVĚK – OBČAN. PRÁVA A POVINNOSTI	
uvede příklady xenofobního chování má přehled o způsobech nabytí a ztráty občanství ČR vysvětlí význam občanského zákoníku	občanské soužití (tolerance, xenofobie) občanství ČR občanský zákoník být občan – výhoda i závazek	
Žák:	SMYSL ŽIVOTA – SVĚTOVÝ NÁZOR	
napíše referát, ve kterém se pokusí vystihnout smysl života některé velké postavy našich nebo světových dějin (Hus, Komenský, Palacký, Masaryk, Kolumbus, Gándí apod.) uvede, v čem vidí smysl vlastního života v tisku (literatuře, filmu) vyhledá příběhy lidí, kteří ztratili smysl svého života, se spolužáky se pokusí vysvětlit, kde se stala chyba se spolužáky vytvoří výstavku obrázků nebo fotografií „životních ztroskotanců“, pokusí se k nim připojit skutečný nebo smyšlený příběh napíše alespoň deset důvodů (životních událostí), které mohou zásadně změnit život člověka, seřadí je podle intenzity prožívání	duchovní život člověka různé podoby víry náboženská víra – ateismus tolerance – nesnášenlivost co je smyslem života náhražky smyslu života	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu OBČANSKÁ VÝCHOVA – 9. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák:	ÚVODNÍ OPAKOVÁNÍ	
chápe nutnost souladu mezi schopnostmi a možnostmi při výběru povolání uvede rozhodující, mezní dějinné situace ovlivňující formování naší státnosti vyjmenuje významné panovníky, kteří se zasloužili o upevnění české státnosti uvede, ve kterých letech byla česká státnost nejvíce pošlapána uvede vznik ČSR a ČR (datum, okolnosti) vyjmenuje ve správném pořadí prezidenty republiky vysvětlí přechod naší země od totalitárního k demokratickému zřízení	Člověk a povolání schopnosti a životní cíle historie českého národa (stručný přehled) novodobé dějiny naší země	OSV 10 VDO 3,4 VMEGS 1–3 MV 2,5 EV 3
Žák:	ČLOVĚK A PRÁVO	
vyhledá v Listině základních práv a svobod, jakými formami se mohou občané sdružovat uvede názvy a zkratky všech našich "parlamentních" politických stran; uvede, které z nich tvoří vládní koalici a které opozici popíše přibližně strukturu Ústavy České republiky vysvětlí pojmy: azyl, politický azyl, státní občanství uvede, jaká práva jsou v demokratické zemi zaručena spoluobčanům národnostních a etnických menšin	právo v různých oblastech života právní vědomí, právní stát právní normy, rovnost občanů Ústava ČR (historie, obsah) Listina základních práv a svobod Právní řád ČR – zákony, smlouvy soud, státní zastupitelství, advokacie, notáři protispolečenské jevy, prevence, postih práva spotřebitele reklamace	

<p>u modelových příkladů porušování práva určí, zda patří pod právo ústavní, občanské, rodinné, pracovní, či trestní</p> <p>seznámí se s prací soudu (exkurze, beseda)</p> <p>popíše postup při reklamaci výrobku nebo služby</p> <p>na příkladu objasní, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele</p>		
Žák:	STÁT A PRÁVO	
<p>vyjmenuje nástroje, prostředky či instituce, které zabezpečují přítomnost skutečné demokracie ve státě</p> <p>rozliší typy a formy států a porovná jejich znaky</p> <p>vysvětlí pojem právní norma</p> <p>rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí</p> <p>na správě obcí, krajů a států</p> <p>vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratickém státě a uvede příklady, jak výsledky voleb ovlivňují každodenní život</p> <p>popíše průběh voleb a v modelové situaci předvede činnost voliče ve volební místnosti</p> <p>posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, uvede příklady režimů, ve kterých jsou potlačovány</p> <p>na příkladu uvede povinnosti občana při obraně státu</p> <p>na příkladech objasní národní i mezinárodní úkoly Armády ČR</p> <p>uvede příklady zahraničních misí Armády ČR</p> <p>na příkladech z tisku objasní význam právní úpravy vztahů: vlastnictví, pracovní poměr, manželství</p> <p>uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy (osobní doprava, koupě nebo oprava věci apod.)</p> <p>vyjmenuje orgány právní ochrany občanů a uvede příklady jejich činnosti a spolupráce</p> <p>uvede příklady protiprávního jednání (přestupek, trestný čin) a důsledky tohoto jednání pro jednotlivce i společnost</p> <p>uvede příklady korupčního jednání</p> <p>diskutuje o příčinách, důsledcích a řešení korupčního jednání v konkrétních situacích</p>	<p>vznik státu – typy států</p> <p>formy vlády</p> <p>demokratické principy vlády</p> <p>orgány zákonodárné, výkonné a soudní moci</p> <p>zastupitelské orgány</p> <p>volby, volební právo</p> <p>národy, národnosti, menšiny v ČR</p> <p>policie, Armáda ČR, obrana státu, zahraniční mise</p> <p>trestní zákon</p> <p>občanský zákoník</p> <p>obchodní zákoník</p> <p>zákon o rodině</p>	
Žák:	STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ. NADNÁRODNÍ SPOLEČNOSTI	
<p>vysvětlí pojem: dělba práce; uvede, ve kterém historickém období vývoje člověka došlo k první společenské dělbě práce</p> <p>rozliší a porovná úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti.</p> <p>na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu</p>	<p>lidské potřeby a spotřeba</p> <p>zboží, statky, funkce peněz</p> <p>hospodaření státu – ochrana přírodních zdrojů</p> <p>dělba práce</p> <p>podnikání – zisk, nabídka, poptávka, cena</p> <p>neziskové organizace</p> <p>tržní vztahy, národní důchod</p> <p>daně, státní rozpočet</p>	

<p>vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí uvede, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané na příkladech objasní funkci a podobu peněz; uvede důvody, proč byly kovové peníze nahrazeny papírovými rozlíší význam pojmů: ekonomie, ekonomika vyjmenuje dva základní typy ekonomik vyjmenuje hlavní sektory a hlavní odvětví národního hospodářství na konkrétních příkladech podniků uvede nejčastější právní formy podnikání; k jednotlivým formám živnostenského podnikání uvede příklady konkrétních živností na konkrétním příkladu uvede, jaké podmínky musí splňovat, pokud chce provozovat živnost na modelových příkladech: založí obchodní společnost a provede kalkulaci nákladů podnikatelské činnosti, spočítá zisk, uvede, jakou odvede do státního rozpočtu daň a spočítá její výši sestaví modelový rozpočet své budoucí rodiny u vybraných profesí rozhodne, komu náleží za jeho práci mzda a komu plat objasní význam a činnosti úřadu práce sepíše se všemi právními náležitostmi modelovou pracovní smlouvu na konkrétní pracovní místo v zákoníku práce vyhledá příslušná ustanovení upravující správné řešení modelových problémových situací z oblasti pracovního práva vysvětlí pojmy: životní úroveň, relativní mzda, inflace, sociální politika státu, sociální síť, životní minimum uvede, na čem je závislá životní úroveň občanů konkrétního státu vyjmenuje alespoň pět států s vysokou životní úrovní a s nízkou životní úrovní uvede, kterým sociálně potřebným občanům je určena sociální záchraná síť uvede, ve kterých oblastech (a pomocí jakých forem a dávek) je uskutečňována sociální politika státu vypočítá životní minimum pro vlastní rodinu na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH vysvětlí, co je inflace a jaký je její vliv na reálnou hodnotu peněz na konkrétních příkladech uvede výhody ekonomické, politické a bezpečnostní spolupráce mezi státy (v historii i v současnosti)</p>	<p>sociální síť v ČR, charita ČR a svět (EU, NATO, OSN, WHO)</p>	
---	--	--

<p>vyjmenuje nejvýznamnější mezinárodní organizace, nadace a společenství, uvede jejich zkratky a stručnou charakteristiku uvede termín (rok) začlenění ČR do NATO a do EU vysvětlí význam slova: integrace objasní podstatu, význam a výhody evropské integrace; uvede konkrétní příklady vyjmenuje jednotící prvky evropské civilizace uvede některé výhody a nevýhody členství ČR v EU popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU a možné způsoby jejich uplatňování na internetu vyhledá požadované informace k EU objasní pojem: globalizace; uvede projevy, klady a zápory globalizace v denním tisku vyhledá příklady mezinárodního terorismu; navrhne způsoby jeho potírání a zhodnotí jejich účinnost, výhody a nevýhody</p>		
Žák:	ŽIVOTNÍ PERSPEKTIVY	
<p>uvede konkrétní příklady nezákonného a manipulativního jednání médií, extremistických skupin, sekt apod. sestaví svůj žebříček životních hodnot objasní svůj postoj k životu (sebereflexe)</p>	<p>různé stránky lidského života životní cíle hledání smyslu života hierarchie životních hodnot pokleslé formy životního stylu náboženské sekty, životní zkušenosti vztahy mezi generacemi</p>	

ČLOVĚK A PŘÍRODA

FYZIKA

CHEMIE

PŘÍRODOPIS

ZEMĚPIS

*EKOLOGICKÁ VÝCHOVA
(VOLITELNÝ PŘEDMĚT)*

16 FYZIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Fyzika je jedním z vyučovacích předmětů ŠVP (Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis), který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Předmět rozvíjí dovednosti žáků objektivně a spolehlivě pozorovat, měřit, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Osvojením si základních fyzikálních pojmů, veličin a zákonitostí vede žáky k porozumění fyzikálních jevů a procesů, vyskytujících se v přírodě, běžném životě i v technické či technologické praxi. Předmět Fyzika seznamuje žáky s možnostmi a perspektivami moderních technologií, učí žáky rozlišovat příčiny fyzikálních dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

V předmětu fyzika si žáci osvojují, především na základě pozorování, měření, samostatného experimentování, zpracovávání získaných údajů, jejich hodnocení a vyvozování závěrů z těchto údajů, nejdůležitější fyzikální pojmy, veličiny a zákonitosti potřebné k porozumění fyzikálním jevům a procesům, vyskytujícím se v přírodě, v domácnosti, při sportu, v technické či technologické praxi a základní pravidla bezpečné práce při provádění školních i domácích experimentů.

Základními tématy jsou: Látky a tělesa, Pohyb těles, Mechanické vlastnosti tekutin, Energie, Elektromagnetické a Světelné děje, Zvukové děje, Vesmír.

Upřednostňovanou formou výuky je frontální experiment, který je podle možností zařazen do většiny vyučovacích hodin.

Fyzika je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně ZŠ v 6. až 9. ročníku. Vyučuje se v 2 hodinové týdenní dotaci v 6. až 8. ročníku a v 1 hodinové dotaci v 9. ročníku. Vyučovací předmět Fyzika je zpravidla vyučován v odborné učebně fyziky a v kmenových třídách. Výuka fyziky ve vhodných případech může probíhat i v jiných prostorách školy a mimo budovu školy.

Předmětem se prolínají průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova je naplňována během vyučování fyziky ve všech ročnících: utváří osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti, podílí se na jeho morálním a sociálním rozvoji – měření fyzikálních veličin, pokusy, laboratorní práce

Výchova demokratického občana se zaměřuje na vztah k sobě samému i ostatním lidem, k okolnímu prostředí, k normám i hodnotám.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, umožňuje uplatnit vědomosti a dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech – vynálezcí, názvy veličin, historie jejich vzniku

Multikulturní výchova vychází z aktuální situace ve škole a současné situace ve společnosti.

Enviromentální výchova – základní podmínky života, otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů: energetické zdroje

Mediální výchova je realizována s důrazem na získávání informací z médií.

Výchovně vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Fyzika

KOMPETENCE K UČENÍ

- Učíme žáky různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů.
- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti.
- Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu.
- Učíme žáky zpracovávat informace z hlediska důležitosti a objektivitu a využívat je k dalšímu učení.
- Podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky.
- Umožňujeme žákovi pozorovat, měřit a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry.
- Učíme žáky správně zaznamenat a zdokumentovat experiment.
- Uplatňujeme individuální přístup k žákovi, výsledky posuzujeme vždy z pohledu „přidané hodnoty“.
- Motivujeme k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení.
- Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace.
- Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.
- Jdeme příkladem – neustále si dalším vzděláváním v oboru Fyzika rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit.
- Na modelových příkladech naučíme žáky algoritmu řešení problémů.
- Učíme žáky přecházet od smyslového poznávání k poznávání založeného na pojmech, prvcích teorií a modelech a chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů.
- Učíme žáky poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života.
- Učíme žáky základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodovědných zákonů.
- Rozvíjíme schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení.
- Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů.
- Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.
- Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.
- Podporujeme využívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů.
- Učíme, jak některým problémům předcházet.
- Průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.
- Jdeme příkladem – učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace odborného i interpersonálního charakteru.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Vedeme žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci.
- Učíme žáky stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování a experimentů.
- Klademe důraz na „kulturní úroveň“ mluveného i písemného projevu.

- Ve výuce podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky.
- Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty.
- Podporujeme kritiku a sebekritiku.
- Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky.
- Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícím a mezi žáky navzájem.
- Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích.
- Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel pro zacházení s chemickými látkami.
- Jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností. Sami otevřeně komunikujeme na „odborné a kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Vedeme žáky k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů.
- Minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování.
- Podporujeme „inkluzi“ („začlenění“) – volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu.
- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.
- Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle.
- Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů.
- Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- Ve výuce podporujeme koedukovanou výchovu dětí.
- Průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě, skupině.
- Učíme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, (mezi žáky a učiteli).
- Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli.
- Jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních. Upřednostňujeme zájmy školy, zájmy žáků a oprávněné zájmy rodičů před svými osobními zájmy. Pomáháme svým spolupracovníkům, učíme se od nich, vyměňujeme si s nimi zkušenosti.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Vedeme žáky k poznání možností rozvoje i zneužití fyziky.
- Vedeme žáky k odpovědnosti za jejich zdraví a za zachování životního prostředí.
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k aktivní ochraně životního prostředí.
- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků.
- Netolerujeme nekamarádké chování a odmítnutí požadované pomoci.

- Netolerujeme žádnou podobu (aktivní, pasivní, otevřenou, skrytou) podpory výše uvedených negativních jevů.
- Učíme žáky správně jednat v různých mimořádných život ohrožujících situacích.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- Učíme žáky preventivně předcházet nemocem a úrazům.
- Učíme žáky poskytnout účinnou první pomoc.
- Důsledně vyžadujeme dodržování stanovených pravidel (pravidla bezpečné práce při fyzikálních měřeních, pozorováních a experimentech, pravidla chování ve škole, v učebně fyziky, dodržování stanovených pracovních postupů apod.
- Neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření.
- Jdeme příkladem – respektujeme závazné předpisy, plníme příkladně své povinnosti. Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole. Chováme se k žákům jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci.
- Učíme žáky optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat.
- V rámci možností a podmínek školy učíme žáky při práci využívat moderní technologie, postupy, pomůcky a techniku.
- Podporujeme využívání výpočetní techniky, internetu a používání cizího jazyka.
- Seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a důsledně vyžadujeme jejich dodržování.
- Vedeme žáky k dodržování a plnění jejich povinností a závazků.
- Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.
- Různými formami (exkurze, film, beseda) seznamujeme žáky s různými profesemi s blízkým vztahem k fyzice.
- Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...). Prohlubujeme si odbornou a pedagogickou kvalifikaci. V rámci celoživotního vzdělávání se neustále seznamujeme s novými poznatky a technologiemi v oboru fyzika a s novými poznatky v oborech pedagogika, psychologie a oboru didaktika fyziky. Důsledně dodržujeme zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Zodpovědně chráníme své zdraví a zdraví žáků. Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností.

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru Fyzika

2. stupeň

LÁTKY A TĚLESA

Očekávané výstupy

Žák

- změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa
- uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí

- předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty
- využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů

Učivo

- měřené veličiny – délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas
- skupenství látek – souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difuze

POHYB TĚLES

Očekávané výstupy

Žák

- rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu
- využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles
- určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici

Učivo

- pohyby těles – pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý
- gravitační pole a gravitační síla – přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa
- tlaková síla a tlak – vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí
- třecí síla – smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi
- výslednice dvou sil stejných a opačných směrů

MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN

Očekávané výstupy

Žák

- využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů

Učivo

- Pascalův zákon – hydraulická zařízení
- hydrostatický a atmosférický tlak – souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny; souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře
- Archimédův zákon – vztlaková síla, potápění, plavání a vznášení se a plavání těles v klidných tekutinách

ENERGIE

Očekávané výstupy

Žák

- využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem
- zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

Učivo

- formy energie – pohybová a polohová energie; vnitřní energie; elektrická energie a výkon; výroba a přenos elektrické energie; jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna; ochrana lidí před radioaktivním zářením

- přeměny skupenství – tání a tuhnutí, vypařování a kapalnění; hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny
- obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie

ZVUKOVÉ JEVY

Očekávané výstupy

Žák

- rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku
- posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí

Učivo

- rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku
- posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí

ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ JEVY

Očekávané výstupy

Žák

- sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu
- rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí
- rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností
- využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní
- využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh
- rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami

Učivo

- elektrický obvod – zdroj napětí, spotřebič, spínač
- elektrické a magnetické pole – elektrická a magnetická síla; elektrický náboj; tepelné účinky elektrického proudu; elektrický odpor; stejnosměrný elektromotor; transformátor; bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními
- vlastnosti světla – zdroje světla; rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích; stín, zatmění Slunce a Měsíce; zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně); zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně); rozklad bílého světla hranolem

VESMÍR

Očekávané výstupy

Žák

- objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet

Učivo

- Sluneční soustava – její hlavní složky; měsíční fáze

Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření:

Žák

- sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod
- měří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas
- rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu
- zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů
- rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla
- využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů
- rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla
- objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země
- uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)
- rozpozná vzájemné přeměny různých forem energie, jejich přenosu a využití
- vyjmenuje zdroje elektrického proudu
- rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností
- zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními
- rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz
- posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka
- zná druhy magnetů a jejich praktické využití
- pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí
- zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití
- zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci
- osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Fyzika – 6. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: rozhodne, které věci jsou z látky pevné, kapalné a plynné nalezne společné a rozdílné vlastnosti kapalin, plynů a pevných látek uvede příklady využití vlastností látek vysvětlí některé rozdílné vlastnosti pevných, kapalných a plynných látek pomocí rozdílu v jejich částicové stavbě uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí změří sílu (např. tahovou sílu ruky, gravitační sílu Země)	VLASTNOSTI LÁTEK A TĚLES látky a tělesa vlastnosti pevných, kapalných a plynných látek skupenství látek atomy a molekuly souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difuze síla, gravitační síla měření síly	OSV 1,9,10 EV 2,4 VMEGS 3
Žák: vysvětlí elektrovaní těles slovně popíše složení atomu a vznik kationtu a aniontu z neutrálních atomů	ELEKTRICKÉ VLASTNOSTI LÁTEK atomové jádro, protony, neutrony elektrony, elektronový obal atomu	

	iony	
Žák:	MAGNETICKÉ VLASTNOSTI LÁTEK	
znázorní průběh indukčních čar magnetického pole tyčového magnetu popíše magnetické pole Země a uvede příklad jeho využití	magnet magnetické pole indukční čáry magnetického pole	
Žák:	MĚŘENÍ FYZIKÁLNÍCH VELIČIN	
změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa vzájemně převádí běžně používané jednotky téže veličiny předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty vysvětlí princip měření teploty teploměrem určí rozdíl teplot z naměřených hodnot stanoví změny teploty (kapaliny, vzduch) s časem a zaznamená je tabulkou a grafem využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů zjistí hustotu látky v tabulkách	měřené veličiny – délka, objem, hmotnost, čas jednotky délky, objemu, hmotnosti, času teplotní roztažnost teplota a její změna hustota	
Žák:	ELEKTRICKÝ PROUD	
sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu rozlíší vodič a izolant na základě analýzy jejich vlastností uvede příklady spotřebičů, které využívají tepelné účinky elektrického proudu objasní nebezpečí vzniku zkratu a možnosti ochrany před ním pomocí tavné pojistky objasní vznik blesku a zásady ochrany před jeho účinky vysvětlí, jak postupovat při poskytnutí první pomoci při úrazu elektrickým proudem, a umí tento postup použít dodržuje pravidla bezpečnosti práce s elektrickými zařízeními	schéma elektrického obvodu zdroje napětí, spotřebič, spínač elektrický proud a elektrické napětí vodiče elektrického proudu, elektrické izolanty tepelné účinky elektrického proudu rozvětvený a nerozvětvený elektrický obvod	
Žák:	MAGNETICKÉ POLE ELEKTRICKÉHO PROUDU	
využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívky s proudem prokáže existenci magnetického pole kolem cívky s elektrickým proudem a na příkladech z praxe objasní jeho využití v elektromagnetech porovná vlastnosti permanentních magnetů a elektromagnetů	magnetické pole elektrického proudu elektromagnet	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Fyzika – 7. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu určí trajektorii konkrétního pohybu tělesa a rozhodne, zda je pohyb přímočarý nebo křivočarý rozlíší rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	POHYB TĚLESA klid tělesa popis pohybu (trajektorie, dráha, čas) pohyby těles – pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý dráha a rychlost rovnoměrného pohybu průměrná rychlost	OSV 1,5,9,10 EV 2–4

velikost rychlosti v dané jednotce vyjádří jinou jednotkou rychlosti nakreslí graf závislosti dráhy pohybu na čase z grafu dráhy určí rychlost rovnoměrného pohybu a zjistí, kdy bylo těleso v daném místě, nebo kde bylo v daném čase vypočte průměrnou rychlost pohybu z daných údajů		
Žák:	SÍLA	
v konkrétní situaci rozhodne, která dvě tělesa na sebe vzájemně působí silou, a jaký je účinek vzájemného působení určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici odhadne polohu těžiště	vzájemné působení těles síla a její měření znázornění síly výslednice dvou sil stejných a opačných směrů gravitační pole a gravitační síla – přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa těžiště tělesa	
Žák:	DEFORMAČNÍ ÚČINKY SÍLY	
porovná tlaky vyvolané různými silami určí tlak vyvolaný silou působící kolmo na určitou plochu navrhne, jak lze v praktické situaci zvětšit nebo zmenšit tlak porovná třecí síly působící mezi tělesy při různé tlakové síle, drsnosti ploch nebo obsahu stykových ploch uvede příklady působení klidové třecí síly rozhodne, zda v dané situaci je tření užitečné nebo škodlivé, a navrhne vhodný způsob jeho zmenšení nebo zvětšení	tlaková síla a tlak – vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí třecí síla – smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi	
Žák:	MECHANICKÉ VLASTNOSTI KAPALIN	
využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných kapalinách pro řešení konkrétních praktických problémů popíše činnost hydraulického zařízení předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné kapalině chování tělesa v ní	přenos tlaku v kapalině (Pascalův zákon) Pascalův zákon – hydraulická zařízení hydrostatický tlak – souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny Archimédův zákon – vztlaková síla; potápění, vznášení se a plavání těles v klidných kapalinách	
Žák:	MECHANICKÉ VLASTNOSTI PLYNŮ	
využívá poznatky o zákonitostech tlaku v plynech pro řešení konkrétních praktických problémů	tlak plynu v uzavřené nádobě (přetlak, podtlak) a jeho měření atmosférický tlak – souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře vztlaková síly působící na těleso v atmosféře	
Žák:	SVĚTELNÉ JEVY	
rozliší zdroj světla o osvětlené těleso rozhodne, zda dané prostředí je čiré, průhledné, průsvitné či neprůhledné objasní, proč na Zemi pozorujeme fáze Měsíce vysvětlí vznik stínu a vznik zatmění Slunce a Měsíce využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh zobrazí daný předmět rovinným zrcadlem	vlastnosti světla zdroje světla rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích měsíční fáze stín zatmění Slunce a Měsíce zákon odrazu světla zobrazení odrazem na rovinném zrcadle (kvalitativně) lom světla	

rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice dokáže pokusem, že sluneční světlo je složeno z barevných světél	rozklad bílého světla hranolem	
Žák:	ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO – POHYBOVÉ ZÁKONY	
popíše na příkladech zákon setrvačnosti, zákon síly a zákon akce a reakce využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích	Newtonovy pohybové zákony	
Žák:	ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO – OTÁČIVÉ ÚČINKY SÍLY	
aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů	páka, kladka, kladkostroj	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Fyzika – 8. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák:	PRÁCE A ENERGIE	
využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem objasní souvislost mezi konáním práce a pohybovou, resp. polohovou energií tělesa popíše formy energie, se kterými se může setkat v přírodě vysvětlí na základě zákona o zachování energie jednoduché příklady přeměny forem energií a jejich přenosu zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	práce výkon účinnost pohybová energie polohová energie přeměna polohové a pohybové energie zákon zachování energie	OSV 1,9,10 EV 1–4
Žák:	TEPELNÉ JEVY	
objasní vnitřní energii tělesa jako energii, která souvisí s energií částic vysvětlí, jak se mění vnitřní energie tělesa s jeho teplotou rozdělí a správně používá pojmy teplo a teplota vyhledá v Tabulkách měrnou tepelnou kapacitu některých látek a vysvětlí jejich význam v praxi rozhodne, zda tepelná výměna (např. vytápění místnosti ústředním topením) probíhá vedením, prouděním nebo zářením; uvede příklady, jak ji lze v případě potřeby zlepšit, nebo naopak omezit porovná látky podle jejich tepelné vodivosti, uvede příklady jejich využití, např. navrhne zlepšení tepelné izolace domu nebo bytu uvede příklad změn skupenství z praktického života a objasní, zda se při nich teplo pohlcuje nebo uvolňuje z Tabulek nalezne teploty tání látek a rozhodne, v jakém skupenství je těleso z dané látky při určité teplotě, popř. předpoví, k jaké skupenské změně při dané teplotě tělesa dojde vysvětlí tání a tuhnutí krystalické látky na základě změny uspořádání a rychlosti pohybu částic látky nalezne v Tabulkách měrné skupenské teplo dané látky a vysvětlí jeho význam	částicové složení látek vnitřní energie změna vnitřní energie konáním práce vnitřní energie tepelnou výměnou teplo měrná tepelná kapacita látky teplo přijaté nebo odevzdané při tepelné výměně (bez změny skupenství) tepelná výměna prouděním tepelné záření využití energie slunečního záření přeměny skupenství tání a tuhnutí vypařování var kapalnění hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny	

<p>objasní jev anomálie vody a uvede příklady jeho negativních důsledků (např. praskání potrubí nebo zdíva) navrhne a pokusem ověří, jak lze zvětšit nebo zmenšit rychlost vypařování kapaliny, uvede praktické využití, např. při sušení prádla předpoví, jak se změní teplota varu při zvětšení nebo zmenšení tlaku nad vroucí kapalinou, uvede praktické užití tohoto jevu na konkrétních příkladech objasní, kdy nastává kapalnění vodní páry ve vzduchu vysvětlí vznik mlhy, jinovatky a oblaků</p>		
Žák:	ELEKTRICKÉ JEVY	
<p>rozhodne, zda se budou dvě elektricky nabitá tělesa přitahovat, či odpuzovat vysvětlí elektrování těles vzájemným třením a princip uzemnění nabitého tělesa vysvětlí, proč se k zelektrovanému tělesu přitahují nenabitá tělesa z izolantu (polarizaci izolantu) i nenabitá vodivá tělesa (elektrostatická indukce) znázorní siločáry elektrického pole, např. kruhové nabitě destičky nebo mezi dvěma nesouhlasně nabitými rovinnými deskami uvede příklady z praxe, jak se z hlediska bezpečnosti zabraňuje vzájemnému elektrostatickému přitahování těles a kde se naopak využívá</p>	<p>elektrování těles třením elektrický náboj vodič a izolant v elektrickém poli siločáry elektrického pole</p>	
Žák:	ELEKTRICKÝ PROUD	
<p>sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu objasní podstatu elektrického proudu v kovových vodičích a v elektrolytech (jednoduchý model) rozhodne, zda v daném obvodu jsou splněny podmínky vzniku elektrického proudu rozlíší vodič a izolant na základě analýzy jejich vlastností využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů porovná odpor dvou kovových drátů, které se liší jen průřezem, nebo jen délkou nebo jen materiálem rozpozná podle schématu, zapojení dvou spotřebičů za sebou a vedle sebe, určí výsledné napětí, výsledný elektrický proud a výsledný odpor spotřebičů předpoví, jak se změní proud v obvodu, když dva spotřebiče zapojíme místo sériově paralelně nebo naopak</p>	<p>elektrický proud v kovech a vodných roztocích solí a kyselin měření elektrického proudu a napětí zdroje napětí Ohmův zákon elektrický odpor závislost odporu na vlastnostech vodiče výsledný odpor rezistorů zapojených za sebou a vedle sebe</p>	
Žák:	ELEKTRICKÁ ENERGIE	
<p>určí elektrickou práci vykonanou za určitou dobu pro daný proud a napětí nebo určí elektrickou práci z elektrického příkonu spotřebiče a doby průchodu elektrického proudu vyjádří elektrickou práci uvedenou ve W.s nebo v kW.h v joulech určí výkon elektrického proudu I ve vodiči mezi jehož konci je napětí U využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem z údajů o příkonech na štítcích elektrických spotřebičů určí, jaký je odpor spotřebičů po jejich připojení ke zdroji o uvedeném napětí</p>	<p>formy energie elektrická práce elektrická energie a výkon výroba a přenos elektrické energie</p>	

využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh porovná elektrickou energii spotřebovanou různými domácími spotřebiči za určitou dobu a odhadne cenu, kterou za tuto elektrickou energii zaplatí navrhne možné úspory elektrické energie v bytě nebo v domě, popř. ve škole		
Žák:	ZVUKOVÉ JEVY	
rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí na příkladu vnímání blesku a hromu porovná rychlost šíření zvuku ve vzduchu s rychlostí světla ve vzduchu pokusem dokáže, že výška tónu je tím větší, čím větší je jeho kmitočet popíše, jak přijímáme zvuk uchem	vlastnosti zvuku zdroje zvuku látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku rychlost šíření zvuku v různých prostředích odraz zvuku na překážce, ozvěna pohlcování zvuku ochrana před nadměrným hlukem	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Fyzika – 9. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák:	ELEKTROMAGNETICKÉ JEVY	OSV 1,9,10 EV 1–4 VDO 2,3 VMEGS 1–3 MV 2,4
využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní vysvětlí princip činnosti stejnosměrného elektromotoru uvede příklady využití elektromotoru v praxi	magnetické pole cívky s proudem elektromagnet působení magnetického pole na cívku s proudem stejnosměrný elektromotor elektromagnetická indukce	
Žák:	STŘÍDAVÝ PROUD	
rozlíší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí objasní vznik střídavého proudu při otáčení magnetu v blízkosti cívky nebo otáčení cívky v magnetickém poli z konkrétního grafu časového průběhu střídavého proudu (nebo napětí) určí periodu střídavého proudu (napětí) a kmitočet střídavého proudu (napětí) objasní princip činnosti alternátoru a popíše, jaké v něm probíhají přeměny energie určí transformační poměr transformátoru, uvede příklady praktického využití transformace dolů a transformace nahoru popíše a zdůvodní využití transformátoru v rozvodné elektrické síti	vznik střídavého proudu alternátor měření střídavého proudu a napětí transformátor rozvodná elektrická síť	
Žák:	VEDENÍ ELEKTRICKÉHO PROUDU V KAPALINÁCH A PLYNECH	
uvede příklady vedení elektrického proudu v kapalině a plynu s využitím poznatků z chemie popíše vznik iontů v elektrolytu na příkladu objasní, jak vzniká proud v elektrolytech objasní mechanismus vedení elektrického proudu v kovech (usměrněný pohyb volných elektronů), v elektrolytech	elektrické vodiče a izolanty elektrický proud v kovových vodičích elektrický proud v kapalinách elektrický proud v plynech	

(usměrněný pohyb volných iontů), v plynech (usměrněný pohyb volných elektronů a děr) prokáže, že lidské tělo vede elektrický proud a objasní důsledek této skutečnosti pro pravidla bezpečnosti při zacházení s elektrickými zařízeními předvede a objasní vznik elektrické jiskry při elektrování (např. při svlékání svetry) popíše podstatu blesku a objasní způsoby ochrany před bleskem uvede příklad vedení elektrického proudu ve zředěných plynech		
Žák:	VEDENÍ ELEKTRICKÉHO PROUDU V POLOVODIČÍCH	
objasní podstatu PN přechodu objasní funkci polovodičové diody	elektrický proud v polovodičích polovodič typu P a N polovodičová dioda	
Žák:	ELEKTROMAGNETICKÉ ZÁŘENÍ	
popíše elektromagnetickou vlnu vysvětlí pronikání elektromagnetických vln za překážku uvede druhy elektromagnetických vln a zná jejich použití uvede nejdůležitější zdroje záření	elektromagnetické vlny a záření zdroje záření	
Žák:	SVĚTELNÉ JEVY	
využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh zobrazí daný předmět dutým a vypuklým zrcadlem rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami vysvětlí použití spojky jako lupy popíše jednoduchý model mikroskopu a dalekohledu znázorní vznik obrazu v mikroskopu a dalekohledu uvede příklady využití mikroskopu a dalekohledu v praxi	zákon odrazu světla zobrazení odrazem na dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně) lom světla úplný odraz světla zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně) optické přístroje – lupa, mikroskop a dalekohledy	
Žák:	JADERNÁ ENERGIE	
zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí objasní přeměny energie ve slunečním článku a uvede příklady jeho využití jako alternativního zdroje energie využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh popíše složení jádra atomu uvede tři základní druhy radioaktivního záření, objasní jejich podstatu a porovná jejich vlastnosti popíše řetězovou jadernou reakci a objasní nebezpečí jejího zneužití v jaderných zbraních i možnosti využití v jaderných reaktorech a v jaderných elektrárnách popíše historii jaderné energetiky a uvede argumenty pro i proti jejímu dalšímu rozvíjení v naší republice uvede současné možnosti likvidace vyhořelého jaderného paliva popíše, jak je v současné době zajišťována u nás bezpečnost provozu jaderných elektráren popíše možnosti ochrany před jaderným zářením	obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie formy energie jaderná energie atomová jádra radioaktivita využití jaderného záření řetězová jaderná reakce štěpná reakce jaderný reaktor jaderná elektrárna ochrana lidí před radioaktivním zářením	

Žák:	VESMÍR	
popíše, z čeho se skládá sluneční soustava objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet vyjmenuje planety podle jejich vzrůstající vzdálenosti od Slunce	Sluneční soustava – její hlavní složky, měsíční fáze	

17 CHEMIE

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Chemie je jedním z vyučovacích předmětů ŠVP (Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis), který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě, rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Učí žáky rozlišovat příčiny chemických dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Chemie jako předmět na základní škole velmi úzce souvisí s informacemi o každodenním životě a pochopením vztahů v přírodě. Její vliv na veškeré dění okolo nás je nesporný, zvláště s pak s ohledem na změny životního prostředí a klimatu. Důraz je položen na získání základních poznatků z různých oborů chemie, k osvojení praktických dovedností (provádění pokusů) a k seznámení se základními principy a zákony chemie. Dalším důležitým úkolem a cílem předmětu je vychovat kladný a citlivý vztah k okolnímu životnímu prostředí a ekologii.

Do chemie jsou zařazeny tyto vzdělávací obsahy: Pozorování, pokus a bezpečnost práce; Směsi; Částicové složení látek a chemické prvky; Chemické reakce; Anorganické sloučeniny; Organické sloučeniny a Chemie a společnost.

Chemie se vyučuje dvě hodiny týdně v osmém a devátém ročníku. Do výuky jsou zařazeny skupinové laboratorní práce a projekty (zhruba jednou za čtvrtletí), kde žáci pracují ve skupinkách, jinak probíhá veškerá výuka s celou třídou v odborné učebně. Při výuce se využívá experimentů, práce s texty a tabulkami a promítání obrazových materiálů.

V předmětu je zařazeno průřezové téma Environmentální výchova a jeho tematické okruhy základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí a vztah člověka k prostředí.

Výchovně vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Chemie

KOMPETENCE K UČENÍ

- Učíme žáky různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů.
- Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu.
- Učíme žáky zpracovávat informace z hlediska důležitosti a objektivitu a využívat je k dalšímu učení.
- Podporujeme používání angličtiny a užití výpočetní techniky.
- Učíme žáky správně zaznamenat a zdokumentovat pozorování.
- Motivujeme k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení.
- Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit.
- Na modelových příkladech učíme žáky řešení problémů.
- Učíme žáky přecházet od smyslového poznávání k poznávání založeného na pojmech, prvcích teorií a modelech a chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů.
- Učíme žáky poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života.
- Rozvíjíme schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení.
- Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.
- Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.
- Podporujeme využívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Vedeme žáky k logickému vyjadřování a argumentaci.
- Učíme žáky stručně a přehledně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování či experimentů.
- Klademe důraz na „kulturní úroveň“ zejména mluveného, ale i písemného projevu.
- Ve výuce podporujeme používání anglického jazyka a výpočetní techniky.
- Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky.
- Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícími a mezi žáky navzájem.
- Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených v řádu učebny přírodopisu a stanovených pravidel chování na mimoškolních akcích.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Vedeme žáky k osvojování dovednosti spolupráce a společného hledání řešení problémů.
- Frontální metodu výuky prokládáme formami aktivizačními, podporujeme skupinovou práci a kooperativní vyučování.
- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce, rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.
- Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Vedeme žáky k poznání možností rozvoje i zneužití biologie.
- Vedeme žáky k odpovědnosti za jejich zdraví, za zachování životního prostředí i k aktivní ochraně obojího.
- Vedeme žáky k odmítavému postoji k drogám, alkoholu, kouření, zneužívání (a nadměrnému užívání) léků.
- Učíme žáky preventivně předcházet nemocem a úrazům.
- Učíme žáky poskytnout účinnou první pomoc.
- Důsledně vyžadujeme dodržování stanovených pravidel (manipulace s přírodninami, pravidla chování ve škole, v učebně přírodopisu, na mimoškolních akcích) a dodržování stanovených pracovních postupů.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Učíme žáky optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat.
- V rámci možností a podmínek školy učíme žáky při práci využívat moderní technologie, postupy, pomůcky a techniku.
- Podporujeme využívání výpočetní techniky, internetu a používání angličtiny.
- Seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a důsledně vyžadujeme jejich dodržování.
- Vedeme žáky k dodržování a plnění jejich povinností a závazků.
- Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.
- Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi v oblasti přírodních věd.
- Jdeme příkladem – plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...). V rámci celoživotního vzdělávání se neustále seznamujeme s novými poznatky a technologiemi v oboru chemie a s novými poznatky v oborech pedagogika, psychologie a oboru didaktika chemie. Důsledně dodržujeme zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Dodržujeme dané slovo. Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností.

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru Chemie

2. stupeň

POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE

Očekávané výstupy

Žák

- určí společné a rozdílné vlastnosti látek
- pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými nebezpečnými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí
- nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí

Učivo

- vlastnosti látek – hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek.
- zásady bezpečné práce – ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě
- nebezpečné látky a přípravky – R-věty, S-věty, varovné značky a jejich význam

SMĚSI

Očekávané výstupy

Žák

- rozlišuje směsi a chemické látky
- vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení
- navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi
- rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití

Učivo

- směsi – různorodé, stejnorodé roztoky; hmotnostní zlomek a koncentrace složek roztoku; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok, oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace)
- voda – destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody
- vzduch – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva

ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY

Očekávané výstupy

Žák

- používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech
- orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti

Učivo

- částicové složení látek – molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony
- prvky – názvy a značky vybraných prvků, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo
- chemické sloučeniny – chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin

CHEMICKÉ REAKCE

Očekávané výstupy

Žák

- rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání
- aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu

Učivo

- chemické reakce – zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost
- faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza

ANORGANICKÉ SLOUČENINY

Očekávané výstupy

Žák

- porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí
- orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi

Učivo

- oxidy – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů
- kyseliny a hydroxidy – kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů

- soli kyslíkaté a nekyslíkaté – vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů

ORGANICKÉ SLOUČENINY

Očekávané výstupy

Žák

- rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
- zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy
- rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
- uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů

Učivo

- uhlovodíky – příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků
- paliva – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva
- deriváty uhlovodíků – příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin
- přírodní látky – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů

CHEMIE A SPOLEČNOST

Očekávané výstupy

Žák

- zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi
- aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe
- orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka

Učivo

- chemický průmysl v ČR – výrobky, rizika v souvislosti s životním prostředím, recyklace surovin, koroze
- průmyslová hnojiva
- tepelně zpracovávané materiály – cement, vápno, sádra, keramika
- plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití, likvidace
- detergenty a pesticidy, insekticidy
- hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti
- léčiva a návykové látky

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Chemie – 8. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: uvede, jak je jeho život ovlivněn „chemií“ jmenuje profese, které s předmětem chemie přímo souvisejí a přicházejí do styku	ÚVOD DO CHEMIE od alchymie k chemii	OSV 1,2,5,7,9, 10 EV 1–4 MedV 6
Žák:	VLASTNOSTI LÁTEK	

uvede fyzikální a chemické vlastnosti látek změří/pozoruje/spočítá fyzikální a chemické vlastnosti látek rozpozná skupenství látek a jejich změny vyhledá v tabulkách (u vybraných látek) hodnoty hustoty, teploty tání, teploty varu a orientuje se v jejich hodnotách	měření veličin barva, skupenství, rozpustnost ve vodě, tepelná a elektrická vodivost, hustota	
Žák:	SMĚSI	
rozliší pěnu, dým, mlhu a uvede jejich příklady z běžného života uvede příklad pevné, kapalné a plynné stejnorodé směsi vypočítá složení roztoků (hmotnostní zlomek rozpouštěné látky) sestaví jednoduchou filtrační aparaturu a provede filtraci jmenuje metody oddělování složek směsí, které běžně používá v domácnosti	druhy směsí oddělování složek směsí	
Žák:	VODA A VZDUCH	
rozezná a uvede názvy vody v plynném, kapalném a pevném skupenství zhodnotí význam vody pro život na Zemi uvede základní vlastnosti vody a její využití v praxi vysvětlí oběh vody v přírodě a zhodnotí jeho význam pro život na Zemi charakterizuje kyslík jako nezbytnou složku pro hoření látek jmenuje hlavní složky vzduchu	voda koloběh vody vzduch a jeho složení	
Žák:	ATOMY A MOLEKULY	
používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech slovně popíše složení atomu a vznik kationtu a aniontu vysvětlí, co udává protonové číslo vyhledá v tabulkách názvy prvků k zadaným protonovým číslům a zapíše správně ke značce prvku protonové číslo používá pojmy chemická látka, chemický prvek, chemická sloučenina a chemická vazba ve správných souvislostech	atom molekula prvky periodická tabulka	
Žák:	PERIODICKÁ TABULKA	
vyhledá potřebné údaje v periodické tabulce rozliší periody a skupiny v periodické soustavě chemických prvků, vyhledá prvky s podobnými vlastnostmi		
Žák:	CHEMICKÉ PRVKY	
rozliší kovy a nekovy a uvede příklady vlastností a praktického využití vybraných kovů, slitin a nekovů přiřadí jméno prvků ke značce a prvek popíše Ag, Al, Au, C, Ca, Cl, Cu, F, Fe, H, He, I, K, Mg, N, Na, O, P, Pb, S, Si, Zn, Hg		
Žák:	CHEMICKÉ REAKCE A ROVNICE	
rozliší výchozí látky a produkty chemické reakce	Chemické reakce chemické rovnice	

zapiše jednoduchými chemickými rovnicemi vybrané chemické reakce přečte zápis chemické rovnice s užitím názvů chemických látek vyčíslí jednoduchou chemickou rovnici vypočítá úlohy s užitím veličin n, M, V, p a chemických rovnic	vyčíslování počítání se základními chemickými veličinami	
Žák:	SLOUČENINY A NÁZVOSLOVÍ	
určí oxidační číslo atomů v dvouprvkových sloučeninách (oxidy, halogenidy, sulfidy) zapiše z názvů vzorce, a naopak ze vzorců jejich názvy popíše vlastnosti a použití vybraných sloučenin	oxidy halogenidy sulfidy	
Žák:	KYSELINY A HYDROXIDY	
popíše vlastnosti a použití vybraných kyselin a hydroxidů, bezpečné ředění jejich koncentrovaných roztoků a první pomoc při zasažení lidského těla těmito látkami změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem zapiše z názvů vzorce hydroxidů a kyselin, a naopak ze vzorců jejich názvy	kyseliny hydroxidy	
Žák:	NEUTRALIZACE A SOLI	
rozliší, které látky patří mezi soli připraví jednoduchým postupem sůl zapiše z názvů vybraných solí vzorce a ze vzorců jejich názvy vysvětlí rozdíl mezi tvrdou a měkkou vodou		
Žák:	HOSPODÁŘSKY VÝZNAMNÉ LÁTKY	
uvede prvky obsažené ve významných průmyslových hnojivech posoudí jejich vliv na životní prostředí popíše složení, vlastnosti a použití nejznámějších stavebních pojiv (beton, malta)		

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Chemie – 9. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: vysvětlí pojmy: oxidace, redukce popíše výrobu surového železa a vysvětlí souvislost s redoxními reakcemi vysvětlí pojem: koroze; uvede příklady činitelů ovlivňující její rychlost, uvede způsoby ochrany ocelových výrobků před korozí	REDOXNÍ REAKCE redoxní reakce oxidace a redukce výroba železa koroze	OSV 1,2,5,7,9, 10 EV 1–4 MedV 6
Žák: Vysvětlí rozdíl mezi exo a endotermickými reakcemi uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv a popíše jejich vlastnosti a použití posoudí vliv spalování různých paliv (včetně motorových paliv) na životní prostředí	ENERGIE A CHEMICKÉ REAKCE exotermické a endotermické reakce obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie fosilní paliva (uhlí, ropa, zemní plyn)	

rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie a diskutuje jejich ne/výhody		
Žák:	UHLOVODÍKY	
definuje organické sloučeniny rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich vzorce, vlastnosti a použití pojmenuje uhlovodíky na základě chemického vzorce a naopak vysvětlí princip vzniku polymerů uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy a zemního plynu	Alkany alkeny alkyny areny	
Žák:	DERIVÁTY UHLOVODÍKŮ	
rozliší pojmy: uhlovodíky, deriváty uhlovodíků jmenuje významné halogenderiváty a popíše jejich význam vysvětlí rizika konzumace alkoholu rozliší a zapíše vzorce methanolu, ethanolu, kyseliny mravenčí a octové, formaldehydu a acetonu uvede vlastnosti a příklady použití těchto látek	halogenové deriváty alkoholy aldehydy + ketony karboxylové kyseliny	
Žák:	PŘÍRODNÍ LÁTKY	
popíše průběh dýchání a fotosyntézy a jejich význam pro život na Zemi rozliší bílkoviny, tuky, sacharidy a vitaminy uvede příklady zdrojů těchto látek pro člověka a posoudí různé potraviny z hlediska jejich výživové kvality spočítá si svůj denní příjem jednotlivých živin i kalorií	Sacharidy tuky bílkoviny vitaminy fotosyntéza	
Žák:	CHEMIE A SPOLEČNOST	
uvede příklady prvotních a druhotných surovin pro chemické výroby a zhodnotí je z hlediska udržitelného rozvoje zhodnotí ekonomický a ekologický význam recyklace odpadů rozpozná označení hořlavých, toxických a výbušných látek, uvede zásady bezpečné práce s běžně prodávanými hořlavinami a výbušninami uvede příklady volně i nezákonně prodávaných drog a popíše příklady následků, kterým se vystavuje jejich konzument	recyklace nebezpečné chemikálie návykové látky, drogy	

18 PŘÍRODOPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Přírodopis je jedním z vyučovacích předmětů ŠVP (Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis), který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě, rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Učí žáky rozlišovat příčiny přírodních dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Přírodopis je povinným vyučovacím předmětem pro žáky 2. stupně ZŠ v 6.–9. ročníku. Vyučuje se ve 2 hodinové týdenní dotaci (celkem 8 hodin). Vyučovací předmět Přírodopis se vyučuje v odborné učebně přírodopisu. Ke speciálním organizačním formám výuky přírodopisu patří přírodovědné vycházky, exkurze a praktická cvičení ve škole (zhruba jednou za čtvrtletí). Obsah výuky v jednotlivých ročnících je členěn "klasicky" na botaniku, zoologii, biologii člověka a mineralogii s petrologií. Ve vyučovacím předmětu Přírodopis je naplňována část vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví. Předmět svým charakterem (a vzdělávacím obsahem) velmi často přesahuje do dalších vzdělávacích oborů (Fyzika, Chemie, Zeměpis, Člověk a svět práce aj.) a do povinně vyučovaného tématu „Ochrana člověka za mimořádných situací“. Výuku některých témat je proto možné realizovat formou mezipředmětových projektů.

Předmětem se prolíná nejvíce průřezové téma Enviromentální výchova. Jedná se o probírání a zkoumání: ekosystémů (voda, les, pole) a jejich součástí; vztahů mezi člověkem a prostředím a následné vyvození kladných i záporných důsledků na životní prostředí; vlivů lidských aktivit jako je doprava, změny krajiny či zemědělství; základních podmínek života včetně jejich ochrany a ochrany všech přírodních zdrojů.

Výchovně vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Přírodopis

KOMPETENCE K UČENÍ

- Učíme žáky různými metodami poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů.
- Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu.
- Učíme žáky zpracovávat informace z hlediska důležitosti a objektivitu a využívat je k dalšímu učení.
- Podporujeme používání angličtiny a užití výpočetní techniky.
- Učíme žáky správně zaznamenat a zdokumentovat pozorování.
- Motivujeme k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení.
- Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit.

- Na modelových příkladech učíme žáky řešení problémů.
- Učíme žáky přecházet od smyslového poznávání k poznávání založeného na pojmech, prvcích teorií a modelech a chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů.
- Učíme žáky poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života.
- Rozvíjíme schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení.
- Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.
- Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.
- Podporujeme využívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Vedeme žáky k logickému vyjadřování a argumentaci.
- Učíme žáky stručně a přehledně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování či experimentů.
- Kládeme důraz na „kulturní úroveň“ zejména mluveného, ale i písemného projevu.
- Ve výuce podporujeme používání anglického jazyka a výpočetní techniky.
- Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky.
- Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícími a mezi žáky navzájem.
- Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených v řádu učebny přírodopisu a stanovených pravidel chování na mimoškolních akcích.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Vedeme žáky k osvojování dovednosti spolupráce a společného hledání řešení problémů.
- Frontální metodu výuky prokládáme formami aktivizačními, podporujeme skupinovou práci a kooperativní vyučování.
- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce, rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.
- Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Vedeme žáky k poznání možností rozvoje i zneužití biologie.
- Vedeme žáky k odpovědnosti za jejich zdraví, za zachování životního prostředí i k aktivní ochraně obojího.
- Vedeme žáky k odmítavému postoji k drogám, alkoholu, kouření, zneužívání (a nadměrnému užívání) léků.
- Učíme žáky preventivně předcházet nemocem a úrazům.
- Učíme žáky poskytnout účinnou první pomoc.
- Důsledně vyžadujeme dodržování stanovených pravidel (manipulace s přírodninami, pravidla chování ve škole, v učebně přírodopisu, na mimoškolních akcích) a dodržování stanovených pracovních postupů.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Učíme žáky optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat.
- V rámci možností a podmínek školy učíme žáky při práci využívat moderní technologie, postupy, pomůcky a techniku.
- Podporujeme využívání výpočetní techniky, internetu a používání angličtiny.
- Seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a důsledně vyžadujeme jejich dodržování.
- Vedeme žáky k dodržování a plnění jejich povinností a závazků.
- Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.
- Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi v oblasti přírodních věd.
- Jdeme příkladem – plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...). V rámci celoživotního vzdělávání se neustále seznamujeme s novými poznatky a technologiemi v oboru biologie a s novými poznatky v oborech pedagogika, psychologie a oboru didaktika biologie. Důsledně dodržujeme zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Dodržujeme dané slovo. Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností.

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru Přírodopis

2. stupeň

OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA

Očekávané výstupy

Žák

- rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů
- vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti
- uvede příklady dědičnosti v praktickém životě
- uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka

Učivo

- vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam – výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty; názory na vznik života
- dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení
- viry a bakterie – výskyt, význam a praktické využití

BIOLOGIE HUB

Očekávané výstupy

Žák

- rozpozná naše nejnámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků

Učivo

- houby bez plodnic – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy
- houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami
- lišejníky – výskyt a význam

BIOLOGIE ROSTLIN

Očekávané výstupy

Žák

- odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům
- vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin
- rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů

Učivo

- anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stoněk, list, květ, semeno, plod)
- fyziologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování
- systém rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kapradorostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných); jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců
- význam rostlin a jejich ochrana

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ

Očekávané výstupy

Žák

- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
- rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
- odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
- zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

Učivo

- stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování
- vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci), strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci)
- rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva
- projevy chování živočichů

BIOLOGIE ČLOVĚKA

Očekávané výstupy

Žák

- určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy
- orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka
- objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří
- rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby

Učivo

- fylogeneze a ontogeneze člověka – rozmnožování člověka
- anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí), vyšší nervová činnost
- nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady při léčení; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie

NEŽIVÁ PŘÍRODA

Očekávané výstupy

Žák

- rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek
- rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody
- uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi

Učivo

- Země – vznik a stavba Země
- nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků
- vnější a vnitřní geologické procesy – příčiny a důsledky
- půdy – složení, vlastnosti a význam půdy
- vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí
- podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a člověka
- mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi

ZÁKLADY EKOLOGIE

Očekávané výstupy

Žák

- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
- na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému
- vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam
- uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí

Učivo

- organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému
- ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

Očekávané výstupy

Žák

- aplikuje praktické metody poznávání přírody

Učivo

- praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Přírodopis – 6. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: určí postavení Země ve sluneční soustavě popíše stavbu zemského tělesa vyjmenuje základní zemské sféry	VZNIK ZEMĚ vznik a vývoj Země vznik a vývoj atmosféry	OSV 7,9,10 EV 1,3,4 MedV 6
Žák: rozdělí součásti přírody na živou a neživou jmenuje podmínky nutné pro život, jak ho známe	VZNIK ŽIVOTA znaky života podmínky života	
Žák: vysvětlí princip potravní pyramidy a potravního řetězce jmenuje organismy z jednotlivých pater pyramidy odliší parazitismus, symbiózu a predaci	VZTAHY MEZI ORGANISMY vzájemné vztahy organismů v přírodě uspořádání živého světa	
Žák: pozoruje buňky pod mikroskopem vysvětlí, že buňky jsou základem všeho živého	BUŇKY Mikroskopování	
Žák: hodnotí význam bakterií pro oběh látek v přírodě v kontextu potravní pyramidy jmenuje příklady využití bakterií a hub člověkem popíše zásady sběru hub v lese	VIRY, BAKTERIE A HOUBY bakterie houby viry	

rozpozná několik našich nejznámějších jedlých, jedovatých a (smrtelně) jedovatých hub uvede příklady nemocí způsobené bakteriemi a viry a popíše zásady prevence		
Žák:	ŘASY A LIŠEJNÍKY	
vysvětlí riziko koupání ve vodě se sinicemi rozpozná ve svém okolí lišejníky uvede možnosti využití řas	lišejníky řasy	
Žák:	ŽIVOČICHOVÉ	
objasní termín jednobuněčný organismus popíše vybraného žahavce a jeho způsob života vysvětlí pojem regenerace popíše na základě předchozích poznatků tělo ploštěnky uvede jednoho parazitického červa a popíše nemoc, kterou způsobuje a cestu nákazy vysvětlí vliv žížal na vznik humusu	prvoci žahavci ploštěnci + hlísti kroužkovci	
Žák:	ŽIVOČICHOVÉ	
rozdělí na 3 skupiny (plži, mlži, hlavonožci) a vysvětlí rozdíly vysvětlí rozdíl mezi pavoukem, korýšem a hmyzem popíše přímý a nepřímý vývoj popíše ochranu před klíšťaty a nemocemi vysvětlí vnější stavba těla jmenuje významné zástupce korýšů vysvětlí význam čistoty vody pro život korýšů	měkkýši členovci klepítkatci korýši	
Žák:	ŽIVOČICHOVÉ	
vysvětlí vnější stavbu těla hmyzu propojí vybrané dospělce hmyzu a jejich larvy uvede příklady hmyzu žijícího ve vodě a u vody vytkne charakteristické znaky u významných zástupců hmyzu vysvětlí pojmy parazitický hmyz a jmenuje příklad popíše rozmnožování a další vývin proměnou dokonalou a nedokonalou prezentuje zvláštnosti sociálního hmyzu	hmyz hmyz s proměnou dokonalou a nedokonalou	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Přírodopis – 7. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák:	OBRATLOVCI	OSV 7,9,10 EV 1,3,4 MedV 6
Vyjmenuje společné znaky obratlovců uvede základní systematické skupiny obratlovců a charakterizuje je, vyjmenuje jejich zástupce z různých ekosystémů a jejich různé postavení v potravních vztazích v ekosystému	obratlovci	
Žák:	(PA)RYBY	
charakterizuje hlavní znaky paryb a ryb provede srovnání obou skupin, jmenuje zástupce jmenuje hospodářsky významné sladkovodní i mořské ryby	kruhoústí, paryby ryby sladkovodní a mořské ryby hospodářský význam ryb	

lokalizuje baštu rybářství v ČR na mapě	
Žák:	PLAZI A OBOJŽIVELNÍCI
vysvětlí závislost obojživelníků na vodě objasní nepřímý vývin obojživelníků uvede příklady obojživelníků – třídí je na ocasaté a bezocasé charakterizuje plazy a jejich způsob života popíše užovku a odliší ji od zmije uvede, jak se chovat při zmijím uštknutí srovná tělní pokryv jednotlivých skupin	obojživelníci ocasatí a bezocasí plazi želvy krokodýli šupinatí
Žák:	PTÁCI
demonstruje uzpůsobení ptáků k letu charakterizuje ptáky patřící do významných skupin (dravci, sovy, šplhavci, kukačky), vytkne jejich charakteristické znaky ve stavbě těla, způsobu života a získávání potravy na příkladech ukáže přizpůsobení ptáků na prostředí, ve kterém žijí objasní význam ptačí migrace vytvoří nahrávku ptačího zpěvu	ptáci
Žák:	NIŽŠÍ ROSTLINY
uvede místa a podmínky výskytu mechů uvede zdroj energie mechu uvede 3 příklady mechů porovná stavbu těla kapradin, přesliček a plavuní (přírodniny, obrázky) vysvětlí vliv prehistorických nižších rostlin na vznik uhlí + těch soudobých na vznik rašeliny	přechod rostlin na souš mechorosty plavuně a přesličky kapradiny
Žák:	VEGETATIVNÍ ORGÁNY ROSTLIN
vysvětlí význam kořenu pro rostlinu popíše, jak kořen přijímá vodu s rozpuštěnými látkami z vody vysvětlí stavbu a význam stonku vysvětlí stavbu listu, odliší řapík a čepel stručně popíše reaktanty a produkty fotosyntézy popíše tloušťku kmene dřevin uvede příklady rostlin s modifikovanými vegetativními orgány	kořen stonek list
Žák:	REPRODUKTIVNÍ ORGÁNY ROSTLIN
objasní vztah mezi květem a plodem popíše podle obrázku přenos pohlavních buněk rozdělí známé druhy semen a plodů srovná výhody a nevýhody pohlavního a nepohlavního rozmnožování rostlin rozdělí rostliny na jednodomé a dvoudomé, uvede příklad	květ a květenství opylení semena a plody
Žák:	NAHOSEMENNÉ ROSTLINY
vysvětlí výživovou soběstačnost rostlin charakterizuje jehličnaté lesy a jejich přirozené a umělé rozšíření vysvětlí, co je lesní monokultura a jaký vliv na ní mají podmínky prostředí (kůrvec!) uvede příčiny poškozování a ohrožování lesů objasní nebezpečí odlesnění a půdní eroze a tím vysvětlí význam ochrany lesů	semenné rostliny zástupci jehličnanů les

rozezná podle přírodnin a obrázků všechny naše základní jehličnany		
Žák:	JEDNODĚLOŽNÉ ROSTLINY	
rozliší trávy na pěstované, užitkové, divoce rostoucí a pěstované pojmenuje vysvětlí princip, proč je lidé konzumují	Liliovité amarylkovité lipnicovité vstavačovité	
Žák:	DVOUDĚLOŽNÉ ROSTLINY	
uvede hlavní znak každé skupiny a jmenuje alespoň jednoho zástupce vyjmenuje příklady ovoce pěstovaného v našich zahradách zapiše květní vzorec pozorované rostliny rozliší růstové formy ovocných dřevin uvede příklady zeleniny u nás pěstované roztřídí příklady zeleniny dle části rostlin, pro které je pěstována uvede příklady chorob a škůdců a boj proti nim vysvětlí důležitost bobovitých rostlin (luštěnin) pro vegany jmenuje rostlinu léčivou, jedlou, aromatickou, jedovatou	listnaté stromy a keře pryskyřníkovité mákovité brukvovité mandloňovité jabloňovité růžovité bobovité miříkovité brutnákovité hluchavkovité lilkovité hvězdnicovité	
Žák:	OCHRANA PŘÍRODY	
definuje vlastnosti invazivních druhů zdůvodní význam ochrany přírody a chráněných území uvede příklady chráněných organismů, CHKO, NP, NPR, vyjádří význam biosférických rezervací UNESCO na mapě ukáže všechny naše národní parky	ochrana přírody a společenstva chráněné území ČR	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Přírodopis – 8. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák:	SAVCI	OSV 7,9,10 EV 1,3,4 MedV 6
popíše vnější a vnitřní stavbu těla uvede příklady savců žijících v různých podmínkách (voda, létání, sucho, ...) vyjmenuje a na příkladu předvede společné znaky savců	původ savců tělo savců	
Žák:	PRIMITIVNÍ SAVCI	
jmenuje Austrálii jako domov vejcorodých savců a ptakopyska jako zástupce vysvětlí fungování vaku vačnatců ve srovnání s placentou placentálů	vejcorodí vačnatí	
Žák:	DROBNÍ SAVCI	
Pomocí obrázku vysvětlí fungování echolokace vysvětlí důvody přemnožení hraboše a navrhne řešení tohoto problému	letouni hlodavci hmyzožravci	
Žák:	VELCÍ SAVCI	
srovná stavbu těla a strategie lovu jednotlivých skupin šelem popíše uzpůsobení šelem na lov jmenuje pravěkého předchůdce dnešních chobotnatců	šelmy chobotnatci kopytníci	

demonstruje na příkladu vysokou inteligenci chobotnatců vyjmenuje kopytníky významné pro potravinářský průmysl a zmíní i negativní jevy s tímto spojené		
Žák:	VODNÍ SAVCI	
popíše uzpůsobení životu ve (studené) vodě porovná uzpůsobení na život ve vodě u paryb, ryb a kytovců + ploutvonožců	kytovci ploutvonožci	
Žák:	PRIMÁTI	
jmenuje evoluční novinky u primátů rozdělí mezi opicemi a lidoopy určí druh lidoopa a umístí jej na mapu	opice lidoopi	
Žák:	SAVCI	
určí podmínky, ve kterých zvířata žijí a podle kterých se rozšířila na určitá území uvede příklady zdomácněných zvířat rozliší jednotlivé druhy chování vysvětlí pojem ekosystém, uvede příklad vysvětlí, proč je nutná ochrana přírody	domestikace etologie ekologie ochrana přírody	
Žák:	PŮVOD ČLOVĚKA	
seřadí naše nejvýznamnější předky na časové ose vysvětlí, co je nepravdivého na tvrzení, že lidé pocházejí z opic srovná moderního člověka s lidoopy i našimi předky	evoluce vývoj člověka	
Žák:	STAVBA LIDSKÉHO TĚLA	
vyjádří význam kostry a svalů rozliší na kostře tři základní části: páteř s žebry, lebku a kostru končetin vyjádří význam kosterních svalů, popíše jejich připojení na kostru a objasní jejich fungování uvede, co je zdrojem energie pro činnost svalů	kosterní soustava svalová soustava	
Žák:	DÝCHACÍ SOUSTAVA	
vyjmenuje základní části dýchací soustavy a jejich funkce vyjádří význam dýchací soustavy a uvede nebezpečí škodlivých látek ve vzduchu uvede nejčastější nemoci dýchací soustavy		
Žák:	TRÁVICÍ SOUSTAVA	
vyjmenuje základní části trávicí soustavy a jejich funkce rozlišuje základní typy živin a zná jejich hlavní zdroje v potravě popíše osud potravy v lidském těle		
Žák:	STAVBA A FUNKCE LIDSKÉHO TĚLA	
vyjádří, jaký význam mají tělní tekutiny objasní význam oběhové soustavy, funkci srdce a cév objasní nezbytnost stálého vnitřního prostředí a objasní funkci ledvin uvede význam kůže a objasní vnitřní stavbu kůže	oběhová soustava kůže vylučovací soustava	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Přírodopis – 9. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: uvede příklady reakcí na vnější podněty objasní význam hormonů vysvětlí podmíněné a nepodmíněné reflexy, učení popíše význam odpočinku a spánku pro činnost nervové soustavy vyjmenuje lidské smysly, jejich význam a jim odpovídající smyslová ústrojí vyloží celkovou škodlivost hluku na zdraví	ŘÍZENÍ LIDSKÉHO TĚLA nervová soustava hormonální soustava	OSV 7,9,10 EV 1,3,4 MedV 6
Žák: popíše mužské a ženské pohlavní orgány a jejich funkci vyloží vliv vývinu pohlavních orgánů v pubertě na celkové chování vysvětlí princip pohlavního rozmnožování vymezí a vysvětlí rizika předčasného a nechráněného pohlavního styku vysvětlí koncept konsentu ve vztazích spojuje význam sexuality především s perspektivním vztahem, manželstvím, založením rodiny, plánovaným rodičovstvím	SEXUÁLNÍ VÝCHOVA pohlavní soustava pohlavní život	
Žák: vysvětlí souvislost mezi pohlavním rozmnožováním a dědičností jmenuje Menděla jakožto zakladatele genetiky uvede příklady genetických chorob argumentuje o tématu geneticky modifikovaných dětí	GENETIKA pohlavní rozmnožování dědičnost vlastnosti a choroby	
Žák: jmenuje Darwina jako autora vývojové teorie, objasní základy této teorie objasní, co je přírodní výběr	EVOLUCE vývoj člověka jak člověk měnil svět	
Žák: určí postavení Země ve sluneční soustavě popíše stavbu zemského tělesa vyjmenuje základní zemské sféry rozdělí organické a anorganické látky popíše pohyb kontinentů objasní vlivy pohybu zemské kůry na tvar zemského povrchu objasní sopečnou činnost, zemětřesení a uvede jejich různé důsledky na utváření zemského povrchu, přírodu a lidskou společnost	ZEMĚ stavba Země pohyb kontinentů tektonika, sopečná činnost a zemětřesení	
Žák: popíše koloběh hornin a minerálů, možnosti jejich vzniku a zániku objasní zvětrávání hornin, rozliší zvětrávání mechanické a chemické a také vznik krasových jevů vysvětlí vznik uhlí, ropy a zemního plynu	HORNINY A MINERÁLY magma a vyvřelé horniny zvětrávání a eroze usazené horniny a přeměněné horniny minerály nerostné suroviny fosilní paliva	

uvede názory na využití fosilních paliv a význam těchto přírodních zdrojů objasní příčiny přeměny hornin, jejich vlastnosti a příklady výskytu odliší minerály a horniny orientuje se při určování důležitých minerálů uvede příklady nerostných surovin a jejich význam pro člověka		
Žák:	HISTORIE ZEMĚ	
objasní vlivy vody, větru a zemské přitažlivosti na zemský povrch vyloží souvislosti vlivu podnebí na ledové a meziledové období rozdělí od sebe jednotlivá geologická období podle postupných změn při vývoji života popíše vrásnění a jeho vliv na podobu Země vysvětlí, jak člověk dokázal ke svému prospěchu, ale také často ke své škodě, záměrně po staletí měnit povrch planety způsobem, který je viditelný až z vesmíru objasní, proč růst počtu lidí začíná ohrožovat naši planetu jako celek	člověk poznává Zemi prahory a starohory prvohory, druhohory, třetihory, čtvrtohory geologický vývoj co přináší zvyšování počtu lidí	

19 ZEMĚPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Zeměpis má přírodovědný i společenskovední charakter. Je jedním z vyučovacích předmětů ŠVP (Fyzika, Chemie, Přírodopis), který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě, rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Učí žáky rozlišovat příčiny přírodních dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů. Zeměpis obohacuje v návaznosti na prvouku a na vlastivědu celkový vzdělanostní rozhled žáků uvedením do hlavních přírodních, hospodářských a sociálních podmínek a faktorů života lidí v blízkém území místní krajiny, místní oblasti (regionu), na území České republiky, v Evropě a dalších světadílech. Umožňuje žákům orientovat se v současném světě a v problémech současného lidstva, uvědomovat si civilizační rizika a perspektivy budoucnosti lidstva i vlastní spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi a vztahu lidí k jejich přírodnímu i společenskému prostředí.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Text Zeměpis seznamuje žáky se základními fakty o planetě Zemi, o jejím postavení ve vesmíru, o fyzicko-geografické sféře Země, o lidské společnosti a činnosti s ní související, o jednotlivých světadílech, oblastech a zemích. Naučí žáky osvojit si dovednosti samostatně pracovat s mapami, grafy, tabulkami i informacemi získanými z tisku, internetu a televizních pořadů. Zeměpis navazuje na znalosti z 1. stupně z učiva přírodovědy a vlastivědy a dále obohacuje celkový geograficko-společenský rozhled žáků. Základními tématy jsou přírodní obraz Země, geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie, regiony světa, společenské a hospodářské prostředí, životní prostředí, terénní geografická výuka v praxi a Česká republika. Zeměpis je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně ZŠ v 6.–9. ročníku. Vyučuje se ve 2 hodinové týdenní dotaci v 6. – 8. ročníku a jednohodinové v 9. ročníku (celkem 7 hodin), zpravidla v kmenových třídách. K preferovaným organizačním formám výuky patří poznávací vycházky, výlety a zájezdy (včetně zahraničních), exkurze a praktická cvičení ve škole i v terénu (Terénní praktika z matematiky, přírodopisu, zeměpisu a tělesné výchovy pro žáky 6. ročníku). Výuka zeměpisu by měla výrazně podporovat používání cizího jazyka a výpočetní techniky s připojením k internetu.

Předmětem se prolínají průřezová témata:

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – je prováděna během poznávání jednotlivých států, probírání vztahů mezi jednotlivými zeměmi.

Výchova demokratického občana – nastíněna při probírání témat státních zřízení některých zemí, důraz kladen při probírání organizace našeho státu.

Multikulturní výchova – problematika lidských ras, jejich kultur a jejich odlišností.

Enviromentální výchova – otázky vztahu člověka k životnímu prostředí, důsledky činností člověka a jejich možné nápravy.

Mediální výchova – využívání mediálních prostředků při výuce.

Výchovně vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Zeměpis

KOMPETENCE K UČENÍ

- Vytváříme a rozvíjíme zájem žáků o poznávání okolí svého domova, poznávání svého regionu, své vlasti, poznávání cizích zemí. Podporujeme osobní aktivní přístup (zájem o turistiku).
- Učíme žáky různým metodám poznávání přírodních objektů, přírodních jevů a lidských výtvorů.
- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti.
- Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu.
- Učíme žáky zpracovávat informace z hlediska důležitosti a objektivitu a využívat je k dalšímu učení.
- Podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky.
- Umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry.
- Učíme žáky správně zaznamenat a zdokumentovat experiment.
- Uplatňujeme individuální přístup k žákovi, výsledky posuzujeme vždy z pohledu „přidané hodnoty“.
- Motivujeme k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení.
- Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace.
- Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.
- Jdeme příkladem – neustále si dalším vzděláváním v oboru Zeměpis rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit.
- Na modelových příkladech naučíme žáky algoritmu řešení problémů.
- Učíme žáky přecházet od smyslového poznávání k poznávání založeného na pojmech, prvcích teorií a modelech a chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů.
- Učíme žáky poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života.
- Učíme žáky základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodovědných zákonů.
- Rozvíjíme schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení.
- Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů.
- Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.
- Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.
- Podporujeme využívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů.
- Učíme, jak některým problémům předcházet.
- Průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.
- Jdeme příkladem – učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace odborného i interpersonálního charakteru.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Vedeme žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci.
- Učíme žáky stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování, měření a experimentů.
- Klademe důraz na „kulturní úroveň“ mluveného i písemného projevu.

- Ve výuce podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky.
- Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty.
- Podporujeme kritiku a sebekritiku.
- Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky.
- Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícím a mezi žáky navzájem.
- Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích.
- Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených v řádu učebny a stanovených pravidel chování na mimoškolních akcích.
- Jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností. Sami otevřeně komunikujeme na „odborné a kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Vedeme žáky k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů.
- Minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování.
- Podporujeme „inkluzi“ („začlenění“) – volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu.
- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.
- Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle.
- Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů.
- Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- Ve výuce podporujeme koedukovanou výchovu dětí.
- Průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě, skupině.
- Učíme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, (mezi žáky a učiteli).
- Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli.
- Jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních. Upřednostňujeme zájmy školy, zájmy žáků
- a oprávněné zájmy rodičů před svými osobními zájmy. Pomáháme svým spolupracovníkům, učíme se od nich, vyměňujeme si s nimi zkušenosti.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Vedeme žáky k poznání možností praktického využití geografických dovedností a znalostí.
- Vedeme žáky k aktivní ochraně duchovních, kulturních a materiálních výtvorů minulosti i současnosti.
- Vytváříme a upevňujeme v žácích pocit zodpovědnosti za předávání duchovního, kulturního a materiálního bohatství dalším generacím.

- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k aktivní ochraně životního prostředí.
- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků.
- Netolerujeme nekamarádkské chování a odmítnutí požadované pomoci.
- Netolerujeme žádnou podobu (aktivní, pasivní, otevřenou, skrytou) podpory výše uvedených negativních jevů.
- Učíme žáky správně jednat v různých mimořádných život ohrožujících situacích.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- Učíme žáky preventivně předcházet nemocem a úrazům.
- Učíme žáky poskytnout účinnou první pomoc.
- Důsledně vyžadujeme dodržování stanovených pravidel (manipulace s přírodninami, pravidla chování ve škole, v učebně přírodopisu, na mimoškolních akcích) a dodržování stanovených pracovních postupů.
- Neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření.
- Jdeme příkladem – respektujeme závazné předpisy, plníme příkladně své povinnosti. Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole. Chováme se k žákům jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám.
-

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci.
- Učíme žáky optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování, měření a experimenty a získaná data zpracovávat
- a vyhodnocovat.
- V rámci možností a podmínek školy učíme žáky při práci využívat moderní technologie, postupy, pomůcka techniku.
- Podporujeme využívání výpočetní techniky, internetu a používání cizího jazyka.
- Seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a důsledně vyžadujeme jejich dodržování.
- Vedeme žáky k dodržování a plnění jejich povinností a závazků.
- Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.
- Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi s blízkým vztahem k zeměpisu.
- Seznamujeme žáky s podmínkami a možnostmi jejich pracovního uplatnění v rámci Evropské unie.
- Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...). Prohlubujeme si odbornou a pedagogickou kvalifikaci. V rámci celoživotního vzdělávání se neustále seznamujeme s novými poznatky
- a technologiemi v oboru zeměpisu a s novými poznatky v oborech pedagogika, psychologie a oboru didaktika zeměpisu. Důsledně dodržujeme zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Zodpovědně chráníme své zdraví a zdraví žáků. Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností.

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru ZEMĚPIS

2. stupeň

GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE

Očekávané výstupy

Žák

- organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných
- kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních
- zdrojů
- používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii
- přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině
- vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu

Učivo

- komunikační geografický a kartografický jazyk – vybrané obecně používané
- geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: sítě, povrchy, ohniska – uzly; hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky; statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat
- geografická kartografie a topografie – glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ

Očekávané výstupy

Žák

- zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy
- prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů
- rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu
- porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost

Učivo

- Země jako vesmírné těleso – tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas
- krajinná sféra – přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry

- systém přírodní sféry na planetární úrovni – geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně
- systém přírodní sféry na regionální úrovni – přírodní oblasti

REGIONY SVĚTA

Očekávané výstupy

Žák

- rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa
- lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra
- a periferní zóny
- porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států
- zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich

Učivo

- světadíly, oceány, makroregiony světa – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti)
- modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

Očekávané výstupy

Žák

- posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu
- a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa
- posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel
- zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové
- a energetické zdroje
- porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit
- porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků
- lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech

Učivo

- obyvatelstvo světa – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické hospodářské a kulturní charakteristiky
- globalizační společenské, politické a hospodářské procesy – aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace

- světové hospodářství – sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úroveň
- regionální společenské, politické a hospodářské útvary – porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států; geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Očekávané výstupy

Žák

- porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin
- uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)
- uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

Učivo

- krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajin
- vztah příroda a společnost – trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva

ČESKÁ REPUBLIKA

Očekávané výstupy

Žák

- vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy
- hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům
- hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu
- lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit
- uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států

Učivo

- místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní
- a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál x bariéry)
- Česká republika – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje; obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství;

transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady; hospodářské

- a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu
- regiony České republiky – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE

Očekávané výstupy

Žák

- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
- aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny
- uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech

Učivo

- cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů
- ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy; opatření, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ZEMĚPIS – 6. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: vysvětlí, jak vznikl vesmír, hvězdy a další tělesa sluneční soustavy uvede tělesa patřící do sluneční soustavy, vyjmenuje planety vyhledá základní údaje o Zemi a nejbližších vesmírných tělesech uvede pohyby, které naše Země vykonává a jejich důsledky vyhledá jaké přirozené družice má naše Země, uvede základní údaje o Měsíci a jaké pohyby Měsíc vykonává uvede hlavní mezníky v dobývání vesmíru, zhodnotí, jak ovlivňují dnešní život	VESMÍR Vesmír a hvězdy Slunce a sluneční soustava – planety, planety, komety tvar a rozměry Země pohyby Země – pohyb okolo osy, pohyb okolo Slunce Měsíc – přirozená družice Země vývoj o poznání vesmíru, počátky výzkumu vesmíru	OSV 1,3–11 VDO 1,2 VMEGS 1–3 MV 1,3–5 EV 1–4
Žák: vysvětlí pojmy: globus, mapa vypočítá různé vzdálenosti na globusu a mapě podle měřítka vysvětlí pojmy: rovnoběžka, poledník ukáže na mapě zeměpisné souřadnice zadaného místa na Zemi uvede časová pásma a přechody datové meze na Zemi (ukáže na mapě, globu)	GLOBUS A MAPA globus, mapa mapy – měřítko, druhy map, obsah map rovnoběžky, poledníky určování zeměpisné polohy čas na zeměkouli výškopis, polohopis světové strany vytvoří jednoduchý panoramatický náčrtek odhadne vzdálenost a výšku v terénu	

<p>pracuje s turistickou mapou, znázorní výškopis a polohopis na mapách, vysvětlí pojmy: kóta, nadmořská výška, vrstevnice</p> <p>určí význam vybraných mapových značek</p> <p>určí světové strany, vytvoří jednoduchý panoramatický náčrtek</p> <p>odhadne vzdálenost a výšku v terénu, zorientuje turistickou mapu, podle mapy odhad ověří</p>		
Žák:	KRAJINNÁ SFÉRA	
<p>vyjmenuje hlavní složky krajinné sféry</p> <p>popíše vnitřní stavbu Země, vyjmenuje základní části oceánského dna, uvede typy pohoří podle způsobu vzniku, uvede vnitřní a vnější činitele utvářející zemský povrch</p> <p>vysvětlí rozdíl mezi počasím a podnebím, vyjmenuje podnebné pásy</p> <p>vysvětlí pojmy: vnitřní a okrajová moře, průliv, průplav, záliv, poloostrov, ostrov; na mapě ukáže světové oceány, studené a teplé mořské proudy</p> <p>vyjmenuje činitele, které se podílejí na vzniku půdy, uvede, jak půdy rozdělujeme</p> <p>vyjmenuje vegetační pásy na Zemi – u každého posoudí, kterému teplotnímu pásu odpovídá a vyhledá typické zástupce rostlin a živočichů</p> <p>vysvětlí pojmy: krajinná sféra, litosféra, atmosféra, hydrosféra, pedosféra, biosféra</p> <p>vyjmenuje hlavní složky krajinné sféry, rozliší jednotlivé části krajinné sféry a zařadí je do podsféry</p> <p>určí, které části jsou nejvíce ovlivněny činností člověka</p> <p>uvede základní poznatky vztahující se k jednotlivým sféram, (aplikuje tyto poznatky při hodnocení přírodních jevu a ukazatelů při terénních geografických cvičeních)</p>	<p>krajinná sféra</p> <p>litosféra – stavba Země, dno oceánu, zemětřesení a sopečná činnost, vznik pohoří, vnější činitele – působení tekoucí vody, povrch jako výsledek přírodních činitelů</p> <p>atmosféra – počasí, podnebí, podnebné pásy, oběh vzduchu</p> <p>v atmosféře</p> <p>hydrosféra – pohyby mořské vody, vodstvo na pevnině – řeky, jezera, bažiny, vodní nádrže, ledovce a podpovrchová voda</p> <p>pedosféra – složení půdy, půdní typy, půdní druhy, význam půdy</p> <p>a nebezpečí, která půdu ohrožují</p> <p>biosféra – tropické lesy, savany, pouště, polopouště, subtropická oblast, stepi a lesostepi, lesy mírného pásu, tundry, život v mořích</p> <p>a oceánech, výškové stupně rostlinstva</p> <p>terénní geografické cvičení: (téma – krajinná sféra – hodnocení přírodních jevů a ukazatelů)</p>	
Žák:	OBYVATELSTVO	
<p>posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa</p> <p>posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel</p> <p>zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje</p> <p>porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit</p> <p>porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků</p> <p>lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech</p>	<p>domov a svět</p> <p>odlišnosti v obyvatelstvu – etnické, kulturní, ekonomické</p> <p>rozmístění obyvatelstva na planetě</p> <p>hospodářství a obživa</p> <p>přírodní zdroje – lesy, voda, nerostné bohatství</p> <p>výroba v zemědělství a v průmyslu</p> <p>lidské služby</p> <p>světová doprava</p> <p>obchod a cestovní ruch</p> <p>věda</p> <p>sociální a ekonomické rozložení světového obyvatelstva</p> <p>globalizace a mezinárodní spolupráce</p>	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ZEMĚPIS – 7. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák:	OBEČNÁ GEOGRAFE SVĚTADÍLŮ – AFRIKA, AMERIKA, ANTARKTIDA	
vyhledá rozlohy světových oceánů, seřadí oceány podle rozlohy, na mapě ukáže nejhlubší místa oceánů, okrajová moře, poloostrovy, ostrovy, mořské proudy a porovná hospodářské využití oceánů seřadí světadíly podle rozlohy, popíše polohu světadílu – s jakými světadíly sousedí, které průplavy a průlivy světadílů oddělují, největší ostrovy a poloostrovy na mapě najde významná pohoří, řeky a jezera vyjmenuje podnebné pásy, do kterých zasahuje daný světadíl na mapě najde místa s nejvyššími a nejnižšími teplotami, nejvyššími a nejnižšími srážkami vyjmenuje vegetační pásy, do kterých zasahuje daný světadíl, vyhledá a uvede významné rostliny, živočichy a hospodářsky pěstované rostliny tohoto pásu na mapě ukáže hlavní naleziště nerostných surovin zjistí a uvede počet obyvatel a porovná rozmístění obyvatelstva rozdělí daný světadíl na několik oblastí, které se od sebe odlišují – srovnává lidnatost a hospodářskou úroveň na mapě ukáže polární oblasti, zhodnotí podmínky života v polárních oblastech	Světové oceány – Atlantský, Tichý, Indický, Severní ledový a Jižní Zeměpis světadílu na planetě Afrika (poloha, rozloha, povrch a vodstvo, podnebí, rostlinstvo, živočišstvo, nerostné suroviny, obyvatelstvo) Amerika (osídlení a jeho dějiny, povrch světadílu, přírodní podmínky, regiony) Antarktida	OSV 1,3–11 VDO 1,2 VMEGS 1–3 MV 1,3–5 EV 1–4
Žák:	ZEMĚPIS SVĚTADÍLŮ – AUSTRÁLIE, ASIE	
Vyhledá polohu nejmenšího světadílu a popíše jeho geografická specifika vyhledá rozlohu největšího světadílu, krajní body asijské pevniny na mapě ukáže významné ostrovy, poloostrovy, pohoří, nejvyšší hory, sopky, významná jezera a veletoky (uvede, do kterých oceánů se vlévají) vyjmenuje podnebné pásy, vysvětlí pojem: monzun; uvede, které oblasti Asie monzun nejvíce ovlivňuje vyjmenuje vegetační pásy, uvede typické rostliny a živočichy každého pásu porovná počet obyvatel Číny s ostatními státy Asie, uvede nejrozšířenější náboženství a vyjmenuje hlavní jazykové skupiny na mapě ukáže významná naleziště nerostných surovin uvede významné hospodářsky pěstované rostliny a hlavní průmyslové oblasti vyjmenuje oblasti, na které lze Asii rozdělit, uvede, které státy do oblasti patří a co je pro	Austrálie – nejmenší světadíl přírodní podmínky původní a novodobé osídlení současné problémy a výzvy Asie – největší světadíl poloha, povrch, vodstvo podnebí vegetace obyvatelstvo nerostné suroviny průmysl, zemědělství oblasti (regiony) Asie Arktida	

danou oblast typické z hlediska přírodních i hospodářských podmínek		
---	--	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ZEMĚPIS – 8. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Žák:</p> <p>na mapě ukáže hranici mezi Asií a Evropou, vyhledá krajní body Evropy, odhadne rozlohu a členitost Evropy (porovná s ostatními světadíly) objasní důležité mezníky geologického vývoje Evropy,</p> <p>na mapě ukáže největší nížiny, pohoří, nejvyšší vrcholy, nejdelší evropský veletok a další významné řeky, jezera, ledovce, průlivy a průplavy</p> <p>vyjmenuje podnebné pásy, do kterých Evropa zasahuje, porovná množství srážek a teploty v těchto pásech</p> <p>vyjmenuje hlavní vegetační pásy Evropy, uvede příklady typických zástupců z rostlinné a živočišné říše</p> <p>na mapě vyhledá ložiska nerostných surovin, hlavní hospodářsky pěstované rostliny a vyjmenuje hlavní průmyslové oblasti Evropy</p> <p>vyhledá počet obyvatel, vyjmenuje hlavní jazykové skupiny, vysvětlí pojmy: migrace, urbanizace, aglomerace a konurbace</p> <p>zjistí, uvede, kterými oblastmi Evropy se přepravuje nejvíce zboží (a jakými dopravními prostředky)</p> <p>na mapě vyhledá hlavní turistická centra Evropy</p> <p>uvede ekonomická a vojenská uskupení v Evropě</p> <p>vyjmenuje (na mapě ukáže) všechny evropské státy, uvede jejich hlavní města a na základě získaných znalostí (vlastních zkušeností) charakterizuje vybrané státy z hlediska přírodních a hospodářských podmínek</p>	<p>ZEMĚPIS SVĚTADÍLŮ – EVROPA</p> <p>zeměpisná poloha Evropy</p> <p>pohoří, nížiny a vodstvo</p> <p>podnebí Evropy</p> <p>rostlinstvo a živočišstvo</p> <p>nerostné suroviny, průmysl, zemědělství</p> <p>obyvatelstvo a osídlení Evropy</p> <p>doprava</p> <p>cestovní ruch</p> <p>ekonomické a vojenské organizace v Evropě</p> <p>evropská integrace</p> <p>regiony Evropy a jejich specifika – Západní Evropa, Severní Evropa, Střední Evropa, Jižní Evropa, Východní Evropa</p>	<p>OSV 1,3–11</p> <p>VDO 1–3</p> <p>VMEGS 1–3</p> <p>MV 1,3–5</p> <p>EV 1–4</p>
<p>Žák:</p> <p>charakterizuje polohu ČR v rámci Evropy, základní podnebné rysy a typické prvky krajiny</p> <p>uvede hlavní průmyslové odvětví ČR, na mapě ukáže nejvýznamnější průmyslové zóny</p> <p>porovná význam různých příkladů chovu hospodářských zvířat, vyjmenuje hlavní hospodářsky pěstované plodiny</p> <p>vyjmenuje druhy dopravy, zhodnotí jejich význam, problémy</p> <p>posoudí význam služeb, uvede, co do skupiny služeb řadíme</p> <p>na mapě ukáže nejvyhledávanější místa z hlediska cestovního ruchu</p> <p>uvede příklady výrobků (surovin), které mají hlavní podíl na exportu a importu</p>	<p>ČR – ZÁKLADNÍ ZEMĚPIS</p> <p>umístění v Evropě</p> <p>povrch, podnebí a počasí</p> <p>příroda a krajina</p> <p>hospodářství – historický vývoj, průmyslové odvětví, těžba nerostného bohatství</p> <p>doprava – železniční, vodní, silniční, letecká a potrubní doprava</p> <p>základní údaje o obyvatelstvu</p> <p>rozdělení obyvatelstva</p> <p>sídla</p>	

<p>zjistí počet obyvatel ČR podle posledního sčítání, vysvětlí pojmy: porodnost, úmrtnost, přírůstek obyvatelstva a urbanizace</p> <p>rozdělí obyvatelstvo podle pohlaví, věku, ekonomické aktivity, zjistí, uvede, které národnosti a národnostní menšiny se vyskytují na území ČR</p> <p>vyjmenuje kraje ČR, uvede významná sídla</p>		
Žák:	OBLASTI ČR	
<p>vyjmenuje regiony ČR a stručně charakterizuje jejich specifika</p> <p>porovná region, ve kterém žije, s jinými regiony (pro porovnání podobnosti a odlišností využije získané znalosti z přírodních a hospodářských podmínek ČR)</p>	<p>Praha, Střední Čechy, Jižní Čechy, Západní Čechy, Severozápadní Čechy, pánevní oblast, Severovýchodní Čechy, Východní Čechy, Vysočina, Jižní Morava, Střední Morava, Ostravsko–slezská oblast</p>	
Žák:	MÍSTNÍ REGION	
<p>uvede polohu místního regionu v rámci republiky</p> <p>a zhodnotí výhody a nevýhody této polohy</p> <p>uvede, se kterými regiony místní region sousedí</p> <p>charakterizuje přírodní podmínky (povrch, vodstvo, vegetaci, podnebí) místního regionu a porovná je s přírodními podmínkami jiných regionů</p> <p>zhodnotí sociálněekonomickou situaci v regionu (porovná s celkovou sociálně ekonomickou situací v ČR)</p>	<p>zeměpisná poloha</p> <p>vztahy k okolním regionům</p> <p>přírodní charakteristika</p> <p>socioekonomická charakteristika</p> <p>Geografická exkurze na téma „Místní region“</p>	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ZEMĚPIS – 9. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák:	GLOBALIZACE	
<p>posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů</p> <p>posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel</p> <p>zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje</p> <p>porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit</p>	<p>obecné prvky globalizace</p> <p>globální populace</p> <p>globální hospodářství (průmysl, zemědělství, energetika)</p> <p>multikulturní svět</p>	<p>OSV 1,3-11</p> <p>VDO 1-4</p> <p>VMEGS 1-3</p> <p>MV 1,3-5</p> <p>EV 1-4</p>
Žák:	KULTURNÍ GLOBALIZACE	
Text zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa	<p>text etnická diverzita</p> <p>světová náboženství</p> <p>lidská práva a migrace</p>	
Žák:	GLOBÁLNÍ PROBLÉMY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ	
uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	<p>klimatická změna</p> <p>biodiverzita</p>	
Žák:	POLITICKÁ GLOBALIZACE	

porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	národní aktéři globalizace regionální prvky globalizace mezinárodní organizace	
Žák:	GLOBÁLNÍ VÝVOJ	
vypočítá přírůstek obyvatelstva na modelových příkladech, zjistí, uvede příklady států s kladným a záporným přírůstkem, porovná tyto státy, vyhledá nejnovější údaje o počtu obyvatelstva, uvede pravděpodobný budoucí vývoj porovná rozmístění obyvatelstva na Zemi vyjmenuje různé typy zemědělství, uvede, ve kterých oblastech světa se s nimi setkáme, vybrané zemědělské plodiny zařadí do podnebných pásů, na mapě ukáže hlavní oblasti pěstování těchto plodin, uvede příklady různých chovů hospodářských zvířat a zhodnotí jejich význam v různých částech světa	zemědělská půda a její role chudoba a další překážky rozvoje obyvatelstvo a půda	
Žák:	NÁŠ REGION A SVĚT	
vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům	centrum a periferie rozvojové a vyspělé oblasti	
Žák:	OCHRANA ČLOVĚKA PŘI OHROŽENÍ ZDRAVÍ A ŽIVOTA	
vysvětlí pojem: živelní pohroma; uvede příklady živelních pohrom uvede hlavní zásady chování při vzniku živelních pohrom a kontakty (důležitá telefonní čísla), kam se obrátit při nebezpečí uvede hlavní zdroje možných nebezpečí v regionu uvede předměty, které patří do evakuačního zavazadla	živelní pohromy opatření, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích	

20 EKOLOGICKÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět navazuje na vědomosti získané v jiných přírodovědných předmětech, především v Přírodopisu a Zeměpisu a zprostředkovává žákovi ucelený pohled na přírodu. Rozvíjí schopnost myšlení ve vztazích např. živé organismy – neživá příroda, člověk – příroda, člověk – jeho zdraví. Pomocí aktivizujících forem výuky se žák seznamuje s aktuálními globálními a lokálními problémy týkajícími se přírody. V předmětu se rozvíjejí chápání souvislostí v základních ekosystémech a vlivu člověka na ně. Skrze zkoumání vztahů v přírodě se rozvíjí racionální, emocionální a volně aktivní stránka lidské osobnosti. Vede žáka k odpovědnosti za své jednání a chování.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět je vyučován v 6. – 9. ročníku jako povinně volitelný předmět a je dotován jednou hodinou týdně. Výuka probíhá z menší části ve specializované učebně přírodopisu, kde lze plně využít technické vybavení učebny (interaktivní tabule + PC, laboratorní technika, přírodniny, modely přírodnin a nástěnné obrazy). Z větší části se pak výuka odehrává formou krátkých exkurzí a výletů spojených s experimenty a zkoumáním v praxi. Tyto se odehrávají na vhodných lokalitách dostupných ze školy (například v Botanické zahradě či u Vltavy).

Výchovně vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Ekologická výchova

KOMPETENCE K UČENÍ

- vedeme žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování vztahů v přírodě
- vedeme žáky ke správnému pochopení ekologických termínů a jejich používání
- učíme je vyhledávat dostatek zajímavých informací ekologickou tematikou, především s v souvislosti s běžným životem
- učíme žáky posuzovat věrohodnost informací a zpracovávat je z hlediska důležitosti i objektivitu
- učíme poznávat a hledat souvislosti v ekologii a ostatních přírodních, popř. dalších vědách

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Předkládáme problémové situace související s učivem ekologie
- Vedeme žáky k porovnávání odborných názorů, mediálních tvrzení a vlastních praktických zkušeností s významem ekologie v každodenním životě člověka
- Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- Dáváme možnost obhajovat svá rozhodnutí, učit hledat, navrhopvat či používat různé informace
- Vedeme žáky k aktivnímu vztahu k ochraně přírody

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Učíme žáky správně chápat informace týkající se ekologie získané z médií
- Zadáváme takové úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat

- Učíme žáky využívat všechna dostupná informační a komunikační media (tisk, televize, internet)
- Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícím a mezi žáky navzájem
- Llademe důraz na kulturu mluveného i písemného projevu

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Vedeme žáky k osvojování dovednosti spolupráce a společného hledání řešení problémů
- Frontální metodu výuky prokládáme formami aktivizačními, podporujeme skupinovou práci a kooperativní vyučování
- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce, rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Vedeme žáky ke kladnému vztahu k přírodě a odpovědnosti za zachování životního prostředí
- Vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- Předkládáme situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí
- Jdeme svým vztahem k přírodě a lidem pro žáky příkladem

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Učíme žáky optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat.
- V rámci možností a podmínek školy učíme žáky při práci využívat moderní technologie, postupy, pomůcky a techniku.
- Podporujeme využívání výpočetní techniky, internetu a používání angličtiny.
- Seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a důsledně vyžadujeme jejich dodržování.
- Vedeme žáky k dodržování a plnění jejich povinností a závazků.
- Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.
- Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi v oblasti přírodních věd.
- Jdeme příkladem – plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...). V rámci celoživotního vzdělávání se neustále seznamujeme s novými poznatky a technologiemi v oboru biologie a s novými poznatky v oborech pedagogika, psychologie a oboru didaktika ekologie. Důsledně dodržujeme zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Dodržujeme dané slovo. Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností.

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru Ekologická výchova

2. stupeň

ZÁKLADNÍ PODMÍNKY ŽIVOTA

Očekávané výstupy

Žák

- vysvětluje vliv neživých faktorů na živé organismy
- objasňuje provázanost vnitrodruhových a mezidruhových vazeb mezi organismy
- chápe význam krajinné ekologie a problémů globalizace
- zhodnotí aktivity člověka a rozliší poškozující a prosperující – navrhne možná řešení
- sleduje a hodnotí aktuální stav ŽP
- chápe význam udržitelného rozvoje
- poznává léčivé rostliny
- chápe pojem biodiverzity, volí vhodné postupy
- pro pěstování, chování organismů, eticky se k nim chová, dbá na bezpečnost
- zhodnotí význam zachování vztahů v ekosystému – uvede příklady, nachází jednoduchá řešení při ohrožení biodiverzity
- určuje vybrané rostliny dle botanického klíče

Učivo

- živé a neživé faktory (vzduch, voda, světlo, teplo, půda)
- ekologické vztahy
- populace, společenstvo, ekosystém, biom, biocenóza, predace, symbióza, konkurence, parazit
- potravní řetězce (producenti, konzumenti I. a II.)
- vztahy mezi organismem a prostředím
- abiotické složky a podmínky života
- biotické podmínky a složky životního prostředí, koloběh látek lesní ekosystémy

Očekávané výstupy

Žák

- rozlišuje rozdíly mezi jednotlivými typy lesů
- uvědomuje si důležitost lesa a rozlišuje hlavní funkce
- uvědomuje si negativní vliv člověka
- odvozuje možnosti nápravy negativního působení člověka

Učivo

- lesní patra (typické organismy)
- typy podle nadmořské výšky
- význam lesů (produkce O₂, tvorba počasí, druhová pestrost)
- mezidruhové vztahy mezi lesními organismy
- vliv člověka (monokultury, kyselé deště, kácení)
- bioindikátory
- deštný prales – význam a rizika (vypalování)

VODNÍ EKOSYSTÉMY

Očekávané výstupy

Žák

- chápe rozdíly mezi jednotlivými vodními ekosystémy jejich jedinečnost a důležitost
- dokáže uvést konkrétní příklady negativního vlivu člověka na vodní prostředí

Učivo

- složení vody
- koloběh vody
- charakteristika a rozdíly základních vodních ekosystémů (moře, řeka, rybník)

LIDSKÁ SÍDLA

Očekávané výstupy

Žák

- určuje hlavní zdroje znečištění
- uvědomuje si negativní vliv na zdraví člověka
- odvozuje konkrétní opatření zabraňující nebo snižující vliv člověka
- vysvětluje vznik globálního oteplení
- vysvětluje rizika léčiv, hormonů a mikroplastů v ekosystémech

Učivo

- ovzduší (emise, smog → zdroje)
- voda (užitková, pitná, čištění odpadních vod)
- odpady (chemické, fyzické)
- zdroje energie (alternativní zdroje)
- možnosti nápravy (recyklace, kompostování, energeticky šetrné výrobky, tříděný odpad)
- biopotraviny
- synantropní druhy rostlin a živočichů jejich vliv na prostředí

OCHRANA PŘÍRODY

Očekávané výstupy

Žák

- uvědomuje si důvody ochrany přírody
- rozlišuje chráněné druhy rostlin a živočichů
- uvědomuje si škodlivost zavlečených druhů
- vysvětluje důvody vyhynutí konkrétních druhů
- uvědomuje si význam organizací na ochranu přírody

Učivo

- důvody proč chránit přírodu (druhová pestrost, užitečnost, estetický důvod, mezidruhové vazby)
- chráněné druhy (ČR, svět)
- vyhynulé druhy
- chráněná území (ČR, svět)

- endemiti, introdukce
- organizace a dohody (WWF, UNESCO, CITES, Kjoto, Paříž)

LIDSKÉ AKTIVITY

Očekávané výstupy

Žák

- seznamuje se s problematikou těžby surovin v regionu, kde žije
- chápe význam ochrany krajiny
- zná krajinné typy a základní krajinné prvky
- zná základní principy zákonů ochrany krajiny
- porovná problematiku krajiny městské a zemědělské
- seznamuje se s významem územního plánování vzhledem k ochraně krajiny
- navrhuje jednoduchá řešení problémů ohledně dopravy, energie a znečištění životního prostředí, je schopen je obhájit
- dodržuje zásady ochrany přírody

Učivo

- akce k významným dnům
- Agenda 21
- státní program EVVO
- vyhledávání informací o životním prostředí, exkurze, vycházky, návštěvy ekologických center

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Ekologická výchova – 6. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák:	ZÁKLADNÍ PODMÍNKY ŽIVOTA	OSV 1–5,8–11
vysvětluje vliv neživých faktorů na živé organismy objasňuje provázanost vnitrodruhových a mezidruhových vazeb mezi organismy	živé a neživé faktory (vzduch, voda, světlo, teplo, půda) ekologické vztahy populace, společenstvo, ekosystém, predace, symbióza, konkurence, parazit potravní řetězce (producenti, konzumenti I. a II.)	VMEGS 1,2 EV 1,3
Žák:	LESNÍ EKOSYSTÉMY	
rozdílí rozdíly mezi jednotlivými typy lesů uvědomuje si důležitost lesa a rozlišuje hlavní funkce uvědomuje si negativní vliv člověka odvozuje možnosti nápravy negativního působení člověka	lesní patra (typické organismy) typy podle nadmořské výšky význam lesů (produkce O ₂ , tvorba počasí, druhová pestrost) mezidruhové vztahy mezi lesními organismy vliv člověka (monokultury, kyselá dešť, kácení) bioindikátory deštný prales – význam a rizika (vypalování)	
Žák:	VODNÍ EKOSYSTÉMY	
chápe rozdíly mezi jednotlivými vodními ekosystémy jejich jedinečnost a důležitost dokáže uvést konkrétní příklady negativního vlivu člověka na vodní prostředí	složení vody koloběh vody charakteristika a rozdíly základních vodních ekosystémů (moře, řeka, rybník) význam oceánů (druhová pestrost, vliv na počasí, suroviny, biomasa) vliv člověka (znečištění, nadměrný lov,	

	oteplování – vymírání druhů)	
Žák:	LIDSKÁ SÍDLA	
určuje hlavní zdroje znečištění uvědomuje si negativní vliv na zdraví člověka odvozuje konkrétní opatření zabraňující nebo snižující vliv člověka vysvětluje vznik globálního oteplení a ozonové díry	ovzduší (emise, smog, freony, ozon, kyselé deště + zdroje) voda (užitková, pitná, čištění odpadních vod) odpady (chemické, fyzické) zdroje energie (alternativní zdroje) možnosti nápravy (recyklace, kompostování, energeticky šetrné výrobky, tříděný odpad) biopotraviny synantropní druhy rostlin a živočichů jejich vliv na prostředí	
Žák:	OCHRANA PŘÍRODY	
uvědomuje si důvody ochrany přírody rozlišuje chráněné druhy rostlin a živočichů uvědomuje si škodlivost zavlečených druhů vysvětluje důvody vyhynutí konkrétních druhů uvědomuje si význam organizací na ochranu přírody	důvody proč chránit přírodu (druhová pestrost, užitečnost, estetický důvod, mezidruhové vazby) chráněné druhy (ČR, svět) vyhynulé druhy chráněná území (ČR, svět) endemiti, introdukce organizace a dohody (WWF, UNESCO, CITES, Kjóto, Paříž)	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Ekologická výchova – 7. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák:	EKOSYSTÉMY	OSV 1–5,8–11 VMEGS 1,2 EV 1,3
chápe význam ekosystému a zachování rovnováhy vyhledává údaje v tisku a na internetu, zjišťuje údaje o chráněných oblastech uvádí příklady a popisuje život ve složitějších ekosystémech porovnává druhovou rozmanitost ekosystému a aplikuje poznatky na místní podmínky chápe význam ochrany a nebezpečí narušení rovnováhy v globálních souvislostech zná nároky vybraných rostlin na půdu a ŽP, pěstuje a množí pokojové rostliny uveče způsoby ochrany vodních zdrojů pozoruje a popisuje krajinu a její stav ve svém okolí	stavba a funkce ekosystému dlouhodobé sledování stavu životního prostředí v okolí bydliště nebo školy i prostřednictvím indikátorů čistoty ŽP a výskytu rostlin a živočichů život ekosystému	
Žák:	ZÁKLADNÍ PODMÍNKY ŽIVOTA	
chápe význam krajinné ekologie a problémů globalizace zhodnotí aktivity člověka a rozliší poškozující a prosperující – navrhne možná řešení sleduje a hodnotí aktuální stav ŽP chápe význam udržitelného rozvoje poznává léčivé rostliny chápe pojem biodiverzity, volí vhodné postupy pro pěstování, chování organismů, eticky se k nim chová, dbá na bezpečnost zhodnotí význam zachování vztahů v ekosystému – uvede příklady, nachází	vztahy mezi organismem a prostředím abiotické složky a podmínky života biotické podmínky a složky životního prostředí, koloběh látek	

jednoduchá řešení při ohrožení biodiverzity určuje vybrané rostliny dle botanického klíče		
Žák:	LIDSKÉ AKTIVITY	
seznamuje se s problematikou těžby surovin v Praze a okolí, chápe význam ochrany krajiny, zná krajinné typy a základní krajinné prvky zná základní principy zákonů ochrany krajiny, porovná problematiku krajiny městské a zemědělské, seznamuje se s významem územního plánování vzhledem k ochraně krajiny navrhuje jednoduchá řešení problémů ohledně dopravy, energie a znečištění ŽP, je schopen je obhájit, dodržuje zásady ochrany přírody	akce k významným dnům Agenda 21 státní program EVVO vyhledávání informací o ŽP, exkurze, vycházky, návštěvy ekologických center	
Žák:	VZTAH ČLOVĚKA K PROSTŘEDÍ	
zná instituce zabývající se ochranou ŽP, chápe jejich význam, chápe význam životního stylu a jeho dopadu na přírodu a zdraví člověka, dovede prezentovat vlastní názor a zjištění v oblasti problémů a vztahů člověka k ŽP chápe význam ochrany půdy, vody a dalších složek ŽP a nutnost řešení energetické problematiky	životní styl, vyhledávání informací a formulace názorů, vyhledávání informací o Praze naše obec, místo kde žijí, vyhledávání informací biozemědělství, prodejny zdravé výživy nakládání s odpady alternativní zdroje energie	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Ekologická výchova – 8. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák:	EKOSYSTÉMY	OSV 1–5,8–11 VMEGS 1,2 EV 1,3
chápe význam ekosystému a zachování rovnováhy vyhledává údaje v tisku a na internetu, zjišťuje údaje o chráněných oblastech uvádí příklady a popisuje život ve složitějších ekosystémech porovnává druhovou rozmanitost ekosystému a aplikuje poznatky na místní podmínky chápe význam ochrany a nebezpečí narušení rovnováhy v globálních souvislostech zná nároky vybraných rostlin na půdu a ŽP, pěstuje a množí pokojové rostliny uveče způsoby ochrany vodních zdrojů pozoruje a popisuje krajinu a její stav ve svém okolí	stavba a funkce ekosystému dlouhodobé sledování stavu životního prostředí v okolí bydliště nebo školy i prostřednictvím indikátorů čistoty ŽP a výskytu rostlin a živočichů život ekosystému	
Žák:	ZÁKLADNÍ PODMÍNKY ŽIVOTA	
chápe význam krajinné ekologie a problémů globalizace zhodnotí aktivity člověka a rozliší poškozující a prosperující – navrhne možná řešení sleduje a hodnotí aktuální stav ŽP chápe význam udržitelného rozvoje poznává léčivé rostliny chápe pojem biodiverzity, volí vhodné postupy pro pěstování, chování organismů, eticky se k nim chová, dbá na bezpečnost zhodnotí význam zachování vztahů v ekosystému – uvede příklady, nachází	vztahy mezi organismem a prostředím abiotické složky a podmínky života biotické podmínky a složky životního prostředí, koloběh látek	

jednoduchá řešení při ohrožení biodiverzity určuje vybrané rostliny dle botanického klíče		
Žák:	LIDSKÉ AKTIVITY	
seznamuje se s problematikou těžby surovin v Praze a okolí, chápe význam ochrany krajiny, zná krajinné typy a základní krajinné prvky zná základní principy zákonů ochrany krajiny, porovná problematiku krajiny městské a zemědělské, seznamuje se s významem územního plánování vzhledem k ochraně krajiny navrhuje jednoduchá řešení problémů ohledně dopravy, energie a znečištění ŽP, je schopen je obhájit, dodržuje zásady ochrany přírody	akce k významným dnům Agenda 21 státní program EVVO vyhledávání informací o ŽP, exkurze, vycházky, návštěvy ekologických center	
Žák:	VZTAH ČLOVĚKA K PROSTŘEDÍ	
zná instituce zabývající se ochranou ŽP, chápe jejich význam, chápe význam životního stylu a jeho dopadu na přírodu a zdraví člověka, dovede prezentovat vlastní názor a zjištění v oblasti problémů a vztahů člověka k ŽP chápe význam ochrany půdy, vody a dalších složek ŽP a nutnost řešení energetické problematiky	životní styl, vyhledávání informací a formulace názorů, vyhledávání informací o Praze naše obec, místo kde žijí, vyhledávání informací biozemědělství, prodejny zdravé výživy nakládání s odpady alternativní zdroje energie	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Ekologická výchova – 9. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák:	<i>Ekosystémy</i>	OSV 1–5,8–11 VMEGS 1,2 EV 1,3
chápe význam ekosystému a zachování rovnováhy vyhledává údaje v tisku a na internetu, zjišťuje údaje o chráněných oblastech uvádí příklady a popisuje život ve složitějších ekosystémech porovnává druhovou rozmanitost ekosystému a aplikuje poznatky na místní podmínky chápe význam ochrany a nebezpečí narušení rovnováhy v globálních souvislostech zná nároky vybraných rostlin na půdu a ŽP, pěstuje a množí pokojové rostliny uveče způsoby ochrany vodních zdrojů pozoruje a popisuje krajinu a její stav ve svém okolí	stavba a funkce ekosystému dlouhodobé sledování stavu životního prostředí v okolí bydliště nebo školy i prostřednictvím indikátorů čistoty ŽP a výskytu rostlin a živočichů život ekosystému	
Žák:	ZÁKLADNÍ PODMÍNKY ŽIVOTA	
chápe význam krajinné ekologie a problémů globalizace zhodnotí aktivity člověka a rozliší poškozující a prosperující – navrhne možná řešení sleduje a hodnotí aktuální stav ŽP chápe význam udržitelného rozvoje poznává léčivé rostliny chápe pojem biodiverzity, volí vhodné postupy pro pěstování, chování organismů, eticky se k nim chová, dbá na bezpečnost zhodnotí význam zachování vztahů v ekosystému – uvede příklady, nachází	vztahy mezi organismem a prostředím abiotické složky a podmínky života biotické podmínky a složky životního prostředí, koloběh látek	

jednoduchá řešení při ohrožení biodiverzity určuje vybrané rostliny dle botanického klíče		
Žák:	LIDSKÉ AKTIVITY	
seznamuje se s problematikou těžby surovin v Praze a okolí, chápe význam ochrany krajiny, zná krajinné typy a základní krajinné prvky zná základní principy zákonů ochrany krajiny, porovná problematiku krajiny městské a zemědělské, seznamuje se s významem územního plánování vzhledem k ochraně krajiny navrhne jednoduchá řešení problémů ohledně dopravy, energie a znečištění ŽP, je schopen je obhájit, dodržuje zásady ochrany přírody	akce k významným dnům Agenda 21 státní program EVVO vyhledávání informací o ŽP, exkurze, vycházky, návštěvy ekologických center	
Žák:	VZTAH ČLOVĚKA K PROSTŘEDÍ	
zná instituce zabývající se ochranou ŽP, chápe jejich význam, chápe význam životního stylu a jeho dopadu na přírodu a zdraví člověka, dovede prezentovat vlastní názor a zjištění v oblasti problémů a vztahů člověka k ŽP chápe význam ochrany půdy, vody a dalších složek ŽP a nutnost řešení energetické problematiky	životní styl, vyhledávání informací a formulace názorů, vyhledávání informací o Praze naše obec, místo kde žijí, vyhledávání informací biozemědělství, prodejny zdravé výživy nakládání s odpady alternativní zdroje energie	

UMĚNÍ A KULTURA

HUDEBNÍ VÝCHOVA

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

21 HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Hudební výchova vychází ze vzdělávací oblasti RVP ZV Umění a kultura. Dává žákům příležitost, aby projevovali a uspokojovali svou přirozenou potřebu setkávání s hudbou. Tuto potřebu předmět podněcuje, rozvíjí a kultivuje. Hudební výchova by měla být předmětem uvolnění, radosti, citového prožitku, seberealizace, zábavy, týmové práce, při které se žáci budou učit rozpoznávat krásu umění, ctít schopnosti a výkony druhých lidí, vystupovat před spolužáky i dospělými, organizovat společenské akce, rozvíjet svou fantazii a tvůrčí schopnosti. Vyučovací předmět Hudební výchova usiluje o to, aby se z žáků stali budoucí návštěvníci koncertních sálů a divadelních sálů, aby poznali souvislosti všech druhů umění a aby vhodně využívali celý komplex hudebních činností v různých oblastech svého života a obohatili tak své estetické vnímání a prožívání světa.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Prostřednictvím vokálních, instrumentálních, poslechových a hudebně pohybových činností vede učitel žáky k porozumění hudebního umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu.

Hudební činnosti, které se vzájemně propojují a ovlivňují, vedou k rozvoji hudebních schopností žáka, jež se projevují individuálními hudebními dovednostmi. Pomocí těchto hudebních činností žák může uplatnit svůj hlasový potenciál při sólovém, skupinovém a sborovém zpěvu. Instrumentální dovednosti při doprovodu zpěvního projevu a při souborové hře. Pohybové dovednosti uplatní při tanci a pohybovém doprovodu hudby. Je mu dána příležitost i interpretovat hudbu podle svého zájmu.

Výuka Hudební výchovy probíhá na 2. stupni ve specializované učebně hudební výchovy, na 1. stupni ve vhodných kmenových třídách nebo v učebně hudební výchovy. Hudba je osvojována nejen při vyučování, ale i návštěvou výchovných koncertů, na besedách o hudbě i samostatně v mimoškolních hudebních aktivitách.

Předmětem se prolínají průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova je realizována sociálním i morálním rozvojem. Žáci získávají zkušenosti s vyjadřováním vlastních názorů na různé styly hudby české i zahraniční a na její interprety. Při vyjadřování hudby pohybem získávají zkušenosti v mezilidských vztazích, učí se adekvátně reagovat na zadané úkoly.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech je naplněna diskusemi nad hudbou a interprety různých národů.

Enviromentální výchova je částečně realizována rozbořem písní s přírodní tematikou.

Mediální výchova je naplněna zveřejňováním výsledků žáků v pěveckých soutěžích, sledováním a rozbořem televizních i rozhlasových hudebních pořadů.

Výchovně vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Hudební výchova

KOMPETENCE K UČENÍ

- Vedeme žáky ke kultivaci své hudebnosti v oblasti hudebního sluchu, zpěvního hlasu, smyslu pro rytmus, melodického
- a harmonického cítění, hudební paměti, představivosti a fantazie.
- Rozvíjíme u žáků receptivní, reprodukční a částečně i produkční schopnosti a dovednosti aktivitami vokálními, instrumentálními, poslechovými a hudebně pohybovými.
- Ve výuce zřetelně rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující).
- Jdeme příkladem – neustále si dalším vzděláváním rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“ v oblasti hudebního umění.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Učíme žáky různým vyjadřovacím hudebním technikám a použití vhodných prostředků k vyjádření svého záměru.
- Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení hudebního vyjadřování.
- Ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci posuzují hudební dění.
- Jdeme příkladem – učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Učíme žáky porozumění hudebně vyjadřovacím prostředkům a společenským funkcím hudby, jednotlivých uměleckých epoch.
- Vedeme žáky k pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace.
- Učíme žáky naslouchat hudbě a vnímat hudební projevy druhých, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.
- Jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci při hodnocení výsledků žáků v hudební výchově.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Pomáháme žákům získat vhled do hudební kultury české i jiných národů.
- Vedeme k pochopení emocionálního působení hudby a jejím vlivem k vytváření mostů mezi lidmi.
- Prohlubujeme u žáků jejich vztah k hudebnímu umění v celé oblasti hudební kultury.
- Učíme žáky kriticky hodnotit práci svou i ostatních.
- Jdeme příkladem – respektujeme práci a roli ostatních.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Vedeme žáky k zaujímání vhodných postojů k hudbě ve všech jejích oblastech.
- Vedeme žáky k chápání procesu umělecké tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům
- a vztahům v mnohotvárném světě.
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem a toleranci k jejich hudebním projevům.

- Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku.
- Jdeme příkladem – budujeme přátelskou, otevřenou a uvolněnou atmosféru ve třídě, bez které plný hudební prožitek není možný

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k aktivním hudebním činnostem.
- Při výuce hudební výchovy vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí.
- Učíme žáky vhodně využívat psychohygienický účinek hudby.
- Vedeme žáky správnému zacházení s dostupnými hudebními nástroji, k jejich údržbě.
- Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi hudební oblasti.
- Pomáháme hudebně nadaným žákům ve volbě vhodného povolání, ve kterém svůj talent mohou uplatnit.
- Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...). Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností.

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru Hudební výchova

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

Žák

- v jednohlase
- rytmizuje a melodizuje jednoduché texty
- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

čekávané výstupy v rámci podpůrných opatření – 1. období

Žák

- zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty
- hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadél i při zpěvu
- reaguje pohybem na tempo a rytmické změny
- rozlišuje sílu zvuku
- pozorně vnímá jednoduché skladby

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

- zpívá v jednohlase či dvojhase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti

- realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not
- využívá hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní
- rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby
- vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace
- rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků
- ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace

Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření – 2. období

Žák

- zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem
- propojí vlastní pohyb s hudbou
- doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje
- odliší tóny podle výšky, síly a barvy
- pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb
- správně hospodaří s dechem při interpretaci písní – frázování

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

Učivo

- pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu
- hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu
- dvojhlas a vícehlas – prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod.
- intonace, vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách (5., 3. a 1. stupeň, volné nástupy 8. a spodního 5. stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď apod.)
- záznam vokální hudby – čtení a zápis rytmického schématu písně, orientace v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie, její reprodukce

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

Učivo

- hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů (Orffův instrumentář), zobcových fléten, keyboardů apod.
- rytmizace, melodizace, hudební improvizace – tvorba přede her, mezihry a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď), jednodílná písňová forma (a – b)
- záznam instrumentální melodie – rytmické schéma jednoduché skladby (její části – motivku, tématu apod.), záznam melodie a její reprodukce, využití notačních programů

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

Učivo

- taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance

- pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků
- orientace v prostoru – pamětné uchování a reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

Učivo

- kvality tónů – délka, síla, barva, výška
- vztahy mezi tóny – souzvuk, akord
- hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast
- a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu
- hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj
- hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.
- hudební formy – rondo, malá písňová forma, variace
- interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková
- 1. stupeň

2. stupeň

Očekávané výstupy

Žák

- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
- uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace
- rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě
- orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku
- zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období
- vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění

Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření

- doprovází písně pomocí ostinata
- interpretuje vybrané lidové a umělé písně
- pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu
- rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru
- uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

Učivo

- pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu (scat, falset apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společné vokálně instrumentálních aktivitách
- intonace a vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem
- hudební rytmus – odhalování vzájemných souvislostí, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu
- orientace v notovém (grafickém) záznamu melodie, reprodukce zapsané melodie
- rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti – reprodukce tónů a melodií, zachycování rytmu, popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí notového (grafického) záznamu
- reflexe vokálního projevu – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti)

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

Učivo

- hra na hudební nástroje – nástrojová reprodukce melodií (písní, motivků, témat), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy)
- záznam hudby – noty, notační programy (např. Capella, Finale, Sibelius) a další způsoby záznamu hudby
- vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

Učivo

- pohybový doprovod znějící hudby – taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění
- pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla – pantomima, improvizace
- pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby – tempové, dynamické rytmicko-metrické, harmonické
- orientace v prostoru – pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

Učivo

- orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby – postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užití ve skladbě (zvukomalba, dušermalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam
- pro pochopení hudebního díla
- hudební dílo a její autor – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost)
- hudební styly a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům

- interpretace znějící hudby – slovní charakterizování hudebního díla, vytváření vlastní soudů

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu HUDEBNÍ VÝCHOVA – 1. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: osvojí si 10 nových písní, projevuje zájem o zpěv a hudební činnosti – uvolněně, intonačně a rytmicky správně zpívá ve sboru, ve skupině, sólo (dobrovolně), texty písní zná z paměti při zpěvu správně otevírá ústa, dovede zazpívat brumendo a na neurčitý vokál, při zpěvu netísni hrudník dodržuje zásady hlasové hygieny zopakuje zpívané nebo hrané rytmicko-melodické motivy melodizuje jednoduché texty (jména, říkadla) zpívá ve skupině s oporou melodického nástroje nebo učitelova zpěvu (později i harmonického doprovodu)	VOKÁLNÍ ČINNOSTI, NÁCVIK PÍSNÍ osvojování nových písní správné tvoření tónu správná výslovnost (otevírání úst, brumendo, neurčitý vokál) uvolňovací cviky zásady hlasové hygieny intonační a rytmických schopnosti sjednocení hlasového rozsahu (c1-a1) zpěv sboru nebo skupiny s oporou učitelova hlasu nebo melodického nástroje harmonický doprovod k dobře zvládnutému zpěvu	OSV 1–11 VMEGS 1,2
Žák: technicky správně používá jednoduché nástroje Orffova instrumentáře správně zvolí improvizovaný nástroj podle charakteru doprovázené písně nebo tance a použije je rytmicky vhodně podle svých možností předvede hru na triangel, zvonkohru, a některé tradiční hudební nástroje	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI jednoduché nástroje Orffova instrumentáře improvizované hudební nástroje k doprovodu zpěvu nebo pohybu	
Žák: zapojí se alespoň do dvou hudebně pohybových her doprovází zpěv nebo pohyb tleskáním, pleskáním, luskáním, podupy pochoduje na počítání, se zpěvem a podle hudby rolišuje hudbu mírnou a ráznou individuálně nebo ve skupině předvede různé druhy chůze s hudebním doprovodem používá ve správných souvislostech pojmy rychle a pomalu, potichu a nahlas, vysoké a hluboké tóny, stoupavá a klesavá melodie předvede pokus o „balet“ a „tanec“ na populární hudbu	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI hudebně pohybové hry prvky hry na tělo do rytmu nebo jako doprovod ukolébavka různé druhy chůze s hudebním doprovodem pohybové reakce na hudbu improvizovaný pohyb na poslouchanou hudbu	
Žák: dovede v klidu vyslechnout krátkou ukázkou symfonické hudby, kytary; v koncertním i folkovém provedení rolišuje hlasy a zvuky kolem sebe, zvuk a tón, mluvu a zpěv, hlas mužský, ženský, dětský, zpěv sólisty a sboru, píseň a nástrojovou skladbu	POSLECHOVÉ ČINNOSTI dovede v klidu vyslechnout krátkou ukázkou symfonické hudby, kytary; v koncertním i folkovém provedení rolišuje hlasy a zvuky kolem sebe, zvuk a tón, mluvu a zpěv, hlas mužský, ženský, dětský, zpěv sólisty a sboru, píseň a nástrojovou skladbu	

podle zvuku a tvaru pozná nejnámější hudební nástroje	podle zvuku a tvaru pozná nejnámější hudební nástroje	
---	---	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu HUDEBNÍ VÝCHOVA – 2. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: zazpívá z paměti alespoň 5 písní, pokusí se zazpívat kánon dle individuálních možností čistě a rytmicky správně zpívá s doprovodem i bez doprovodu při zpěvu správně dýchá vysvětlí význam rozezpívání (prakticky uplatňuje) zazpívá vzestupnou a sestupnou řadu melodizuje texty, aplikuje hudební dialog, při zpěvu reaguje na předeheru, mezihru, dohru reaguje na dirigenta (dynamika, tempo)	VOKÁLNÍ ČINNOSTI, NÁCVIK PÍSNÍ osvojování nových písní, kánon zpěv sólo, skupiny, sboru; správná artikulace, vyrovnávání vokálů, měkké nasazení, hlasová hygiena sjednocování hlasového rozsahu c1 – h1 funkce rozezpívání, praktické provádění rozezpívání dynamika, tempo, reakce na dirigenta stoupání a klesání melodie	OSV 1–11 VMEGS 1,2
Žák: vytleská rytmus textů se čtvrtovými hodnotami vhodně použije dětský instrumentář a improvizované nástroje jako vlastní doprovod k rytmizaci textu, sborové recitaci, vlastnímu zpěvu	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI rytmická cvičení, rytmizace textů práce s dětským instrumentářem a improvizovanými nástroji	
Žák: aktivně se zapojí do 3 hudebně pohybových her ovládá prvky hry na tělo a doprovází tímto způsobem zpěv svůj nebo spolužáků dokáže pohybem vyjádřit výraz a náladu hudby zvládá jednoduchý taneční pohyb ve dvojici zatančí mazurku a kvapík	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI práce nejméně se 3 hudebně pohybovými hrami hra na tělo, vzestupná a sestupná řada pohybové vyjádření hudebního výrazu a nálady (tempo, dynamika) prvky tanečního pohybu držení ve dvojici, chůze ve 3/4 taktu mazurka, kvapík	
Žák: dokáže v klidu vyslechnout krátké hudební ukázky různých žánrů nutnost tolerance v hudbě i jiných oblastech života vyslechne hru na trubku, klarinet, pozoun, kontrabas, baskytaru, velký a malý buben, při poslechu rozliší tyto hudební nástroje	POSLECHOVÉ ČINNOSTI lidová píseň a píseň vytvořená skladatelem; písňe pro děti, populární písňe pro děti poslech dětského sboru s doprovodem ukázka práce dirigenta tolerance k různým hudebním žánrům dalšími hudební nástroje, jejich pozorování a poslech (trubka, klarinet, pozoun, kontrabas, baskytara, velký a malý buben)	
Žák: pozná a napíše houslový klíč slovně charakterizuje podobu not	SEZNÁMENÍ S POJMY Z HUDEBNÍ NAUKY dynamické značky, repetice vzestupná, sestupná, lomená melodie	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu HUDEBNÍ VÝCHOVA – 3. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: zazpívá nejméně 5 písní z paměti předvede správné rozezpívání (jako rozcvičku)	VOKÁLNÍ ČINNOSTI, NÁCVIK PÍSNÍ práce s písněmi v dur i v moll rozezpívání, hlasová hygiena	OSV 1–11 VMEGS 1,2

a ke zvyšování hlasového rozsahu) a dodržuje pravidla hlasové hygieny aplikuje další prvky pěvecké techniky (nádechy, frázování) při zpěvu sleduje obrys melodie v notovém záznamu zapojí se do vokální hry s doplňováním a obměňováním čtyřtaktové fráze reaguje na gesta dirigenta	další pěvecké techniky (nádechy, frázování, měkké nasazení, pauza) melodie postupující v krocích a skocích, melodie lomená změny tempa a dynamiky rytmizace a melodizace v 2/4, 3/4, a 4/4 taktu	
Žák:	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
zapojí se do instrumentální hry s doplňováním a obměňováním čtyřtaktové fráze rytmicky doprovází zpěv svůj nebo svých spolužáků doplňuje zpěv spolužáků dvoutaktovou mezihrou	instrumentální hra s doplňováním a obměňováním čtyřtaktové fráze rytmické doprovody ve 2/4 a 3/4 taktu s využitím hodnot půlových, čtvrtových i osminových hra dvoutaktových mezíher	
Žák:	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	
dovede se zapojit do 3 hudebně pohybových her pohybově vyjádří charakter melodie, tempo, dynamiku a citový prožitek hudby zkouší tančit polku, sousedskou, menuet polonézu, tvoří pohybové kreace na rock taktuje 2/4 a 3/4 takt, i jinak umí vyjádřit lehké a těžké doby	práce s nejméně 3 hudebně pohybovými hrami taneční kroky; třídobá chůze v kruhu, dvoudobá chůze v průpletu, přísluvný krok tance starší i moderní (tanec ve dvojicích) taktování, vyjádření lehkých a těžkých dob	
Žák:	POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
v klidu sleduje kratší symfonické nebo nástrojové skladby rozdělí hru na violoncello, akordeon, lesní roh, tubu, cembalo, syntetizátor, činely rozdělí hudbu podle její společenské funkce	práce s nejméně 4 poslechovými skladbami (drobné skladby B. Smetany a A. Dvořáka) epizody ze života skladatelů poslouchané hudby hudební nástroje: violoncello, akordeon, lesní roh, tuba, cembalo, syntetizátor, činely (podoba, zvuk) hudba k zábavě, slavnostní hudba, hudba k tanci (dříve a dnes)	
Žák:	SEZNÁMENÍ S POJMY Z HUDEBNÍ NAUKY	
napíše, čte, vyhledá a označí pomlku (celou, půlovou, čtvrtovou, osminovou) správně do osnovy napíše houslový klíč rozezná a pojmenuje noty c1-a1	pomlky, houslový klíč, noty c1 – a1, 4/4 takt	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu HUDEBNÍ VÝCHOVA – 4. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák:	VOKÁLNÍ ČINNOSTI, NÁCVIK PÍSNÍ	
zaspívá ve sboru alespoň 10 nových písní, alespoň 5 písní zná zpaměti a zaspívá je ve skupině nebo sólo ve sboru zpaměti zaspívá hymnu ČR, uvede základní údaje o její historii zaspívá staccato, legato, naváže tóny; zapojí se do hudební hry s tónovou řadou rozpozná předvětí a závětí, vytvoří je zaspívá durovou stupnici na vokály (nebo C dur na jména not)	práce s minimálně 10 písněmi v dur i v moll (lidové, umělé, starší i moderní, oblast populární hudby) hymna ČR, zpěv a základní údaje z historie sjednocování rozsahu c1 – d2, transpozice do zpěvní polohy prvky pěvecké techniky (staccato, legato, vázání) prodlužování výdechu půltóny a celé tóny	OSV 1–11 VMEGS 1,2

provede melodizaci a rytmizaci textů, obmění hudební modely předvede správnou orientaci v notovém záznamu a jeho sledování při zpěvu	melodizace a rytmizace textů, obměňování modelů orientace v notovém záznamu	
Žák:	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
technicky správně a rytmicky vhodně použije jednoduché nástroje Orffova instrumentáře	hra na jednoduché Orffovy nástroje přehraní melodie jednoduchých lidových písní čtyřtaktová předehra, mezihra, dohra	
Žák:	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	
zapojí se nejméně do 4 hudebně pohybových her nebo tanců improvizuje při tanci pohybem vyjádří výraz a náladu hudby izolovaně i při tanci předvede krok poskočný, cvalový a krok se zhoupnutím ve 3/4 taktu správně taktuje k hudební produkci na 2 a 3 doby	práce s nejméně 4 hudebně pohybovými hrami nebo tanci tance – např.: pilky, hulán, sousedská, polka, menuet, mazurka, figury populární taneční hudby (nebo alespoň prvky těchto tanců) taneční kroky (poskočný, cvalový, kroky se zhoupnutím) taneční improvizace hra na tělo taktování na 2 a 3 doby	
Žák:	POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
v klidu, ale pozorně vyslechne krátké symfonické, komorní či nástrojové koncertní skladby. Projevuje svou toleranci k různým hudebním žánrům předvede správný výraz zpěvu písně lyrické, žertovné, hymnické rozezná zpěvní hlasy a druhy pěveckých sborů rozpozná dílo v malých hudebních formách zaspívá z paměti hymnu ČR, vysvětlí, jak se při hymně chovat (a chová se tak) uveče základní informace o významu skladatelů poslouchané hudby podle zvuku i tvaru pozná pikolu, příčnou flétnu, hoboj, fagot, tubu, saxofon	práce s nejméně 8 poslechovými skladbami (Smetana, Dvořák, Janáček, Mozart) pochod, polka, valčík, menuet, rondo, výběr z Lašských tanců vánoční hudba (koledy, vánoční písně, pastorela, populární vánoční hudba) zpěvní hlasy a druhy pěveckých sborů rozlišení melodie a doprovodu dílo v hudbě (dvojdílnost, trojdílnost, malá hudební forma) hymna ČR a základní informace o jejím vzniku, chování při hymnách epizody ze života hudebních skladatelů poslouchané hudby seznámení s hudebními nástroji: pikola, příčná flétna, hoboj, fagot, tuba, saxofon odlišování durového a mollového tónorodu	
Žák:	SEZNÁMENÍ S POJMY Z HUDEBNÍ NAUKY	
napíše správně výškově noty h – d2, najde je v notovém záznamu, čte noty správně píše posuvky, pojmenuje je používá správných tvarů notového písma vysvětlí, co je stupnice, napíše ji a zaspívá vyjmenuje tóny stupnice C dur	noty h – h1, c2, d2 pomocné linky procvičování notového písma noty s tečkou, skupiny not osminových noty na pomocných linkách stupnice (obecně) stupnice C dur	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu HUDEBNÍ VÝCHOVA – 5. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák:	VOKÁLNÍ ČINNOSTI, NÁCVIK PÍSNÍ	
zaspívá ve sboru alespoň 10 nových písní, alespoň 5 písní zná z paměti. Zaspívá také ve skupině nebo sólo	práce s minimálně 10 písněmi v dur i v moll (lidové, umělé, starší i moderní, oblast populární hudby)	OSV 1–11 VMEGS 1,2

ve sboru z paměti zazpívá hymnu ČR, uvede základní údaje o jejím vzniku, správně se chová při hymně uvědoměle použije vokální dovednosti získané v nižších ročnících (samostatně, s připomínkou učitele)	hymna ČR, zpěv a základní údaje z historie, chování při hymně další pěvecké techniky (scat, falset apod.) upevňování vokálních dovedností získaných v nižších ročnících střídavý dech sjednocování hlasového rozsahu h – d2 synkopa, triola stupnice a kvintakord dur a moll rytmická cvičení	
Žák:	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
technicky správně a rytmicky vhodně použije jednoduché nástroje Orffova instrumentáře podle notového (nebo grafického) záznamu	doprovod pomocí Orffových nástrojů upevňování získaných dovedností z nižších ročníků	
Žák:	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	
zapojí se nejméně do 4 hudebně pohybových her nebo tanců improvizuje při tanci pohybem vyjádří výraz a náladu hudby izolovaně i při tanci předvede krok poskočný, cvalový a krok se zhoupnutím ve 3/4 taktu správně taktuje k hudební produkci na 2 a 3 doby	práce s nejméně 4 hudebně pohybovými hrami nebo tanci kultivované pohyby odvozené z rytmické složky populární hudby, regionální lidový tanec, „jazzový“ společenský tanec (charleston, twist, jive), mateník, polka, valčík, mazurka procvičování pohybových prvků z nižších ročníků taktování na 4 doby	
Žák:	POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
v klidu, ale aktivně vyslechne krátké symfonické, komorní nebo nástrojové koncertní skladby poslechem i pohledem rozpozná harfu, varhany i další hudební nástroje (z nižších ročníků) je tolerantní i k hudebním žánrům, které nepreferuje vysvětlí skladatelský význam uvedených skladatelů (hudebních skupin) vysvětlí princip variace a dříve probíraných forem	práce s nejméně 8 poslechovými skladbami v dur i v moll rolišování hudby polyfonní a homofonní (vokální i instrumentální) další hudební nástroje (harfa, varhany) lidové kapely, rocková kapela, symfonický a velký jazzový orchestr hudba v chrámu, na zámku, v koncertní síni a k tanci (dříve a dnes) poslech: lidové kapely, menuet, swingová hudba 30. let, rocková hudba 60. let významní skladatelé (hudební skupiny) a jejich tvorba (poslech, epizody ze života) – J. S. Bach, Mozart, Janáček, Novák, Beethoven (příp. další – Trojan, Hurník, Eben, Beatles, Presley, Ježek a V+W, Šlitr a Suchý, Olympic apod.) princip variace	
Žák:	SEZNÁMENÍ S POJMY Z HUDEBNÍ NAUKY	
čte a píše noty v rozsahu c1 – g2 (i noty s posuvkami) v houslovém klíči vysvětlí značky, zkratky a cizí slova běžně používané v notových zápisech z 1.–5. ročníku, reaguje na ně při hudební produkci použije notové písmo v žádoucích tvarech realizuje jednoduché rytmické cvičení nebo část notového zápisu (nebo alespoň předvede rytmus říkadla nebo jednoduchého textu)	Seznámení s oktávami pod i nad dosud používaným rozsahem Seznámení se synkopou, triolou, stupnicemi dur i moll s jedním # a s jedním b a jejich kvintakordy Ukázka použití posuvek při vyvození stupnic G dur a F dur Ukázka posuvek v předznamenání Akord Interval obecně, jména intervalů Notové písmo: nota šestnáctinová Rytmická cvičení	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu HUDEBNÍ VÝCHOVA – 6. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: správně nasadí tón, správně dýchá odhadne správnou hlasitost zpěvu správně rozliší disharmonii dokáže propojit svůj vokální projev s projevem spoluhráče, sboru, doprovodu umí utvořit jednoduchý dvojhlas	VOKÁLNÍ ČINNOSTI, NÁCVIK PÍSNÍ pěvecký projev hlasová hygiena dvojhlas hlavní motiv skladby písně lidové, umělé tempo, takt, tónina, stupnice, interval, akord, kánon, zvuk x tón	OSV 1–11 VMEGS 1,2
Žák: předvede hru na jednoduché Orffovy nástroje při produkci jednoduchých rytmických motivů pokouší se vytvořit jednoduchý doprovod	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI hra na hudební nástroje Orffova instrumentáře	
Žák: předvede jednoduché taneční kroky rozezná dvoudobý a třídobý takt	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI tance lidové a společenské, pantomima taktování	
Žák: rozezná délku, sílu, barvu, výšku tónu rozezná dur a moll akord rozliší jednotlivé formy vysvětlí výrazové prostředky (melodii, rytmus, tempo, dynamiku)	POSLECHOVÉ ČINNOSTI poslech vybraných oper (Rusalka, Prodaná nevěsta)	
Žák: seznamuje se se znaky klasicismu	SEZNÁMENÍ S POJMY Z HUDEBNÍ NAUKY život a dílo Mozart, Haydn, Beethoven	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu HUDEBNÍ VÝCHOVA – 7. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: předvede různé techniky vokálního projevu (brumendo, scat, falzet ad.) rozezná rytmus při vokálním projevu	VOKÁLNÍ ČINNOSTI, NÁCVIK PÍSNÍ vokální projev pěvecký projev hlasová hygiena dvojhlas hlavní motiv skladby písně lidové, umělé tempo, takt, tónina, stupnice, interval, akord, kánon, zvuk x tón	OSV 1–11 VMEGS 1,2
Žák: předvede hru na jednoduché Orffovy nástroje při produkci jednoduchých rytmických motivů pokouší se vytvořit jednoduchý doprovod	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI hra na hudební nástroje Orffova instrumentáře	
Žák: pomocí gest, mimiky, „řečí“ těla znázorní hudbu taktuje složitější rytmické útvary	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI pohybové vyjádření hudby pohybový doprovod	
Žák: rozezná hudebně výrazové prostředky: melodii, rytmus, tempo, dynamiku, tečkovaný rytmus porovnává jednotlivé skladby autorů	POSLECHOVÉ ČINNOSTI poslech vybraných skladeb poslech vybraných oper (Figarova svatba)	
Žák: seznamuje se se znaky klasicismu	SEZNÁMENÍ S POJMY Z HUDEBNÍ NAUKY život a dílo Mozart, Haydn, Beethoven	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu HUDEBNÍ VÝCHOVA – 8. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: rozšiřuje si hlasový rozsah reprodukuje notový záznam dokáže rozlišit hudbu k různým příležitostem	VOKÁLNÍ ČINNOSTI, NÁCVIK PÍSNÍ pěvecký projev rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti hudba k tanci, zpěvu, svatební, pohřební, chrámová	OSV 1–11 VMEGS 1,2
Žák: vyjádří hudbu pomocí gest, mimiky, „řeči“ těla ztvární vlastní choreografii rozlišuje lidové a společenské tance	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla choreografie taneční kroky – polka, valčík	
Žák: poslouchané kriticky zhodnotí, rozliší a zařadí skladby jednotlivých období slovně zhodnotí hudbu (jaká je a proč) rozezná některé žánry rozpozná některé hudební nástroje odliší hudbu vokální, instrumentální	POSLECHOVÉ ČINNOSTI hudební dílo a jeho autor; vývojová období – starověk, středověk, antika, renesance, baroko, klasicismus, romantismus, hudba 20. st., (impresionismus, expresionismus) interpretace znějící hudby hudba taneční, pochodová, slavnostní, ukolébavka metrické, rytmické, dynamické prvky poslech vybraných skladeb s rozlišováním některých hudebních nástrojů rozvoj hudební fantazie	
Žák: dokáže pohovořit o době baroka a vyjmenuje hlavní znaky tohoto slohu	SEZNÁMENÍ S POJMY Z HUDEBNÍ NAUKY život a dílo J. S. Bacha, A. Vivaldiho, G. A. Handla	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu HUDEBNÍ VÝCHOVA – 9. ročník

(do 31. 8. 2024)

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: sestaví vlastní vokální projev, upraví hlasovou nedostatečnost hledá nápravu hlasové nedostatečnosti	VOKÁLNÍ ČINNOSTI, NÁCVIK PÍSNÍ vokální projev reflexe vokálního projevu intonování melodií dvojhlas a vícehlas	OSV 1–11 VMEGS 1,2
Žák: rozezná a znázorní tempové a dynamické změny reprodukuje pohyby prováděné při tanci nebo pohybových hrách	HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI pohybové reakce na hudbu orientace v prostoru taneční kroky, pantomima, improvizace	
Žák: rozpozná funkci stylů a žánrů k životu jedince ve společnosti, kulturním tradicím a zvykům	POSLECHOVÉ ČINNOSTI hudební styly a žánry (jazz, blues, rock, pop, folklór, hudební divadlo a film) poslech s rozlišováním hlasů při poslechu vokální hudby (soprán, alt, tenor, bas...)	

22 VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Výtvarná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura a umožňuje žákům jiné než racionální poznávání světa – poznávání okolního i svého vnitřního světa prostřednictvím výtvarných činností a postupně se formujícího výtvarného myšlení. Toto poznání směřuje k tomu, aby se naučili rozumět výtvarnému umění, rozumět jeho jazyku a významům, aby se učili chápat výtvarnou kulturu v nejširším slova smyslu jako nedílnou součást svého duchovního života a bohatství společnosti. Kultivuje schopnosti žáků svět kolem sebe citlivě vnímat, prožívat jej, objevovat v něm estetické hodnoty. Cílem předmětu je, aby si žáci prakticky osvojili potřebné výtvarné dovednosti a techniky, rozvíjeli svou přirozenou potřebu vlastního výtvarného vyjádření, svou fantazii a prostorovou představivost, smysl pro originalitu a vlastní výraz. Aktivita vycházející ze vzdělávacího obsahu Výtvarné výchovy pomáhají utvářet kreativní stránky osobnosti žáka a pochopení kontinuity proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět výtvarná výchova je tvořen dílčími tematickými okruhy – kresbou, malbou, kombinovanými technikami, experimentačními výtvarnými postupy, besedami o umění, modelováním, prostorovým vytvářením, komunikací s moderní informační technikou.

Kromě vyjmenovaných vzdělávacích obsahů se předmět dotýká i jiných oborů, zejména při realizaci nových technických výtvarných postupů, při nichž čerpáme poznatky z exkurzí, ze zkušeností z již proběhlých výtvarných krátkodobých projektů, výtvarných dílen atp.

Výuka se realizuje převážně v kmenových třídách, v příhodném časovém období vyučování situujeme do terénu. Výtvarné výchově, dle učebního plánu, náleží jedna až dvě hodiny týdně. Jednohodinové týdenní dotace lze ve vhodných případech organizovat „střídavě“ jako „dvouhodinovky“ 1/14 dnů v kombinaci s jiným vyučovacím předmětem s jednohodinovou týdenní dotací (např. s Pracovní výchovou apod.).

Předmětem se prolínají průřezová témata:

Mediální výchova – zveřejnění úspěšné tvorby žáků prostřednictvím výstav, soutěží a internetových stránek.

Environmentální výchova – bude využita v tematických okruzích vztahujících se k životnímu prostředí (využití přírodnin k výtvarnému postihování skutečnosti atp.).

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – se uskutečňuje při besedách o umění (seznamování se s osobnostmi v malířství, sochařství).

Výchova demokratického občana – prezentace žákovských prací (výstavy, soutěže).

Osobnostní a sociální výchova – vystihování mezilidských vztahů, morálních vlastností, postojů a vlastních názorů.

Výchovně vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Výtvarná výchova

KOMPETENCE K UČENÍ

- Učíme žáky chápat umění a kulturu v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- Prohlubujeme v žácích schopnost získané poznatky a dovednosti využívat ve svém životě.
- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich výtvarné činnosti.
- Umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry.
- Vytváříme vstřícnou a podnětnou atmosféru pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech.
- Jdeme příkladem – neustále si dalším vzděláváním rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“ v oboru "Výtvarná výchova".

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Učíme žáky různým výtvarným technikám a použití vhodných prostředků k vyjádření svého záměru.
- Na modelových příkladech učíme žáky využívat vhodný algoritmus řešení problémů.
- Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení ve výtvarném vyjadřování.
- Jdeme příkladem – učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Vedeme žáky k pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace.
- Učíme žáky naslouchat druhým a vnímat výtvarné projevy druhých, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.
- Vedeme žáky k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti a ke kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností.
- Jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností. Sami otevřeně komunikujeme na „kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty. Netolerujeme pomluvy, nezdořilost a „zákulisní“ jednání. Pozitivně svoji školu a učitelskou profesi prezentujeme na veřejnosti.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Vedeme žáka k uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince.
- Vedeme žáky k tvořivému přístupu ke světu, k aktivnímu překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života.
- Prohlubujeme v žácích pozitivní vztah k výtvarnému umění v celé oblasti výtvarné kultury.
- Učíme žáky kriticky hodnotit práci svou i ostatních.
- Jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních. Upřednostňujeme zájmy školy, zájmy žáků
- a oprávněné zájmy rodičů před svými osobními zájmy. Pomáháme svým spolupracovníkům, učíme se od nich, vyměňujeme si s nimi zkušenosti.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Učíme žáky vnímat uměleckou tvorbu jako jedinečný způsob nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům ve společnosti a v mnohotvárném světě.
- Vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem a toleranci k jejich výtvarným projevům.
- Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí.
- V hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace.
- Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku
- Jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti.
- Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou, otevřenou a uvolněnou atmosféru ve třídě, bez které plný výtvarný prožitek není možný.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Žádnou práci netrestáme. Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme.
- Učíme žáky používat při jejich výtvarném projevu různé vhodné materiály, nástroje a techniky.
- Učíme žáky chránit své zdraví při práci s různými materiály, nástroji a chemickými látkami.
- Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.
- Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými výtvarnými profesemi.
- Talentovaným žákům pomáháme při volbě vhodného povolání (studia), ve kterém budou moci plně využít a rozvinout svoje nadání.
- Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...).
- Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností.

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru Výtvarná výchova

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

Žák

- rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ
- v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace
- vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje
- interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností
- na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Očekávaný výstup v rámci podpůrných opatření

- zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj záměr
- rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty, velikosti
- při tvorbě vychází ze svých zrakových, sluchových i hmatových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie
- v komunikaci v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

- při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů
- při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností, nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě
- osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy
- porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace
- nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření – 2. období

Žák

- uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr
- rozlišuje, porovnává a třídí linie, barvy, tvary, objekty, uplatňuje je podle svých schopností
- při vlastní tvorbě při tvorbě vychází ze svých smyslových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie
- vyjádří pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

Učivo

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

- prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru
- uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření
- reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly
- smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

- prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností, manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby
- typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama
- přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

- osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejetých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací
- komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu)
- proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění

2. stupeň

Očekávané výstupy

Žák

- vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků
- zaznamenává vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie
- zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace
- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření
- rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku
- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků
- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření

Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření

Žák

- uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru
- uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše a prostoru i podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy
- pojmenovává ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních. Vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci.
- při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy, zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních

- vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity

Učivo

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

- prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření
- uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém
- i dynamické vyjádření
- reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických)
- smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

- prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace
- typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry
- přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

- osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování
- komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace
- proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Výtvarná výchova – 1. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák:	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI	OSV 1–11
rozpoznává a pojmenovává barvy, tvary, objekty, pozoruje přírodní útvary, tvary různých užitkových předmětů a pokouší se o jejich výtvarné vyjádření v ploše i v prostoru	barva, tvar, linie, objekt, přírodní útvar pozorování a porovnávání objektů poznávání krásy živé a neživé přírody vztah k životnímu prostředí	

s pomocí učitele se učí zvládat plošné rozvržení kresby a malby kreslí voskovkami, pastelem, pastelkami, tuší maluje vodovými barvami míchá barvy při hře s barvou rozpozná vlastnosti barev – světláx tmavá, hustá x řídká výtvarně využije vzniklé nahodilosti podle své představy používá různé druhy štětců podle potřeby maluje podle vlastní fantazie a na základě smyslového vnímání rozvíjí si smysl pro výtvarný rytmus	výtvarné vyjádření v ploše a v prostoru modelování (modelovací hlína, plastelína) kresba a malba (dřívko, tužka, pastelka, fix, vodové barvy, voskový pastel) hra s barvou, výrazové možnosti barev používání výtvarného materiálu a nástrojů uspořádání objektů do celků vyjádření smyslových podnětů rytmus otisky vystřihování kombinované techniky (koláž, tiskátko, frotáž) papír, špejle	
Žák:	UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY	
v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti modeluje podle skutečnosti z modelíny, moduritu, tvaruje papír učí se zorganizovat vlastní výtvarnou práci výtvarně zpracuje přírodní materiál maluje podle vlastní fantazie a na základě smyslového vnímání	rozvoj fantazie organizace práce práce s přírodním materiálem	
Žák:	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ	
seznamuje se s dětskými ilustrátory vypravuje o tom, co namaloval	význam a funkce ilustrace interpretace výtvarného díla ilustrace dle četby, filmu, vyprávění	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Výtvarná výchova – 2. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák:	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI	OSV 1–11
rozpoznává a pojmenovává barvy, tvary, objekty, pozoruje přírodní útvary, tvary různých užitkových předmětů a pokouší se o jejich výtvarné vyjádření v ploše i v prostoru s pomocí učitele se učí zvládat plošné rozvržení kresby a malby zvládne techniku kresby voskovkami, pastelem, pastelkami, tuší, tužkou, techniku koláže zvládne techniku malby vodovými a temperovými barvami míchá barvy při hře s barvou rozpozná vlastnosti barev – světláx tmavá, výtvarně využije vzniklé nahodilosti podle své představy používá různé druhy štětců podle potřeby výtvarně zpracuje přírodní materiál	barva, tvar, linie, objekt, přírodní útvar pozorování a porovnávání objektů výtvarné vyjádření v ploše a v prostoru výtvarné zpracování vnímání ostatními smysly modelování, kresba a malba, koláž hra s barvou používání výtvarného materiálu a nástrojů	
Žák:	Uplatňování subjektivity	
v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, zážitky a představy modeluje podle skutečnosti z modelíny, moduritu, tvaruje papír maluje podle vlastní fantazie a na základě smyslového vnímání rozvíjí si smysl pro výtvarný rytmus	prostředky pro vyjádření typy vyjádření (malba, kresba, modelování...)	
Žák:	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ	

zorganizuje vlastní výtvarnou práci, udržuje pořádek ve vlastním pracovním prostoru seznamuje se s dětskými ilustrátory vypravuje o tom, co namaloval a proč to namaloval	vztah žáka k vlastní práci hodnocení své práce komunikace ve skupině	
---	--	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Výtvarná výchova – 3. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: míchá barvy při hře s barvou rozpozná vlastnosti barev – světlá x tmavá, teplá x studená, hustá x řídká, výtvarně využije vzniklé nahodilosti podle své představy maluje podle vlastní fantazie a na základě smyslového vnímání rozvíjí si smysl pro výtvarný rytmus	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, vlastnosti barev, hra s barvou uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření (věci denní potřeby), rytmus ve výtvarném vyjádření -smyslové vnímání, rozvoj fantazie smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama)	OSV 1–11
Žák: rozpoznává a pojmenovává barvy, tvary, objekty, pozoruje přírodní útvary, tvary různých užitkových předmětů a pokouší se o jejich výtvarné vyjádření v ploše i v prostoru v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti modeluje podle skutečnosti z modelíny, moduritu, tvaruje papír s pomocí učitele se učí zvládat plošné rozvržení kresby a malby zvládne techniku kresby voskovkami, pastelem, pastelkami, tuší, tužkou, rudkou, úhlem, techniku koláže a frotáže zvládne techniku malby vodovými a temperovými barvami organizuje si vlastní výtvarnou práci používá různé druhy štětců podle potřeby výtvarně zpracuje přírodní materiál	UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, barva, tvar, linie, objekt, přírodní útvar pozorování a porovnávání objektů výtvarné vyjádření v ploše a v prostoru hračky, ilustrace textů, volná malba	
Žák: seznamuje se známými dětskými ilustrátory poznává rozdíly ve výtvarném vyjadřování malířů, zvláště ilustrátorů dětských knih, uvědomuje se, že výtvarné umění patří ke kulturnímu bohatství národa vypravuje o tom, co namaloval a proč to namaloval; jak na něj obraz působí	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ význam a funkce ilustrace interpretace výtvarného díla komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimoškolou); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Výtvarná výchova – 4. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Žák:</p> <p>poznává různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti v malbě (figura, portrét, krajina, zátiší), různé způsoby výtvarného zobrazování prostorových jevů a vztahů (hmoty, tvaru, struktury, světla, barvy), projevuje smysl a cit pro prostor</p> <p>kresbou vystihne tvar, strukturu materiálu</p> <p>zvládne obtížnější práce s linií</p> <p>orientuje se v řazení prvků v tvarové a barevné kompozici</p> <p>řeší úlohy dekorativního charakteru v ploše</p> <p>porovnává proporční vztahy lidského těla a hlavy</p> <p>pracuje s kresleným písmem</p> <p>volí vhodné techniky pro vyjádření smyslového prožitku</p> <p>barevně vyjádří své pocity a nálady</p> <p>porovnává světlostní poměry, barevné kontrasty</p> <p>pozná ilustrace známých českých ilustrátorů</p> <p>komunikuje o obsahu svých děl</p>	<p>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</p> <p>linie, tvary, světlostní a barevné kvality</p> <p>uspořádání objektů do celků – na základě výraznosti, velikosti, vzájemného postavení, postavení ve statickém a dynamickém vyjádření</p> <p>spojení zrakového vnímání s ostatními smysly – obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových...smyslové účinky</p> <p>vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskovina, reklama</p> <p>českí ilustrátoři komunikace o své tvorbě</p>	<p>OSV 1–11</p>
<p>Žák:</p> <p>kresbou vystihne tvar, strukturu materiálu</p> <p>zvládne obtížnější práce s linií</p> <p>orientuje se v řazení prvků v tvarové a barevné kompozici</p> <p>řeší úlohy dekorativního charakteru v ploše</p> <p>porovnává proporční vztahy lidského těla a hlavy</p> <p>pracuje s kresleným písmem</p> <p>výtvarně zpracovává přírodní materiály</p> <p>v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti</p> <p>komunikuje o obsahu svých děl</p>	<p>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</p> <p>práce s linií</p> <p>plošné a prostorové uspořádání prvků</p> <p>barevná kompozice</p> <p>dekorativní charakter prvků v ploše</p> <p>lidská postava</p> <p>funkce písma</p> <p>písmeno jako dekorativní prvek</p> <p>krátký nápis</p> <p>tvar přírodní a opracovaný</p>	
<p>Žák:</p> <p>v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti</p> <p>volí vhodné techniky pro vyjádření smyslového prožitku</p> <p>barevně vyjádří své pocity a nálady</p> <p>porovnává světlostní poměry, barevné kontrasty a proporční vztahy</p> <p>Na základě vlastních pocitů a nálad používá různé výtvarné výrazové prostředky: kresbu, malbu, temperovými a krycími vodovými barvami, modelování</p> <p>komunikuje o obsahu svých děl</p>	<p>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ</p> <p>kresba</p> <p>malba</p> <p>kombinované techniky</p> <p>modelování</p> <p>komunikace</p>	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Výtvarná výchova – 5. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: dokáže výtvarně uspořádat všechny prvky do plochy a do prostoru dokáže pojmenovat prvky, které výtvarně zpracovává uvědomuje si i různorodost interpretací vizuálně obrazného vyjádření odlišný pohled spolužáka bere jako možný zdroj inspirace ztvární vlastní životní zkušenosti seznamuje se s postupy současného výtvarného umění spojuje zrakové vnímání s ostatními smysly, pro jejich zapojení nalézá plošné, objemové i prostorové vizuálně obrazné prostředky	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI linie, tvar, textura (otisky různých materiálů) objem, jejich jednoduché vztahy, rozvržení v obrazové ploše vyjádření vztahů uvnitř a mezi objekty uplatnění vlastní tvůrčí činnosti současné výtvarné umění smyslové vnímání	OSV 1–11
Žák: kresbou vystihne tvar, strukturu materiálu zvládne obtížnější práce s linií orientuje se v řazení prvků v tvarové a barevné kompozici řeší úlohy dekorativního charakteru v ploše porovnává proporční vztahy lidského těla a hlavy pracuje s kresleným písmem výtvarně zpracuje přírodní materiály v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti komunikuje o obsahu svých děl seznamuje se se současným výtvarným uměním, snaží se některé prvky zakomponovat do své tvorby uvědomuje si i různorodost interpretací vizuálně obrazného vyjádření odlišný pohled spolužáka bere jako možný zdroj inspirace	UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY práce s linií plošné a prostorové uspořádání prvků barevná kompozice dekorativní charakter prvků v ploše lidská postava funkce písma písmeno jako dekorativní prvek krátký nápis tvar přírodní a opracovaný současné výtvarné umění interpretace obrazového vyjádření	
Žák: rozpoznává možnosti statických a dynamických vizuálně obrazných vyjádření a výtvarně se pokusí je vyjádřit v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti volí vhodné techniky pro vyjádření smyslového prožitku barevně vyjádří své pocity a nálady porovnává světlostní poměry, barevné kontrasty a proporční vztahy Na základě vlastních pocitů a nálad používá různé výtvarné výrazové prostředky: kresbu, malbu, temperovými a krycími vodovými barvami, modelování komunikuje o obsahu svých děl	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ techniky – kresba, malba, kombinovaná technika, modelování prezentace a hodnocení vlastní tvorby statika, dynamika hra s barvou, světlem	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Výtvarná výchova – 6. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: pracuje se základními výrazovými prostředky kresby, malby a keramiky, používá výtvarnou terminologii užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenávání vizuálních zkušeností, podnětů z představ a fantazie i zkušeností získaných jinými smysly vybere materiál přiměřené svým možnostem, třídí materiály vhodné pro danou techniku plní dílčí úkoly, zaujímá svou roli ve skupině, pomáhá skupině k dosažení výsledků váží si své práce, neničí práce ostatních sleduje svůj pokrok v oblíbené technice, užívá cíleně zvládnuté výtvarné postupy v jiných oblastech esteticky využije odpadní a recyklovatelné materiály, šetrně si opatřuje a pracuje s přírodními materiály porovnává výsledky své práce s ostatními zrcadlí své prožitky do výtvarného vyjadřování s pomocí prezentuje výsledky své práce, porovnává a hodnotí vlastní osobité vyjádření	POVRCH A STRUKTURA kresba lineární, obrysová a malířská, frotáž malba lazurní, polokrycí, pastózní rukopis kresebný a malířský zpracování keramického materiálu – spojování, dělení, tvarování pálení střepu a glazurování znázornění přírodnin – povrch, tvar, vůně, barva	OSV 1–11, MV MedV EV VDO VMEGS
Žák: vybere materiál přiměřené svým možnostem, třídí materiály vhodné pro danou techniku variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků (objevuje a nachází vhodný postup práce v podobné technice) vysvětlí a zdůvodní pracovní postup v dané technice vzhledem k stanovenému či zvolenému cíli vysvětlí výběr technik a postupů, popíše své dílo, odpovídá na doplňující otázky plní dílčí úkoly, zaujímá svou roli ve skupině, pomáhá skupině k dosažení výsledků váží si své práce, neničí práce ostatních poznává důležitost a nadčasovost výtvarného umění pro život člověka, lidové umění, užité umění esteticky využije odpadní a recyklovatelné materiály, šetrně si opatřuje a pracuje s přírodními materiály poznává význam výtvarných děl a výtvarného umění pro život člověka, chrání architektonické památky užívá výtvarné techniky přiměřeně svým možnostem využívá svých předchozích zkušeností a znalostí při práci s novými materiály podílí se na přípravě společné prezentace	OBJEKT A PROSTOR kombinovaná kresba využívající jednoduchý experiment papírmaš – tvarování hmoty keramický reliéf – přidávání, odebrání, prořezávání prostorové objekty a dekorativní stěny (papír, dřevo, karton, plast, kov) vybrané architektonické památky v okolí	

využívá praktických znalostí a poznatků v prostorovém vytváření a oblasti užitého umění převádí dvojrozměrnou představu do trojrozměrné		
Žák:	KRAJINA A PŘÍRODA	
pracuje se základními výrazovými prostředky kresby, malby a keramiky, používá výtvarnou terminologii vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazových vyjádření a jejich vztahů užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenávání vizuálních zkušeností, podnětů z představ a fantazie i zkušeností získaných jinými smysly variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků (objevuje a nachází vhodný postup práce v podobné technice) dokreslí obraz, kombinuje písmo a obrazový materiál respektuje zákonitosti díla využívá texty i obrazový materiál z novin a časopisů a databází, spojuje je do nových celků dodržuje pracovní řád učebny VV, plní zadané úkoly manipuluje s nástroji, neničí je, dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla užívá výtvarné techniky přiměřeně svým možnostem porovnává výsledky své práce s ostatními ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazových vyjádření v sociálních i historických vztazích	teplé a studené barvy sytost a světlost barvy kontrast a harmonie světlo a stín podobnost a rytmus barva v prostoru prostorové plán stylizace motivu v grafickém editoru	
Žák:	PÍSMO A SYMBOL	
pracuje se základními výrazovými prostředky kresby, malby a keramiky, používá výtvarnou terminologii dokreslí obraz, kombinuje písmo a obrazový materiál respektuje zákonitosti díla využívá texty i obrazový materiál z novin a časopisů a databází, spojuje je do nových celků poznává důležitost a nadčasovost výtvarného umění pro život člověka, lidové umění, užité umění s pomocí prezentuje výsledky své práce, porovnává a hodnotí vlastní osobité vyjádření. ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazových vyjádření v sociálních i historických vztazích objevuje další významy písma, znaku a symbolu ve vývoji	sdělovací a estetická funkce písma znak a symbol v historickém vývoji piktogram, kreslené písmo fantastické písmo – práce z představy	
Žák:	PŘÍPRAVA NA GRAFIKU	

<p>vybírání, vytváření a pojmenovávání co nejširší škálu prvků vizuálně obrazových vyjádření a jejich vztahů</p> <p>vybere materiál přiměřený svým možnostem, třídí materiály vhodné pro danou techniku</p> <p>vysvětlí a zdůvodní pracovní postup v dané technice vzhledem k stanovenému či zvolenému cíli</p> <p>vysvětlí výběr technik a postupů, popíše své dílo, odpovídá na doplňující otázky</p> <p>dodržuje pracovní řád učebny VV, plní zadané úkoly</p> <p>využívá svých předchozích zkušeností a znalostí při práci s novými materiály</p> <p>zodpovědně se připravuje do hodin</p>	<p>– monotypie (tisk z plochy)</p> <p>tisk z koláže</p> <p>základy grafické práce, tiskařským lisem</p> <p>exkurze do tiskárny – způsoby tisku v běžné praxi</p> <p>originál, kopie a reprodukce</p>	
Žák:	KERAMIKA A UŽITÉ UMĚNÍ	
<p>pracuje se základními výrazovými prostředky kresby, malby a keramiky, používá výtvarnou terminologii</p> <p>vybírání, vytváření a pojmenovávání co nejširší škálu prvků vizuálně obrazových vyjádření a jejich vztahů</p> <p>užívá vizuálně obrazná vyjádření</p> <p>k zaznamenávání vizuálních zkušeností, podnětů z představ a fantazie i zkušeností získaných jinými smysly</p> <p>variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků (objevuje a nachází vhodný postup práce v podobné technice)</p> <p>sleduje svůj pokrok v oblíbené technice, užívá cíleně zvládnuté výtvarné postupy v jiných oblastech</p> <p>poznává důležitost a nadčasovost výtvarného umění pro život člověka, lidové umění, užité umění</p> <p>manipuluje s nástroji, neničí je, dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla</p> <p>poznává význam výtvarných děl a výtvarného umění pro život člověka, chrání architektonické památky</p> <p>porovnává výsledky své práce s ostatními</p> <p>podílí se na přípravě společné prezentace</p> <p>využívá praktických znalostí a poznatků v prostorovém vytváření a oblasti užitého umění</p> <p>převádí dvojrozměrnou představu do trojrozměrné</p> <p>zodpovědně se připravuje do hodin</p> <p>objevuje další významy písma, znaku a symbolu ve vývoji</p>	<p>reliéfní zpracování plochy</p> <p>volná plastika, nádoba</p> <p>povrchová úprava keramiky</p>	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Výtvarná výchova – 7. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: žák: vyslechne názory spolužáků na svou práci a doplní je chápe odlišnosti architektury ve vývoji historických etap poznává význam výtvarných děl a výtvarného umění pro život člověka, respektuje a chrání architektonické památky regionu samostatně prezentuje výsledky své práce naslouchá obhajobě práce ostatních, vhodně na ni reaguje - pochválí ji, klade otázky experimentuje a získává zkušenosti i dovednosti při práci s materiály pro prostorovou tvorbu esteticky využívá a kombinuje netradiční, zbytkové a recyklovatelné materiály, vnímá jejich estetické hodnoty zaujme postoj k výtvarnému dílu aktivně pracuje samostatně, ve dvojici i skupině	OBJEKT A PROSTOR prostorové objekty – statické i dynamické dekorativní stěny interiérové i exteriérové	OSV 1–11, MV MedV EV VDO VMEGS
Žák: chápe sdělovací a estetickou funkci písma, znaku či symbolu a jeho využití v praxi užívá zjednodušení a stylizace. využívá poznatky o kompozici samostatně prezentuje výsledky své práce využívá různé materiály i pomůcky pro malbu, kresbu, grafiku, i keramiku k získání osobitých výsledků na konkrétních příkladech porovnává různé interpretace vizuálně obrazných vyjádření seznamuje se s principy tvorby a užití písma v současné propagační a knižní tvorbě porovnává a hodnotí vlastní osobité vyjádření využívá minimálně jeden grafický a textový editor aktivně pracuje samostatně, ve dvojici i skupině	PÍSMO A ABECEDA princip řazení a užití v systému abecedy nácvik písma – plošný grotesek písmo v knižní a užité tvorbě	
Žák: užívá prostorové plány k zobrazení složitějšího celku chápe význam zobrazení zátiší ve vybraných historických epochách s odlišnostmi ve formě zpracování pracuje se základními výrazovými prostředky kresby, malby, grafiky a keramiky, používá výtvarnou terminologii užívá zjednodušení a stylizace. Využívá poznatky o kompozici využívá různé materiály i pomůcky pro malbu, kresbu, grafiku, i keramiku k získání osobitých výsledků	ZÁTIŠÍ zátiší jako žánr v historickém vývoji komponování předmětů vizování – velikost a tvar předmětů popředí a pozadí vlastní a vržený stín	

<p>šetrně si opatřuje a pracuje s přírodními materiály porovnává a hodnotí vlastní osobité vyjádření pracuje se světlem a stínem užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenávání vizuálních zkušeností, podnětů z představ a fantazie i zkušeností získaných jinými smysly při styku s uměním se chová odpovídajícím způsobem</p>		
Žák:	PORTRÉT A FIGURA	
<p>vyslechne názory spolužáků na svou práci a doplní je pracuje se základními výrazovými prostředky kresby, malby, grafiky a keramiky, používá výtvarnou terminologii užívá zjednodušení a stylizace, využívá poznatky o kompozici naslouchá obhajobě práce ostatních, vhodně na ni reaguje – pochválí ji, klade otázky využívá různé materiály i pomůcky pro malbu, kresbu, grafiku, i keramiku k získání osobitých výsledků porovnává a hodnotí vlastní osobité vyjádření chápe význam portréту v základních historických epochách i odlišnosti ve formě zpracování pracuje se světlem a stínem užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenávání vizuálních zkušeností, podnětů z představ a fantazie i zkušeností získaných jinými smysly zaujme postoj k výtvarnému dílu rozlišuje námět, obsah a formu uměleckého díla</p>	<p>portrét a autoportrét lidská postava- proporce význam výtvarného žánru v dějinách námět, obsah a forma díla originál, kopie a reprodukce díla</p>	
Žák:	GRAFIKA – TISK A ADJUSTACE	
<p>vyslechne názory spolužáků na svou práci a doplní je užívá zjednodušení a stylizace. Využívá poznatky o kompozici samostatně prezentuje výsledky své práce využívá různé materiály i pomůcky pro malbu, kresbu, grafiku, i keramiku k získání osobitých výsledků na konkrétních příkladech porovnává různé interpretace vizuálně obrazných vyjádření při styku s uměním se chová odpovídajícím způsobem chápe rozdíl mezi volnou a užitou uměleckou tvorbou</p>	<p>tisk z výšky – linoryt, příp. dřevoryt kresebná příprava – skica, návrh adjustace grafiky, kresby nebo malby (volná) originál, kopie, reprodukce</p>	
Žák:	PC VE VÝTVARNÉ PRÁCI	
<p>chápe sdělovací a estetickou funkci písma, znaku čí symbolu a jeho využití v praxi užívá zjednodušení a stylizace. Využívá poznatky o kompozici naslouchá obhajobě práce ostatních, vhodně na ni reaguje – pochválí ji, klade otázky</p>	<p>vizitka – návrh a realizace propagační leták / plakát textový a grafický editor</p>	

při styku s uměním se chová odpovídajícím způsobem chápe rozdíl mezi volnou a užitou uměleckou tvorbou nalézá nové metody současného výtvarného umění pomocí osobního počítače příp. dalších digitálních médií využívá minimálně jeden grafický a textový editor zaujme postoj k výtvarnému dílu		
--	--	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Výtvarná výchova – 8. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: porovnává a hodnotí výtvarné dílo a jeho účinky s díly již existujícími, zařadí dílo podle typických znaků do určitého období, rozezná jednotlivé výtvarné techniky, volí vhodné materiály	VÝZNAMNÉ ETAPY A OSOBNOSTI DĚJIN UMĚNÍ významné osobnosti a období dějin výt. umění, módní oděvy a doplňky	OSV 1–11, MV MedV EV VDO VMEGS
Žák: vybere techniku přiměřenou svým možnostem, použije materiál vhodný pro danou techniku, porovnává výsledky své práce s ostatními	TECHNIKY A MATERIÁLY roční období – zvyky, významné svátky, portrét, lidské emoce, lidské tělo objekty z kůže a textilu, keramické dekorativní předměty, comics, objekty z recyklovatelných materiálů	
Žák: porovnává a hodnotí účinky svého díla s již existujícími obraznými vyjádřeními, zvolí vhodný postup práce, vybere materiály	VÝTVARNÉ POSTUPY pozorování změny výt. formy při práci s různými materiály, vztah formy a funkce objektu	
Žák: vysvětlí a obhájí výběr technik a postupů, popíše své dílo, odpovídá na doplňující otázky spolužáků chápe důležitost a nadčasovost klasických výtvarných děl a výtvarného umění pro život člověka, chrání architektonické památky, přistupuje kriticky ke komerci, šetrně přistupuje k přír. materiálům, esteticky zpracovává recyklovatelné materiály	UMĚNÍ A JEHO VLIV NA ŽIVOT ČLOVĚKA významné osobnosti a období dějin výt. umění, módní oděvy a doplňky, architektura, užité umění, dekorativní předměty užité umění, estetické aspekty životního prostředí, ekologické zpracování materiálů, využití přírodnin	
Žák: dokreslí obraz s využitím adekvátních technik, využívá různé prostředky malby, kombinuje písmo a obrazový materiál, při své tvorbě respektuje uspořádání krajiny a přírodní zákonitosti	NETRADIČNÍ TECHNIKY A MATERIÁLY psychologické a emocionální působení barvy, vyjadřování dějových vztahů, proporce lidské postavy, land-art, ilustrace	
Žák: k tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění, využívá texty i obrazový materiál z různých zdrojů, spojuje je do nových celků	PRÁCE S TEXTEM A MÉDII koláž, komiks	
Žák: respektuje názory spolužáků na svou práci a vhodně s nimi diskutuje – věcně argumentuje, nehádá se, není vulgární a agresivní	PRAVIDLA PRÁCE A KOMUNIKACE obhajoba hotové práce a postupu skupinová kresba kresba – portrét fantazijní živočichů	

plní dílčí úkoly, respektuje svou roli ve skupině, pomáhá skupině k dosažení výsledků, kooperuje naslouchá obhajobě práce ostatních, vhodně na ně reaguje – pochválí ji, klade otázky, neničí práce ostatních dodržuje pracovní řád učebny VV a pravidla hygieny, plní zadané úkoly dodržuje pracovní řád učebny VV, vhodně manipuluje s nástroji, neničí je, využívá různých technik, dodržuje hygienická pravidla	robot obhajoba hotové práce a postupu, diskuse	
Žák:	VZTAHY MEZI LIDMI A NÁRODY	
respektuje odlišnosti lidí a národů, zná rizika soc. pat. jevů, pomáhá postiženým lidem	např. náměty: Drogový strašák, Vztahy mezi lidmi, Jak malují postižení, různé výtvarné soutěže	
Žák:	VLASTNÍ TVORBA A INDIVIDUÁLNÍ POKROK	
sleduje svůj pokrok v dané technice, neopakuje chyby z minulých prací, užívá poznané postupy amateriály při vlastní tvorbě ve volném čase esteticky využije odpadní a recyklovatelné materiály, šetrně si opatřuje a pracuje s přírodními materiály	dekorativní a prostorové práce (keramika, textil, papír...), kresba, malba, grafika (propojení písma a motivu)	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Výtvarná výchova – 9. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: vybere techniku přiměřenou svým možnostem, použije materiál vhodný pro danou techniku, porovnává výsledky své práce s ostatními vybere techniku a materiál přiměřené svým možnostem, třídí materiály vhodné pro danou techniku, využívá svých předchozích zkušeností a znalostí, výtvarně tvoří ve svém volném čase	TECHNIKY A MATERIÁLY roční období – zvyky, významné svátky, portrét, lidské emoce, obálka časopisu, gotické písmo, geologické vrstvy objekty z kůže a textilu, keramické dekorativní předměty, comics, objekty z recyklovatelných materiálů, třídní tablo	OSV 1–11
Žák: zařadí dílo podle typických znaků do určitého období – vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků, rozezná jednotlivé výtvarné techniky, volí vhodné materiály	VÝZNAMNÉ ETAPY A OSOBNOSTI DĚJIN UMĚNÍ významné osobnosti a období dějin výt. umění módní oděvy a doplňky, architektura	
Žák: vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí účinky své práce s účinky již existujících děl, zvolí vhodný postup práce, vybere materiály	VÝTVARNÉ POSTUPY grafická tvorba – spojení písma a motivu, pozorování změny výt. formy při práci s různými materiály, vztah formy a funkce objektu, land-art, body-painting	
Žák: dokreslí obraz s využitím adekvátních technik, využívá různé prostředky malby, kombinuje písmo a obrazový materiál, při své tvorbě respektuje uspořádání krajiny a přírodní zákonitosti	NETRADIČNÍ TECHNIKY A MATERIÁLY psychologické a emocionální působení barvy, vyjadřování dějových vztahů, obálka časopisu, land-art	
Žák: žák: používá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění, využívá texty i	PRÁCE S TEXTEM A MÉDIÍ koláž, komiks, obálka časopisu, třídní tablo	

obrazový materiál z různých zdrojů, spojuje je donových celků		
Žák:	UMĚNÍ A JEHO VLIV NA ŽIVOT ČLOVĚKA	
chápe důležitost a nadčasovost klasických výtvarných děl a výtvarného umění pro život člověka, chrání architektonické památky, přistupuje kriticky ke komerci, šetrně přistupuje k přír. materiálům, esteticky zpracuje recyklovatelné materiály	významné osobnosti a období dějin výt. umění, módní oděvy a doplňky, architektura, užité umění, dekorativní předměty	
Žák:	PRAVIDLA PRÁCE A KOMUNIKACE	
vysvětlí a obhájí výběr technik a postupů, popíše svédílo, odpovídá na doplňující otázky spolužáků respektuje názory spolužáků na svou práci a vhodně s nimi diskutuje-věcně argumentuje, nehádá se, není vulgární a agresivní plní dílčí úkoly, respektuje svou roli ve skupině, pomáhá skupině k dosažení výsledků naslouchá obhajobě práce ostatních, vhodně na ně reaguje, pochválí ji, klade otázky, neničí práce ostatních dodržuje pracovní řád učebny VV a pravidla hygieny, plní zadané úkoly dodržuje pracovní řád učebny VV, vhodně manipuluje s nástroji, neničí je, využívá různých technik, dodržuje hygienická pravidla	obhajoba hotové práce a postupu, skupinová kresbakresba – portrét, fantazijní živočich obhajoba hotové práce a postupu, diskuse	
Žák:	VLASTNÍ TVORBA A INDIVIDUÁLNÍ POKROK	
sleduje svůj pokrok v dané technice, neopakuje chyby z minulých prací, užívá poznané postupy a materiály při vlastní tvorbě ve volném čase esteticky využije odpadní a recyklovatelné materiály, šetrně si opatřuje a pracuje s přírodními materiály	dekorativní a prostorové práce (keramika, textil, papír...), kresba, malba, grafika (propojení písma a motivu)	
Žák:	VZTAHY MEZI LIDMI A NÁRODY	
respektuje odlišnosti lidí a národů, zná rizika soc.pat. jevů, pomáhá postiženým lidem	např. náměty: Drogový strašák, Jak malují postižení	

ČLOVĚK A ZDRAVÍ

TĚLESNÁ VÝCHOVA

*TĚLESNÁ VÝCHOVA SPORT
(VOLITELNÝ PŘEDMĚT)*

ZDRAVÝ ŽIVOTNÍ STYL

23 TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Tělesná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Hlavním cílem vyučovacího předmětu je komplexní vzdělávání žáků v problematice aktivního pohybu jako významného činitele působící na zdravotní stav a harmonický rozvoj dítěte. Vede žáky k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, současně i k poznání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Žáci se učí uplatňovat osvojené pohybové dovednosti v různém prostředí a s různými účinky, kdy si zvykají na rozličné sociální role, které vyžadují spolupráci, tvořivost, překonávání zábran, objektivnost, rychlé rozhodování, organizační schopnosti, i nutnou míru odpovědnosti za zdraví své i svých spolužáků. Tělesná výchova umožňuje žákům poznat vlastní pohybové možnosti a přednosti i zdravotní a pohybová omezení, rozumět jim, respektovat je u sebe i jiných a aktivně je využívat nebo cíleně ovlivňovat. Vede žáky od spontánního pohybu k řízené pohybové činnosti a zpět k vlastní pravidelné seberealizaci v oblíbeném sportu nebo v jiné pohybové aktivitě. Takový vztah k pohybovým aktivitám lze rozvíjet jen v atmosféře důvěry, úzké spolupráce a radostného prožitku z pohybového výkonu.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět Tělesná výchova je součástí povinného vzdělávání a představuje nejdůležitější formu pohybového učení žáků. Je hlavním zdrojem poznatků, organizačních návyků, pohybových činností a dalších námětů pro zdravotně zaměřené, rekreační a sportovní využití pohybu v režimu školy i mimo školu. V tělesné výchově žáci nacházejí prostor k osvojování nových pohybových dovedností, k ovládnutí (využívání) různého sportovního náčiní (nářadí), k seznámení s návody pro pohybovou prevenci, korekci jednostranného zatížení nebo zdravotního oslabení i pro rozvoj zdravotně orientované tělesné zdatnosti a výkonnosti. Učí se využívat pohybové činnosti v různém prostředí a s různými účinky, zvykají si na různé sociální role, které vyžadují spolupráci a odpovědnost za zdraví své i spolužáků. Významné je propojování pohybových činností s dalšími oblastmi vzdělávání, jako jsou výchova ke zdraví, hudební výchova, estetika, ekologie, etická a právní výchova, dopravní výchova atd.

Na 1. stupni ZŠ se vyučovací předmět Tělesná výuka vyučuje jako povinný předmět v základní 2 hodinové dotaci týdně pro všechny žáky. Do výuky Tělesné výchovy na 1. stupni (ve 2. a 3. ročníku) je zařazen plavecký výcvik, který je zajištěn "smluvně" s TJ Bohemians.

Od 6. ročníku si žáci mohou vybrat jeden z volitelných předmětů zaměřený na tělesnou výchovu, ve které se nad rámec povinné tělesné výchovy specializují na vybrané sporty – zejména basketbal. Podobně jako plavecký výcvik, je i tato výuka zajištěna smluvně s partnerským sportovním klubem USK Praha a probíhá pod vedením trenérů s požadovanou kvalifikací.

Na 2. stupni ZŠ se vyučovací předmět Tělesná výuka vyučuje rovněž jako povinný předmět se základní dvouhodinovou dotací týdně pro všechny žáky.

Vyučovací předmět Tělesná výchova je v souladu se vzdělávacími prioritami školy podporován i v rámci různých školních projektů. V 6. ročníku žáci absolvují týdenní projekt Sportovně-ekologický kurz v Havlíčkově Brodě, kde si osvojí dovednosti v míčových hrách a atletice. V 7.–9. ročníku mají žáci možnost absolvovat týdenní lyžařský (snowboardový) kurz, v 9. ročníku cyklisticko-sportovní kurz se zaměřením na netradiční sporty v přírodě.

Výuka je organizována v tělocvičně v budově školy. Současně jsou využívána i jiná sportoviště: venkovní hřiště, které je součástí areálu školy, sportovní hala Na Folimance, sportovní areál Gymnázia Botičská, krytý plavecký bazén TJ Bohemians, plavecký areál v Podolí, zimní stadion Štvanice.

V rámci úzké spolupráce s USK Praha se škola účastní od minižákovských kategorií turnajů pořádaných jak POPRASKem, tak i basketbalovými kluby. Naše škola je jednou ze tří škol spolupracujících s basketbalovým klubem při výchově a výběru mladých basketbalových talentů.

Předmětem se prolínají průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova je naplňována zejména rozvojem morálních vlastností a získáváním zkušeností v mezilidských vztazích. Žáci si osvojují pojmy fair play, spolupráce ve družstvu, dodržování pravidel her.

Výchova demokratického občana spočívá v reprezentaci školy v oblastních, okresních, krajských a celostátních soutěžích.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech je naplňována sledováním sportovních úspěchů českých i zahraničních sportovců při významných sportovních událostech (Olympijské hry).

Enviromentální výchova je součástí turistických vycházek.

Mediální výchova je naplňována zveřejněním sportovních úspěchů žáků.

Výchovně vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Tělesná výchova

KOMPETENCE K UČENÍ

- Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- Podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle.
- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti a dovednosti.
- Vedeme žáky k tomu, aby si osvojili nové pohybové dovednosti, kultivovali svůj pohybový projev i správné držení těla
- a postupně usilovali o optimální rozvoj zdravotně orientované zdatnosti.
- Uplatňujeme individuální přístup k žákovi, výsledky posuzujeme vždy z pohledu „přidané hodnoty“.
- Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace.
- Jdeme příkladem – neustále si dalším vzděláváním v oblasti sportu a pohybové výchovy rozšiřujeme svoji kvalifikaci a svůj „pedagogický obzor“.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.
- Ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.
- Podporujeme žáky v tom, aby pozitivně prožívali osvojené pohybové činnosti a využívali je jako prostředek k překonávání aktuálních negativních tělesných či duševních stavů.
- Jdeme příkladem – učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace.

- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů.
- Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií.
- Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti.
- Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích.
- Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, v rádech odborných pracoven, řádu akcí mimo školu apod. a umožňujeme žákům podílet se na sestavování těchto pravidel.
- Vedeme žáky k čestnému jednání v duchu "fair play".
- Jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností. Sami otevřeně komunikujeme na „kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty. Netolerujeme pomluvy, nezdvořilost a „zákulisní“ jednání. Pozitivně svoji školu a učitelskou profesi prezentujeme na veřejnosti

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Podporujeme „inkluzi“ („začlenění“) – volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu.
- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- Učíme žáky k tomu, aby si uvědomovali význam sociálních vztahů a rolí ve sportu a v jiných pohybových aktivitách a uměli je využít pro hodnotné pohybové využití i přátelské meziosobní vztahy.
- Jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních. Nedělíme sbor na první a druhý stupeň. Upřednostňujeme zájmy školy, zájmy žáků a oprávněné zájmy rodičů před svými osobními zájmy. Pomáháme svým spolupracovníkům, učíme se od nich, vyměňujeme si s nimi zkušenosti.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže).
- Netolerujeme nekamarádké chování a odmítnutí požadované pomoci.
- Důsledně dbáme na dodržování pravidel chování ve škole, stanovených ve vnitřních normách školy.
- Při kázeňských problémech žáků se vždy snažíme zjistit jejich motiv (příčinu).
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí.
- Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům.
- V hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace.
- Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku.
- Jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti. Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole. Chováme se k žákům jejich rodičům
- a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Vedeme žáky k efektivitě při organizování vlastní práce – spoluorganizují svůj pohybový režim.
- Vedeme je k ovládnutí základních postupů první pomoci.
- Učíme je dodržovat vymezená pravidla.
- Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.
- Důsledně učíme žáky dodržovat, organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečně sportovní či jiné pohybové činnosti ve známém i méně známém prostředí.
- Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...). Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností.

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru Tělesná výchova

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

Žák

- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení
- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci

Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření

Žák

- zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost
- dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti, projevuje kladný postoj k motorickému učení a k pohybovým aktivitám
- zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti
- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her
- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka

- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti
- jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví
- užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení
- zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy
- změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky
- orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace
- adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou dovednost
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti

Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření

- chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu
- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením
- zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností
- uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti
- reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti
- dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play
- zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla
- zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy

Učivo

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

- význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu
- příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení
- zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití
- rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu
- hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity
- bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

- pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost
- základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti

- rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance
- průpravné úpoly – přetahy a přetlaky
- základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem
- základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel mini sportů
- turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody
- plavání (*základní plavecká výuka*) – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti
- lyžování, bruslení (*podle podmínek školy*) – hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích
- další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

- komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály
- organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí
- zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly
- pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží
- měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy
- zdroje informací o pohybových činnostech

2. stupeň

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Očekávané výstupy

Žák

- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti
- zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program
- samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly
- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost

Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření

Žák

- usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí

- cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy
- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem
- vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity
- uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného
- uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu
- chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti

Učivo

- význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců
- zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením
- prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení
- hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Očekávané výstupy

Žák

- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny

Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření

Žák

- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků

Učivo

- pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity
- gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí
- estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance
- úpoly – základy sebeobraný
- atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí, štafetový běh
- sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy) – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie
- turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce
- plavání (zdokonalovací plavecká výuka, pokud neproběhla základní plavecká výuka, musí předcházet adaptace na vodní prostředí a základní plavecké dovednosti) – další plavecké

dovednosti, další plavecký způsob (plavecká technika), dovednosti záchranného a branného plavání, prvky zdravotního plavání a plavecký sportů, rozvoj plavecké vytrvalosti

- lyžování, snowboarding, bruslení – lyžařská turistika, sjezdové lyžování, jízda na snowboardu nebo na snowbladu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku; (další zimní sporty podle klimatických podmínek)
- další (i netradiční) pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Očekávané výstupy

Žák

- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu
- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt
- k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora
- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí
- zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry
- a soutěže
- zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci

Očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření

Žák

- užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka
- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka
- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je
- spolurozhoduje osvojované hry a soutěže

Učivo

- komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech
- organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování
- historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympionismus – olympijská charta
- pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží
- zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech
- měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA – 1. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TĚMATA
Žák: uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických činnostech, za pomoci učitele je dodržuje dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele	ATLETIKA základní pojmy týkající se běhů, skoků a hodů, názvy částí atletického hřiště, základy bezpečnosti při atletických činnostech zjednodušené startovní povely a signály vhodné oblečení pro atletické činnosti	OSV 1–11
Žák: zvládá základní pojmy související s během předvede nízký a polovysoký start zvládá základní techniku běhu	BĚH průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti základy nízkého a polovysokého startu rychlý běh na 20 až 40 m	
Žák: zvládá základní pojmy související se skokem do dálky, zvládá základní techniku skoku do dálky	SKOK průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti odraz z místa skok do dálky z místa	
Žák: zvládá základní pojmy související s hodem, zvládá základní techniku běhu hodu míčkem	HOD průpravná cvičení pro hod kriketovým míčkem, hod míčkem z místa	
Žák: uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických cvičeních a za pomoci učitele je dodržuje, dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru a reaguje na základní pokyny a gesta učitele, zvládá alespoň pasivně základní pojmy osvojených cviků, zvládá základní gymnastické držení těla	GYMNASTIKA základní bezpečnostní pravidla při gymnastickém cvičení, vhodné oblečení pro gymnastiku, základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného náčiní a nářadí	
Žák: zvládá kotoul vpřed a kotoul vzad	AKROBACIE průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed, průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vzad	
Žák: zvládá základy gymnastického odrazu, skoky prosté snožmo z trampolíny	PŘESKOK průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z trampolíny, skoky prosté odrazem snožmo z trampolíny, výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu odrazem z trampolíny	
Žák: zvládá základy chůze na lavičce s dopomocí učitele	LAVIČKA (KLADINA) chůze s dopomocí	
Žák: zvládá základy šplhu s dopomocí učitele	HOROLEZECKÁ STĚNA průpravná cvičení pro lezení s dopomocí	
Žák: uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických činnostech a rytmizaci, za pomoci učitele je dodržuje, zvládá základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůze, běh, poskoky, obraty, atd.)	RYTMICKÁ A KONDIČNÍ GYMNASTIKA zásady bezpečnosti při gymnastických činnostech, rytmizaci vhodné oblečení a obutí pro gymnastickou činnost, rytmizaci základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůze, běh, poskoky, obraty, pohyby různých částí těla) rytmizovaný pohyb, nápodoba pohybem, tvořivé vyjádření rytmu pohybem	
Žák: uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit, zvládá některé pohybové hry a je schopen je hrát se spolužáky i mimo TV zvládá v pohybové hře využít i hračky a jiné předměty (mimo	POHYBOVÉ HRY související s osvojovanými hrami a používaným náčiním, základní organizační povely pro realizaci her, základní pravidla osvojovaných her bezpečnost při různých druzích her a v různých podmínkách, využití předmětů denní	

tělocvičné náčiní) uvědomuje si, že lze pohyb spojovat s představou, rytmem, příběhem, pohádkou (slovem)	potřeby k pohybovým hrám	
Žák:	SPORTOVNÍ HRY	
uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech, za pomoci učitele je dodržuje	spojené s osvojovanými činnostmi, náčiním, oblečením pro sportovní hry a částmi sportovního hřiště, základy bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách	
Žák:	VLASTNÍ NÁCVIK	
zvládá základní způsoby házení a chytání míče, odpovídající velikosti a hmotnosti zvládá základní pojmy označující náčiní, osvojované dovednosti, části hřiště a základní sportovní hry	držení míče jednoruč a obouruč manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti (na místě a v pohybu, pravou a levou rukou) základní přihrávky rukou (pravou a levou) základní sportovní hry – vybíjená (se zjednodušenými pravidly, na malém hřišti)	
Žák:	ÚPOLY	
zvládá přetahování a přetlačování se spolužáky	přetahy a přetlaky	
Žák:	Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení	
	zařazuje se pravidelně do pohybového režimu dětí v hodinách Tv – především v návaznosti na jejich svalová oslabení.	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA – 2. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák:	ATLETIKA	OSV 1–11
uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických činnostech a za pomoci učitele je dodržuje dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele zvládá základní pojmy související s během, skokem do dálky a hodem	názvy částí atletického hřiště týkajících se běhů, skoků a hodů, základy bezpečnosti při atletických činnostech vhodné oblečení pro atletické činnosti zjednodušené startovní povely a signály	
Žák:	BĚH	
zvládá základní techniku nízkého a polovysokého startu zvládá základní techniku běhu	průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti základy nízkého a polovysokého startu rychlý běh na 30 až 50 m vytrvalostní běh cca 10 min.(běh prokládaný chůzí, dle výkonnosti žáků i souvislý běh)	
Žák:	SKOK	
zvládá základní techniku skoku do dálky z místa	průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly, odraz z místa i s rozeběhem.	
Žák:	HOD	
zvládá základní techniku hodů míčkem z místa a za chůze	průpravná cvičení pro hod míčkem z místa hod míčkem z chůze	
Žák:	GYMNASTIKA	
uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických cvičeních a za pomoci učitele je dodržuje, dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru reaguje na základní pokyny a gesta učitele zvládá alespoň pasivně základní pojmy osvojovaných cviků a dovede pojmenovat základní gymnastické nářadí a náčiní, zvládá základní gymnastické držení těla	základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu názvy používaného náčiní a nářadí, základní bezpečnostní pravidla při gymnastickém cvičení, vhodné oblečení pro gymnastiku, gymnastické držení těla	

zvládá kotoul vpřed, vzad, skoky prosté snožmo z trampolíny	
Žák:	AKROBACIE
zvládá kotoul vpřed, kotoul vzad	průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed ,průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vzad
Žák:	PŘESKOK
zvládá základy gymnastického odrazu, zvládá skoky prosté snožmo z trampolíny, zvládne výskok na švédskou bednu	průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu, skoky prosté odrazem snožmo z trampolíny, výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu odrazem z trampolíny
Žák:	LAVIČKA (KLADINA)
zvládá základy chůze na lavičce s dopomocí učitele	chůze s dopomocí (různé obměny)
Žák:	HOROLEZECKÁ STĚNA
užívá osvojované tělocvičné názvosloví na úrovni cvičence	průpravná cvičení pro lezení s dopomocí
Žák:	RYTMICKÁ A KONDIČNÍ GYMNASTIKA
uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických činnostech a rytimizaci, za pomoci učitele je dodržuje, zvládá základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůze, běh, poskoky, obraty atd.) umí vyjádřit jednoduchou melodií, rytmus pohybem	základy bezpečnosti při gymnastických činnostech, rytimizaci vhodné oblečení a obutí pro gymnastickou činnost, rytimizaci základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůze, běh, poskoky, obraty, pohyby různých částí těla) rytmizovaný pohyb, nápodoba pohybem, tvořivé vyjádření rytmu a melodie pohybem soustředění na hudební a rytmický doprovod, vnímání a prožívání rytmu, tempa a melodie
Žák:	POHYBOVÉ HRY
uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jím za pomoci učitele zabránit zvládá některé pohybové hry a je schopen hrát se spolužáky i mimo TV zvládá v pohybové hře využít i hračky a jiné předměty (mimo tělocvičné náčiní) uvědomuje si, že lze pohyb spojovat s hudbou a rytmem	Základní pojmy související s osvojovanými hrami a používaným náčiním základní organizační povely pro realizaci her základní pravidla osvojovaných her bezpečnost při různých druzích her a různých podmínkách využití předmětů denní potřeby k pohybovým hrám
Žák:	SPORTOVNÍ HRY
uplatňuje pravidla bezpečnosti při sportovních hrách a za pomoci učitele je dodržuje	základní pojmy spojené s osvojovanými činnostmi, náčiním, oblečením pro sportovní hry a částmi sportovního hřiště základy bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách
Žák:	VLASTNÍ NÁCVIK
zvládá základní pojmy používané náčiní, osvojené dovednosti, části hřiště a nejnámější sportovní hry jako je vybíjená apod. zvládá základní způsoby házení a chytání míče odpovídající velikosti a hmotnosti uplatňuje základní znalosti sportovních her v praxi	držení míče jednoruč a obouruč manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti (na místě i v pohybu, vyvolenou i opačnou rukou) základní přihrávky rukou (vyvolenou i opačnou) základní sportovní hry-vybíjená (se zjednodušenými pravidly, na malém hřišti)
Žák:	ÚPOLY
zvládá přetahování a přetlačování se spolužáky	přetahy a přetlaky
Žák:	Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení
	zařazují se pravidelně do pohybového režimu dětí v hodinách TV, především v návaznosti na jejich svalová oslabení, dlouhodobé sezení atd.

Žák:	PLAVÁNÍ	
zvládá základy plavání	základní plavecký výcvik	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA – 3. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických disciplínách zvládá aktivně základní osvojované pojmy související s během, skokem do dálky a hodem míčkem reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám	ATLETIKA základní disciplíny, části běžecké dráhy skokanských sektorů, pomůcky pro měření výkonů, úpravu doskočiště základy bezpečnosti při atletických činnostech, vhodné oblečení startovní povely základy techniky běhů, skoků a hodů	OSV 1–11
Žák: zvládá základní techniku nízkého a polovysokého startu zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky a hodů míčkem z chůze i z rozběhu	BĚH průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti, běžecká abeceda, nízký start na povel, polovysoký start rychlý běh do 60 m vytrvalostní běh až do 15 minut (dle výkonnosti žáků)	
Žák: zvládá upravit doskočiště, připravit start běhu, vydat pokyny pro start	SKOK průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti skok do dálky s rozběhem (odraz z pásma širokého 50 cm z 3 až 4 dvojkroků)	
Žák: zvládá základní techniku hodů míčkem z chůze i z rozběhu	HOD průpravná cvičení pro hod míčkem hod míčkem z chůze (postupné spojení s rozběhem) hod míčkem s rozběhem spojení rozběhu s odhodem	
Žák: uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických činnostech a rytmičtí za pomoci učitele je dodržuje, aktivně se zapojuje do pohybových činností, reaguje na základní pokyny a gesta učitele, zvládá základní estetické držení těla, zvládá základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůze, běh, poskoky, obraty atd.) správně provede kotoul vpřed a vzad	GYMNASTIKA základní cvičební polohy, postoje a pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného nářadí a náčiní (aktivně) základní záchrana a dopomoc při gymnastickém cvičení, vhodné oblečení průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybů atd. (s širším spektrem náčiní)	
Žák: zvládá kotoul vpřed i kotoul vzad	AKROBACIE kotoul vpřed a jeho modifikace kotoul vzad a jeho modifikace	
Žák: zvládne přeskok švédské bedny odrazem z trampolíny	PŘESKOK průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku přeskok 2-4 dílů švédské bedny, odrazem z trampolíny – roznožka.	
Žák: zvládá chůzi bez dopomoci na lavičkové kladině.	LAVIČKA (KLADINA) chůze bez pomoci (různé obměny chůze)	
Žák: zvládá lézt po horolezecké stěně bez dopomoci	HOROLEZECKÁ STĚNA lezení bez dopomoci	
Žák: reaguje na základní pokyny a gesta učitele, zvládá základy estetického držení těla, zvládá	RYTMICKÁ A KONDIČNÍ GYMNASTIKA základy estetického pohybu těla a jeho částí v různých polohách, změny poloh, obměny	

základy estetického pohybu těla a jeho částí, zvládá základy tance založené na chůzi, běhu, klusu, na kroku poskočném, přísuvném, přeměnném	tempa a rytmu tvořivé vyjádření rytmu pohybem základní tance založené na taneční chůzi a běhu (klusu) základní tance založené na kroku poskočném, přísuvném, přeměnném, bezpečnost při gymnastických činnostech	
Žák:	POHYBOVÉ HRY	
uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim zabránit zvládá minimálně 10 pohybových her a zná jejich zaměření, snaží se samostatně vytvářet pohybové hry, hledat varianty známých her	základní pojmy související s funkcemi her, pravidly a používaným náčiním, variace her jednoho druhu, využití přírodního prostředí pro pohybové hry, bezpečnost při různých druzích her	
Žák:	SPORTOVNÍ HRY	
uvědomuje si různá nebezpečí při sportovních hrách a snaží se jim zabránit, zvládá základní pojmy osvojovaných činností, zvládá elementární herní činnosti jednotlivce a využívá je v základních kombinacích i v utkání, podle zjednodušených pravidel zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly a dovede je využívat-jedná v duchu fair play, za pomoci učitele dodržuje pravidla soutěží, vhodné oblečení a obuv pro sportovní hry	základní role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her (miniher) související s osvojovanou činností, základní označení a vybavení hřišť	
Žák:	VLASTNÍ NÁCVIK	
zvládá základní pojmy používané náčiní, osvojené dovednosti, části hřiště a nejnámější sportovní hry jako je vybíjená apod. zvládá základní způsoby házení a chytání míče odpovídající velikosti a hmotnosti uplatňuje základní znalosti sportovních her v praxi	přihrávka jednoruč a obouruč (vrchní, spodní) chytání míče jednoruč a obouruč vedení míče driblingem střelba jednoruč a obouruč na koš (z místa i v pohybu, vyvolenou rukou) pohyb s míčem a bez míče, zastavení průpravné sportovní hry, utkání podle zjednodušených pravidel (vybíjená, mini basketbal, florbal, minikopaná)	
Žák:	ÚPOLY	
zvládá přetahování a přetlačování se spolužáky	přetahy a přetlaky	
Žák:	Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení	
	zařazují se pravidelně do pohybového režimu dětí v hodinách TV, především v návaznosti na jejich svalová oslabení, dlouhodobé sezení atd.	
Žák:	PLAVÁNÍ	
zdokonaluje se v technice a stylech plavání	zdokonalovací plavecký výcvik	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA – 4. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák:	ATLETIKA	
uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických disciplínách, zvládá aktivně osvojované pojmy reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele, zvládá upravit doskočiště, připravit start běhu a vydat povely pro start, dovede změřit a zapsat výkony v osvojovaných disciplínách a porovná je s předchozími výsledky, jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním	základní disciplíny, části běžecké dráhy, skokanského sektoru, pomůcky pro měření výkonů, úpravu doskočiště základní techniky běhů, skoků, hodů, startovní povely, základní způsoby měření a zaznamenávání výkonů	OSV 1–11

chybám		
Žák:	BĚH	
zvládá aktivně techniku nízkého a polovysokého startu, zvládá aktivně základní techniky běhů	průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti, běžecká abeceda, nízký start (na povel) „polovysoký start“ rychlý běh na 60 m vytrvalostní běh 12-15 min. (dle výkonnosti žáků) vytrvalý běh na 600 m	
Žák:	SKOK	
zvládá aktivně základní techniky skoků	průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti skok do dálky s rozběhem, skok do dálky s rozběhem-postupně odraz z břevna základy rozměření rozběhu	
Žák:	HOD	
zvládá aktivně základní techniky hodů	průpravná cvičení pro hod míčkem, hod míčkem s rozběhem spojení rozběhu s odhodem	
Žák:	GYMNASTIKA	
uplatňuje základy pravidel bezpečnosti, zvládá základní pojmy aktivně reaguje na základní pokyny a gesta učitele, zvládá poskytnout základní pomoc a záchranu, pro cvičení jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám	základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného nářadí a náčiní, základní záchrana a pomoc při gymnastickém cvičení průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybů	
Žák:	AKROBACIE	
zvládá kotoul vpřed, kotoul vzad, stoj na rukou s dopomocí	kotoul vpřed a jeho modifikace kotoul vzad a jeho modifikace průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou stoj na rukou s dopomocí	
Žák:	PŘESKOK	
zvládá základy gymnastického odrazu z můstku zvládá roznožku a skrčku přes nářadí odpovídající výšky	průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku skrčka přes bednu, našší odrazem z trampolíny (můstku) roznožka přes kozu našší odrazem z trampolíny (můstku)	
Žák:	LAVIČKA (KLADINA)	
zvládá chůzi na lavičce bez dopomoci	chůze bez dopomoci s různými obměnami	
Žák:	HOROLEZECKÁ STĚNA	
zvládá lezení po horolezecké stěně bez dopomoci	lezení bez dopomoci	
Žák:	RYTMICKÁ A KONDIČNÍ GYMNASTIKA	
reaguje na základní pokyny a gesta učitele, snaží se samostatně o estetické držení těla zvládá pojmenovat osvojované činnosti i cvičební náčiní, zvládá základy estetického pohybu a jeho částí i s obměnami, zvládá základy tance založené na kroku poskočném, přísunném, přeměnném, základy cvičení s náčiním	základní hudebně pohybové vztahy (rytmus, tempo, melodie) základy estetického pohybu těla a jeho částí v různých polohách, změny poloh, obměny tempa, rytmu, základy tance založené na kroku poskočném, přísunném, přeměnném, základy cvičení s náčiním (míč, švihadlo, stuha) při hudebním doprovodu	
Žák:	POHYBOVÉ HRY	
uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit, zvládá minimálně 10-20 pohybových her, dovede samostatně vytvářet pohybové hry, soutěže individuální – skupinové, družstva (taktika	souvisejí s funkcemi her, pravidla a používaným náčiním, využití přírodního prostředí pro pohybové hry, využití netradičního náčiní	
Žák:	SPORTOVNÍ HRY	

uplatňuje pravidla bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách, zvládá základní pojmy osvojovaných činností, dovede zaznamenat výsledek utkání a pomáhat při rozhodování, zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly (vybíjená, minifotbal, minibasketbal, zvládá elementární herní činnosti jednotlivce a využívá je v základních kombinacích i v utkáních podle zjednodušených pravidel, reaguje na hráčské funkce v družstvu a dodržuje v utkání, uplatňuje zásady fair play	osvojovaných herních činností, pravidla zjednodušených sportovních her, základní organizace utkání (losování, zahájení, počítání skóre, ukončení utkání) vhodné obuv a oblečení pro sportovní hry	
Žák:	VLASTNÍ NÁCVIK	
projevuje v souladu s činností vlastními předpoklady, úspěchem či neúspěchem přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu, vůli pro zlepšení pohybové dovednosti (výkonu) dokáže se dohodnout na spolupráci (jednoduché taktice) vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji, dovede získat základní informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole a dokáže tyto aktuální informace předat, zobrazuje nenáročnou pohybovou hru, soutěž, utkání jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám	příhrávka jednoruč a obouřuč HK (vrchní), příhrávka vnitřním nártem DK (po zemi, obloukem) chytání míče jednoruč a obouřuč HK, vedení míče (driblingem) střelba HK jednoruč a obouřuč na koš, střelba jednoruč ze země na branku, střelba vnitřním nártem DK na branku (z místa) i z pohybu, florbal – vedení míčku, příhrávka z místa i z pohybu, zpracování příhrávky, vystřelení na branku forhandovou i backandovou stranou udržet míč pod kontrolou mužstva dopravit míč z obranné poloviny na útočnou a zakončit střelbou, řešit situaci jeden proti jednomu průpravné sportovní hry, utkání podle zjednodušených pravidel (vybíjená, minifotbal, minibasketbal, florbal, miniházená)	
Žák:	ÚPOLY	
	v rámci tématu Pohybové hry a Průpravná kondiční cvičení je možné zařazovat pohybové činnosti z celé škály průpravných úpolů a zdůrazňovat význam vhodné aktivní obrany a přípravy na ni.	
Žák:	Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení	
	zařazují se pravidelně do pohybového režimu dětí v hodinách TV, především v návaznosti na jejich svalová oslabení, dlouhodobé sezení	
Žák:	Plavání, lyžování, bruslení, turistika a pobyt v přírodě	
	dle možností školy	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA – 5. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák:	ATLETIKA	
uplatňuje pravidla bezpečnosti při atletických disciplínách reaguje na základní pokyny, signály a gesta učitele, zvládá aktivně základní osvojované pojmy dovede změřit a zapsat výkony v osvojovaných disciplínách jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje	základní disciplíny, části běžecké dráhy a skokanských sektorů, pomůcky pro měření výkonů, úprava doskočiště základy techniky běhů, skoků a hodů startovní povely základní způsoby měření a zaznamenávání výkonů	OSV 1–11

na pokyny k vlastním chybám	
Žák:	BĚH
zvládá základní techniku nízkého a polovysokého startu, zvládá základní techniku běhů zvládá připravit start běhu (čára, bloky) a vydat povely pro start	průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti, běžecká abeceda, nízký start (na povel) i z bloků, polovysoký start rychlý běh na 60m, vytrvalý běh na 800 m
Žák:	SKOK DO DÁLKY
zvládá základní techniku skoků, zvládá upravit doskočiště	průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti, skok do dálky z rozběhu – postupně odraz z břevna (5 až 7 dvojkroků) rozměření rozběhu
Žák:	HOD
zvládá základní techniku hodů	průpravná cvičení pro hod míčkem – hod míčkem z rozběhu, spojení rozběhu s odhodem vrh plným míčem
Žák:	GYMNASTIKA
uplatňuje základy pravidel bezpečnosti reaguje na základní pokyny a gesta učitele, zvládá aktivně základní osvojované pojmy, dovede poskytnout základní pomoc a záchranu při cvičení při gymnastickém cvičení, zvládá přesné provádění pohybů jednoduše zhodnotí kvalitu vlastní činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám	základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného nářadí a náčiní (aktivně) základní záchrana a pomoc při gymnastickém cvičení průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybů
Žák:	AKROBACIE
zvládá kotoul vpřed, vzad i ve vazbách, stoj na rukou (s pomocí)	kotoul vpřed a jeho modifikace kotoul vzad a jeho modifikace průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou(s pomocí) akrobatické kombinace
Žák:	PŘESKOK
zvládá základy gymnastického odrazu z můstku, zvládá roznožku a skrčku přes nářadí odpovídající výšky	průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku skrčka přes kozu (bednu) odrazem z můstku roznožka přes kozu naššíř
Žák:	HOROLEZECKÁ STĚNA
zvládá lezení po horolezecké stěně bez pomoci	lezení bez pomoci
Žák:	LAVIČKA (KLADINA)
zvládá základy chůze na kladině s obměnami	chůze s obměnami
Žák:	RYTMICKÁ A KONDIČNÍ GYMNASTIKA
reaguje na základní pokyny a gesta učitele dovede pojmenovat osvojované činnosti i cvičební náčiní, vyjádří pohybem různé činnosti, rytmy a melodie	základy tance založené na kroku poskočném, přísunném, přeměnném, základy cvičení s náčiním(švihadlo, míč, stuha)při hudebním nebo rytmickém doprovodu, jednoduché sestavy
Žák:	POHYBOVÉ HRY
uvědomuje si různá nebezpečí při hrách a snaží se jim předcházet, zvládá různé pohybové hry, dovede samostatně vytvářet pohybové hry	základní pojmy související s funkcemi her, pravidly a používaným náčiním, variace her více druhů ,využití přírodního prostředí pro pohybové hry využití netradičního náčiní a náměty na přípravu vlastního náčiní
Žák:	SPORTOVNÍ HRY
uplatňuje základy bezpečnosti, spolupráce (jednoduchá taktika)individuální/ skupinová, uvědomuje si různá nebezpečí při sportovních	základní pojmy související s osvojovanými činnostmi, základní označení a vybavení hřišť, základní role ve hře, pravidla zjednodušených

hrách a snaží se jim předcházet, zvládá základní pojmy osvojovaných činností, zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly (vybíjená, minifotbal, minibasketbal, florbal) a dovede je využívat (samostatně nebo za pomoci učitele) dovede zaznamenat výsledek utkání a pomáhat při rozhodování, zvládá elementární činnosti jednotlivce a dovede je využít v základních kombinacích i v utkání podle zjednodušených pravidel, uvědomuje si základní role hráčské funkce v družstvu a dodržuje je v utkání (za pomoci učitele), uplatňuje zásady fair play	sportovních her (miniher) základní organizace utkání – losování zahájení, počítání skóre, ukončení utkání vhodné obutí a oblečení pro sportovní hry	
Žák:	VLASTNÍ NÁCVIK	
projevuje v souladu s činností vlastními předpoklady, úspěchem či neúspěchem přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu, vůli pro zlepšení pohybové dovednosti (výkonu) dokáže se dohodnout na spolupráci (jednoduché taktice) vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji dovede získat základní informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole a dokáže tyto aktuální informace předat, zobrazuje nenáročnou pohybovou hru, soutěž, utkání jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k vlastním chybám	příhrávka jednoruč a obouruč HK (vrchem), příhrávka vnitřním nártem DK (po zemi, obloukem) chytání míče jednoruč a obouruč HK, tlumení míče vnitřní stranou nohy vedení míče (driblingem, nohou) střelba HK jednoruč a obouruč na koš, střelba jednoruč HK ze země na branku, střelba vnitřním nártem DK na branku (z místa) i z pohybu, vyvolenou rukou, nohou florbal – vedení míčku, příhrávka z místa i z pohybu, zpracování příhrávky, vystřelení na branku forhandovou i backandovou stranou udržet míč pod kontrolou mužstva, dopravit míč z obranné poloviny na útočnou a zakončit střelbou, řešit situaci jeden proti jednomu průpravné sportovní hry, utkání podle zjednodušených pravidel (vybíjená, minifotbal, minibasketbal, florbal, miniházená) základní spolupráce ve hře	
Žák:	ÚPOLY	
	v rámci tématu Pohybové hry a Průpravná kondiční cvičení je možné zařazovat pohybové činnosti z celé škály průpravných úpolů a zdůrazňovat význam vhodné aktivní obrany a přípravy na ni.	
Žák:	Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení	
	zařazují se pravidelně do pohybového režimu dětí v hodinách TV, především v návaznosti na jejich svalová oslabení, dlouhodobé sezení	
Žák:	Plavání, lyžování, bruslení, turistika a pobyt v přírodě	
	dle možností školy	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA – 6. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák:	ČLOVĚK A SPORT	
posoudí praktické jednání a rozhodování i ve vypjatých situacích (úraz, nevhodné klimatické podmínky, znečištěné ovzduší) sestaví svůj pohybový režim, pravidelně se věnuje	význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu, pojmy osvojovaných činností, základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení, základní význam jednotlivých druhů cvičení a	OSV 1–11

některému sportu nebo jiné pohybové aktivitě používá základní cviky a sestavy pro různé účely a dovede je převážně samostatně využít v denním režimu připraví se samostatně pro různou pohybovou činnost sestaví si svůj individuální ozdravný program a vytvoří denní režim v souladu se zásadami zdravého životního stylu pečuje o svoji tělesnou zdatnost a zdraví	jejich použití v denním režimu, zdravý životní styl, odmítání škodlivin	
Žák:	ATLETIKA	
rozpozná význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty provede organizaci jednotlivých soutěží, změří a zapíše výkony užívá a rozpozná základní startovní povely užívá základy techniky dalších osvojovaných disciplín aplikuje průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti dokáže sestavit tabuli rekordů	pojmy olympijské disciplíny, základní pravidla atletických soutěží, základy techniky disciplín, průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti: běh (rychlý, vytrvalostní), skok (daleký), hod (míčkem, vrh koulí) základy evidence výkonů	
Žák:	SPORTOVNÍ HRY	
zdůvodní význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských kontaktů, snaží se o fair play jednání při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného rozpozná, která hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů, prostředí objasní, rozpozná základní rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her (kolektivní, individuální, brankové, síťové, pálkové, atd.) ovládá základní pravidla a uplatňuje je ve hře provede základní údržbu náčiní a úpravu hřišť před utkáním a po utkání rozpozná základní herní činnost jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře určí taktiku hry a dodržuje ji za pomoci spoluhráčů a učitele rozliší několik her z každé skupiny, aplikuje herní dovednosti a samostatně posuzuje hru	základní principy pro řízení a rozhodování pohybových her, úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře radost ze hry, prožitek, spolupráce význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností herní role a funkce (brankář, kapitán, atd.) základní pravidla sportovních her specifikace bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách příprava a organizace utkání úprava různých povrchů hřišť sportovní hry: fotbal, basketbal, volejbal, florbal, hokejbal	
Žák:	GYMNASTIKA	
používá aktivně osvojované pojmy ovládá bezpečně záchranu a dopomoc při osvojovaných cvicích provede stoj na rukou, přemet stranou, roznožku přes nářadí, výmyk, základní cvičební prvky na kladině ukáže využití gymnastické prvky a užívá při přípravě krátké sestavy provádí zdravotně pohybové a kulturně estetické funkce pohybu s hudebním doprovodem ukáže základní aerobní cvičení s hudbou rozezná bezpečně základní způsoby rozvoje pohybových předpokladů i korekce svalových oslabení a dovede je převážně samostatně využívat zvládne základní prvky sebeobraného cvičení	pojmy, odvozené cvičební polohy a postoje záchrana a dopomoc akrobacie – přeskoky, hrazda, kladina zapojení do řízení a samostatného hodnocení kvality rytmická a kondiční gymnastika různé druhy pohybu s hudebním a rytmickým doprovodem technika a estetika pohybu rychlostně silová cvičení protahovací a napínací cvičení (strečink)	
Žák:	HOROLEZECKÁ STĚNA	
zvládne lezení po stěně bez dopomoci	lezení bez dopomoci	
Žák:	PLAVÁNÍ	
zhodnotí zdravotní a rozvojový význam plavání používá 1 – 2 plavecké způsoby předvede první pomoc při záchraně tonoucího	význam plavání pro zdraví a regeneraci základní plavecké disciplíny záchrana tonoucího	

Žák:	BRUSLENÍ	
zařadí bruslení jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost předvede první pomoc při úrazu na bruslích ukáže jednoduché prvky při jízdě	osvojení sportu na leď způsobu záchranu a přivolání pomoci jednoduché prvky při jízdě – jízda vpřed a vzad, obraty, zastavení, změna směru	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA – 7. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák:	ČLOVĚK A SPORT	OSV 1–11
změří srdeční frekvenci, stanoví, jak tento údaj využít pro úpravu pohybové zátěže, posoudí praktické jednání a rozhodování i ve vypjatých situacích (úraz, nevhodné klimatické podmínky, znečištěné ovzduší) sestaví svůj pohybový režim, pravidelně se věnuje některému sportu nebo jiné pohybové aktivitě používá základní cviky a sestavy pro různé účely a dovede je převážně samostatně využít v denním režimu připraví se samostatně pro různou pohybovou činnost sestaví si svůj individuální ozdravný program a vytvoří denní režim v souladu se zásadami zdravého životního stylu pečuje o svoji tělesnou zdatnost a zdraví	význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu, pojmy osvojovaných činností základní, pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení, základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v denním režimu, zdravý životní styl, odmítání škodlivin	
Žák:	ATLETIKA	
rozpozná význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty provede organizaci jednotlivých soutěží, změří a zapíše výkony užívá a rozpozná základní startovní povely užívá základy techniky dalších osvojovaných disciplín aplikuje průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti dokáže sestavit tabuli rekordů	pojmy olympijské disciplíny, základní pravidla atletických soutěží, základy techniky disciplín, průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti: běh (rychlý, vytrvalostní), skok daleký, hod (míčkem, vrh koulí) základy evidence výkonů	
Žák:	SPORTOVNÍ HRY	
zdůvodní význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských kontaktů snaží se o fair play jednání při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného rozpozná, která hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů, prostředí objasní, rozpozná základní rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her (kolektivní, individuální, brankové, síťové, pálkové, atd.) ovládá základní pravidla a uplatňuje je ve hře provede základní údržbu náčiní a úpravu hřišť před utkáním a po utkání rozpozná základní herní činnost jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře určí taktiku hry a dodržuje ji za pomoci spoluhráčů a učitele rozliší několik her z každé skupiny, aplikuje herní dovednosti a samostatně posuzuje hru	základní principy pro řízení a rozhodování pohybových her, úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře radost ze hry, prožitek, spolupráce význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností herní role a funkce (brankář, kapitán, atd.) základní pravidla sportovních her, specifikace bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách, příprava a organizace utkání úprava různých povrchů hřišť sportovní hry: fotbal, basketbal, volejbal, florbal, hokejbal	
Žák:	GYMNASTIKA	
používá aktivně osvojované pojmy ovládá bezpečně záchranu a dopomoc při osvojovaných cvicích provede stoj na rukou, přemet stranou, roznožku přes náradí, výmyk,	pojmy, odvozené cvičební polohy a postoje záchrana a dopomoc akrobacie – přeskoky, hrazda, kladina zapojení do řízení a samostatného hodnocení kvality rytmická a	

základní cvičební prvky na kladině ukáže využité gymnastické prvky a užívá při přípravě krátké sestavy provádí zdravotně pohybové a kulturně estetické funkce pohybu s hudebním doprovodem ukáže základní aerobní cvičení s hudbou rozezná bezpečně základní způsoby rozvoje pohybových předpokladů i korekce svalových oslabení a dovede je převážně samostatně využívat zvládne základní prvky sebeobraného cvičení	kondiční gymnastika, různé druhy pohybu s hudebním a rytmickým doprovodem technika a estetika pohybu rychlostně silová cvičení protahovací a napínací cvičení (strečink)	
Žák:	HOROLEZECKÁ STĚNA	
zvládá lezení po stěně bez dopomoci	lezení bez dopomoci	
Žák:	PLAVÁNÍ	
zhodnotí zdravotní a rozvojový význam plavání používá 1 – 2 plavecké způsoby předvede první pomoc při záchraně tonoucího	význam plavání pro zdraví a regeneraci základní plavecké disciplíny záchrana tonoucího	
Žák:	BRUSLENÍ	
zařadí bruslení jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost provede ošetření bruslí předvede první pomoc při úrazu na bruslích ukáže jednoduché prvky při jízdě	osvojení sportu na ledě ošetření bruslí a bot způsoby záchrany a přivolání pomoci jednoduché prvky při jízdě – jízda vpřed a vzad, obraty, zastavení, změna směru	
Žák:	LYŽOVÁNÍ	
zařadí lyžování jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost provede ošetření lyží předvede první pomoc při úrazu na lyžích ukáže jednoduché prvky při jízdě	osvojení sportu na horách ošetření lyží a bot způsoby záchrany a přivolání pomoci jednoduché prvky při jízdě – pluh, základní (kročný) oblouk, oblouk z přívratu vyšší lyží	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA - 8. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák:	ČLOVĚK A SPORT	OSV 1–11
změří srdeční frekvenci, stanoví, jak tento údaj využít pro úpravu pohybové zátěže posoudí praktické jednání a rozhodování i ve vypjatých situacích (úraz, nevhodné klimatické podmínky, znečištěné ovzduší) sestaví svůj pohybový režim, pravidelně se věnuje některému sportu nebo jiné pohybové aktivitě používá základní cviky a sestavy pro různé účely a dovede je převážně samostatně využít v denním režimu připraví se samostatně pro různou pohybovou činnost sestaví si svůj individuální ozdravný program a vytvoří denní režim v souladu se zásadami zdravého životního stylu pečuje o svoji tělesnou zdatnost a zdraví	význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu, pojmy osvojovaných činností základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení, základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v denním režimu zdravý životní styl, odmítání škodlivin	
Žák:	ATLETIKA	
rozpozná význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty provede organizaci jednotlivých soutěží, změří a запиše výkony užívá a rozpozná základní startovní povely užívá základy techniky dalších osvojovaných disciplín aplikuje průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti dokáže sestavit tabuli rekordů	pojmy olympijské disciplíny ,základní pravidla atletických soutěží, základy techniky disciplín, průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti: běh (rychlý, vytrvalostní), skok daleký, hod (míčkem, vrh koulí) základy evidence výkonů	
Žák:	SPORTOVNÍ HRY	

zdůvodní význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských kontaktů snaží se o fair play jednání při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného rozpozná, která hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů, prostředí objasní, rozpozná základní rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her (kolektivní, individuální, brankové, síťové, pálkové, atd.) ovládá základní pravidla a uplatňuje je ve hře provede základní údržbu náčiní a úpravu hřišť před utkáním a po utkání rozpozná základní herní činnost jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře určí taktiku hry a dodržuje ji za pomoci spoluhráčů a učitele rozliší několik her z každé skupiny, aplikuje herní dovednosti a samostatně posuzuje hru	základní principy pro řízení a rozhodování pohybových her, úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře radost ze hry, prožitek, spolupráce význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností herní role a funkce (brankář, kapitán, atd.) základní pravidla sportovních her specifikace bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách příprava a organizace utkání úprava různých povrchů hřišť sportovní hry: fotbal, basketbal, volejbal, florbal, hokejbal	
Žák:	GYMNASTIKA	
používá aktivně osvojované pojmy ovládá bezpečně záchranu a dopomoc při osvojovaných cvičích provede stoj na rukou, přemet stranou, roznožku přes nářadí, výmyk, základní cvičební prvky na kladině ukáže využití gymnastické prvky a užívá při přípravě krátké sestavy provádí zdravotně pohybové a kulturně estetické funkce pohybu s hudebním doprovodem ukáže základní aerobní cvičení s hudbou rozezná bezpečně základní způsoby rozvoje pohybových předpokladů i korekce svalových oslabení a dovede je převážně samostatně využívat zvládne základní prvky sebeobraného cvičení	pojmy, odvozené cvičební polohy a postoje záchrana a dopomoc akrobacie – přeskoky, hrazda, kladina zapojení do řízení a samostatného hodnocení kvality rytmická a kondiční gymnastika různé druhy pohybu s hudebním a rytmickým doprovodem technika a estetika pohybu rychlostně silová cvičení protahovací a napínací cvičení (strečink)	
Žák:	HOROLEZECKÁ STĚNA	
zvládá lezení po stěně bez dopomoci	lezení bez dopomoci	
Žák:	Plavání	
zhodnotí zdravotní a rozvojový význam plavání používá 1 – 2 plavecké způsoby předvede první pomoc při záchraně tonoucích	význam plavání pro zdraví a regeneraci základní plavecké disciplíny záchrana tonoucích	
Žák:	BRUSLENÍ	
zařadí bruslení jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost provede ošetření bruslí předvede první pomoc při úrazu na bruslích ukáže jednoduché prvky při jízdě	osvojení sportu na ledě ošetření bruslí a bot způsoby záchrany a přivolání pomoci jednoduché prvky při jízdě – jízda vpřed a vzad, obraty, zastavení, změna směru	
Žák:	LYŽOVÁNÍ	
zařadí lyžování jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost provede ošetření lyží předvede první pomoc při úrazu na lyžích ukáže jednoduché prvky při jízdě	osvojení sportu na horách ošetření lyží a bot způsoby záchrany a přivolání pomoci jednoduché prvky při jízdě – pluh, základní (kročný) oblouk, oblouk z přivrátu vyšší lyží	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA – 9. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák:	ČLOVĚK A SPORT	
změří srdeční frekvenci, stanoví, jak tento údaj využít pro úpravu pohybové zátěže posoudí praktické jednání a rozhodování i ve vypjatých	význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu, pojmy osvojovaných činností základní, pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení,	OSV 1–11

situacích (úraz, nevhodné klimatické podmínky, znečištěné ovzduší) sestaví svůj pohybový režim, pravidelně se věnuje některému sportu nebo jiné pohybové aktivitě používá základní cviky a sestavy pro různé účely a dovede je převážně samostatně využít v denním režimu připraví se samostatně pro různou pohybovou činnost sestaví si svůj individuální ozdravný program a vytvoří denní režim v souladu se zásadami zdravého životního stylu pečuje o svoji tělesnou zdatnost a zdraví	základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v denním režimu, zdravý životní styl, odmítání škodlivin	
Žák:	ATLETIKA	
rozpozná význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty provede organizaci jednotlivých soutěží, změří a zapíše výkony užívá a rozpozná základní startovní povely užívá základy techniky dalších osvojovaných disciplín aplikuje průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti dokáže sestavit tabuli rekordů	pojmy olympijské disciplíny, základní pravidla atletických soutěží, základy techniky disciplín průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti: běh (rychlý, vytrvalostní), skok daleký, hod (míčkem, vrh koulí) základy evidence výkonů	
Žák:	SPORTOVNÍ HRY	
zdůvodní význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských kontaktů snaží se o fair play jednání při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného rozpozná, která hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů, prostředí objasní, rozpozná základní rozdíly mezi jednotlivými druhy sportovních her (kolektivní, individuální, brankové, síťové, pálkové, atd.) ovládá základní pravidla a uplatňuje je ve hře provede základní údržbu náčiní a úpravu hřišť před utkáním a po utkání rozpozná základní herní činnost jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře určí taktiku hry a dodržuje ji za pomoci spoluhráčů a učitele rozliší několik her z každé skupiny, aplikuje herní dovednosti a samostatně posuzuje hru	základní principy pro řízení a rozhodování pohybových her úkoly vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře radost ze hry, prožitek, spolupráce význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností herní role a funkce (brankář, kapitán, atd.) základní pravidla sportovních her specifikace bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách příprava a organizace utkání úprava různých povrchů hřišť sportovní hry: fotbal, basketbal, volejbal, florbal, hokejbal	
Žák:	GYMNASTIKA	
používá aktivně osvojované pojmy ovládá bezpečně záchranu a dopomoc při osvojovaných cvicích provede stoj na rukou, přemet stranou, roznožku přes náradí, výmyk, základní cvičební prvky na kladině ukáže využití gymnastické prvky a užívá při přípravě krátké sestavy provádí zdravotně pohybové a kulturně estetické funkce pohybu s hudebním doprovodem ukáže základní aerobní cvičení s hudbou rozezná bezpečně základní způsoby rozvoje pohybových předpokladů i korekce svalových oslabení a dovede je převážně samostatně využívat zvládne základní prvky sebeobraného cvičení	pojmy, odvozené cvičební polohy a postoje záchranu a dopomoc akrobacie – přeskoky, hrazda, kladina zapojení do řízení a samostatného hodnocení kvality rytmická a kondiční gymnastika různé druhy pohybu s hudebním a rytmickým doprovodem technika a estetika pohybu rychlostně silová cvičení protahovací a napínací cvičení (strečink)	
Žák:	HOROLEZECKÁ STĚNA	
zvládá lezení po stěně bez dopomoci	lezení bez dopomoci	
Žák:	PLAVÁNÍ	
zhodnotí zdravotní a rozvojový význam plavání	význam plavání pro zdraví a regeneraci základní	

používá 1 – 2 plavecké způsoby předvede první pomoc při záchraně tonoucího	plavecké disciplíny záchrana tonoucího	
Žák:	BRUSLENÍ	
zařadí bruslení jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost provede ošetření bruslí předvede první pomoc při úrazu na bruslích ukáže jednoduché prvky při jízdě	osvojení sportu na ledě ošetření bruslí a bot způsoby záchrany a přivolání pomoci jednoduché prvky při jízdě – jízda vpřed a vzad, obraty, zastavení, změna směru	
Žák:	LYŽOVÁNÍ	
zařadí lyžování jako vhodnou pohybovou i společenskou činnost provede ošetření lyží předvede první pomoc při úrazu na lyžích ukáže jednoduché prvky při jízdě	osvojení sportu na horách ošetření lyží a bot způsoby záchrany a přivolání pomoci jednoduché prvky při jízdě – pluh, základní (kročný) oblouk, oblouk z přívratu vyšší lyží	

24 TĚLESNÁ VÝCHOVA SPORT

Charakteristika vyučovacího předmětu

Volitelný vyučovací předmět Tělesná výchova sport vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na povinný předmět Tělesná výchova, který ve své podstatě rozšiřují. Je určen především žákům pohybově nadaným, kteří již dosáhli určité "sportovní výkonnosti". Pomáhá jim ještě více rozvíjet jejich pohybové schopnosti a dovednosti, zvyšovat jejich zdatnost a výkonnost a uspokojovat v optimální míře jejich pohybové potřeby a zájmy. Výuka je zaměřena na správné vykonávání vybraných pohybových činností, dodržování vhodného denního režimu, praktické naplňování zásad zdravého životního stylu, regeneraci sil, vhodnou kompenzaci různého zatížení, ochranu zdraví a života při různých sportovních činnostech. Velký důraz je kladen na rozvíjení schopnosti týmové spolupráce a komunikace při pohybu v různých sportovních hrách a soutěžích, rozvíjení disciplinovanosti a smyslu pro čestné a "sportovní" chování a jednání. Při volbě vhodných forem a metod výuky a při volbě konkrétních činností vyučujícím, hrají velkou roli žákův prožitek, pocit úspěchu a pozitivní sebehodnocení, ke kterým výuka vyučovacích předmětů cíleně směřuje.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah povinně volitelného předmětu Tělesná výchova sport navazuje na konkretizované výstupy předmětu Tělesná výchova v jednotlivých tematických blocích konkretizovaného učiva, které rozšiřuje. Výběr rozšiřujícího učiva je ovlivněn prostorovými a materiálními podmínkami školy a spoluprací s USK Praha. Z tohoto důvodu byly zařazeny do konkretizovaného učiva sportovní míčové hry zaměřené převážně na basketbal. Uvedené konkretizované výstupy a učivo nejsou „dogmaticky“ pevně stanoveny; je plně v pravomoci učitele, na které výstupy a učivo se více zaměří. Volitelný vyučovací předmět Tělesná výchova sport si mohou vybrat pouze žáci 2. stupně ZŠ, pokud si nezvolili jinou alternativu – Ekologickou výchovu či Informatiku. Týdenní hodinová dotace předmětu Tělesná výchova sport činí 1 hodinu (celkem 4 hodiny v rámci 2. stupně). Vyučovací předměty Tělesná výchova a Tělesná výchova sport jsou v souladu se vzdělávacími prioritami školy podporovány i v rámci různých školních projektů. V 6. ročníku žáci absolvují týdenní projekt Terénní praktika z matematiky, přírodopisu, zeměpisu, ekologické a tělesné výchovy, kde si osvojí dovednosti v jiných i netradičních sportech, jakými jsou např. softball, lakros, florbal, orientační běh apod., v 7. - 9. ročníku absolvují týdenní lyžařský (snowboardový) kurz. Výuka je organizována v tělocvičně v budově školy. Současně jsou využívána i jiná sportoviště: venkovní hřiště, krytý plavecký bazén v Podolí apod.

Předmětem se prolínají tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova je naplňována zejména rozvojem morálních vlastností a získáváním zkušeností v mezilidských vztazích. Žáci si osvojují pojmy fair – play, spolupráce ve družstvu, dodržování pravidel her. Výchova demokratického občana spočívá v účasti úspěšných žáků na sportovních soutěžích různé úrovně. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech je naplňována sledováním sportovních úspěchů českých i zahraničních sportovců při významných sportovních událostech. Mediální výchova je naplňována zveřejněním sportovních úspěchů žáků.

Výchovně vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Tělesná výchova a sport

KOMPETENCE K UČENÍ

- Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- Podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle.
- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti a dovednosti.
- Vedeme žáky k tomu, aby si osvojili nové pohybové dovednosti, kultivovali svůj pohybový projev i správné držení těla a postupně usilovali o optimální rozvoj zdravotně orientované zdatnosti.
- Uplatňujeme individuální přístup k žákovi, výsledky posuzujeme vždy z pohledu „přidané hodnoty“.
- Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace.
- Jdeme příkladem – neustále si dalším vzděláváním v oblasti sportu a pohybové výchovy rozšiřujeme svoji kvalifikaci a svůj „pedagogický obzor“.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.
- Ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.
- Podporujeme žáky v tom, aby pozitivně prožívali osvojené pohybové činnosti a využívali je jako prostředek k překonávání aktuálních negativních tělesných či duševních stavů.
- Jdeme příkladem – učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace.
- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů.
- Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií.
- Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti.
- Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích.
- Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, v rádech odborných pracoven, řádu akcí mimo školu apod. a umožňujeme žákům podílet se na sestavování těchto pravidel.
- Vedeme žáky k čestnému jednání v duchu "fair play".
- Jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností. Sami otevřeně komunikujeme na „kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty. Netolerujeme pomluvy, nezdvořilost a „zákulisní“ jednání. Pozitivně vnímáme svoji školu a učitelskou profesi prezentujeme na veřejnosti.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Podporujeme „inkluzi“ („začlenění“) - volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu.
- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.

- Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- Učíme žáky k tomu, aby si uvědomovali význam sociálních vztahů a rolí ve sportu a v jiných pohybových aktivitách a uměli je využít pro hodnotné pohybové vyžití i přátelské meziosobní vztahy.
- Jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních. Nedělíme sbor na první a druhý stupeň. Upřednostňujeme zájmy školy, zájmy žáků a oprávněné zájmy rodičů před svými osobními zájmy. Pomáháme svým spolupracovníkům, učíme se od nich, vyměňujeme si s nimi zkušenosti.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže).
- Netolerujeme nekamarádké chování a odmítnutí požadované pomoci.
- Důsledně dbáme na dodržování pravidel chování ve škole, stanovených ve vnitřních normách školy.
- Při kázeňských problémech žáků se vždy snažíme zjistit jejich motiv (příčinu).
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí.
- Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům.
- V hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace.
- Jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku.
- Jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti. Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole. Chováme se k žákům jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Žádnou práci netrestáme, kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme.
- Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.
- Důsledně učíme žáky dodržovat, organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečně sportovní či jiné pohybové činnosti ve známém i méně známém prostředí.
- Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...). Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností.

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru Tělesná výchova – předmět Tělesná výchova sport

2. stupeň

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Očekávané výstupy

Žák

- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti
- zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program
- samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly
- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost

Učivo

- význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců
- zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením
- prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení
- hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Očekávané výstupy

Žák

- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny

Učivo

- pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity
- sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy) - herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Očekávané výstupy

Žák

- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu
- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora
- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí
- zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
- zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci

Učivo

- komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech
- organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování
- historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympionismus – olympijská charta
- pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží
- zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech
- měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Tělesná výchova sport – 6.–9. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: prokáže znalosti z historie sportu objasní princip hry orientuje se v pravidlech hry předvede dovednosti: dribling, přihrávka jednoruč a obouruč, dvojtakt, střelba z místa a v pohybu, uvolnění hráče s míčem a bez míče, obrana hráče s míčem a bez míče, obranný a útočný doskok v praxi uplatňuje základy herních systémů (osobní obranný systém, zónový obranný systém, útočný systém založený na rozestavení účastníků bez míče kolem útočníka s míčem) předvede několik herních kombinací (např. útočná kombinace hod' a běž, obranná kombinace založena na přebírání, útočná kombinace založena na početní převaze útočníků apod.) uspořádá turnaj pro skupinu žáků, využívá dovedností, které si osvojil jako hráč, rozhodčí nebo hlavní organizátor turnaje	BASKETBAL historie basketbalu, pravidla basketbalu, vybavení hráčů, individuální dovednosti hráčů, herní kombinace, taktika hry, příprava a organizace utkání a turnajů, reprezentace žáků na oblastních, okresních a krajských soutěžích	OSV 1-11
Žák: prokáže znalosti z historie sportu, objasní princip hry, předvede odbíjecí dovednosti: podání spodem, vrchem, přihrávka, nahrávka, příjem podání, odbití obouruč vrchem a spodem, jednoruč, smeč, blok ovládá základní herní systém 6:6 a herní kombinace z něho vyplývající předvede dovednosti nahrávače, blokaře, smečáře a hráče, přijímajícího podání uspořádá turnaj pro skupinu žáků, ve hře využívá dovedností, které si osvojil, jako hráč, rozhodčí, zapisovatel a hlavní organizátor	VOLEJBAL historie volejbalu, pravidla volejbalu, vybavení hráčů, dovednostní technika při hře, taktika hry příprava a organizace utkání a turnajů, reprezentace žáků na oblastních, okresních a krajských soutěžích	

25 ZDRAVÝ ŽIVOTNÍ STYL

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Zdravý životní styl přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a být za ně odpovědný. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům

a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích. Rozšiřují a prohlubují si poznatky o rodině, škole a společenství vrstevníků, o přírodě, člověku, vztazích mezi lidmi a učí se tak dívat se na vlastní činnosti z hlediska zdravotních potřeb a životních perspektiv dospívajícího jedince a rozhodovat se ve prospěch zdraví.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Zdravý životní styl je povinným vyučovacím předmětem pro žáky 2. stupně ZŠ v 6. a 7. ročníku. Vyučuje se v 1 hodinové týdenní dotaci. K preferovaným organizačním formám výuky patří poznávací vycházky, výlety, exkurze a praktická cvičení ve škole i v terénu.

VÝUKA ZDRAVÉHO ŽIVOTNÍHO STYLU SMĚŘUJE K:

- formování pozitivního vztahu k vlastnímu zdraví a celoživotní odpovědnosti za podporu a ochranu zdraví vůči sobě i druhým
- utváření pozitivních mezilidských vztahů v rodině a v širším společenství založených na úctě, toleranci a empatii
- utváření odpovědného chování vůči sobě, ostatním, přírodě a životnímu prostředí, předvídání a analyzování důsledků vlastního chování a jednání v různých situacích
- osvojení sociálních dovedností a modelů chování v souvislosti se společensky nežádoucími jevy

Výchovně vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Zdravý životní styl

KOMPETENCE K UČENÍ

- Uplatňujeme nové, netradiční formy a metody výuky
- Aktivizujeme žáky tak, aby prakticky využívali své znalosti i osobní zkušenosti týkající se ochrany zdraví
- Motivujeme žáky, aby se zajímali o problematiku zdraví
- Zařazujeme aktuální informace o zdravotním stavu obyvatelstva a o nových možnostech péče o zdraví
- Umožňujeme žákům, aby se orientovali v nabídce informací o zdraví
- Vedeme žáky k používání ověřených informací o ochraně zdraví v praktickém životě
- Seznamujeme žáky s problematikou zdraví na úrovni přiměřené jejich věku, potřebám a zájmům
- Rozvíjíme zájem žáků o problematiku zdraví zadáváním vhodných úloh k řešení a témat k diskusi
- Vedeme žáky k pozorování svého okolí, k identifikaci nebezpečných míst v jejich okolí a popisu rizikových situací, v nichž se mohou ocitnout

- Diskutujeme s žáky o preventivních strategiích ochrany zdraví. Jdeme příkladem – neustále si dalším vzděláváním rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Předkládáme žákům otázky a úlohy vybízející k samostatnému uvažování o problému, k hledání souvislostí mezi způsobem života a zdravím
- Umožňujeme žákům využívat vlastní zkušenosti, prezentovat své stanovisko, srovnávat své názory a názory ostatních
- Vedeme žáky k zamyšlení nad problémy ochrany zdraví vlastního i nad možnostmi podpory zdraví ostatních
- Organizujeme výuku tak, aby se žáci naučili samostatně vyhledávat a shromažďovat potřebné informace
- Zadáváme zpracování samostatných (individuálních nebo skupinových) referátů a projektových úkolů
- Společně s žáky vyhodnocujeme kvalitu realizovaných projektů, zpracovaných referátů
- Oceňujeme dobrou práci, kooperaci žáků při přípravě, povzbuzujeme žáky k dalším aktivitám
- Organizujeme diskuse o získaných informacích, vyzýváme žáky k obhajování různých názorů
- Vedeme žáky k obhajobě vlastních či týmových názorů
- Jdeme příkladem – učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace odborného i interpersonálního charakteru.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Vyžadujeme souvislé odpovědi na zadané otázky
- Důsledně používáme odbornou terminologii a kulturní slovník v souvislosti s danou problematikou
- Vyzýváme žáky ke zpracování vybraných témat a k prezentaci úvah týkajících se životního stylu, zdraví, vztahu člověka a životního prostředí
- Rozvíjením komunikačních dovedností podporujeme kultivované chování
- Organizujeme besedy s odborníky, diskuse v rámci třídy, ročníku, školy
- Učíme žáky aktivnímu naslouchání
- Vytváříme podmínky pro vzájemnou výměnu názorů žáků
- Vedeme žáky k vyjadřování názorů na okolní situaci, na postoje lidí k některým rizikům ohrožující zdraví
- Učíme žáky formulovat vlastní myšlenky, obhajovat a publikovat názory preferující zdravý životní styl
- Jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností. Sami otevřeně komunikujeme na „odborné a kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Organizujeme práci žáků ve skupinách a vytváříme příležitosti pro rozvíjení komunikačních dovedností žáků, zapojujeme všechny členy skupiny, umožňujeme tak rozvíjení interakčních vztahových dovedností
- Pozitivně hodnotíme dobrou vzájemnou týmovou spolupráci, oceňujeme snahu, zručnost, pečlivost při řešení problémů
- Vytváříme situace vhodné pro vzájemnou diskusi žáků v menších skupinkách i v rámci celé třídy

- Podporujeme pozitivní sociální klima ve třídě
- Vedeme žáky k odpovědnému chování vůči sobě i ostatním
- Umožňujeme žákům osvojit si dovednosti potřebné pro rozhodování se z hlediska různých sociálních rolí (didaktické hry)
- Oceňujeme postřehy žáků při hodnocení vhodných i nevhodných návyků a přístupů k podpoře zdraví
- Navozujeme diskuse, podporujeme týmovou spolupráci
- Jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních. Upřednostňujeme zájmy školy, zájmy žáků a oprávněné zájmy rodičů před svými osobními zájmy. Pomáháme svým spolupracovníkům, učíme se od nich, vyměňujeme si s nimi zkušenosti.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Vedeme žáky k formování důležitých pracovních vlastností (vytrvalost, odvaha, odpovědnost, cílevědomost)
- Důsledně dbáme na dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví při všech aktivitách, kterých se žáci zúčastňují
- Vytváříme příležitosti, aby žáci mohli prokázat, jak pečují o své tělesné, duševní a sociální zdraví
- Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...). Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností.

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví

2. stupeň

Očekávané výstupy

Žák

- respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství
- vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví
- vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví
- posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví
- usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví
- vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí
- dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky
- uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc
- projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí

- na programech podpory zdraví v rámci školy a obce
- samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím
- respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví
- respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování
- uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni;
- v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým
- vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi
- projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc
- uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí

Učivo

VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ

- vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství
- vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek

ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE

- dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny
- sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity

ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ

- výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy
- vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota
- tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim
- ochrana před přenosnými chorobami základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty
- ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci

RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE

- stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti

- auto-destruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládnání, trestná činnost, dopink ve sportu
- skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; komunikace se službami odborné pomoci
- bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení
- dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládnání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)
- manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt
- ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí

HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ

- celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie
- podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ

- sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity
- seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládnání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování
- psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládnání stresu, hledání pomoci při problémech
- mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování

Očekávaný výstup v rámci podpůrných opatření

- žák si uvědomuje význam rodiny pro jeho život a snaží se o dobré soužití mezi členy rodiny
- chápe význam dobrého soužití se svými vrstevníky
- dodržuje správné stravovací návyky
- chápe význam jak tělesného, tak duševního zdraví
- dodržuje návyky správné hygieny
- ví, jak se chránit před přenosnými chorobami
- uvědomuje si fyzické a duševní změny dospívání, vztahy mezi chlapci a děvčaty
- uvědomuje si rizika spojená se zneužíváním návykových látek

- umí vyhledat telefonní čísla center odborné pomoci
- umí ošetřit běžná lehká poranění
- dodržuje pravidla bezpečnosti ve škole a v dopravě
- chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny
- uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím
- respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví
- projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy
- dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování
- svěří se se zdravotním problémem
- dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her
- uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy
- zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí
- uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla
- chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu ZDRAVÝ ŽIVOTNÍ STYL – 6. a 7. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: uveďte příklady pravého kamarádství respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky a vrstevníky, přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů dodržuje pravidla práce v týmu a spolupracuje se spolužáky vysvětlí role členů komunity a rozpozná pozitivní a negativní vlivy na kvalitu sociálního klimatu z hlediska prospěšnosti zdraví rozdělí užší i širší příbuzenské vztahy popíše základní funkce rodiny dodržuje zásady společenského chování při pozdravu, představování i při běžné komunikaci používá vhodné prostředky verbální i neverbální komunikace vybere vhodný způsob řešení modelové situace	VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska partnerské vztahy, manželství, rodičovství vztahy a pravidla soužití v komunitě (rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek) – spolupráce, kooperace, respektování sebe i druhých, přijímání názoru druhého, empatie, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace, pomáhající a prosociální chování komunikace verbální a neverbální zásady společenského chování	OSV 1-11 VDO 1,2 VMEGS 2 MV 1,2,4 EV 1-4 MedV 2,5-7
Žák: respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje kultivovaně se chová k opačnému pohlaví nepoužívá vulgární slova související se sexualitou chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování popíše změny probíhající v období dospívání orientuje se v prostředcích osobní a intimní hygieny a ve způsobu jejich používání uveďte rizika nechráněného pohlavního styku uveďte argumenty pro odložení sexuálního života do doby plné zralosti uveďte zdravotní rizika pohlavně přenosných chorob zdůvodní preventivní opatření boje proti šíření HIV vysvětlí význam náhradní rodinné péče pro děti vyrůstající mimo rodinu, puberta, dospívání (anatomické, fyziologické, emocionální) vysvětlí rozdíly mezi zamilovaností, přátelstvím, náhodnou známostí a rozvinutou láskou pojmenuje povahové vlastnosti partnerů, které jsou předpokladem pro založení stabilní rodiny	ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE Dětství, sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, předčasná sexuální zkušenost a její rizika, promiskuita, poruchy pohlavní identity základní principy odpovědného sexuálního chování těhotenství a rodičovství mladistvých volba partnera, manželství, rodičovství náhradní rodinná péče, adopce, pěstounská péče	
Žák: dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky charakterizuje základní složky potravy diskutuje o reklamě na potraviny z hlediska její věrohodnosti posoudí na konkrétních příkladech zastoupení jednotlivých potravin a nápojů ve stravovacím režimu člověka z hlediska zdravé výživy vysvětlí rizika spojená s poruchami příjmu potravy posoudí přednosti a nedostatky některých alternativních výživových směrů uveďte rizika častého využívání rychlého občerstvení sestaví jídelníček dle zásad zdravé výživy uveďte příklady pozitivních a negativních vlivů životního prostředí na zdraví člověka	ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ zásady zdravého stravování, pitný režim potraviny rostlinného a živočišného původu zastoupení potravin v jídelníčku, pyramida zdravé výživy, živiny poruchy příjmu potravy (anorexie, bulimie) výživa a civilizační nemoci alternativní směry ve výživě (vegetariánství, makrobiotika, biopotraviny) stravování v rodině, způsoby rychlého občerstvení zásady společenského chování u stolu vliv životního prostředí na zdravotní stav člověka (ovzduší, voda, půda, hluk, sluneční záření) provoz domácnosti a životní prostředí (domácí ekologie), odpady, třídění odpadů tělesná a duševní hygiena (zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování)	

<p>vyjmenuje a zdůvodní pravidla chování při zhoršeném rozptylu škodlivin v ovzduší chrání se podle možností před škodlivými vlivy vnějšího prostředí (ultrafialové záření, cigaretový kouř, smog)</p> <p>objasní význam vody pro život člověka (zdraví, hygiena, rekreace)</p> <p>objasní škodlivost hluku na zdraví</p> <p>popíše hygienické zásady nakládání s odpady z domácnosti</p> <p>uvede způsoby likvidace odpadů z domácnosti (třídění, skládkování, kompostování, spalování)</p> <p>sestaví vlastní denní (týdenní) rozvrh činností – z hlediska zásad zdravého způsobu života (zařazuje odpočinek, spánek a pohybové aktivity)</p> <p>uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami</p> <p>svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc</p> <p>pojmenuje cesty přenosu nejčastějších infekčních nemocí, zná doporučené způsoby ochrany před nimi</p> <p>uplatňuje zásady při podávání léků</p> <p>pojmenuje zdroje a místa možných nehod a úrazů v bytě</p> <p>označí nebezpečná místa ve svém okolí a v souvislosti s nimi navrhne způsoby bezpečného chování</p> <p>vhodně reaguje na situaci úrazu, v případě potřeby zavolá záchrannou službu</p>	<p>režim dne (vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, pohybové aktivity)</p> <p>bezpečné trávení volného času, jeho smysluplná náplň, pozitivní životní cíle a hodnoty</p> <p>ochrana před přenosnými chorobami (cesty přenosu, nákazy respirační, přenosné potravinami, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty, prevence)</p> <p>ochrana před nepřenositelnými chorobami a před úrazy (prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění, preventivní léčebná péče)</p> <p>péče při nemoci v rodině, užívání a ukládání léků, lékárníčka</p> <p>okolnosti vzniku úrazu, ochrana před úrazem, chování v situaci úrazu</p> <p>zásady první pomoci</p>
<p>Žák:</p>	<p>RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE</p>
<p>využívá relaxační techniky a sociální dovednosti k překonání únavy a regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím</p> <p>uvede rizika poškození zdraví člověka v důsledku zneužívání návykových látek (zdraví fyzické, psychické, sociální)</p> <p>předvede a používá způsoby odmítání návykových látek v modelových situacích</p> <p>pojmenuje cesty přenosu HIV/AIDS a způsoby ochrany před infekcí</p> <p>popíše manipulativní vliv sekt, médií a vrstevníků na dospívající a uplatňuje osvojené dovednosti komunikační ochrany proti manipulaci a agresi</p> <p>uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni</p> <p>v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým</p> <p>rozlišuje mezi závažnými a méně závažnými poraněními</p> <p>předvede základní způsoby poskytnutí první pomoci</p> <p>komunikuje se službami poskytujícími anonymní poradenskou službu</p> <p>uvede na konkrétních příkladech lživost reklamních triků souvisejících s propagací cigaret a alkoholu</p>	<p>stres a jeho vztah ke zdraví (relaxační a regenerační techniky)</p> <p>autodestruktivní závislosti (psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet, násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládnání, trestná činnost, dopink ve sportu</p> <p>skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí, formy sexuálního zneužívání dětí, kriminalita mládeže, komunikace se službami odborné pomoci</p> <p>dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví (domov, škola, volný čas, ulice)</p> <p>rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu (tísňové volání, postup v případě dopravní nehody, zajištění bezpečnosti)</p> <p>bezpečné chování a komunikace (komunikace s vrstevníky, neznámými lidmi, nebezpečná komunikace prostřednictvím elektronických médií)</p> <p>manipulativní reklama, působení sekt</p> <p>ochrana člověka za mimořádných událostí (klasifikace MU, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po MU, prevence vzniku)</p>

kriticky přistupuje k mediálním informacím a vlivu reklam na veřejné mínění uvede, jak se třeba zachovat při ohrožení mimořádnou událostí, vysvětlí postup při evakuaci	
Žák:	HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ
uvede příklady pozitivních a negativních vlivů na člověka, na jeho zdraví a způsob života vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví a zdraví druhých projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci (složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie) podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví odpovědnost jedince za zdraví
Žák:	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ
rozpozná a ovládá své emoce respektuje sám sebe i druhé uvědomuje si vhodnost (nevhodnost) své reakce akceptuje pocity druhých	sebepoznání a sebepojetí (vztah k sobě samému a k druhým lidem seberegulace a sebeorganizace činnosti a chování (sebereflexe, sebekontrola, sebeovládání, stanovení osobních cílů a stanovení kroků k jejich dosažení, zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích) psychohygienu a zvládání stresu

Člověk a svět práce

PRACOVNÍ ČINNOSTI

26 PRACOVNÍ ČINNOSTI

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Pracovní činnosti vychází ze vzdělávacího oboru Člověk a svět práce, postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Vzdělávací obsah předmětu vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech. Cíleně se zaměřuje na praktické (zejména manuální) pracovní dovednosti a návyky a doplňuje tak celé základní vzdělání o tuto důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích obsahů vyučovacích předmětů a je jejich určitou protívahou.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Učební osnovy vyučovacího předmětu Pracovní činnosti obsahují rozpracované konkretizované výstupy a učivo ze všech tematických okruhů vzdělávací oblasti Člověk a svět práce RVP ZV.

(na 1. stupni: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů; na 2. stupni: Design a konstruování, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů, Svět práce). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech vyučovacích hodinách jsou soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Prostřednictvím vyučovacího předmětu Pracovní činnosti žáci získávají nejen důležité základní pracovní návyky a dovednosti, ale také důležité informace ze sféry výkonu práce. To pro ně může být velkou pomocí při jejich rozhodování o jejich dalším studijním a profesním zaměření.

Vyučovací předmět Pracovní činnosti je povinný předmět, který se vyučuje v 1. až 9. ročníku v 1 hodinové týdenní dotaci (celkem 9 hodin). Jednohodinové týdenní dotace vyučovacího předmětu Pracovní činnosti lze ve vhodných případech organizovat „střídavě“ jako „dvouhodinový“ 1/14 dnů v kombinaci s jiným vyučovacím předmětem s jednohodinovou týdenní dotací (např. s Výtvarnou výchovou apod.). Bez ohledu na charakter pracovních činností probíhá výuka vyučovacího předmětu Pracovní činnosti ve stejném rozsahu pro chlapce i dívky. Na 1. stupni se třídy nedělí, na 2. stupni jsou žáci při výuce Pracovní činnosti pravidelně střídavě rozděleni do dvou pracovních skupin.

Výuka probíhá z převážné části v odborných učebnách školy (výtvarná třída, cvičná kuchyňka, odborná učebna výpočetní techniky), v nejbližším okolí školy a formou exkurzí i ve vybraných institucích a výrobních podnicích.

Předmětem se prolínají průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova je naplňována morálním a sociálním rozvojem. Vede k porozumění sobě samému a druhým, ke zdravému a vyrovnanému sebepojetí. Žáci se učí zaujímat různá stanoviska v mluvených i psaných projevech a tato stanoviska věcně, funkčně a logicky obhajovat. Učí se specifickým komunikačním dovednostem a dialogu (např. pro přijímací pohovor), jsou seznamováni se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, učí se řešit problémy a určovat pracovní postupy při realizaci daných úkolů.

Mediální výchova učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, vede k osvojení si základních principů vzniku významných mediálních obsahů, učí se vytvářet mediální sdělení.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – je naplňována studiem možností občana zapojit se na trhu práce i v Evropě a ve světě a sledováním problémů na trhu práce v Evropě a ve světě. Jsou informováni o existenci mezinárodních norem v technice.

Výchova demokratického občana – pomáhá žákovi lépe se připravit na zapojení se do pracující společnosti.

Výchovně vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Pracovní činnosti

KOMPETENCE K UČENÍ

- Na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení.
- Podporujeme samostatnost a tvořivost.
- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti.
- Ve výuce se zaměřujeme prioritně na „aktivní“ dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získání.
- Motivujeme k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení.
- Při hodnocení používáme ve zřetelné převaže prvky pozitivní motivace.
- Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.
- Jdeme příkladem – neustále si dalším vzděláváním rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Učíme žáky nebát se problémů („problémy byly, jsou a budou – problém není hrozba, ale výzva“).
- Na modelových příkladech učíme žáky užívat různé algoritmy řešení problémů.
- Podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému.
- Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.
- Podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů.
- Jdeme příkladem – učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů.
- Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty.
- Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí.
- Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti.
- Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, v rádech odborných pracoven, řádu akcí mimo školu apod.; umožňujeme žákům podílet se na sestavování těchto pravidel.
- Jdeme příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování.
- Podporujeme „inkluzi“ („začlenění“) – volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu.
- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- Jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Respektujeme společně dohodnutá pravidla, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže).
- Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů.
- Netolerujeme nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci.
- Netolerujeme žádnou podobu (aktivní, pasivní, otevřenou, skrytou) podpory výše uvedených negativních jevů.
- Důsledně dbáme na dodržování pravidel chování ve škole, stanovených ve vnitřních normách školy.
- Neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření.
- Dodržujeme zásadu „že tu není špatný žák, jsou tu jen špatné projevy jeho chování“.
- V rámci předmětu seznamujeme žáky s vhodnými právními normami.
- Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí.
- Jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti. Respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole. Chováme se k žákům jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Žádnou práci netrestáme. Kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme.
- Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.
- Důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků.
- Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi – cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia.
- Cíleně posilujeme (motivujeme) žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia (budoucího povolání).
- Jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...). Dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností.
-

Očekávané výstupy vzdělávacího oboru Člověk a svět práce

1. stupeň

Práce s drobným materiálem

Očekávané výstupy – 1. období

Žák

- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- pracuje podle slovního návodu a předlohy

Očekávaný výstup v rámci podpůrných opatření

Žák

- zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- pracuje podle slovního návodu a předlohy

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

- vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu
- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic
- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

Očekávaný výstup v rámci podpůrných opatření

Žák

- vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu
- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii
- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění

Učivo

- vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.)
- pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití
- jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce
- lidové zvyky, tradice, řemesla

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Očekávané výstupy – 1. období

Žák

- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Očekávaný výstup v rámci podpůrných opatření

Žák

- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu

Očekávaný výstup v rámci podpůrných opatření

Žák

- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
- udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu
- užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky

Učivo

- stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů
- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Očekávané výstupy – 1. období

Žák

- provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování
- pečuje o nenáročné rostliny

Očekávaný výstup v rámci podpůrných opatření

Žák

- provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky
- pečuje o nenáročné rostliny

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

- provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování
- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny
- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

Očekávaný výstup v rámci podpůrných opatření

Žák

- dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin

- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování
- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě

Učivo

- základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo
- pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.)
- pěstování pokojových rostlin
- rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Očekávané výstupy – 1. období

Žák

- připraví tabuli pro jednoduché stolování
- chová se vhodně při stolování

Očekávaný výstup v rámci podpůrných opatření

Žák

- upraví stůl pro jednoduché stolování
- chová se vhodně při stolování

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

- orientuje se v základním vybavení kuchyně
- připraví samostatně jednoduchý pokrm
- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování
- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

Očekávaný výstup v rámci podpůrných opatření

Žák

- dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin
- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování
- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě

Učivo

- základní vybavení kuchyně
- výběr, nákup a skladování potravin
- jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování
- technika v kuchyni – historie a význam

2. stupeň

PRÁCE s TECHNICKÝMI MATERIÁLY

Očekávané výstupy

Žák

- provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
- řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
- organizuje a plánuje svoji pracovní činnost
- užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku
- dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu

Očekávaný výstup v rámci podpůrných opatření

Žák

- získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
- řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
- organizuje svoji pracovní činnost
- pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech
- dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu
- rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti
- zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu
- správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky
- dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku
- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu

Učivo

- vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity)
- pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování
- jednoduché pracovní operace a postupy
- organizace práce, důležité technologické postupy
- technické náčrty a výkresy, technické informace, návody
- úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla

DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ

Očekávané výstupy

Žák

- provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
- řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
- organizuje a plánuje svoji pracovní činnost

- užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku
- dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a náradím; poskytne první pomoc při úrazu

Očekávaný výstup v rámci podpůrných opatření

Žák

- sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model
- ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení
- dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu

Učivo

- sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž
- návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program

PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI

Očekávané výstupy

Žák

- provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví
- ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů
- správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu
- dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem

Očekávaný výstup v rámci podpůrných opatření

Žák

- provádí jednoduché operace platebního styku
- ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů
- správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti
- dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií

Učivo

- finance, provoz a údržba domácnosti – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti; údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad
- a jeho ekologická likvidace; spotřebiče v domácnosti
- elektrotechnika v domácnosti – elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Očekávané výstupy

Žák

- používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče
- připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy
- dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

Očekávaný výstup v rámci podpůrných opatření

Žák

- používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče
- připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy
- dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

Učivo

- kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu
- potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku
- příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů
- úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole

SVĚT PRÁCE

Očekávané výstupy

Žák

- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí
- posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy
- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání
- prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce

Očekávaný výstup v rámci podpůrných opatření

Žák

- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách
- posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlednutím k potřebám běžného života
- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání
- prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání
- byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů
- byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání

Učivo

- trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce
- volba profesní orientace – základní principy sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti
- a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace; informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb
- možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby
- zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce; práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů
- podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRACOVNÍ ČINNOSTI – 1. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: rozezná různé druhy materiálu, jeho vlastnosti předvede správné způsoby zacházení s materiálem porovná vlastnosti zpracovaného materiálu ověří vlastnosti materiálu v praxi zhotoví jednoduché výrobky pomocí elementárních dovedností a činností rozpozná jednoduché pracovní pomůcky, nářadí a předvede, jak s nimi zacházet popíše jednoduchý pracovní postup popíše jednoduchou pracovní operaci a postup na základě vlastní zkušenosti uvede způsob a použití jednoduché operace napodobí předváděnou práci objasní prováděné pokusy a pozorování, při nichž vlastní práci nebo demonstraci pozná vlastnosti různých druhů materiálů, účel pomůcek, bude nacházet vztahy mezi materiálem a nástrojem, pomůckou se spolužáky ve skupině vypracuje jednoduchý záznam na nástěnnou tabuli dovede organizovat práci skupiny dodrжуje body organizačního řádu příkladně plní povinnosti služby uvede jednoduchý pracovní postup podle vzorového výrobku a výkladu vyrobí vlastní výrobek prokáže samostatnost v úpravě pracovního místa, udržuje čistotu a pořádek podle jednoduchého návodu vyrobí výrobek váží se k lidovým tradicím, k ročnímu období	PRÁCE S MATERIÁLY přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil, drát, kov, plasty vlastnosti materiálu, užití v praxi pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opakování grafická komunikace, technické náčrty a výkresy, technické informace, technologie organizace práce, technologická kázeň jednoduché pracovní postupy lidové zvyky, tradice, řemesla hygiena a bezpečnost práce bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazu	OSV 1–11 VMEGS 2 MV 4

bezpečně zachází s elementárními nástroji, pomůckami. při práci s materiálem dbá na osobní čistotu a bezpečnost předvede ošetření drobného poranění		
Žák:	KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI	
sestaví jednoduché modely dle vlastního rozhodnutí, návrhu, plánu bezpečně zachází s díly stavebnice zkontroluje, zda výrobek odpovídá modelu nebo předloze vyhotoví (dle své fantazie) jednoduché výrobky	práce s návodem, předlohou, náčrtem, plánem, schématem stavebnice, sestavování modelů, montáž a demontáž	
Žák:	PĚSTITELSKÉ PRÁCE	
provede jednoduché pěstitelské práce předvede péči o pokojové květiny vede si jednoduché kolektivní záznamy pojmenuje vybrané pokojové květiny	základní podmínky pro pěstování rostlin rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie pěstování a ošetřování pokojových rostlin	
Žák:	JEDNODUCHÁ ÚPRAVA STOLU, PRAVIDLA CHOVÁNÍ	
připraví tabuli pro jednoduché stolování a předvede správné chování při stolování	základní vybavení kuchyně výběr, nákup a skladování potravin jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRACOVNÍ ČINNOSTI – 2. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: rozliší různé druhy materiálu, jeho vlastnosti a různé způsoby zacházení porovná vlastnosti zpracovaného materiálu ověří vlastnosti materiálu v praxi zhotoví jednoduché výrobky pomocí elementárních dovedností a činností rozpozná jednoduché pracovní pomůcky a nářadí a předvede, jak s nimi správně zacházet uvede jednoduchý pracovní postup popíše jednoduchou pracovní operaci a postup na základě vlastní zkušenosti uvede způsob a použití jednoduché operace napodobí průběh předváděné práce objasní prováděné pokusy a pozorování, při nichž vlastní prací nebo demonstrací pozná vlastnosti různých druhů materiálů, účel pomůcek, bude nacházet vztahy mezi materiálem a nástrojem, pomůckou se spolužáky ve skupině vypracuje jednoduchý záznam na nástěnnou tabuli předvede dovednost organizovat práci skupiny dodržuje body organizačního řádu podle vzorového výrobku a výkladu vyrobí svůj vlastní výrobek	PRÁCE S MATERIÁLY přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil, drát, kov, plasty vlastnosti materiálu, užití v praxi pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opakování jednoduché pracovní postupy grafická komunikace, technické náčrty a výkresy, technické informace, technologie organizace práce, technologická kázeň	OSV 1–11 VMEGS 2 MV 4

<p>prokáže samostatnost v úpravě pracovního místa, pracovní místo udržuje v čistotě a pořádku příkladně plní povinnosti služby vyhotoví dle fantazie jednoduché výrobky podle jednoduchého návodu vyrobí výrobek vážící se k lidovým tradicím, k ročnímu období bezpečně zachází s elementárními nástroji, pomůckami při práci s materiálem dbá na osobní čistotu a bezpečnost předvede ošetření drobného poranění</p>	<p>lidové zvyky, tradice, řemesla bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazu hygiena a bezpečnost práce</p>	
Žák:	KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI	
<p>sestaví jednoduché modely dle vlastního rozhodnutí, návrhu, plánu zkontroluje, zda výrobek odpovídá modelu nebo předloze uvede jednoduchý pracovní postup bezpečně zachází s díly stavebnice</p>	<p>práce s návodem, předlohou, náčrtem, plánem, schématem, jednoduchým programem stavebnice, sestavování modelů, montáž a demontáž</p>	
Žák:	PĚSTITELSKÉ PRÁCE	
<p>provede jednoduché pěstitelské práce předvede péči o pokojové květiny vede si jednoduché kolektivní záznamy rozdělí, pojmenuje vybrané pokojové květiny</p>	<p>základní podmínky pro pěstování rostlin rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie pěstování a ošetřování pokojových rostlin</p>	
Žák:	JEDNODUCHÁ ÚPRAVA STOLU, PRAVIDLA CHOVÁNÍ	
<p>připraví tabuli pro jednoduché stolování a předvede správné chování při stolování</p>	<p>základní vybavení kuchyně výběr, nákup a skladování potravin jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování</p>	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRACOVNÍ ČINNOSTI – 3. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák:	PRÁCE S MATERIÁLY	
<p>rozliší různé druhy materiálu, jeho vlastnosti a různé způsoby zacházení porovná vlastnosti zpracovaného materiálu ověří vlastnosti materiálu v praxi zhotoví jednoduché výrobky pomocí elementárních dovedností a činností rozpozná jednoduché pracovní pomůcky a nářadí a předvede, jak s nimi správně zacházet uvede jednoduchý pracovní postup popíše jednoduchou pracovní operaci a postup na základě vlastní zkušenosti uvede způsob a použití jednoduché operace napodobí průběh předváděné práce objasní prováděné pokusy a pozorování, při nichž vlastní práci nebo demonstrací pozná vlastnosti různých druhů materiálů, účel pomůcek, bude nacházet vztahy mezi materiálem a nástrojem, pomůckou</p>	<p>přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil, drát, kov, plasty vlastnosti materiálu, užití v praxi pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opakování grafická komunikace, technické náčrty a výkresy, technické informace, technologie</p>	<p>OSV 1–11 VMEGS 2 MV 4</p>

<p>se spolužáky ve skupině vypracuje jednoduchý záznam na nástěnnou tabuli Předvede dovednost organizovat práci skupiny dodrжуje body organizačního řádu podle vzorového výrobku a výkladu vyrobí svůj vlastní výrobek uvede jednoduchý pracovní postup. sestaví jednoduché modely dle vlastního rozhodnutí, návrhu, plánu zkontroluje, zda výrobek odpovídá modelu nebo předloze vyhotoví dle fantazie jednoduché výrobky podle jednoduchého návodu vyrobí výrobek vážící se k lidovým tradicím, k ročnímu období prokáže samostatnost v úpravě pracovního místa, pracovní místo udržuje v čistotě a pořádku příkladně plní povinnosti služby bezpečně zachází s elementárními nástroji, pomůckami při práci s materiálem dbá na osobní čistotu a bezpečnost předvede ošetření drobného poranění</p>	<p>organizace práce, technologická kázeň</p> <p>jednoduché pracovní postupy</p> <p>lidové zvyky, tradice, řemesla</p> <p>hygiena a bezpečnost práce bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazu</p>	
Žák:	PĚSTITELSKÉ PRÁCE	
<p>provede jednoduché pěstitelské práce předvede péči o pokojové květiny vede si jednoduché kolektivní záznamy rozliší, pojmenuje vybrané pokojové květiny</p>	<p>základní podmínky pro pěstování rostlin rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie pěstování a ošetřování pokojových rostlin</p>	
Žák:	JEDNODUCHÁ ÚPRAVA STOLU, PRAVIDLA CHOVÁNÍ	
<p>připraví tabuli pro jednoduché stolování a předvede správné chování při stolování</p>	<p>základní vybavení kuchyně výběr, nákup a skladování potravin jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování</p>	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRACOVNÍ ČINNOSTI – 4. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák:	PRÁCE S MATERIÁLY	
<p>předvede správné praktické činnosti s daným materiálem rozliší různé materiály, uvede jejich vlastnosti předvede základní dovednosti práce s technickými materiály bezpečně využívá a používá vlastnosti různých materiálů při složitějších pracovních činnostech používá složitější pracovní nářadí a pomůcky zachází s pracovními nástroji bezpečně a podle návodu vybere vhodný pracovní nástroj, pomůcku, nářadí samostatně podle vlastní představy vypracuje plánek výrobku, k jeho zhotovení zvolí vhodné</p>	<p>přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, folie, dřevo, plasty vlastnosti materiálu, užití v praxi</p> <p>pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování</p>	<p>OSV 1–11 VMEGS 2 MV 4</p>

<p>materiály, nářadí, pomůcky, pracovní postup vzniklé problémy vhodným způsobem samostatně vyřeší</p> <p>dodržuje pracovní postup podle slovního návodu, náčrtku, nákresu, výkresu při řešení praktických problémů prokáže technické myšlení a technickou představivost používá složitější metodickou řadu pracovního postupu</p> <p>samostatně zaznamená dílčí pozorování a úseky při pokusech, uvede celé pracovní postupy vystihne podstatu pracovního procesu určí z jednoduchého náčrtu, výkresu velikost, délku, šířku výrobku</p> <p>samostatně vyhledá informace o různých technologiích v dostupné literatuře sleduje průběh předváděné práce a následně samostatně napodobí pracovní postup vyrobí jednoduché lidové výrobky pomocí jednoduchých pomůcek, nářadí napodobí v jednoduché formě vybrané lidové řemeslo</p> <p>při pracovním postupu použije kreslený návod provede pokusy a pozorování, při nichž vlastní prací pozná vlastnosti materiálů, vlastnosti a účel nástrojů a pomůcek</p> <p>vyřeší úspěšně pracovní problémy při práci s návodem, náčrtem, předlohou, jednoduchým programem</p> <p>důsledně dodržuje pracovní řád a zásady bezpečné práce s nástroji, pomůckami ohlásí každé poranění, dovede ošetřit jednoduché zranění</p> <p>dodržuje bezpečnost a hygienu práce dodržuje pořádek na pracovním místě</p>	<p>grafická komunikace, technické náčrty a výkresy, technologie</p> <p>práce montážní a demontážní, práce s návodem, předlohou, náčrtem, plánem, jednoduchým programem</p> <p>jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce, technologická kázeň</p> <p>lidové zvyky, tradice, řemesla</p> <p>bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazu</p>	
Žák:	PĚSTITELSKÉ PRÁCE	
<p>vyhledá informace o pokojových rostlinách v dostupné literatuře</p> <p>uvede, rozliší jedovaté a nebezpečné pokojové květiny</p> <p>provede pozorování pokojových rostlin, předvede správnou péči o pokojové květiny rozliší jednoduché pěstitelské nářadí</p> <p>při pěstitelských pracích používá vhodné pracovní nástroje a náčiní a správné pracovní postupy</p>	<p>základní podmínky pro pěstování rostlin výživa rostlin péče o pokojové a jiné rostliny rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie různé druhy pomůcek a nástrojů</p>	
Žák:	PŘÍPRAVA POKRMŮ	
<p>orientuje se v základním vybavení kuchyně, připraví samostatně jednoduchý pokrm</p> <p>udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce v kuchyni</p> <p>poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni</p>	<p>základní vybavení kuchyně výběr, nákup a skladování potravin technika v kuchyni, historie a význam</p>	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRACOVNÍ ČINNOSTI – 5. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<p>Žák:</p> <p>předvede správné praktické činnosti s daným materiálem</p> <p>rozliší různé materiály, uvede jejich vlastnosti</p> <p>předvede základní dovednosti práce s technickými materiály</p> <p>bezpečně využívá a používá vlastnosti různých materiálů při složitějších pracovních činnostech</p> <p>používá složitější pracovní nářadí a pomůcky</p> <p>zachází s pracovními nástroji bezpečně a podle návodu</p> <p>vybere vhodný pracovní nástroj, pomůcku, nářadí</p> <p>samostatně podle vlastní představy vypracuje plánek výrobku, k jeho zhotovení zvolí vhodné materiály, nářadí, pomůcky, pracovní postup</p> <p>vzniklé problémy vhodným způsobem samostatně vyřeší</p> <p>oddržuje pracovní postup podle slovního návodu, náčrtku, nákresu, výkresu</p> <p>při řešení praktických problémů prokáže technické myšlení a technickou představivost</p> <p>používá složitější metodickou řadu pracovního postupu</p> <p>samostatně zaznamená dílčí pozorování a úseky při pokusech, uvede celé pracovní postupy</p> <p>vystihne podstatu pracovního procesu</p> <p>určí z jednoduchého náčrtu, výkresu velikost, délku, šířku výrobku</p> <p>samostatně vyhledá informace o různých technologiích v dostupné literatuře</p> <p>sleduje průběh předváděné práce a následně samostatně napodobí pracovní postup</p> <p>při pracovním postupu použije kreslený návod</p> <p>provede pokusy a pozorování, při nichž vlastní prací pozná vlastnosti materiálů, vlastnosti a účel nástrojů a pomůcek</p> <p>vyřeší úspěšně pracovní problémy při práci s návodem, náčrtem, předlohou, jednoduchým programem</p> <p>vyrobí jednoduché lidové výrobky pomocí jednoduchých pomůcek, nářadí</p> <p>napodobí v jednoduché formě vybrané lidové řemeslo</p> <p>důsledně dodržuje pracovní řád a zásady bezpečné práce s nástroji, pomůckami</p> <p>ohlásí každé poranění, dovede ošetřit jednoduché zranění</p> <p>dodržuje bezpečnost a hygienu práce</p> <p>dodržuje pořádek na pracovním místě</p> <p>předvede práci podle slovního návodu, vzoru, fantazie</p>	<p>PRÁCE S MATERIÁLY</p> <p>přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, folie, dřevo, plasty</p> <p>vlastnosti materiálu, užití v praxi</p> <p>pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování</p> <p>jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce, technologická kázeň.</p> <p>grafická komunikace, technické náčrty a výkresy, technologie</p> <p>práce montážní a demontážní, práce s návodem, předlohou, náčrtem, plánem, jednoduchým programem</p> <p>lidové zvyky, tradice, řemesla</p> <p>bezpečnostní předpisy, první pomoc při úrazu</p>	<p>OSV 1–11</p> <p>VMEGS 2</p> <p>MV 4</p>

Žák:	PĚSTITELSKÉ PRÁCE	
předvede práci podle slovního návodu, vzoru, fantazie vyhledá informace o pokojových rostlinách v dostupné literatuře uvede, rozliší jedovaté a nebezpečné pokojové květiny provede pozorování pokojových rostlin, předvede správnou péči o pokojové květiny rozliší jednoduché pěstitelské nářadí při pěstitelských pracích používá vhodné pracovní nástroje a náčiní a správné pracovní postupy	základní podmínky pro pěstování rostlin výživa rostlin péče o pokojové a jiné rostliny rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie různé druhy pomůcek a nástrojů	
Žák:	PŘÍPRAVA POKRMŮ	
orientuje se v základním vybavení kuchyně, připraví samostatně jednoduchý pokrm udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce v kuchyni poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni	základní vybavení kuchyně výběr, nákup a skladování potravin technika v kuchyni, historie a význam	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRACOVNÍ ČINNOSTI – 6. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: sestaví model, zhotoví výrobek podle návodu, náčrtu, plánu, předlohy, jednoduchého programu; uživatelsky pracuje s technickou dokumentací přečte jednoduchý technický výkres připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj. provede, vyřeší zadaný pracovní úkol správně a ve stanoveném rozsahu i termínu provede zadané praktické činnosti s danými materiály: dřevo, plasty, kovy, přírodní materiály organizuje a plánuje svoji pracovní činnost uvede vlastnosti materiálů (dřevo, plasty, kovy) na konkrétních příkladech uvede využití znalosti vlastností různých materiálů při volbě vhodného materiálu pro daný výrobek, při volbě vhodného způsobu zpracování materiálu a při volbě vhodných pracovních pomůcek, nářadí a nástrojů při práci používá vodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní a vhodné osobní ochranné prostředky vyřeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálu, pracovních nástrojů a nářadí posoudí vliv techniky na využití volného času objasní vliv techniky na životní prostředí	PRÁCE S MATERIÁLY, DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ jednoduché pracovní postupy, organizace práce, technologická kázeň grafická komunikace – technické náčrty a výkresy, technické informace, technologie pravoúhlé promítání pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování materiálů: dřevo, plasty, kovy práce s materiály: dřevo, plasty, kovy; práce s přírodními materiály vlastnosti materiálů: dřevo, plasty, kovy; užití v praxi, význam plastů pro rozvoj techniky pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování materiálů práce pro zlepšení školního prostředí úloha techniky v životě člověka a její zneužití	OSV 1–11 VMEGS 2 MV 4 EV 1–4

<p>seznámí se s obecnými zásadami bezpečnosti a hygieny při práci s technickými materiály</p> <p>správně vykoná zadané praktické činnosti</p> <p>správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby</p> <p>udržuje pořádek na pracovním místě</p> <p>dodržuje základní zásady péče o pracovní a životní prostředí</p> <p>dodržuje základy bezpečnosti a ochrany při práci, hygienická pravidla a předpisy, dodržuje technologickou kázeň</p> <p>na modelových situacích předvede poskytnutí první pomoci při úrazu</p>	<p>ochrana pracovního a životního prostředí</p> <p>bezpečnost a ochrana zdraví při práci</p> <p>hygiena, bezpečnostní předpisy</p> <p>první pomoc při úrazu</p>	
--	---	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRACOVNÍ ČINNOSTI – 7. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák:	PRÁCE S MATERIÁLY	OSV 1–11 VMEGS 2 MV 4 EV 1–4
<p>provádí jednoduché práce s technickými materiály</p> <p>řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí</p> <p>organizuje a plánuje svoji pracovní činnost</p> <p>dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci</p> <p>nástroji a nářadím</p> <p>poskytne první pomoc při úrazu</p>	<p>vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity)</p> <p>pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování jednoduché pracovní operace a postupy</p> <p>organizace práce, důležité technologické postupy, bezpečnost práce</p> <p>technické náčrtý a výkresy, technické informace, návody</p> <p>úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla</p>	

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRACOVNÍ ČINNOSTI – 8. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák:	VOLBA PROFESNÍ ORIENTACE	OSV 1–11 VMEGS 2 MV 4 EV 1–4
<p>posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy</p>	<p>sebezpznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení</p> <p>vlivy na volbu profesní orientace; informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb</p>	
Žák:	PODNIKÁNÍ	
<p>vyjmenuje druhy organizací</p> <p>vysvětlí formy podnikání</p>	<p>druhy a struktura organizací</p> <p>nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání</p>	
Žák:	ZAMĚSTNÁNÍ	
<p>orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí</p>	<p>pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání,</p> <p>psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele</p>	
Žák:	FINANCE, PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI	
<p>provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví</p> <p>rozezná výdaje a příjmy v domácnosti</p>	<p>rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory;</p> <p>hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti; údržba oděvů a textilií,</p>	

dokáže registrovat výdaje a příjmy orientuje se v ukládání úspor umí zaplatit složenku na poště dokáže použít platební kartu ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy zná základní čisticí prostředky a pracovní postupy při jejich používání, jejich dopad na životní prostředí umí ekologicky třídit a likvidovat odpad poskytne první pomoc při úrazu prokáže základní znalosti úsporného hospodaření s vodou, světlem a teplem	úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace; spotřebiče v domácnosti	
---	---	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu PRACOVNÍ ČINNOSTI – 9. ročník

VÝSTUP	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák:	TRH PRÁCE	OSV 1–11 VMEGS 2 MV 4 EV 1–4
prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce	
Žák:	VOLBA PROFESNÍ ORIENTACE	
posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	základní principy; sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace; informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb	
Žák:	ZAMĚSTNÁNÍ	
orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce; práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů	
Žák:	MOŽNOSTI VZDĚLÁNÍ	
posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení a poradenské služby	
Žák:	ELEKTROTECHNIKA V DOMÁCNOSTI	
orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízeními včetně údržby	elektrická instalace – praktické činnosti s elektrickou instalací ve fyzice, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem	
Žák:	POTRAVINY	
sestaví jídelníček nakoupí vhodné potraviny vybere potraviny a suroviny v souladu se zásadami zdravé výživy	výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku	
Žák:	PŘÍPRAVA POKRMŮ	

připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy dodrží zásady hygieny a bezpečnosti práce	úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů	
Žák:	ÚPRAVA STOLU A STOLOVÁNÍ	
dodrží základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole text	
Žák:	KUCHYŇĚ	
používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu	

PŘÍLOHY

SEZNAM PŘÍLOH

1. Školní řád
2. DODATKY

27 ŠKOLNÍ ŘÁD

A. PRÁVA A POVINNOSTI ŽÁKŮ, ZÁKONNÝCH ZÁSTUPCŮ VE ŠKOLE A PRAVIDLA VZTAHŮ ŽÁKŮ A ZÁKONNÝCH ZÁSTUPCŮ ŽÁKŮ SE ZAMĚSTNANCI ŠKOLY

A1. Práva žáků

- 1) Na vzdělávání a na školské služby podle zákona 561/2004.
- 2) Na informace o průběhu a výsledcích svého vzdělávání.
- 3) Na odpočinek a volný čas v době k tomu určené rozvrhem (přestávky, polední pauza).
- 4) Na zabezpečení přístupu k informacím, zejména takovým, které podporují jeho duchovní, morální a sociální rozvoj. Má právo na ochranu před informacemi, které škodí jeho pozitivnímu vývoji a nevhodně ovlivňují jeho morálku.
- 5) Na vyjádření vlastního názoru ve všech věcech, které se ho týkají. Svůj názor musí vyjadřovat přiměřenou formou, která neodporuje zásadám slušnosti a dobrého občanského soužití. Stejným způsobem by měl být jeho názor přijat. Žák má právo sdělit svůj názor třídnímu učiteli, školnímu metodikovi prevence, školnímu psychologovi, ostatním vyučujícím, výchovné poradkyni, zástupci ředitele školy, řediteli školy, pracovníku PPP, který pravidelně spolupracuje se školou.
- 6) Na ochranu před fyzickým nebo psychickým násilím, nedbalým zacházením, před sociálně patologickými jevy. Má právo na využití preventivních programů, které mu slouží k poskytnutí potřebné podpory ve zmíněných oblastech. Toto platí i v opačném případě – nikdo nemá právo druhému žádným způsobem ubližovat.
- 7) Na poskytnutí pomoci v případě, že se ocitne v nesnázích, nebo má nějaké problémy.
- 8) Zaměstnanec školy je povinen věnovat problému náležitou pozornost.
- 9) Může si vyžádat pomoc vyučujícího (zejména v konzultačních hodinách) v případě, že nepochopil učivu nebo potřebuje doplnit své znalosti v případech dlouhodobých absencí.
- 10) Na zvláštní péči v odůvodněných případech (v případě jakéhokoli druhu onemocnění, zdravotního postižení, v případech mimořádných schopností a talentu).
- 11) Na život a práci ve zdravém životním prostředí (mimo jiné využívání školního hřiště a akce pořádané školou apod.).
- 12) Na zachování zásad duševní hygieny (mimo jiné psaní jedné velké písemné práce v průběhu vyučovacího dne; velkou písemnou prací rozumíme rozsah učiva za více než dva měsíce, délka více než 30 minut). Velká písemná práce musí být příslušným vyučujícím v předstihu zaznamenána v třídní knize.
- 13) Na zakládání samosprávných orgánů žáků v rámci školy, volit a být do nich voleni, pracovat v nich a jejich prostřednictvím se obracet na ředitelství školy s tím, že ředitel školy je povinen se stanovisky a vyjádřeními těchto samosprávných orgánů zabývat.
- 14) Na informace a poradenskou činnost školy nebo školského poradenského zařízení v záležitostech týkajících se vzdělání.

A2. Povinnosti žáků

- 1) Dodržovat školní řád.
- 2) Zachovávat pravidla společenského chování (např. vstát při vstupu vyučujícího do třídy a po jeho odchodu, zdravít všechny dospělé osoby v budově školy apod.).
- 3) Docházet do školy tak, aby na začátku kterékoliv vyučovací hodiny byl na svém místě (učebna, dílna, tělocvična apod.) připraven na vyučování (tj. pomůcky, žákovská knížka, učebnice, sešity, úbor apod.); pozdní příchod zapisuje vyučující do třídní knihy.
- 4) Žákovskou knížku udržuje v pořádku, obal je nepočmáraný, nepokreslený. Musí být na první pohled zřejmé, komu žákovská knížka patří.
- 5) Být oblečen a přezut tak, aby splňoval bezpečnostní a hygienické zásady.
- 6) Před začátkem a po ukončení vyučování a o přestávkách se chovat navzájem ohleduplně tak, aby nebyla ohrožena bezpečnost a zdraví žáků a nedošlo k hmotným škodám.
- 7) V hodinách, ve kterých jsou zvýšené požadavky na bezpečnost, dodržovat řády učeben. Být upraven tak, aby neohrožoval bezpečnost a zdraví spolužáků, ani svoje (cvičební oděv, ochranný oděv, upravené vlasy).
- 8) Ve volných hodinách se žáci 1. stupně sdružují ve školní družině, žáci 2. stupně ve školním klubu nebo v době provozu mohou všichni žáci využít školní hřiště. Ve všech uvedených prostorách je zajištěn dozor zletilé osoby.
- 9) Udržovat pořádek a čistotu v učebnách, šatnách a ostatních prostorách školy. Před odchodem do jiné učebny uklidit své pracovní místo a jeho okolí. Po poslední vyučovací hodině v příslušné učebně zvednout židle. Za pořádek ve třídě zodpovídá žákovská služba, kterou určí třídní učitel a jména žáků jsou uvedena v poznámce třídního učitele v třídní knize.
- 10) Hlásit neprodleně všechny zjištěné závady, které mohou ohrozit bezpečnost žáků nebo poškodit majetek školy či žáků, vyučujícímu nebo provozním zaměstnancům školy (hospodářka, školník).
- 11) Všechny úrazy vzniklé v prostorách školy a při akcích školou pořádaných hlásit vyučujícímu nebo třídnímu učiteli.
- 12) Hlásit třídnímu učiteli všechny změny v osobních údajích žáka a jeho zákonných zástupců, např. změna adresy, telefonního čísla, zdravotní pojišťovny.
- 13) Žáci nosí do školy jen potřebné věci na vyučování. Za cenné věci (mobilní telefony, různé druhy přehrávačů nese škola při ztrátě odpovědnost pouze tehdy, pokud jsou uloženy na místě k tomu určeném (ředitelna školy, kabinet tělesné výchovy, další kabinety vyučujících, kancelář školy).
- 14) Plnit pravidla používání informačních komunikačních technologií, internetu a mobilních telefonů (během vyučování, o přestávkách, v prostoru školy). Při nedodržování pravidel následují kázeňské postihy.

A3. Žákům není dovoleno

- 1) V době vyučování (tedy i o přestávkách) a akcí organizovaných školou opouštět budovu školy, případně mimoškolní pracoviště bez souhlasu vyučujícího, nebo pedagogického dozoru.
- 2) V žákovské knížce žáci sami neopravují datum, text ani známku.
- 3) Poškozovat jakýmkoliv způsobem školní majetek. V případě zaviněného poškození hradí žák (jeho zákonný zástupce) způsobenou škodu.
- 4) Vyklánět se a vyhazovat cokoli z oken. Otevírat okna bez souhlasu a přítomnosti zletilé osoby.
- 5) Kouřit v prostorách školy a požívat návykové látky (alkohol, drogy), jedy a takové látky, které je svým vzhledem, chutí a konzistencí napodobují.
- 6) Ve škole i při činnostech organizovaných školou distribuovat, přinášet a používat alkoholické nápoje, drogy a jiné zdraví škodlivé látky.
- 7) Nosit do školy věci ohrožující zdraví a život, nosit či vodit zvířata.
- 8) Používat předměty narušující vyučovací proces: mobilní telefony, elektronické a digitální hry a přístroje, včetně sluchátek (telefon je v tichém režimu, uložený ve školní brašně, použití telefonu je možné pouze po předběžné dohodě s vyučujícím). V případě opakovaného porušení tohoto bodu (zapnutý mobil, používání el. her a přístrojů), bude přístroj schován ve školním trezoru a vydán pouze zákonnému zástupci dítěte.
- 9) Ve škole filmovat a fotografovat na mobilní telefony, kamery, fotoaparáty ani jiná media.
- 10) Nabíjet baterie do vlastních elektrických zařízení.
- 11) Psát domácí úkoly před vyučováním. Pro tuto činnost ve škole je určen školní klub.

A4. Práva zákonných zástupců

- 1) Zákonný zástupce žáka má právo a povinnost se informovat o chování a prospěchu svého dítěte u jednotlivých vyučujících prostřednictvím třídních schůzek a konzultačních hodin.
- 2) Zákonný zástupce žáka má právo na individuální pohovor. Je nutné domluvit předem přesný termín, který bude vyhovovat oběma stranám.
- 3) Zákonný zástupce má právo vznášet připomínky a podněty k práci školy u vyučujících nebo u vedení školy.
- 4) Zákonný zástupce má právo a povinnost omluvit své dítě z vyučování – viz docházka do školy.
- 5) Zákonný zástupce žáka může kdykoliv různou formou pomoci škole, může škole věnovat věcný nebo finanční dar, být nápomocen radou, odbornými znalostmi, odbornými službami, může škole nabídnout náměty pro obohacení výchovně vzdělávacího procesu – exkurze, výlety, návštěvy. Může ve spolupráci s jinými zák. zástupci zorganizovat výjimečnou akci nejen pro kolektiv třídy, do které dochází jejich dítě, ale i pro celou školu, akci, která se stane jejich přičiněním tradicí. Zákonný zástupce má právo na poradenské služby.

A5. Povinnosti zákonných zástupců

- 1) Zajistit, aby žák docházel řádně a včas do školy.

- 2) Omlouvat žáka do 3 kalendářních dnů od počátku jeho nepřítomnosti.
- 3) Navštívit školu na základě pozvání ředitele.
- 4) Hlásit třídnímu učiteli všechny podstatné změny v osobních údajích žáků (zejména bydliště, změna zdravotního stavu, který by mohl mít vliv na účast ve vzdělávacím procesu, změně telefonního spojení na zákonného zástupce).
- 5) Pokud rodiče potřebují uvolnit žáka v průběhu vyučování, musí žák předložit třídnímu učiteli nebo jeho zástupci písemnou omluvenku, na které musí být uvedeny následující údaje: jméno žáka, datum a hodina uvolnění a dále věta "V době nepřítomnosti syna, dcery přebírám za něj plnou odpovědnost".
- 6) Hlásit třídnímu učiteli výskyt infekčních onemocnění (v případě výskytu vší se postarat o úplné vyléčení).

B. PROVOZ A VNITŘNÍ REŽIM ŠKOLY

- 1) Žáci přicházejí do školy od 7:40 do 7:55 hod. Od 8:00 do 11:40 hod. se budova zamyká. Návštěvám umožní vstup do školy paní vrátná.
- 2) V průběhu vyučovacích hodin není umožněn žádný návštěvě vstup do tříd (pokud nebyla návštěva předem domluvena a schválena). Návštěvy, které přicházejí v úředních záležitostech, se hlásí ve vrátnici školy.
- 3) Při odchodu žáků z budovy (konec vyučování, odchod na oběd v době polední přestávky) vyučující odvádí žáky do přízemí školy a dohlédne na jejich bezpečný odchod ze školy. Po skončení vyučování žáci okamžitě opouštějí školní prostor.
- 4) Žáci, kteří se stravují ve školní jídelně, odchází na oběd a po něm ihned domů.
- 5) První vyučovací hodina začíná v 8:00 hod. Žáci jsou ve své určené třídě v 7.55 hod.
- 6) Po zvonění sedí všichni žáci v lavicích. Pokud se nedostaví vyučující do pěti minut po zvonění, oznámí služba jeho nepřítomnost v ředitelně nebo v kanceláři školy.
- 7) Odchod ze školy po skončení vyučování je možný pouze v doprovodu vyučujícího.
- 8) Během hodiny je možno mít pod dohledem vyučujícího otevřená okna. O přestávce musí být okna zavřená. Za zavřená okna během přestávek zodpovídá učitel odcházející z hodiny a dozor na chodbě.
- 9) V průběhu vyučování může žák odcházet pouze v doprovodu zákonného zástupce nebo po předložení písemného souhlasu zákonného zástupce o samostatném odchodu ze školy.
- 10) Šatny žáci udržují v čistotě a pořádku, nenechávají v nich peníze ani jiné cennosti. V průběhu vyučování jsou šatny zamčené. Za obsah nezamčených šaten škola nese odpovědnost.

B1. Docházka

- 1) Základní povinností žáka je docházet do školy pravidelně a včas podle stanoveného rozvrhu hodin a účastnit se vyučování všech povinných předmětů i všech povinně volitelných předmětů, které si vybral, programů primární prevence a všech běžných akcí souvisejících s vyučováním organizovaných školou (vých. koncerty, výstavy, besedy, divadla...).

- 2) Nemůže-li se žák zúčastnit vyučování z důvodů předem známých, požádá svého třídního učitele o uvolnění písemně prostřednictvím svého zákonného zástupce.
- 3) Nepřítomnost při vyučování musí žák (jeho zákonný zástupce) včas řádně omluvit dle stanovených pravidel.
- 4) Pravidla omlouvání a uvolňování žáků:
 - a. Na jednu vyučovací hodinu uvolňuje ten vyučující, který hodinu vede. Skutečnost o uvolnění žáka zapíše do třídní knihy.
 - b. Na dobu nejvýše tří pracovních dnů může uvolnit z vážných důvodů na základě písemné žádosti zákonného zástupce žáka třídní učitel.
 - c. Na dobu pěti pracovních dnů uvolňuje ředitel školy nebo jeho zástupce na základě písemné žádosti zákonných zástupců. Uvolnění musí doporučit třídní učitel. Po projednání s kolektivem vyučujících ve třídě budou stanoveny podmínky k doplnění učiva, které bude probíráno v době žákovy nepřítomnosti. Neznalost probíraného učiva nelze omlouvat nepřítomností v době mimořádného uvolnění. Takové uvolnění z vyučování povolí ředitel celkem na deset pracovních dnů během jednoho školního roku.
 - d. Trvá-li nepřítomnost žáka ve škole nejvýše tři dny, může být písemně omluvena zákonnými zástupci žáka. Škola, pokud to považuje za nezbytné, může požadovat doložení nepřítomnosti žáka z důvodu nemoci ošetřujícím lékařem žáka, resp. praktickým lékařem pro děti a dorost, a to jako součást omluvenky vystavené zákonným zástupcem žáka.
 - e. Povinností žáka (jeho zákonného zástupce) je zajistit, aby jakákoliv nepřítomnost žáka ve škole byla písemně nebo telefonicky omluvena do 3 kalendářních dnů od začátku nepřítomnosti. Nepřítomnost žáků nemůže být omlouvána sourozencem nebo spolužákem.
 - f. Žák je povinen předložit svému třídnímu učiteli nebo jeho zástupci potvrzený omluvný list v žákovské knížce ihned po ukončení absence (kromě 1. a 2. tříd).
 - g. Každé uvolnění a absence žáka musí být zapsány v třídní knize. V případě reprezentace školy v různých soutěžích a dalších akcích školy, jsou žáci zapsáni do poznámky v třídní knize a zameškané hodiny se jim nezapočítávají.

B2. Školní družina

- 1) Řád školní družiny navazuje na řád školy.
- 2) Docházka zapsaných žáků je povinná, nepřítomnost musí být od rodičů omluvena.
- 3) Družina je v provozu od 6:30 hodin do 17:30 hodin.
- 4) Ze školní družiny žáci odcházejí na základě písemného svolení rodičů – viz rozpis odchodů žáka.
- 5) Každá změna odchodu musí být zaznamenána písemně.

- 6) Práci ve školní družině organizuje vychovatelka, žák je povinen ji respektovat a řídit se jejími pokyny.
- 7) Z hygienických důvodů není povolen vstup rodičů do jednotlivých oddělení.
- 8) Za hrubé porušování řádu může být žák ze školní družiny vyloučen.
- 9) Bez dovození žák nesmí opustit ŠD.
- 10) Zákonný zástupce je povinen platit poplatky za pobyt ve školní družině a to v předem určeném termínu.

B3. Školní jídelna

- 1) Žáci odcházejí na oběd bezprostředně po ukončení dopoledního vyučování, nejpozději do 13.45 hodin.
- 2) Obědy budou vydávány jen po kontrole stravovací karty.
- 3) Stravovací kartu si každý žák obstará v kanceláři jídelny. Obědy musí být zaplacený do 5. dne v měsíci.
- 4) Žák (jeho zákonný zástupce) musí oběd odhlásit nejpozději do 7.00 hod. ráno.
- 5) Jen první den nemoci, kdy nebylo možno oběd odhlásit, je možné si jej odnést domů. Žák má nárok na dotovaný oběd, jen když je ve škole.
- 6) V jídelně se žák řídí pokyny dozoru, a to i z jiné školy a zaměstnanců jídelny.
- 7) Při přenášení jídel dbají bezpečnosti své i ostatních účastníků stravování. Jídelnu i stoly
- 8) Žák udržuje v čistotě, bez vyzvání uklidí před odchodem své jídelní místo.
- 9) V případě nedostatku míst ve školní jídelně žáci čekají, chovají se k sobě slušně a dodržují pořadí ve frontě podle příchodu. Jakékoliv změny v pořadí může povolit pouze dozor.

C. PODMÍNKY K ZAJIŠTĚNÍ BOZP, OCHRANA PŘED PATOLOGICKÝMI JEVI, DISKRIMINACE, NÁSILÍ, NEPŘÁTELSTVÍ

- 1) Žák má právo na ochranu před fyzickým a psychickým násilím, nedbalým zacházením, na ochranu před sociálně patologickými jevy.
- 2) Má právo využít preventivních programů, které mu slouží k poskytnutí potřebné podpory ve zmíněných oblastech.
- 3) Žák má právo na život a práci ve zdravém životním prostředí a na odstraňování škodlivin ze školního prostředí v rámci možnosti školy.
- 4) Žák má právo na ochranu před všemi formami sexuálního zneužívání a před kontaktem s narkotiky a psychotropními látkami.
- 5) Při poranění je žák povinen toto nahlásit vyučujícímu, doзору či jinému zaměstnanci školy.
- 6) Na začátku hodiny učitel zkontroluje přípravu žáků na hodinu a stav třídy. Nepřítomné žáky zapíše do třídní knihy. Docházku kontroluje i v dalších hodinách, zejména při odpoledním vyučování.

- 7) Všichni pedagogičtí pracovníci věnují v průběhu celého vyučování pozornost všem odchylkám chování žáků od běžného normálu. Mohou být jedním ze symptomů počínající závislosti na návykových látkách.
- 8) Nošení, distribuce a užívání návykových látek, stejně jako pití alkoholických nápojů a kouření je žákům zakázáno.
- 9) Projevy šikanování mezi žáky, tj. fyzické násilí, omezování osobní svobody, ponižování, zneužívání informačních technologií k znevažování důstojnosti apod., kterých by se dopouštěl kdokoli vůči komukoli (žáci i dospělí) jsou v prostorách školy a při všech školních akcích a aktivitách přísně zakázány a jsou považovány za hrubý přestupek proti školnímu řádu. V případě takovýchto projevů chování postupuje škola dle daného školního programu proti šikanování. Vždy je svolávána výchovná komise, jsou informováni zákonní zástupci a dle platných zákonů má škola ohlašovací povinnost vůči některým dalším institucím (jako je např. orgán sociálně-právní ochrany dítěte, Policie ČR apod.)

D. ZACHÁZENÍ SE ŠKOLNÍM MAJETKEM, UČEBNICEMI A ŠKOLNÍMI POTŘEBAMI

- 1) Žák má právo užívat zařízení školy a používat pomůcky a učebnice v souvislosti s výukou, avšak je povinen řídit se pokyny učitelů a jiných oprávněných osob. Žákům je zakázáno nechávat učebnice a sešity v lavicích. Žáci, kteří mají ze zdravotních důvodů dvoje učebnice, ukládají je na místo určené třídním učitelem.
- 2) Žák je povinen všechny své svěřené věci udržovat v pořádku a nepoškozovat věci, které tvoří zařízení školy anebo jsou majetkem jeho spolužáků. Žáci nesmějí přemísťovat vybavení třídy na jiná místa ve škole.
- 3) Za škodu na majetku školy, kterou způsobí žák svévolně nebo z nedbalosti či nešťastnou náhodou, bude vyžadována odpovídající náhrada.
- 4) Žák je zodpovědný za ztrátu žákovské knížky.

E. PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

E1. Zásady hodnocení průběhu a výsledku vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou

E1.1. Zásady hodnocení průběhu a výsledku vzdělávání

- 1) Pedagogičtí pracovníci zajišťují, aby žáci a jejich zákonní zástupci, byli včas informováni o průběhu a výsledcích vzdělávání.
- 2) Za první pololetí se vydává škola žákovi výpis z vysvědčení; za druhé pololetí vysvědčení.
- 3) Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
- 4) Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě

přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka a slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.

- 5) Klasifikace je jednou z forem hodnocení, její výsledky se vyjadřují stanovenou stupnicí.
- 6) Ve výchovně vzdělávacím procesu se uskutečňuje klasifikace průběžná a celková.
- 7) Průběžná klasifikace se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka. Klasifikační stupně průběžné klasifikace mohou být doplněny zpřesňujícími symboly (-, !, +) nebo motivačními obrázky. Pro obohacení a zpestření výuky lze použít i jiné číselné způsoby hodnocení. S těmito způsoby hodnocení musí být žáci seznámeni tak, aby jim rozuměli. Jsou to například hodnocení bodové nebo procentuální. Mohou být následně využity v rámci klasifikace.
- 8) Klasifikace souhrnného prospěchu se provádí na konci každého pololetí a není aritmetickým průměrem běžné klasifikace
- 9) Při hodnocení žáka klasifikací jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.
- 10) Chování neovlivňuje klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech.
- 11) Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
- 12) Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu.
- 13) V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný klasifikační stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.
- 14) Ohodnocením výkonu žáka klasifikačním stupněm posuzuje učitel výsledky práce objektivně a přiměřeně náročně.
- 15) Pro určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici. Přihlíží se i ke snaživosti a pečlivosti žáka, k jeho individuálním schopnostem a zájmům.
- 16) Zákonní zástupci žáka jsou o prospěchu žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:
 - a. průběžně prostřednictvím žákovské knížky, elektronické ŽK – Bakalářů
 - b. před koncem každého čtvrtletí (klasifikační období)
 - c. případně kdykoliv na požádání zákonných zástupců žáka

- 17) V případě mimořádného zhoršení prospěchu informuje učitel zákonné zástupce žáka bezprostředně a prokazatelným způsobem. Případy zaostávání žáků v učení se projednají v pedagogické radě.
- 18) Žáci školy, kteří po dobu nemoci nejméně tři měsíce před koncem klasifikačního období navštívili školu při zdravotnickém zařízení a byli tam klasifikováni za pololetí ze všech, popřípadě jen z některých předmětů, se po návratu do kmenové školy znovu nezkoušejí a neklasifikují. Jejich klasifikace ze školy při zdravotnickém zařízení v předmětech, ve kterých byli klasifikováni, je závazná. V předmětech, ve kterých nebyli vyučováni, se neklasifikují.
- 19) Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.
- 20) Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
- 21) Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.
- 22) Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Přezkoumání se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.
- 23) V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení žáka týká hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření, posoudí ředitel školy, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad, dodržení pravidel pro hodnocení výsledků.
- 24) Vzdělávání žáka stanovených podle § 30 odst. 2. V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitel školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní; nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti.
- 25) Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval. Ředitel školy může povolit žákovi na žádost jeho zákonného zástupce a na základě doporučení vyjádření odborného lékaře opakování ročníku z vážných zdravotních důvodů, a to bez ohledu na to, zda žák na daném stupni již opakoval ročník.
- 26) Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

- 27) Pokud žák, který byl rozhodnutím soudu svěřen do střídavé výchovy rodičů, plní povinnou školní docházku střídavě ve dvou základních školách, vydává mu vysvědčení základní škola, v které zahájil vzdělávání dříve, pokud k tomu nebyla dohodou rodičů nebo rozhodnutím soudu určena druhá škola. Při hodnocení výsledků vzdělávání žáka za pololetí školního roku zohlední škola, která bude vydávat vysvědčení, hodnocení výsledků vzdělávání druhou školou.

E1.2. ZÁSADY PRO HODNOCENÍ CHOVÁNÍ VE ŠKOLE

- 1) Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě.
- 2) Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel slušného chování a dodržování školního řádu během klasifikačního období.
- 3) Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka.
- 4) K uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná.
- 5) Škola hodnotí a klasifikuje žáky za jejich chování ve škole a při akcích organizovaných školou.
- 6) Nedostatky v chování žáků se projednávají v pedagogické radě.
- 7) Za hrubé porušení školního řádu jsou považovány projevy šikanování, tj. cílené a opakované ubližující agresivní útoky. Stejně tak sem mohou patřit i mírné formy psychického útlačku, které byly již dříve prokázány a znovu se opakují. O konkrétním opatření rozhoduje ředitel školy po projednání ve výchovné komisi a pedagogické radě. V úvahu připadá napomenutí, důtka třídního učitele, důtka ředitele školy.
- 8) Zákonní zástupci žáka jsou o chování žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:
 - a. průběžně prostřednictvím žákovské knížky
 - b. před koncem každého čtvrtletí (klasifikační období)
 - c. okamžitě, v případě mimořádného, porušení školního řádu.

E1.3. ZÁSADY A PRAVIDLA PRO SEBEHODNOCENÍ ŽÁKŮ

- 1) Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků.
- 2) Sebehodnocením se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků.
- 3) Chybu je potřeba chápat jako přirozenou věc v procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat. Chyba je důležitý prostředek učení.
- 4) Při sebehodnocení se žák snaží popsat:
 - a. co se mu daří,
 - b. co mu ještě nejde
 - c. jak bude pokračovat dál

- d. při školní práci vedeme žáka k tomu, aby komentoval svoje výkony a výsledky
- e. známky nejsou jediným zdrojem motivace

E1.4. ŽÁKOVSKÉ PORTFOLIO

- 1) Zachycuje a uchovává informaci o vývoji žákovy práce. Je to uspořádaný soubor prací žáka shromážděných za určitou dobu výuky, který poskytuje rozmanité informace o jeho zkušenostech a pracovních výsledcích.
- 2) Portfolio je osobní majetek žáka, do něhož vkládá své poznatky, zkušenosti, myšlenky a učitel ho používá jako nedílnou součást výukového procesu. Prostřednictvím portfolia se naučí sledovat, jak se rozvíjí jeho myšlení i jeho vědomosti a dovednosti.

Výhody portfolia:

- splňuje kompetence: dítě se učí – třídit svou práci, sebehodnotit, obhajovat své úspěchy či neúspěchy, nebojí se pracovat s chybou
- učí se obhajovat svou práci
- buduje vlastní sebevědomí
- pozoruje vlastní vývoj

Portfolio obsahuje dostatek takového materiálu, který umožní dobře monitorovat žákovy pokroky:

- písemné, výtvarné a slohové práce
- pochvaly, diplomy
- hodnocení a sebehodnocení
- komentáře okolí

E1.5. STUPNĚ HODNOCENÍ PROSPĚCHU A CHOVÁNÍ

Klasifikační stupně naukových předmětů

Klasifikační stupeň 1 (výborný)

Žák plně ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy a definice, chápe logické vztahy mezi nimi. Je samostatný a aktivní. Výstižně a uceleně interpretuje osvojené poznatky v ústním i písemném projevu. Pohotově reaguje na zadané úkoly, které řeší správně, kreativně a bez pomoci. Zřejmý je zájem o předmět. Vyhledává si potřebné informace a samostatně s nimi pracuje.

Klasifikační stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, pojmy a definice a samostatně nebo s menší nápomocí učitele je uplatňuje při řešení teoretických i praktických úkolů. Myslí správně, v jeho myšlení je logika a tvořivost. Při řešení zadaných úkolů se občas dopouští drobných nepřesností a chyb. Jeho nedostatky nejsou podstatné. Je schopen sám nebo s nepatrnou podporou či pomocí učitele získávat informace a dál s nimi pracovat.

Klasifikační stupeň 3 (dobrý)

Žák není v činnostech příliš aktivní. V úkolech se dopouští častějších chyb, které dovede napravit ve spolupráci s učitelem, potřebuje pomoc při dosažení cíle. Má nedostatky v ústním i písemném projevu,

dopouští se nepřesností i chyb v logickém myšlení, své znalosti neinterpretuje výstižně a uceleně. Projevuje malou snahu, jeho zájem o vyučovací předmět není příliš intenzivní, celkový výsledek jeho práce je většinou průměrný.

Klasifikační stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v hodinách převážně pasivní a při řešení zadaných úkolů potřebuje značnou pomoc učitele. Má závažné nedostatky v poznacích, faktech, pojmech a definicích, které jsou po něm požadovány. Osvojené poznatky nedovede vhodně aplikovat a dopouští se častých chyb. Závažné chyby však dokáže s pomocí učitele opravit. Žák neprojevuje zájem o předmět, často neplní zadané úkoly a nepracuje samostatně.

Klasifikační stupeň 5 (nedostatečný)

Žák nemá dostatečné a ucelené poznatky, ve znalostech má značné mezery a nedovede plnit zadané úkoly ani s pomocí učitele. V hodinách projevuje značnou pasivitu a nezájem o zlepšení svých výsledků. Neovládá požadované poznatky, pojmy, fakta a definice a nedokáže samostatně pracovat.

Klasifikační stupně výchovných předmětů

Klasifikační stupeň 1 (výborný)

Žák samostatně a tvořivě uplatňuje a interpretuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení úkolů, využívá své předpoklady v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je samostatný, přesný a výstižný, esteticky působivý, procítěný a originální. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s nepodstatnými nedostatky. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Účelně si organizuje svoji práci. Zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Grafický projev je přesný a estetický. Dokáže pracovat s informacemi a spolupracovat s ostatními. Žák projevuje zájem o umění, estetiku, tělesnou kulturu, to i v případě menší míry vrozených schopností.

Klasifikační stupeň 2 (chvalitebný)

Žák samostatně a tvořivě, ale s menším podnětem vyučujícího, uplatňuje a interpretuje získané poznatky a dovednosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev má menší nepřesnosti ve správnosti a výstižnosti. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů. V jeho myšlení se projevuje tvořivost, někdy originalita. Umí zorganizovat vlastní práci. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Při práci s informacemi má drobné problémy. Při spolupráci s ostatními vyžaduje pouze drobnou podporu nebo pomoc. Projevuje zájem o umění, estetiku a tělesnou zdatnost, ale jeho aktivita nemá trvalý charakter.

Klasifikační stupeň 3 (dobrý)

Žák při uplatňování a interpretaci osvojených poznatků a dovedností je částečně veden vyučujícím, nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. V jeho projevu se objevují nedostatky ve správnosti, přesnosti s výstižnosti, ale celkový výsledek je stále ještě v souladu s očekávanými výsledky. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Má problémy s organizací vlastní práce. Uplatňuje poznatky a dovednosti podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, neoriginální. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Při práci

s informacemi má častější problémy. Při spolupráci s ostatními vyžaduje podporu a pomoc. Je výjimečně aktivní, dopouští se chyb, má malý zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu.

Klasifikační stupeň 4 (dostatečný)

Žák dokáže jen s obtížemi a se značnou pomocí vyučujícího uplatňovat a interpretovat osvojované poznatky a dovednosti v praxi. Jeho myšlení není tvořivé. Závažné nedostatky a chyby dokáže v určité míře s pomocí opravit, ale často nepřesně. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů vyžaduje výraznou pomoc učitele. Nedokáže si samostatně zorganizovat vlastní práci. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při práci s informacemi má zásadní problémy. Při spolupráci s ostatními vyžaduje výraznou podporu nebo pomoc ostatních. Žák neprojevuje téměř žádnou snahu, není aktivní, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Klasifikační stupeň 5 (nedostatečný)

Žák není schopen ani kusé poznatky a dovednosti uplatnit a interpretovat při řešení teoretických a praktických úkolů, je nesamostatný, v projevu má podstatné nedostatky, a vyskytují se v něm velmi závažné chyby. Neprojevuje samostatnost v myšlení. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně pracovat. Nedovede pracovat s informacemi, má problémy s jejich vyhledáváním. Nedokáže spolupracovat s ostatními i přes jejich pomoc a podporu. Je pasivní, bez zájmu, nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupně hodnocení chování

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák aktivně dodržuje školní řád a neporušuje pravidla slušného chování. Má kladný vztah ke kolektivu třídy a školy, přispívá k jeho upevnování a k utváření pracovních podmínek pro vyučování. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle, je přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v rozporu s pravidly slušného chování a ustanovením školního řádu. Žák se dopustí závažnějšího přestupku nebo se opakovaně dopouští méně závažných přestupků. Ohrožuje zdraví a bezpečnost své nebo jiných osob, v jeho chování se projevují náznaky šikanování. Narušuje výchovně vzdělávací činnost školy, ne vždy je ochotný své chyby napravit.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopouští se takových závažných přestupků, že jimi vážně ohrožuje výchovu, bezpečnost a zdraví jiných osob, opakovaně se dopouští šikanování. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Žák je málo přístupný výchovnému působení a nemá zájem své chyby napravit. O hodnocení chování žáka rozhoduje třídní učitel ve spolupráci s ostatními učiteli a výchovnými pracovníky školy po projednání v pedagogické radě. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel slušného chování a školního řádu. Hodnotí se chování ve škole, při školních akcích, při akcích probíhajících mimo školu (výlety, kurzy), při reprezentaci školy, ve školní družině, školním klubu a ve školní jídelně.

Pochvaly a jiná ocenění

- Pochvala třídního učitele

Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci. Pochvala je zapsána do žákovské knížky, významné ocenění nebo pochvala jsou evidovány v katalogovém listu žáka a zapsány na vysvědčení.

- Pochvala ředitele školy

Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.

Opatření k posílení kázně

- Zápis v žákovské knížce

Méně závažné porušování školního řádu (např. zapomínání pomůcek a domácích úkolů, vyrušování v hodinách, nevhodné chování o přestávkách) je zaznamenáváno do žákovských knížek ihned pedagogickým pracovníkem. Rodiče jsou tak informováni bezprostředně o přestupku a svým podpisem tuto informaci berou na vědomí.

- Napomenutí třídního učitele

Je individuálním výchovným prostředkem třídního učitele, ten o něm rozhoduje nezávisle. Je evidováno v katalogovém listu v matrice v evidenci Bakalářů a zapsáno do žákovské knížky. Rodiče jsou bezprostředně informováni o uložení napomenutí a svým podpisem tuto informaci berou na vědomí.

- Důtka třídního učitele

Opakované porušování školního řádu s méně závažnými důsledky pro výchovný a vzdělávací proces, vědomé ublížení spolužákovi, poškození školního majetku a hrubé chování včetně vulgárního vyjadřování ve škole. Uložení třídní důtky oznámí třídní učitel neprodleně řediteli školy. Je evidována v katalogovém listu, v matrice v evidenci Bakalářů a zapsána do žákovské knížky. Rodiče jsou bezprostředně informováni o udělení důtky a svým podpisem tuto informaci berou na vědomí.

- Důtka ředitele školy

Závažnější a opakované porušování školního řádu a zásad slušného chování, záměrné poškozování školního majetku, opakované vědomé ubližování. Důtka ředitele školy je uložena ihned v případě závažného přestupku, případně po projednání na pedagogické radě. Je evidována v katalogovém listu, v matrice v evidenci Bakalářů a zapsána do žákovské knížky třídním učitelem školy nebo oznámena písemně dopisem rodičům žáka.

Celkové hodnocení žáka na vysvědčení se vyjadřuje stupni

Prospěl (a) s vyznamenáním

Žák není v žádném z povinných předmětů stanovených ŠVP hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených ŠVP není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré, v případě slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle §14 odst. 1 písm. e)

Prospěl (a)

Žák není v žádném z povinných předmětů stanovených ŠVP hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením

Neprospěl (a)

Žák je v některém z povinných předmětů stanovených ŠVP hodnocen na vysvědčení stupněm 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením. Nelze-li žáka hodnotit na konci 2. pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za 2. pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. Do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník. Není-li možné žáka klasifikovat ani do 30. 9. školního roku, neprospěl.

Nehodnocen (a)

Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné žáka hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

E1.6. ZÁSADY PRO POUŽÍVÁNÍ SLOVNÍHO HODNOCENÍ

- slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě
- třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka
- je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání
- u žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka
- výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

E1.7. ZÁSADY PRO PŘEVEDENÍ SLOVNÍHO HODNOCENÍ DO KLASIFIKACE NEBO KLASIFIKACE DO SLOVNÍHO HODNOCENÍ PRO STANOVENÍ CELKOVÉHO HODNOCENÍ ŽÁKA NA VYSVĚDČENÍ

Ovládnutí učiva předepsaného osnovami

- 1 – výborný – ovládá bezpečně
- 2 – chvalitebný – ovládá
- 3 – dobrý – v podstatě ovládá
- 4 – dostatečný – ovládá se značnými mezerami
- 5 – nedostatečný – neovládá

Úroveň myšlení

- 1 – výborný – pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
- 2 – chvalitebný – uvažuje celkem samostatně
- 3 – dobrý – menší samostatnost v myšlení
- 4 – dostatečný – nesamostatné myšlení
- 5 – nedostatečný – odpovídá nesprávně i na návodné otázky

Úroveň vyjadřování

- 1 – výborný – výstižné a poměrně přesné
- 2 – chvalitebný – celkem výstižné
- 3 – dobrý – myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
- 4 – dostatečný – myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
- 5 – nedostatečný – i na návodné otázky odpovídá nesprávně

Celková aplikace vědomostí, řešení úkolů, chyby, jichž se žák dopouští

- 1 – výborný – užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
- 2 – chvalitebný – dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
- 3 – dobrý – řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
- 4 – dostatečný – dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
- 5 – nedostatečný – praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí

Píle a zájem o učení

- 1 – výborný – aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
- 2 – chvalitebný – učí se svědomitě

3 – dobrý – k učení a práci nepotřebuje větších podnětů

4 – dostatečný – malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty

5 – nedostatečný – pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

E1.8. ZPŮSOB ZÍSKÁVÁNÍ PODKLADŮ PRO HODNOCENÍ

- podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:
 - soustavným diagnostickým pozorováním žáka
 - soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování
 - různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové), didaktickými testy
 - kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami předepsanými ŠVP
 - analýzou různých činností žáka
 - konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby s dalšími odborníky (PPP)
 - rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka
- při četnosti klasifikace je nutné respektovat specifičnost jednotlivých vzdělávacích oborů i jejich týdenní dotaci. Vzhledem k nutnosti zkvalitňovat i kulturu mluveného projevu se předpokládá, že předměty, jejichž charakter je úzce spjat s kulturou mluveného slova (český jazyk, cizí jazyky, ...), dostatečně vymezí prostor pro klasifikovatelné ústní projevy (zkoušení, referáty atd.)
Dodržujeme tento předpis:
 - 1 hodina týdně – 3 známky za pololetí
 - 2 hodiny týdně – 6 známek za pololetí
 - 3-5 hodin týdně – 12 a více známek za pololetí
- u výchovných předmětů lze hodnotit vždy za dané časové období slovně. Znamky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Zkoušení je prováděno především před kolektivem třídy, nepřijatelné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech bez přítomnosti dalších svědků z řad žáků. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.
- učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 7 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka, a to zejména prostřednictvím zápisů do žákovské knížky – současně se sdělováním známek žákům. Při hodnocení využívá i sebehodnocení žáka.
- kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích
- termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní vyučující o tom informuje určenou formou zápisu do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.
- učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné ...). V případě dlouhodobé nepřítomnosti, nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.
- vyučující zajistí také zapsání známek na vysvědčení do evidenčního programu Bakalář a dbá o jejich úplnost. Do databáze jsou zapisovány známky z jednotlivých předmětů, udělená výchovná opatření a další údaje o chování žáka, jeho pracovní aktivitě a činnosti ve škole.

- pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat – tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací, nebo opravnými zkouškami až do 30. 10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také zákonným zástupcům.
- vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména:
 - neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden
 - účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí
 - učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídy není přípustné
 - před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva
 - prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva
- třídní učitelé (případně výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě.

E1.9. PODROBNOSTI O PŘEZKOUMÁNÍ VÝSLEDKŮ HODNOCENÍ

PŘEZKOUMÁNÍ VÝSLEDKŮ HODNOCENÍ

- přezkoumání se koná v těchto případech:
 - a) má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí
 - b) při konání opravné zkoušky
- komisi pro přezkoumání výsledků hodnocení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad
- komise je tříčlenná a tvoří ji:
 - a) předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy
 - b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu
 - c) přisedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání
- výsledek přezkoumání již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.
- o přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy. Za řádné vyplnění protokolu odpovídá předseda komise, protokol podepíší všichni členové komise
- žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.
- konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem

- vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku
- třídní učitel zapíše do třídního výkazu poznámku o vykonaných zkouškách, doplní celkový prospěch a vydá žákovi vysvědčení s datem poslední zkoušky

ODLIŠNOSTI PRO ZKOUŠKY PŘI PLNĚNÍ POVINNÉ ŠKOLNÍ DOCHÁZKY V ZAHRANIČÍ

- žák, který plní povinnou školní docházku ve škole mimo území České republiky, může na základě žádosti zákonného zástupce žáka konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků, zkoušku v kmenové škole nebo ve škole zřízené při diplomatické misi České republiky (dále jen „zkoušející škola“). Zkouška se koná:
 - a) ve všech ročnících ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání
 - b) v posledních dvou ročnících prvního stupně ze vzdělávacího obsahu vlastivědné povahy vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání
 - na druhém stupni ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Dějepis a ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Zeměpis, stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání
 - žák, který plní povinnou školní docházku formou individuální výuky v zahraničí, koná zkoušku z každého předmětu uvedeného ve školním vzdělávacím programu zkoušející školy
 - obsahem zkoušky je vzdělávací obsah za období, po které žák plnil povinnou školní docházku podle odstavce 1 nebo 2. Konkrétní obsah a rozsah zkoušky stanoví ředitel zkoušející školy v souladu se školním vzdělávacím programem zkoušející školy. Se stanoveným obsahem a rozsahem zkoušky seznámí ředitel zkoušející školy s dostatečným časovým předstihem zákonného zástupce žáka, nejpozději však při stanovení termínu zkoušky.
 - zkoušku lze konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků
 - zkouška je komisionální. Komisi jmenuje ředitel zkoušející školy
 - komise je tříčlenná a tvoří ji:
 - a) předseda, kterým je ředitel zkoušející školy, popřípadě jím pověřený učitel
 - b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu
 - c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání
 - termín konání zkoušky dohodne ředitel zkoušející školy se zákonným zástupcem žáka tak, aby se zkouška uskutečnila nejpozději do dvou měsíců po skončení období, za které se zkouška koná. Nedojde-li k dohodě mezi zákonným zástupcem žáka a ředitelem zkoušející školy, stanoví termín zkoušky ředitel zkoušející školy. Není-li možné žáka ze závažných důvodů v dohodnutém termínu přezkoušet, stanoví ředitel zkoušející školy náhradní termín zkoušky tak, aby se zkouška uskutečnila nejpozději do čtyř měsíců po skončení období, za které se zkouška koná.
 - před konáním zkoušky předloží zákonný zástupce žáka řediteli zkoušející školy vysvědčení žáka za příslušný ročník zahraniční školy a jeho překlad do českého jazyka. Pokud toto vysvědčení neobsahuje jednoznačné vyjádření o úspěšnosti ukončení příslušného ročníku základního vzdělávání nebo pololetí školního roku, předloží zástupce žáka potvrzení zahraniční školy o úspěšnosti ukončení příslušného ročníku základního vzdělávání nebo pololetí školního roku a jeho překlad do českého jazyka. Pro stanovení stupně celkového hodnocení žáka devátého ročníku na konci školního roku je rozhodný výsledek zkoušky a

vyjádření zahraniční školy, že žák úspěšně ukončil devátý ročník základního vzdělávání. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitel zkoušející školy oprávněn požadovat předložení úředně ověřeného překladu.

- o zkoušce se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy
- výsledek zkoušky stanoví komise hlasováním. Výsledek zkoušky se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel zkoušející školy sdělí výsledek zkoušky prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. Po vykonání zkoušek vydá
- ředitel zkoušející školy žákovi vysvědčení. Na vysvědčení žák není hodnocen z chování. Na vysvědčení se uvede text "Žák(yně) plní povinnou školní docházku podle § 38 školského zákona".
- v případě, že zákonný zástupce žáka má pochybnosti o správnosti výsledku zkoušky, může požádat o přezkoušení.

OPRAVNÁ ZKOUŠKA

- opravné zkoušky konají:
 1. žáci, kteří mají nejvýše dvě nedostatečné z povinných předmětů a zároveň dosud neopakovali ročník na daném stupni základní školy
 2. žáci devátého ročníku, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů
- Žáci nekonají opravné zkoušky, jestliže neprospěli z předmětu s výchovným zaměřením.
- opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku, tj. do 31. srpna. Termín opravných zkoušek a konzultací žáků s příslušnými pedagogickými pracovníky stanoví ředitel školy na červnové pedagogické radě. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.
- žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.
- žákovi, který konal opravnou zkoušku, se na vysvědčení uvede datum poslední opravné zkoušky v daném pololetí
- třídní učitel zapíše do katalogového listu a Bakaláře žákovi, který konal opravnou zkoušku:

Vykonání opravné zkoušky (katalogový list – poznámka)

Žák vykonal dne opravnou zkoušku z předmětus prospěchem

Nedostavení se k opravné zkoušce (katalogový list – poznámka)

Žák se bez řádné omluvy nedostavil k vykonání opravné zkoušky, čímž jeho prospěch

v předmětu zůstává nedostatečný

E1.10. ZPŮSOB HODNOCENÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

- způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka, a na obou stupních základní školy
- při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zvýrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.

- při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími.
- třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka
- žák zařazený do zdravotní tělesné výchovy při částečném osvobození nebo při úlevách doporučených lékařem se klasifikuje v tělesné výchově s přihlédnutím k druhu a stupni postižení i k jeho celkovému zdravotnímu stavu.

F. KONCEPCE DOMÁCÍ PŘÍPRAVY

Domácí příprava je každodenní a nedílnou součástí přípravy žáka do školy, je doplňkem výuky, která proběhla ve vyučovací hodině nebo přípravou na vyučovací hodinu následující.

F1.1. Cíl domácí přípravy

- procvičit učivo
- poskytnout individuální čas na promyšlení nově získané informace
- rozvíjet u žáků smysl pro povinnost
- rozvíjet schopnost samostatně se učit
- motivovat pro nové učivo
- rozvíjet schopnost organizovat si vlastní čas
- poskytnout zpětnou vazbu zda žák učivo pochopil a zda je dokáže samostatně aplikovat

F1.2. Forma domácích úkolů

Úkoly mohou být povinné nebo dobrovolné, frontální (pro všechny žáky), skupinové nebo individuální. Krátkodobé nebo dlouhodobé.

Volíme úkoly zajímavé, přiměřené schopnostem žáků, konkrétní a srozumitelné, podporující tvůrčí schopnosti, umožňující využívat ICT, sbírku místní nebo školní knihovny, encyklopedie, knihy, slovníky, média, tisk apod.

Integrovaným žákům je stanovena domácí příprava podle individuálního vzdělávacího plánu, který je zpracován školou a schválen PPP nebo příslušným speciálním pedagogickým centrem a rodiče se zavazují k domácí přípravě dané tímto plánem.

F1.3. Způsob zpracování domácích úkolů

Zadané úkoly mohou mít formu písemnou, elektronickou, praktickou, ústní, ...

Forma domácích úkolů a zvolení způsobu zpracování je plně v kompetenci učitele.

F1.4. Náročnost domácích úkolů

Úkoly jsou přiměřené schopnostem žáků, srozumitelné, konkrétní, žáci se SVP mohou dostávat domácí úkoly s diferencovaným zadáním vzhledem k ostatním žákům.

F1.5. Zadávání domácích úkolů

Učitel úkol vysvětlí, případně uvede příklad řešení a následně si ověří, zda žáci zadání úkolu rozumí, dá prostor individuálním dotazům ze strany žáků.

U dlouhodobých úkolů je nutné etapové hodnocení.

Domácí příprava je zahrnuta do sebehodnocení žáků.

F1.6. Spolupráce se zákonnými zástupci

Rodina má rozhodující vliv na výchovu dítěte a zákonní zástupci spoluzodpovídají za vzdělávání svých dětí (zákon o rodině), proto z jejich strany probíhá nezbytná kontrola přípravy dětí do školy.

Zákonní zástupci dohlíží, aby byly úkoly plněny, aby byl písemný domácí úkol vypracován doma, a dohlíží na estetičnost vypracování. Nenesou však odpovědnost za věcnou správnost úkolu.

Od zákonných zástupců očekáváme:

- zajištění vhodného zázemí podporující domácí přípravu (klid k soustředění – nerozptylování, židle a stůl, psací a jiné běžně používané pomůcky...)
- vhodnou organizaci času dítěte po vyučování podporující domácí přípravu
- podporu dítěte k domácí přípravě (vhodné stanovení priorit)
- vedení dítěte k samostatnosti (rodiče nevypracovávají úkol za dítě)
- na požádání učitele podpis stvrzující vypracování domácího úkolu

F1.7. Typy domácích úkolů

a) příprava pomůcek

- probíhá dle rozvrhu a dle instrukcí vyučujících jednotlivých předmětů

b) ústní úkoly

- opakování látky z předchozích hodin, práce s mapou (zopakuj si učivo tentýž den, kdy jsi je ve škole probíral, tak se lépe uchová v paměti) – příprava na ústní zkoušení
- opakování pravidel, vzorců, příprava na písemné práce
- slovní zásoba do cizích jazyků
- příprava na ústní vystupování (výklad, referát, přednes básně, beseda, diskuse na dané téma...)
- čtení / na 1. stupni denní čtení, a to vždy hlasitě pod dohledem rodičů

c) písemné úkoly

- pravidelná cvičení do matematiky, českého jazyka, cizího jazyka, popř. dalších předmětů
- nepravidelné/mimořádné – výtah, výpisek, referát
- čtenářský deník, protokol laboratorních prací apod.

d) praktické úkoly

- projekt
- výroba didaktických pomůcek ke snadnějšímu pochopení učiva
- vyhledávání informací, práce s tabulkami, grafy, tvorba obrázků, demonstračních objektů

F1.8. Kontrola a hodnocení domácích úkolů

Splnění každého zadaného úkolu je vyučujícím zkontrolováno:

- ústním ověřením znalostí – ústní zkoušení, frontální opakování
- kontrolou sešitů, pracovních sešitů, pracovních listů

- kontrolou pomůcek
- oznámkováním úkolu
- jinými formami – slovním vyjádřením, grafickými symboly

Postup při neplnění domácích úkolů:

Pokud žák nesplní domácí úkol, je povinen ho splnit dodatečně. Nesplní – li žák domácí úkol, který byl na známky, je hodnocen stupněm nedostatečným. Opakované neplnění domácích úkolů a nenošení pomůcek je oznámeno rodičům prostřednictvím žákovské knížky a je považováno za porušování školního řádu s příslušnými sankcemi dle školního řádu (výchovná opatření) a v konečném důsledku může ovlivnit výslednou známku z předmětu.

G. Řád školní družiny a školního klubu

G1. ŘÁD ŠKOLNÍ DRUŽINY

G1.1. Obecná ustanovení

Na základě ustanovení § 30 zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění vydávám jako statutární orgán školy pro školské zařízení školní družinu tuto směrnicí – Vnitřní řád školní družiny. Směrnice je součástí organizačního řádu školy. Určuje pravidla provozu, stanoví režim ŠD, je závazný pro pedagogické pracovníky a má informativní funkci pro rodiče. Prokazatelné seznámení rodičů s tímto řádem provedou vychovatelky ŠD při zápisu dětí do ŠD.

Vnitřní řád školní družiny bude k nahlédnutí v ředitelně školy, ve školní družině u vedoucí vychovatelky a na webových stránkách školy.

Školní družina se ve své činnosti řídí zejména vyhláškou č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání.

POSLÁNÍ ŠKOLNÍ DRUŽINY

Školní družina tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. ŠD není pokračováním školního vyučování, má svá specifika, která ji odlišují od školního vyučování. Hlavním posláním ŠD je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků.

Činnost družiny je určena pro žáky prvního stupně základní školy, jsou upřednostňováni žáci 0.–3. ročníku. Žáci z vyšších ročníků a žáci rodičů na MD jsou přijímáni pouze na doplnění kapacity ŠD. O zařazení dětí do ŠD rozhoduje ředitel školy dle stanovených kritérií. ŠD se dělí na čtyři oddělení, která se naplňují nejvýše do počtu 30 žáků.

PRÁVA A POVINNOSTI ŽÁKŮ A JEJICH ZÁKONNÝCH ZÁSTUPCŮ

- 1) Žáci i zákonní zástupci jsou povinni dodržovat Řád školní družiny, dále žák předpisy a pokyny školy k ochraně zdraví a bezpečnosti, s nimiž byl seznámen. Žák se ve školní družině chová slušně k dospělým i jiným žákům školy, dbá pokynů pedagogických a provozních pracovníků, dodržuje Řád školy. Chová se tak, aby neohrozil zdraví svoje, ani jiných osob.
- 2) Žák má právo na účast výchovných, vzdělávacích, zájmových, popř. tematických akcí zajišťovaných ŠD – na odpočinek, na hru a oddechové činnosti přiměřené jeho věku.

- 3) Žák má právo vyjadřovat se k rozhodnutím týkajících se podstatných záležitostí výchovy a vzdělávání. Svůj názor musí vyjádřit přiměřenou formou, která neodporuje zásadám slušnosti.
- 4) Žák má právo na ochranu před jakoukoli formou diskriminace a násilí, má právo na vzdělání a na svobodu myšlení, na odpočinek a dodržování základních psychohygienických podmínek, má právo být seznámen se všemi předpisy, které se vztahují k jeho pobytu a činnosti v družině.
- 5) Zákonní zástupci mají právo na informace o průběhu a výsledcích zájmového vzdělávání a poradenské služby. Dále mají právo vyjadřovat se k rozhodnutím týkajících se podstatných záležitostí zájmového vzdělávání jejich dítěte.
- 6) Zákonní zástupci jsou povinni včas zaplatit úhradu za ŠD.
- 7) Zákonní zástupci nevstupují bez vyzvání do prostoru ŠD.
- 8) Zákonní zástupci jsou povinni oznámit písemně vychovatelce, na které kroužky (v budově školy) jejich dítě dochází.
- 9) Na vyzvání ředitele školy, vedoucí vychovatelky nebo vychovatelky se zákonní zástupci osobně zúčastní projednání závažných otázek týkajících se výchovných problémů žáka.
- 10) Zákonní zástupci jsou povinni informovat školské zařízení o změně zdravotní způsobilosti nebo o zdravotních obtížích žáka.
- 11) Zákonní zástupci jsou povinni zajistit, aby žáci měli v ŠD vhodný oděv a obuv pro pobyt v místnosti i venku. Vychovatelka nenese odpovědnost za znečištění a poškození oděvu. Oblečení je možné nechávat v látkovém pytlí ve své třídě. Mělo by být podepsané.
- 12) Žáci jsou povinni se v prostorách ŠD přezouvat. Při odchodu si odnášejí přezůvky domů nebo je odnesou v plátěném sáčku do šatny.
- 13) Žák udržuje prostory školní družiny v čistotě a pořádku, chrání majetek před poškozením, chová se šetrně k hračkám a veškerému vybavení ŠD. Každý vznik škody hlásí neprodleně vychovatelce. Za škodu na majetku ŠD, kterou žák způsobí úmyslně, bude požadována od zákonných zástupců žáka odpovídající náhrada.
- 14) Žák nenosí do ŠD předměty, které nesouvisí s činností a s výukou a mohly by ohrozit zdraví a bezpečnost jeho nebo jiných osob.
- 15) Žáci chrání své zdraví i zdraví spolužáků; žákům jsou zakázány všechny činnosti, které jsou zdraví škodlivé (např. kouření, pití alkoholických nápojů, zneužívání návykových a zdraví škodlivých látek).

PROVOZ ŠKOLNÍ DRUŽINY

- 1) Vychovatelky školní družiny zajišťují přihlašování a odhlašování žáků, předávání informací rodičům, vyřizování námětů a stížností.
- 2) Zákonní zástupci přihlašují žáky do ŠD prostřednictvím zápisních lístků, v nichž jsou uvedeny všechny základní údaje o dítěti, dále pak docházka žáka do ŠD a jeho odchod ze ŠD – s kým dítě odchází, případně komu nesmí být vydáno (zákonní zástupci doloží soudním rozhodnutím). Zákonní zástupci jsou povinni hlásit vychovatelce každou aktualizaci daných údajů.

- 3) Provoz ve ŠD je denně od 6.30 do 7.40 hodin a od 11.40 do 17.30 hodin. Ráno žáci přicházejí do družiny hlavním vchodem a používají zvonek u hlavních dveří. Ranní družina je v místnosti 120 a v této místnosti jsou od 16.15 hod. také žáci v koncové družině.
- 4) V ranní družině probíhá individuální činnost žáků dle jejich potřeb a zájmů, které jsou dány týdenní skladbou zaměstnání (společenské hry, soutěže). Ze ŠD odcházejí žáci do šaten a poté do jednotlivých tříd.
- 5) Po ukončení vyučování si vychovatelky přebírají žáky od vyučujících a odcházejí do jednotlivých oddělení. Pak jdou společně na oběd a do šatny. Po obědě se věnují různým odpočinkovým činnostem (četba, společenské hry, pracovní a výtvarná činnost).
- 6) V 13.30 hod. žáci odcházejí na vycházku, kde se věnují zejména sportovním činnostem.
- 7) Příprava na vyučování se děje formou soutěží, kvízů a doplňovaček. V ŠD není možné psát domácí úkoly.
- 8) Pokud žáci ŠD navštěvují kroužky, které probíhají v budově školy, vedoucí kroužků si je v ŠD vyzvedává a zase vrací zpět.
- 9) Žáci odcházejí domů ze ŠD podle toho, jak je určeno v zápisním lístku. Je třeba, aby odcházeli buď do 13.30 hod., nebo až po 15.00 hod. V době 13.30–15.00 hod. jsou žáci na vycházce.
- 10) ŠD realizuje výchovně vzdělávací činnost ve výchově mimo vyučování formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností. ŠD organizuje také kroužky v určené dny v týdnu (stanovené na začátku školního roku). Přihlášení do kroužku zajišťují na základě přihlášky zákonní zástupci. Tyto kroužky jsou zdarma.
- 11) Při akcích náročných na dopravu a organizaci projedná vedoucí vychovatelka se zástupcem ředitele školy předem organizační zajištění akce včetně počtu doprovázejících osob.
- 12) Po projednání se zřizovatelem se činnost v době prázdnin přerušuje, případně podmínky provozu fungující ŠD na obvodě Prahy 2 budou sděleny zákonným zástupcům pomocí nástěnky ŠD, webových stránek školy a prostřednictvím notýsků a žákovských knížek. Zákonní zástupci si poté individuálně zajistí docházku do náhradní ŠD.
- 13) Pitný režim je pro žáky ŠD zajištěn nápoji přinesenými z domova, nápojovým automatem v jídelně a v přízemí školy.
- 14) Odhlášení ze ŠD nebo ze zájmového kroužku ŠD je možné pouze písemně

DOCHÁZKA DO ŠKOLNÍ DRUŽINY

- 1) Docházka žáků je pravidelná a pro přihlášené žáky povinná. Odchod žáka ze ŠD je stanoven v zápisním lístku.
- 2) Ponechá-li si žáka po skončení vyučování vyučující ve třídě, ručí za jeho bezpečnost. Povinnost vyučujícího je předat žáka vychovateli ŠD.
- 3) Omluvu nepřítomnosti žáka v družině, odchylky od docházky žáka, nebo pokud má žák odejít ze ŠD s jinou osobou, než je obvyklé a je uvedeno na zápisním lístku, sdělí rodiče družině předem písemně na formuláři <http://www.zsressl.dokumenty.html>
- 4) V této omluvence je nutno uvést:

- a. datum
 - b. přesnou dobu odchodu dítěte z družiny
 - c. formulaci: „Po dobu nepřítomnosti dítěte ve školní družině za dítě přebírám právní odpovědnost.“
- 5) Na telefonické zavolání nebude žák ze ŠD uvolněn.
- 6) Jestliže si zákonný zástupce žáka nevyzvedne do stanovené doby ze ŠD, postupuje vychovatelka následovně: kontaktuje zák. zástupce žáka a do jeho příchodu zůstává s žákem ve ŠD do 18.30 hod. Poté kontaktuje a požádá o pomoc Policii ČR.

PODMÍNKY ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ DĚTÍ A JEJICH OCHRANY PŘED SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÝMI JEVY A PŘED PROJEVY DISKRIMINACE, NEPŘÁTELSTVÍ NEBO NÁSILÍ

- 1) Všichni žáci se chovají při pobytu ve škole i ve ŠD tak, aby neohrozili zdraví a majetek svůj ani jiných osob. Každý úraz, poranění či nehodu, k níž dojde během pobytu žáků ve ŠD nebo mimo budovu při akci pořádané ŠD, žáci hlásí ihned vychovateli nebo pedagogickému dozoru. Vychovatelky školní družiny provedou prokazatelné poučení žáků v první hodině školního roku a dodatečné poučení žáků, kteří při první hodině chyběli. O poučení žáků provede vychovatelka záznam do třídní knihy. Žák bez vědomí vychovatelky nesmí opustit ŠD.
- 2) Při pohybu na veřejných komunikacích dodržují žáci pravidla silničního provozu.
- 3) Při činnosti organizované mimo objekt školní družiny nebo školy odpovídá za bezpečnost do počtu 25 žáků jedna vychovatelka. V prostorách školy a na školním hřišti dle vyhlášky do 30 žáků.
- 4) Vychovatelky ŠD dodržují předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a protipožární předpisy. Pokud zjistí závady a nedostatky, ohrožující zdraví a bezpečnost osob, nebo jiné závady technického rázu, je jejich povinností informovat o těchto skutečnostech nadřízeného a v rámci svých schopností a možností zabránit vzniku škody.
- 5) Sledují zdravotní stav žáků a v případě náhlého onemocnění žáka informují bez zbytečných průtahů rodiče žáka. Nemocný žák může být odeslán k lékařskému vyšetření či ošetření jen v doprovodu dospělé osoby. Při úrazu žáka během činnosti ve ŠD zajistí vychovatelky poskytnutí první pomoci a ošetření žáka lékařem. Úraz ihned hlásí vedení školy a vyplní záznam do knihy úrazů. Ošetření a vyplnění záznamů zajišťuje ten pracovník, který byl jeho svědkem, nebo který se o něm dověděl první.
- 6) Pro činnost ŠD platí stejná ustanovení o BOZP jako ve školním řádu. Pokud ŠD pro svoji činnost využívá odborné učebny (např. tělocvična, cvičná kuchyňka, keramická dílna,...), řídí se příslušnými řády pro tyto učebny. Žáci přihlášení do ŠD jsou poučeni o BOZP a záznam o poučení je uveden v třídní knize.
- 7) Žákům není dovoleno nosit do ŠD věci ohrožující zdraví a život, filmovat a fotografovat na mobilní telefony, kamery, fotoaparáty a jiná media, nabíjet baterie do vlastních elektrických zařízení.

PODMÍNKY ZACHÁZENÍ S MAJETKEM ŠKOLY NEBO ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ ZE STRANY ŽÁKŮ.

- 1) Žáci jsou povinni řádně pečovat o majetek školy, ochraňovat jej před ztrátou poškozením.

- 2) Se zapůjčenými pomůckami, hračkami a materiálním zabezpečením ŠD zachází žák opatrně a šetrně, a to teprve po svolení vychovatelky.
- 3) Není dovoleno manipulovat se školním zařízením v nepřítomnosti vychovatelky.
- 4) Není dovoleno si majetek ŠD odnášet domů.
- 5) U každého svévolného poškození nebo zničení majetku školy, majetku žáků, učitelů či jiných osob žákem je vyžadována úhrada od zákonných zástupců žáka, který poškození způsobil. Při závažnější škodě nebo nemožnosti vyřešit náhradu škody s rodiči je vznik škody hlášen Policii ČR, případně orgánům sociální péče.
- 6) Do školy i ŠD žáci nosí pouze věci potřebné k výuce a k činnostem ve ŠD, cenné věci do školy nenosí. Mobilní telefon není věcí nezbytně nutnou k výchovné práci a činnostem ve ŠD. V průběhu zaměstnání a činností ve ŠD mají žáci vypnuté mobily. Potřebují-li rodiče naléhavě zkontaktovat své dítě, využijí k tomu přednostně telefonní kontakt na školní družinu: 603 346 402.
- 7) Během dne udržují žáci prostory ŠD v pořádku, při odchodu vše uklidí, příp. zvednou židle.

PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ.

- 1) Ve ŠD se žák řídí pokyny vychovatelky, Řádem školy a Řádem ŠD. Na hodnocení chování žáka ve ŠD se vztahují ustanovení uvedená v Řádu školy – napomenutí žáka, důtka třídního učitele, důtka ředitele školy, snížená známka z chování.
- 2) Pokud žák narušuje soustavně Řád školní družiny a činnost školní družiny, může být rozhodnutím ředitele z družiny vyloučen. Ředitel může rozhodnout o vyloučení žáka ze ŠD, pokud tento žák soustavně nebo nějakým významným projevem porušil kázeň a pořádek, ohrožuje zdraví a bezpečnost ostatních, dlouhodobě svévolně nenavštěvuje ŠD, nebo z jiných zvláště závažných důvodů.

VÝŠE ÚPLATY VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

- 1) Výše úplaty je stanovena ředitelem školy předem na celý školní rok. Tato částka platí i pro každé další dítě v případě docházky sourozenců do školní družiny. Hradí se hotově v kanceláři školy ve třech splátkách (září–prosinec, leden–březen, duben–červen) splatných do konce prvního měsíce splátkového období.
- 2) Poplatek platí zákonný zástupce i za žáka, který dochází do ŠD nepravdělně.
- 3) Při opakovaném opoždění platby bude se zákonnými zástupci zahájeno jednání. Pokud nedojde v dohodnuté době k odstranění nedostatků, bude žákovi ukončena docházka do ŠD.
- 4) Úplata může být snížena nebo prominuta žákovi, jestliže:
 - a. účastník nebo jeho zákonný zástupce je příjemcem opakujících se dávek pomoci v hmotné nouzi podle zákona o hmotné nouzi
 - b. účastníkovi nebo jeho zákonnému zástupci náležitímu zvýšení příspěvku na péči podle zákona o sociálních službách
 - c. účastník svěřený do pěstounské péče má nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte podle zákona o státní sociální podpoře

DOKUMENTACE

- 1) Ve školní družině se vede tato dokumentace:
 - a. evidence přijatých dětí pomocí písemných přihlášek – zápisní lístek, jehož součástí je písemné sdělení zákonných zástupců o rozsahu docházky a způsobu odchodu žáka z družiny
 - b. celoroční plán činnosti
 - c. týdenní plán činnosti jednotlivých oddělení
 - d. Přehled výchovně vzdělávací práce, docházkový sešit na ranní a konečnou družinu
 - e. vnitřní řád školní družiny

G2. ŠKOLNÍ KLUB

G2.1. Obecná ustanovení

Na základě ustanovení § 30 zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění vydávám jako statutární orgán školy pro školské zařízení školní družinu tuto směrnici – Vnitřní řád školního klubu. Směrnice je součástí organizačního řádu školy. Určuje pravidla provozu, stanoví režim ŠK, je závazný pro pedagogické pracovníky a má informativní funkci pro rodiče. Prokazatelné seznámení rodičů s tímto řádem provede vychovatelka ŠK při zápisu dětí do ŠK.

Vnitřní řád školního klubu bude k nahlédnutí v ředitelně školy, u vedoucí vychovatelky ŠD a na webových stránkách školy.

Školní klub se ve své činnosti řídí zejména vyhláškou č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání.

POSLÁNÍ ŠKOLNÍHO KLUBU

Školní klub tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. ŠK není pokračováním školního vyučování, má svá specifika, která ho odlišují od školního vyučování. Hlavním posláním ŠK je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků.

Činnost klubu je určena zejména pro žáky 4. – 5. ročníku a celého 2. stupně. O zařazení dětí do ŠK rozhoduje ředitel školy dle aktuálních stanovených kritérií, která jsou dostupná v ředitelně školy, u vedoucí vychovatelky a na webových stránkách školy. ŠK má kapacitu 50 dětí.

PRÁVA A POVINNOSTI ŽÁKŮ A JEJICH ZÁKONNÝCH ZÁSTUPCŮ

- 1) Žáci i zákonní zástupci jsou povinni dodržovat Vnitřní řád školního klubu, dále žák předpisy a pokyny školy k ochraně zdraví a bezpečnosti, s nimiž byl seznámen. Žák se ve školním klubu chová slušně k dospělým i jiným žákům školy, dbá pokynů pedagogických a provozních pracovníků, dodržuje Řád školy. Chová se tak, aby neohrozil zdraví svoje, ani jiných osob.
- 2) Žák má právo na účast výchovných, vzdělávacích, zájmových, popř. tematických akcích zajišťovaných ŠK – na odpočinek, na hru a oddechové činnosti přiměřené jeho věku.

- 3) Žák má právo vyjadřovat se k rozhodnutím týkajících se podstatných záležitostí výchovy a vzdělávání. Svůj názor musí vyjádřit přiměřenou formou, která neodporuje zásadám slušnosti.
- 4) Žák má právo na ochranu před jakoukoli formou diskriminace a násilí, má právo na vzdělání a na svobodu myšlení, na odpočinek a dodržování základních psychohygienických podmínek, má právo být seznámen se všemi předpisy, které se vztahují k jeho pobytu a činnosti v klubu.
- 5) Zákonní zástupci mají právo na informace o průběhu a výsledcích zájmového vzdělávání a poradenské služby. Dále mají právo vyjadřovat se k rozhodnutím týkajících se podstatných záležitostí zájmového vzdělávání jejich dítěte.
- 6) Zákonní zástupci nevstupují bez vyzvání do prostoru ŠK.
- 7) Na vyzvání ředitele školy, vedoucí vychovatelky nebo vychovatelky se zákonní zástupci osobně zúčastní projednání závažných otázek týkajících se výchovných problémů žáka.
- 8) Zákonní zástupci jsou povinni informovat školské zařízení o změně zdravotní způsobilosti nebo o zdravotních obtížích žáka.
- 9) Žáci jsou povinni se v prostorách ŠK přezouvat. Při odchodu si odnášejí přezůvky domů nebo je odnesou v plátěném sáčku do šatny.
- 10) Žák udržuje prostor školního klubu v čistotě a pořádku, chrání majetek před poškozením, chová se šetrně k hračkám a veškerému vybavení ŠK. Každý vznik škody hlásí neprodleně vychovateli. Za škodu na majetku ŠK, kterou žák způsobí úmyslně, bude požadována od zákonných zástupců žáka odpovídající náhrada.
- 11) Žák nenosí do ŠK předměty, které nesouvisí s činností a s výukou a mohly by ohrozit zdraví a bezpečnost jeho nebo jiných osob.
- 12) Žáci chrání své zdraví i zdraví spolužáků; žákům jsou zakázány všechny činnosti, které jsou zdraví škodlivé (např. kouření, pití alkoholických nápojů, zneužívání návykových a zdraví škodlivých látek).

PROVOZ A DOCHÁZKA DO ŠKOLNÍHO KLUBU

- 1) Vychovatelka školního klubu zajišťuje přihlašování a odhlašování žáků, předávání informací rodičům, vyřizování námětů a stížností.
- 2) Zákonní zástupci přihlašují žáky do ŠK prostřednictvím přihlášky, v nichž jsou uvedeny všechny základní údaje o dítěti, dále pak docházka žáka do ŠK. Zákonní zástupci jsou povinni hlásit vychovateli každou aktualizaci daných údajů.
- 3) Provoz ve ŠK je ve dnech pondělí–čtvrtek v rozmezí 11.40–15.00 hod. v místnosti 316.
- 4) Žáci přicházejí do ŠK po ukončení dopoledního vyučování, kde si odloží školní aktovky (batohy) a jdou sami do školní jídelny na oběd. Po obědě se věnují různým odpočinkovým činnostem (četba, společenské hry, ...).
- 5) ŠK realizuje výchovně vzdělávací činnost ve výchově mimo vyučování formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností.
- 6) Pitný režim je pro žáky ŠK zajištěn nápoji přinesenými z domova, nápojovým automatem v jídelně a v přízemí školy.

- 7) Odhlášení ze ŠK je možné pouze písemně.

PODMÍNKY ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ DĚTÍ A JEJICH OCHRANY PŘED SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÝMI JEVY A PŘED PROJEVY DISKRIMINACE, NEPŘÁTELSTVÍ NEBO NÁSILÍ

- 1) Všichni žáci se chovají při pobytu ve škole i ve ŠK tak, aby neohrozili zdraví a majetek svůj ani jiných osob. Každý úraz, poranění či nehodu, k níž dojde během pobytu žáků ve ŠK nebo mimo budovu při akci pořádané ŠK, žáci hlásí ihned vychovatelce nebo pedagogickému dozoru. Vychovatelka školního klubu provede prokazatelné poučení žáků v první hodině školního roku a dodatečné poučení žáků, kteří při první hodině chyběli. O poučení žáků provede vychovatelka záznam do třídní knihy. Žák bez vědomí vychovatelky nesmí opustit ŠK.
- 2) Při pohybu na veřejných komunikacích dodržují žáci pravidla silničního provozu.
- 3) Při činnosti organizované mimo objekt školního klubu nebo školy odpovídá za bezpečnost do počtu 25 žáků jedna vychovatelka. V budově školy a na školním hřišti dle vyhlášky do 30 žáků.
- 4) Vychovatelka ŠK dodržuje předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a protipožární předpisy. Pokud zjistí závady a nedostatky, ohrožující zdraví a bezpečnost osob, nebo jiné závady technického rázu, je jejich povinností informovat o těchto skutečnostech nadřízeného a v rámci svých schopností a možností zabránit vzniku škody.
- 5) Sleduje zdravotní stav žáků a v případě náhlého onemocnění žáka informuje bez zbytečných průtahů rodiče žáka. Nemocný žák může být odeslán k lékařskému vyšetření či ošetření jen v doprovodu dospělé osoby. Při úrazu žáka během činnosti ve ŠK zajistí vychovatelka poskytnutí první pomoci a ošetření žáka lékařem. Úraz ihned hlásí vedení školy a vyplní záznam do knihy úrazů. Ošetření a vyplnění záznamů zajišťuje ten pracovník, který byl jeho svědkem, nebo který se o něm dověděl první.
- 6) Pro činnost ŠK platí stejná ustanovení o BOZP jako ve školním řádu. Pokud ŠK pro svoji činnost využívá odborné učebny (např. tělocvična, cvičná kuchyňka, keramická dílna,...), řídí se příslušnými řády pro tyto učebny. Žáci přihlášení do ŠK jsou poučeni o BOZP a záznam o poučení je uveden v třídní knize.
- 7) Žákům není dovoleno nosit do ŠK věci ohrožující zdraví a život, filmovat a fotografovat na mobilní telefony, kamery, fotoaparáty a jiná media, nabíjet baterie do vlastních elektrických zařízení.

PODMÍNKY ZACHÁZENÍ S MAJETKEM ŠKOLY NEBO ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ ZE STRANY ŽÁKŮ.

- 1) Žáci jsou povinni řádně pečovat o majetek školy, ochraňovat jej před ztrátou poškozením.
- 2) Se zapůjčenými pomůckami, hrami a materiálním zabezpečením ŠK zachází žák opatrně a šetrně, a to teprve po svolení vychovatelky.
- 3) Není dovoleno manipulovat se školním zařízením v nepřítomnosti vychovatelky.
- 4) Není dovoleno si majetek ŠK odnášet domů.
- 5) U každého svévolného poškození nebo zničení majetku školy, majetku žáků, učitelů či jiných osob žákem je vyžadována úhrada od zákonných zástupců žáka, který poškození způsobil. Při závažnější škodě nebo nemožnosti vyřešit náhradu škody s rodiči je vznik škody hlášen Policii ČR, případně orgánům sociální péče.

- 6) Do školy i ŠK žáci nosí pouze věci potřebné k výuce a k činnostem ve ŠK, cenné věci do školy nenosí. Mobilní telefon není věcí nezbytně nutnou k výchovné práci a činnostem ve ŠK. V průběhu zaměstnání a činností ve ŠK mají žáci vypnuté mobily. Potřebují-li rodiče naléhavě zkontaktovat své dítě, využijí k tomu přednostně telefonní kontakt na školní družinu a 603 346 402 nebo do kanceláře školy 224 923 700.
- 7) Během dne udržují žáci prostory ŠK v pořádku, při odchodu vše uklidí, příp. zvednou židle.

PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ.

- 1) Ve ŠK se žák řídí pokyny vychovatelky, Řádem školy a Vnitřním řádem ŠK. Na hodnocení chování žáka ve ŠK se vztahují ustanovení uvedená v Řádu školy – napomenutí žáka, důtka třídního učitele, důtka ředitele školy, snížená známka z chování.
- 2) Pokud žák narušuje soustavně Vnitřní řád školního klubu (významným projevem porušil kázeň a pořádek, ohrožuje zdraví a bezpečnost ostatních, dlouhodobě svévolně nenavštěvuje ŠK nebo z jiných zvláště závažných důvodů).

DOKUMENTACE

Ve školním klubu se vede tato dokumentace:

- evidence přijatých dětí pomocí písemných přihlášek
- celoroční plán činnosti
- Přehled výchovně vzdělávací práce, docházkový sešit
- Vnitřní řád školního klubu

28 DODATKY

Dodatek č. 1: Zásady distanční výuky

Pokud z důvodu krizového opatření vyhlášeného podle krizového zákona nebo z důvodu nařízení mimořádného opatření podle zvláštního zákona nebo z důvodu nařízení karantény podle zákona o ochraně veřejného zdraví není možná osobní přítomnost většiny žáků nejméně jedné třídy ve škole, poskytuje škola v souladu s § 184a zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon, ve znění pozdějších předpisů, dotčeným žákům vzdělávání distančním způsobem. Vzdělávání distančním způsobem (dále též „distanční výuka“) se uskutečňuje podle příslušného RVP a podle ŠVP školy. Přejít z prezenční na distanční výuku je vedením školy oznámen také na webových stránkách školy.

Žáci jsou povinni se vzdělávat distančním způsobem.

1. ROZVRH HODIN PRO DISTANČNÍ VÝUKU

Rozvrh hodin distanční výuky vychází z doporučení MŠMT a bude vytvořen vždy bezodkladně po vzniku povinnosti poskytovat vzdělávání distančním způsobem. Žáci obdrží rozvrh hodin distanční výuky prostřednictvím systému Bakaláři (4.–9. třída) nebo nástěnek tříd na webových stránkách školy (1.–3. třída). Rozvrh hodin distanční výuky platí od zahájení distanční výuky do jejího ukončení. Distanční výuka probíhá v online a off-line režimu. Rozvrh hodin distanční výuky stanoví, v jakém režimu je výuka v dané hodině poskytována. K poskytování distanční výuky v online režimu je používán systém Google Meet. Délka vyučovací hodiny distanční výuky je 45 minut.

2. PŘEDMĚTY A HODINOVÉ DOTACE V DOBĚ DISTANČNÍ VÝUKY

V rámci distanční výuky neprobíhá výuka některých výchovných předmětů. Bude-li však distanční výuka trvat nepřetržitě déle než jedno čtvrtletí, bude žákům v daných předmětech zadána domácí práce, která bude klasifikována. Hlavní předměty jsou v rámci distanční výuky vyučovány v online i off-line režimu, a to podle rozvrhu hodin distanční výuky. Jedná se o:

1. stupeň – český jazyk, matematika, anglický jazyk, prvouka, přírodověda, vlastivěda
2. stupeň – český jazyk, matematika, anglický jazyk, německý jazyk, fyzika, přírodopis, zeměpis, dějepis, chemie, občanská výchova, zdravý životní styl.

Vyučující odpovídá za zajištění kontinuity prezenční a distanční výuky a za dostatek podkladů.

3. DOCHÁZKA V DOBĚ DISTANČNÍ VÝUKY

Výuka podle rozvrhu distanční výuky je povinná, vyučující zapisuje docházku do třídní knihy. V rámci distanční výuky v online režimu je žák povinen být po celou vyučovací hodinu připojen prostřednictvím Google Meet a plnit úkoly zadané vyučujícím. V rámci distanční výuky v off-line režimu je žák povinen plnit úkoly zadané vyučujícím v jím stanovených termínech. Žáci druhého stupně jsou dále povinni účastnit se třídnických hodin stanovených v rozvrhu hodin distanční výuky a konaných v on-line režimu, a to připojením prostřednictvím Google Meet. Omlouvání nepřítomnosti probíhá dle školního řádu. Omluvu zasílá zákonný zástupce nezletilého žáka elektronickou formou třídnímu učiteli.

4. HODNOCENÍ ŽÁKŮ V DOBĚ DISTANČNÍ VÝUKY

Hodnocení žáků probíhá podle pravidel hodnocení, která jsou součástí školního řádu. Při hodnocení je

však přihlíženo k podmínkám, které má žák k plnění úkolů v domácím prostředí.

S platností od 1. 9. 2023

Mgr. Milan Svoboda, ředitel školy

Dodatek č. 2: Vzdělávání ukrajinských žáků v důsledku válečného konfliktu

Tento dodatek byl vypracován na základě zákona č. 67/2022 — Lex Ukrajina, který byl schválen 17. 3. 2022 Parlamentem České republiky. Zákon obsahuje opatření v oblasti školství v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny, vyvolaným invází vojsk Ruské federace.

- při vzdělávání cizinců ukrajinské národnosti a za účelem jejich adaptace budeme postupovat podle školského zákona. Vzdělávání bude probíhat v souladu s RVP ZV a ŠVP naší školy, a to po dobu platnosti tohoto zákona.
- vzdělávací obsah upravíme na nezbytně dlouhou dobu tak, aby došlo k adaptaci žáků a k osvojení základů českého jazyka. Cílem je to, aby se žáci mohli v budoucnu zapojit do běžného vzdělávání.
- finanční prostředky budou čerpány z Národního plánu obnovy — doučování, neboť se jedná o vzdělávání žáků ohrožených školním neúspěchem.
- určení pedagogičtí zaměstnanci budou dle rozpisu 3x týdně jednu hodinu vyučovat český jazyk — základní jazykovou přípravu. Výuka bude zaměřena na osvojení základní slovní zásoby, důležitých frází k porozumění a orientaci v novém prostředí. Žáci budou rozděleni do skupin dle věku a pokročilosti, budou uvolněni z výuky. Pedagogičtí pracovníci jsou povinni vést evidenci průběhu vzdělávání, vykazovat počty odučených hodin. S průběhem vzdělávání a změnami obsahu a organizace výuky budou seznámeni zákonní zástupci žáků.
- při hodnocení budeme využívat slovního hodnocení jednak v běžných hodinách a také na vysvědčení. Při hodnocení bude zohledněna nedostatečná znalost českého jazyka, ale naopak vyzdvihnuta píle, snaha a dílčí pokroky, kterých žák dosáhl.

S platností od 1. 9. 2023

Mgr. Milan Svoboda, ředitel školy

Dodatek č. 3: Úprava školního řádu od 1. 1. 2024

- U práv pedagogických pracovníků se vyřazuje k 1. 1. 2024 formulace „využívání metod, forem a prostředků dle vlastního uvážení v souladu se zásadami a cíli vzdělávání při přímé vyučovací, výchovné, speciálně-pedagogické a pedagogicko-psychologické činnosti.
- Výši úplaty za poskytování zájmového vzdělávání ve školní družině a školním klubu určuje od 1. 1. 2024 zřizovatel.

S platností od 1. 9. 2023

Mgr. Milan Svoboda, ředitel školy

Dodatek č. 4: čeština jako druhý cizí jazyk

U žáků s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka je důležité rozvíjet jejich jazykové kompetence tak, aby bylo možné je plnohodnotně zapojit do výuky v běžných třídách. Druhý jazyk se oproti cizímu jazyku liší především významem v životě žáka, neboť jde o jazyk, na kterém je žák závislý z hlediska školní docházky a integrace do společnosti. V souvislosti s tím jsou v případě druhého jazyka také zvýšené nároky na míru rozvoje sociokulturní kompetence. Výuka se zpočátku zaměřuje především na výuku základních jazykových funkcí (pozdravy, poděkování, prosba apod.) a kompenzačních strategií (umí říct, že nerozumí, požádat o zopakování). Z komunikačního hlediska převládá v první fázi vyučování obvykle výuka mluvení a poslechu nad výukou čtení a psaní a výuka základní slovní zásoby nad výukou gramatiky. Specifikem češtiny jako druhého jazyka je především to, že je žák vystaven silné potřebě naučit se už na velmi nízké úrovni pokročilosti specifickou slovní zásobu, která je určující pro školní prostředí. Rozdíl mezi druhým a cizím jazykem je v neposlední řadě také v tom, že žák je velmi záhy vystaven různým variantám češtiny jak na rovině slovní zásoby, tak stylistické a fonetické. Jako podpůrný materiál lze využít [Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro základní vzdělávání](#).

S platností od 1. 9. 2023

Mgr. M. Svoboda, ředitel školy